Kufundisha Madarasa ya Watoto Daraja la 1

Taasisi ya Ruhi

Kitabu cha 3

Kufundisha Madarasa ya Watoto
Daraja la 1

Taasisi ya Ruhi

Vitabu katika Mlolongo:

Hapo chini yapo majina ya vitabu vilivyopo kwa sasa katika mlolongo ulioandaliwa na Taasisi ya Ruhi. Vitabu hivi vinakusudiwa kutumika kama mlolongo mkuu wa kozi katika juhudi ya kimpangilio ili kuimarisha uwezo wa vijana na watu wazima kuhudumia jumuiya zao. Taasisi ya Ruhi pia inakuza seti ya kozi zinazochepua kutoka kitabu cha tatu katika mlolongo kwa ajili ya kuwafunza walimu wa madarasa ya watoto ya Kibahá'í, hali kadhalika seti nyingine kutoka kitabu cha tano kwa ajili ya kuinua wahuishaji wa vikundi vya vijana chipukizi. Hizi, pia, zimeoneshwa katika orodha hapo chini. Inapaswa kukumbukwa kwamba orodha hii inaweza kubadilika kadiri uzoefu uendeleavyo ugani, na majina ya ziada yataongezwa kadiri idadi ya vipengele vya kimtaala vinavyoendelea kukuzwa vifikiapo hatua ambapo vinaweza kusambazwa kwa upana.

Kitabu cha 1	*Mawazo Juu ya Maisha ya Roho*
Kitabu cha 2	*Uinukaji kwa Kuhudumu*
Kitabu cha 3	*Kufundisha Madarasa ya Watoto, Daraja la 1*
	Kufundisha Madarasa ya Watoto, Daraja la 2 (kozi ya mchepuo)
	Kufundisha Madarasa ya Watoto, Daraja la 3 (kozi ya mchepuo)
	Kufundisha Madarasa ya Watoto, Daraja la 4 (kozi ya mchepuo)
Kitabu cha 4	*Wadhihirishaji Pacha*
Kitabu cha 5	*Uachiliaji wa Uwezo wa Vijana Chipukizi*
	Msukumo wa Awali: Mchepuo wa kwanza wa kozi ya Kitabu cha 5
	Duara Lipanukalo: Mchepuo wa pili wa kozi ya Kitabu cha 5
Kitabu cha 6	*Ufundishaji Hoja*
Kitabu cha 7	*Kutembea Pamoja kwenye Njia ya Huduma*
Kitabu cha 8	*Agano la Bahá'u'lláh*
Kitabu cha 9	*Kupata Mtazamo wa Kihistoria*
Kitabu cha 10	*Kujenga Jumuiya Hai na Zenye Kupuma*
Kitabu cha 11	*Nyenzo za Kimwili*
Kitabu cha 12	*Familia na Jumuiya*
Kitabu cha 13	*Kujihusisha katika Shughuli za Kijamii*
Kitabu cha 14	*Kushiriki katika Mjadala wa Umma*

Hakimiliki © 1999, 2022 na Ruhi Msingi, Colombia
Haki zote zimehifadhiwa. Toleo la 2.2.2.PE.PV (tafsiri ya muda) zilizochapishwa Novemba 2022
ISBN 978-628-95102-0-1

Kilichapishwa awali kwa Kihispania kama *Enseñar clases para niños, primer grado*
Hakimiliki © 1987, 1996, 2021 na Ruhi Msingi, Colombia
ISBN 978-958-52941-7-2

Taasisi ya Ruhi
Cali, Colombia
Barua pepe: instituto@ruhi.org
Tovuti: www.ruhi.org

Yaliyomo

Mawazo Machache kwa ajili ya Mkufunzi v

Baadhi ya Kanuni za Elimu ya Kibahá'í 1

Masomo kwa ajili ya Madarasa ya Watoto, Daraja la 1 39

Mawazo Machache kwa ajili ya Mkufunzi

Kitabu hiki ni mkusanyiko wa vitengo viwili vinavyokusudia kujenga uwezo katika idadi inayoendelea kukua ya watu binafsi ili waweze kufanya kitendo kistahilicho sifa kabisa cha ufundishaji wa madarasa ya mara kwa mara kwa ajili ya elimu ya kiroho ya watoto katika ujirani na vijiji. Hiki ni cha tatu katika mlolongo mkuu wa kozi za Taasisi ya Ruhi, na cha kwanza kufungua njia maalum ya huduma kwa ajili ya wale wanaotaka kuifuata. Washiriki wanaoamua kufanya hivyo wataendelea kusoma mlolongo wa kozi za mchepuo kwa ajili ya ufundishaji wa watoto, wakati wanaendelea kupiga hatua, kila mmoja kwa mwendo unaofaa hali yake binafsi, kwenye njia iliyochorwa na mlolongo mkuu.

Katika kuongoza kundi kupitia kitabu hiki, mkufunzi lazima azingatie akilini muono uliyopo hapo juu, akikumbuka kuwa ni asilimia fulani tu ya washiriki ndiyo wanaoweza kuchagua kujitolea wenyewe kwa eneo hili la jitihada. Zaidi ya lengo lake la msingi, basi, kitabu kitatumika kwa upana zaidi kwa ajili ya kumfahamisha kila mtu binafsi ambaye sasa amejikita kufuata kwa uthabiti njia ya huduma baadhi ya dhana na mawazo ambayo yanaipa umbo programu ya kielimu kwa ajili ya vijana wadogo inayokunjuka katika kijiji au ujirani wake. Katika hili, kitabu hutumaini kuchangia kwenye utambuzi ulioongezeka ndani ya jumuiya, majukumu yake yote mawili ya kulea watoto kiroho na ya sifa, mielekeo na tabia ambazo wajumbe wake watu wazima lazima waonesha katika mwingiliano wao nao.

Kutoka usomaji wao wa kitengo cha pili cha Kitabu cha 2, washiriki tayari wanafahamu kauli ya ‘Abdu’l-Bahá kwamba elimu ni ya aina tatu: ya kimwili, ya kibinadamu, na ya kiroho. Hapa watapewa fursa ya kuendeleza uelewa wao wa ile aina ya tatu ya elimu, ambayo kwa msaada wake, asili ya kiroho, asili ya juu zaidi ya mtu binafsi inakuzwa. Kile kinachopaswa kuwa wazi tangu mwanzoni ni kwamba elimu ya kiroho kwa ajili ya watoto kama ilivyofikiriwa na Imani ya Kibahá’í inatofautiana kimsingi na ulazimishaji wa mafundisho ya imani kali ambayo wakati mwingine huambatana na mafunzo ya kidini. Badala yake hulenga kulea, upendo kwa ajili ya maarifa, mwelekeo wazi kuelekea ujifunzaji, na shauku ya kila mara ya kuchunguza uhalisia.

Ni muhimu vile vile kukiri kwamba, katika elimu ya vijana, mafundisho ya kidini hayawezi kuwekwa kando, kwa sababu kufanya hivyo ingekuwa sawa na kuwanyima fursa ya kupata ukweli mtakatifu na kanuni za kiroho, kanuni ambazo lazima zije kutawala mawazo yao na vitendo. Wale wanaounga mkono dai kwamba vijana wadogo wanatakiwa kuachwa huru kupata viwango vyao wenyewe na maoni ya ulimwengu kutoka mwingiliano wao na jamii, labda kwa chaguo huru, hawaonekani kuthamini jinsi ukali wa nguvu za kisiasa, kiuchumi na kitamaduni zinavyoendeleza ruwaza za itikadi na tabia ambazo zinawafaa katika maslahi yao wenyewe. Lakini hata kama hii isingekuwa hivyo, hakuna sababu ya kudhani kuwa vizazi vitakavyofuata vingeweza kujenga ulimwengu bora zaidi bila elimu inayolea asili ya kiroho ya mtu binafsi. Jamii ya binadamu bila mwongozo kutoka Mwelimishaji Mtakatifu, haiwezi kuzalisha kitu kingine zaidi kuliko machafuko, utovu wa haki, na mateso.

Mafundisho ya Kibahá'í, hivyo, ni kiini kwenye programu ya miaka sita ya elimu ya mtoto iliyotazamiwa katika kitabu hiki na katika vile ambavyo vinachepua kutoka kwake. Baada ya kusema hayo, muundo wa programu, hususan mlolongo wa maudhui kwa madaraja yote, hufungua njia kwa ajili ya vijana wadogo wa kila usuli kushiriki. Masomo kwa ajili ya Daraja la 1 yanahusiana na maendeleo ya sifa za kiroho kwa watoto wenye umri wa miaka 5 au 6 — hii, ni katika juhudi ya kuchangia kwenye uboreshaji wa tabia. Daraja la 2 hujenga juu ya masomo haya kwa kuendeleza tabia na ruwaza ya mwenendo ambao hudhihirisha sifa za ndani zilizochunguzwa mwaka uliopita — kwa mfano, tabia ya kusali, ambayo kupitia kwayo hali ya ndani iliyotofautishwa kwa hamu ya kumkaribia Mungu hudhihirishwa. Madaraja yanayofuata yanageukia kwenye suala la maarifa. Hususan, kufanya kazi kiutambuzi kwa ajili ya ukuaji wao wenyewe wa kiroho, watu binafsi lazima waunganishwe kwenye Chanzo ambacho kutoka humo maarifa ya Mungu hutiririka. Hivyo, dhima ambazo ni kiini cha maisha ya Wadhihirishaji Pacha wa Mungu kwa Siku hii, hali kadhalika na ya Wadhihirishaji waliokuja kabla Yao, hujadiliwa, katika masomo kwa ajili ya madaraja haya. Daraja la mwisho huwapa watoto fursa ya kukua katika uelewa wao wa Ufunuo wa Bahá'u'lláh, wakiongozwa, na kunufaika kutoka maelezo na mfano wa 'Abdu'l-Bahá. Inatumainiwa kuwa hii itasaidia kuimarisha tabia ndani ya watoto ya kugeukia kwenye Maandiko Yake na matamshi kadiri wanavyosonga mbele maishani na kujitahidi kuoanisha mawazo yao na vitendo na Mafundisho ya Bahá'u'lláh. Pindi wafikapo umri wa miaka 11 au 12, vijana wadogo wanakuwa tayari kuingia katika programu ya uwezeshwaji wa kiroho wa vijana chipukizi, ambamo utambuzi wao ukuao utaendelea kupanuka zaidi kupitia mfuatano wa vitabu, ambavyo husomwa sambamba na mhuishaji, ikijumuisha vitabu vinavyoendeleza elimu ambayo waliipata katika madarasa ya Kibahá'í ya watoto. Wale wanaotamani kuwa walimu wa madarasa ya watoto wanatakiwa kuwa wenye ujasiri kwamba wazazi ambao siyo Wabahá'í wanakaribisha fursa za kuwapeleka watoto wao wa kiume na wa kike katika madarasa na kwa namna mbalimbali hufurahia kuona athari za elimu ya kiroho kwenye mioyo yao myororo na akili.

Kama ilivyoonwa hapo juu, madarasa katika Daraja la 1 yanalenga juu ya uboreshaji wa tabia. Ni katika muktadha huu, kwa hiyo, kwamba kitengo cha kwanza, "Baadhi ya Kanuni za Elimu ya Kibahá'í", huchunguza baadhi ya dhana za kimsingi zilizotolewa kutoka Maandiko ya Imani ambayo yana matokeo ya kina kwa ajili ya elimu. Nusu ya mwanzo ya kitengo imetolewa kwa ajili ya majadiliano haya, wakati iliyobaki hutazamia kwenye mbinu zinazopaswa kufuatwa katika kuendesha masomo na juu ya uhusiano wa mwalimu na wazazi.

Mojawapo ya dhana za kwanza kujadiliwa katika kitengo ni uwezo usiodhihirika wa mtu ambao unachunguzwa kupitia taswira inayopatikana katika tamko la Bahá'u'lláh ambalo linamfananisha mwanadamu na "chimbo la madini lililojaa vito vya thamani isiyokadirika". Washiriki wanaombwa kutafakari juu ya matokeo mawili ya papo hapo ambayo yanaweza kuchotwa kutoka tamko hilo — yaani, kwamba mbinu za kielimu ambazo zinawaona wanafunzi kama vyombo vitupu vinavyosubiri kujazwa taarifa ni bora zikawekwa kando na kwamba, bila malezi yanayofaa, watoto hawataweza kudhihirisha vito vingi vilivyojificha ndani mwao kabisa.

Miongoni mwa vito ambavyo kila mtu binafsi amejaaliwa, kitengo hupendekeza, ni vile vinavyoitwa "sifa za kiroho", zionekanazo kama miundo ya kudumu ambayo juu yake ubora na unyoofu wa tabia vinaweza kujengwa. Ya kwamba zinajumuisha aina tofauti za "njema" — istilahi ya jumla inayotumika kwa ajili ya kila aina ya sifa stahiki, zikiwemo tabia na mielekeo halikadhalika ujuzi na uwezo — ni wazo la lazima ambalo washiriki wote wanapaswa kuzingatia ipasavyo. Sehemu ya 6 na ya 7 zinazingatia baadhi ya matokeo ya tamko hili. Mkufunzi atataka kuhakikisha kwamba wajumbe wa kundi wanaweza kuhusianisha kile

wanachojadili kwenye ujifunzaji wao wa kitengo cha tatu cha Kitabu cha 1, ambapo walifikiria kuhusu jinsi sifa za kiroho, kama vipawa vya roho ya binadamu, lazima viendelezwe katika maisha haya kwa ajili ya kutusaidia na kutuauni katika safari yetu ya milele kumwelekea Mungu. Upendo wa Mungu na elimu ya Mungu ni vya lazima katika kulea sifa za kiroho. Ni muhimu kwa washiriki kuona jinsi mawazo katika sehemu hizi mbili hutenganisha masomo ya Daraja la 1 kutoka yale, tuseme, seti za njema ambazo huchukuliwa kujali muda na ukweli, kama moja na aina ile ile ya sifa. Na, pale walimu wanapothamini utofauti huu, wataepuka mazoea ya kuona maendeleo ya tabia nzuri kimsingi kama masharti ya urekebishaji tabia.

Sifa za kiroho, bila shaka, zina nguvu zake zenyewe, ambazo vipengele vya msingi vya masomo — sala, kukariri mateuzi, na hadithi — kipekee hujitahidi kuzikuza. Washiriki tayari wanao baadhi ya umaizi katika asili ya vipengele hivi kutoka ujifunzaji wao wa Kitabu cha 1 na cha 2, na Sehemu ya 8 imekusudiwa kuwasaidia kuendeleza kile walichojifunza katika kazi ya ufundishaji watoto. Katika kufanya hivyo, wanapaswa kutambua kwamba, ili kukuza sifa za kiroho ndani ya vijana wadogo, masomo haya huwaunganisha mara moja na Neno la Mungu na huwatia hamasa kupitia hadithi za ‘Abdu’l-Bahá, mfano wa sifa bora kabisa za binadamu.

Dhana nyingine iliyochunguzwa katika kitengo hiki ni kicho cha Mungu, ambayo imewasilishwa katika Sehemu ya 12. Kulingana na Maandiko ya Kibahá’í, ni “jambo kuu kabisa” katika elimu ya binadamu. Jambo ambalo ni muhimu kwa washiriki kuelewa ni kwamba kicho hiki hakitenganishiki kutoka upendo wa Mungu, kwa kuwa ni kicho ambacho kinatokana na hamu ya kumfurahisha Yule tunayempenda na kuepukana na kitendo chochote ambacho kingezuia fadhila za upendo Wake kutufikia. Pasipo upendo, kicho ambacho hutuhamasisha kugeukia mbali kutoka mwenendo usiostahili ni aina nyingine — kicho cha kuadhibiwa na Mungu mwenye ghadhabu. Hii siyo taswira inayopaswa kuingia katika akili za watoto. Wakati wanaotamani kuwa walimu wanahitaji kuzingatia vizuri uhusiano kati ya upendo wa Mungu na kicho cha Mungu katika mchakato wa kielimu, wanapaswa kutambua kwamba siyo mada mahsusi watakayoiongelea darasani. Bali lazima wajifunze kuchochea mwale wa upendo wa Mungu katika mioyo ya wanafunzi wao na kuwasaidia kupata uhakika kamili kwamba, baada ya kuwaumba binadamu kutokana na upendo usio na kikomo, Mungu kamwe hatakoma kutulea na kutulinda. Ni upendo wa Uzuri Wake kwamba, katika uchambuzi wa mwisho, utawazuia kutenda katika njia ambazo ni kinyume na ridhaa Yake njema.

Majadiliano juu ya dhana na mawazo yaliyopo hapo juu yanapaswa yawaongoze washiriki kwenye utambuzi kwamba, hatimaye, kupitia mchakato wa elimu ya kiroho, watoto wanapaswa kuzingatia kuwa upatikanaji wa sifa za kiroho kama tuzo yenyewe na umiliki wa tabia isiyostahili kama adhabu kubwa kabisa. Yote haya, basi, yanapaswa kuwawezesha washiriki kuona marekebisho ya tabia kwa vijana wadogo kutoka mtazamo sahihi — siyo kama lengo kuu bali kama msaada kwa ajili ya uboreshaji wa tabia. Kwa hiyo, watatafuta njia zifaazo kwenye mwingiliano wao pamoja na watoto kwa ajili ya kuhamasisha mwenendo unaofaa na kukataza ruwaza zisizofaa za tabia, na baadhi ya hizi zimetajwa katika Sehemu ya 13. Dhana nyingine zilizowasilishwa kwa kifupi katika sehemu hii ni zile zinazohusu uhuru na nidhamu. Ambapo ni dhahiri kuwa adhabu kali haina nafasi katika elimu ya watoto, kuwaachilia uhuru kamili kufanya wanayopenda pia inaweza kuwa na madhara juu ya maendeleo yao ya kiroho.

Halafu kitengo hugeukia kwenye suala la jinsi ya kudumisha utaratibu na nidhamu darasani, wakati wa kutengeneza mazingira ya ujifunzaji yenye furaha. Mkufunzi anapaswa akumbuke kuwa washiriki wengi watakuwa hawana tajiriba ya awali ya ufundishaji watoto, na kwa hiyo yametolewa mawazo machache tu ya mwanzoni kwa ajili ya wao kuzingatia. Pengine

wao watapenda kurudi kwenye zile sehemu husika baada ya kuanza kufanya vitendo vya huduma vya mwanzo na kutafakari juu ya mawazo kufuatana na tajiriba.

Kisha washiriki huendelea kuchunguza baadhi ya mbinu wanazoweza kuzifuata katika kuwahusisha watoto katika shughuli zinazounda masomo. Kwa kuongezea kwenye vipengele vya msingi vya sala, kukariri mateuzi, na hadithi, zilizotiliwa mkazo hapo juu, shughuli hizi zinajumuisha nyimbo, michezo, na upakaji rangi. Katika kufanya uchambuzi wa mbinu wanazoweza kuzipata, washiriki hupitia somo la kwanza juu ya sifa ya kiroho ya usafi.

Hatimaye, katika Sehemu ya 26, wanafikiria juu ya asili ya mazungumzo yanayoendelea kukunjuka kati ya mwalimu na wazazi wa vijana wadogo katika darasa lake. Sehemu hii hujenga juu ya kile ambacho washiriki tayari wameshajifunza kuhusiana na hili katika Kitabu cha 2, halikadhalika juu ya tajiriba yoyote ambayo wanaweza kuwa wamepata tangu hapo kama sehemu ya kiini kikuacho cha marafiki wanaotembelea kaya zenye watoto wanaohudhuria madarasa katika ujirani au kijiji chao. Mkufunzi anapaswa kuhakikisha anawapa washiriki muda wa kutosha wa kufanya zoezi ambalo linawataka kuchunguza tena dhana katika kitengo hiki cha kwanza katika maandalizi kwa ajili ya mazungumzo yao na wazazi. Zoezi litatumika kama mbinu kwa ajili ya wajumbe wa kundi kuimarisha katika akili yao sehemu kubwa ya dhana mbalimbali na mawazo yaliyojadiliwa.

Kitengo cha pili, “Masomo kwa ajili ya Madarasa ya watoto, Daraja la 1”, huhusisha sehemu mbili, masomo ishirini na nne yaliyopendekezwa kwa ajili ya daraja hili na sehemu za mwanzoni zilizobuniwa kuwawezesha walimu kujua vizuri maudhui ya masomo, ambayo kila moja yameundwa kuzungukia maendeleo ya sifa ya kiroho. Yakichukua masomo manne kwa wakati, sehemu za mwanzo huongoza washiriki kupitia vipengele vya msingi vya kila somo, ambavyo wanachambua kwa namna ile ile walivyofanya mara ya kwanza juu ya usafi katika kitengo kilichotangulia.

Teuzi kutoka Maandiko ya Kibahá’í hujumuisha kipengele muhimu cha kila somo. Likiambatana na tamko fupi ambalo walimu wanahamasishwa kutumia katika kutambulisha teuzi kwa watoto. Ingawa fupi, tamko hutumia mjumuiko wa maneno na taswira zilizochotwa kutoka Maandiko ambazo zitawasaidia watoto kuanza kutengeneza picha katika akili zao juu ya nguvu zinazoainisha sifa za kiroho zinazowasilishwa. Uwezo wa mwalimu wa kuwasilisha maelezo ya utangulizi kwa njia asilia na kuwasaidia wanafunzi kupata umaizi katika nguvu hizi utakua kupitia tajiriba na kupitia tafakari endelevu juu ya sifa za kiroho zilizojadiliwa katika masomo. Kwa mwangaza huu, washiriki wanaombwa katika sehemu za mwanzo kufanya tafakari ya mwanzoni juu ya maana ya kila sifa moja, kwa yote mawili maisha ya mtu binafsi na kwa juhudi zao za ufundishaji, na uchaguzi wa mateuzi machache unaohusiana na kila moja umejumuishwa kwa ajili ya kusudi hili.

Baada ya kujihusisha katika tafakari kama hiyo, washiriki halafu wanachunguza hadithi zinazoonesha sifa ambazo wamekuwa wakizifikiria. Kwa sehemu kubwa zimebugwa kutoka maisha ya ‘Abdu’l-Bahá, hizi zinakusudiwa kuwapa watoto vidokezo vya udhihirisho usiokuwa na kikomo wa sifa za kiroho ambazo ni sifa ya roho ya binadamu. Kwa hatima hii, baadhi ya maswali yametolewa kwenye kila hadithi kuwasaidia walimu kutazama mbele zaidi ya mlolongo wa matukio kwenye uhalisia wa kiroho unaochunguzwa. Hasa kuhusu hadithi za ‘Abdu’l-Bahá, maswali haya yametungwa kwa ajili ya kuhakikisha kwamba, katika masimulizi yao, walimu wanatilia mkazo juu ya jinsi Yeye alivyodhihirisha sifa za kiroho kwa ukamilifu kabisa na kuepuka kuchota mara moja aina ya muungano wa mara moja na wa kijuujuu ambao unaweza kuwapotosha watoto kutokuona maana ya kweli ya vitendo Vyake.

Baada ya washiriki kuchambua kila kundi la masomo manne kwa namna hii, wao wanaombwa kutumia muda kufanya mazoezi ya vipengele tofauti miongoni mwao wenyewe, wakitumia mbinu zilizojadiliwa katika kitengo cha kwanza. Umuhimu wa kipengele cha mazoezi usiweze kuzidi kiwango. Mambo mengi yatamwangukia mkufunzi juu ya kuwasaidia wajumbe wa kundi katika juhudi yao ya kuimarisha uwezo wao kama walimu tarajali. Mpangilio wa ujifunzaji wa masomo katika seti nne unaruhusu kiwango fulani cha unyumbulifu kuhusu suala hili, na wazo fulani linapaswa kutolewa kwa mkufunzi juu ya namna bora ya kuendelea, katika ushauriano, kadiri inavyohitajika, pamoja na mratibu wa taasisi kwa ajili ya madarasa ya watoto. Kunaweza kuwa nyakati ambamo kuna uwezekano kwa washiriki kumaliza usomaji wa kitengo kizima, pamoja na kipengele chake cha utendaji, kabla hawajafanya kitendo hiki cha huduma. Katika jambo hilo, ni muhimu kwamba wale wanaopenda kuanzisha madarasa, waweza kupata tajiriba haraka sana baada ya kumaliza Kitabu cha 3, ama kwa kuanzisha madarasa yao wenyewe au kwa kufanya kazi sanjari na mwalimu mwingine, wakisaidia baadhi ya shughuli. Katika hali zingine, hata hivyo, pengine inaweza kuwa na matokeo mazuri kwa washiriki kuanza kupata tajiriba kama hiyo, kwa kufundisha baada ya kumaliza masomo na kufanya mazoezi, tuseme ya, seti moja au mbili, za masomo manne. Kwa muda unaofaa, halafu, mkufunzi angewaleta washiriki pamoja kusoma na kujaribu kufanya masomo mengine manne katika mwangaza wa tajiriba yao inayoendelea kukua. Inapaswa kutajwa hapa kwamba mpangilio wa sehemu za mwanzo katika makundi ya masomo manne haimaanishi kwamba sifa za kiroho zilizowasilishwa ndani yake zimeungana kwa njia yoyote maalum.

Bila kujali mipangilio kama hiyo, ni muhimu kwa walimu kujifahamisha kikamilifu masomo na kujiandaa ipasavyo kwa kila kipindi cha darasa. Madarasa ya watoto yatafanikiwa zaidi iwapo mwalimu hatasoma moja kwa moja kutoka kwenye kitabu, bali awe amejifunza kutongoa sala na mateuzi aliyokariri, amejiandaa kutambulisha mateuzi kwa ajili ya somo, na amefanya mazoezi ya kusimulia hadithi. Mbali na maandalizi ya aina hii, vitu vichache sana vinahitajika kama zana na vyanzo vya nje, zaidi ya vifaa vichache kwa ajili ya michezo na upakaji rangi, karatasi na penseli za rangi. Karatasi za upakaji rangi, zilizopo mwishoni mwa kitengo cha pili, zinaweza kudurufiwa, au kunakiliwa kwa mkono juu ya karatasi nyingine. Kwa nyongeza zinaweza kupakuliwa kutoka kwenye tovuti ya Taasisi ya Ruhi kwa ajili ya kuchapisha. Kwenye tovuti pia zinapatikana nyimbo kwa ajili ya Daraja la 1, ambazo pengine walimu wangependa kutumia, siyo tu kujiandaa wao wenyewe kwa ajili ya darasa bali pia kuwasaidia watoto kujifunza kuziimba. Wale wanaoanzisha darasa kwa ajili ya vijana wadogo katika jumuiya yao wanatiwa moyo kudumisha daftari kwa ajili ya kuandika taarifa za juhudi zao, ambalo litawawezesha kuwa na taarifa zinazohitajika mara moja na litaimarisha ruwaza ya maandalizi na tafakari.

Ni muhimu kuweka wazi hapa kuwa masomo ishirini na nne kwa ajili ya Daraja la 1 yamebuniwa kwa nia ya kuhakikisha kuwa kila somo linaweza kumalizika ndani ya kipindi kimoja cha darasa, katika hali ya kawaida. Ugawanyaji wa vipengele vya somo katika vipindi viwili huchangia kwenye mazoea ya kurefusha shughuli bila sababu. Muhimu zaidi ni kwamba, ingawa inaweza kudhoofisha ufaaji wa mchakato wa ujifunzaji ambamo usitawishaji wa mdundo miongoni mwa shughuli, kila moja ikiwa na viwango tofauti vya nguvu, lakini zote zikizungukia kwenye sifa moja ya kiroho, ni muhimu.

Mwishowe, maneno machache yanapaswa kusemwa kuhusu uhusiano kati ya mwalimu na wanafunzi katika mchakato wa kielimu, dhima iliyoshughulikiwa katika Sehemu ya 9 na ya 10 ya kitengo cha kwanza lakini kwa namna isiyo dhahiri katika kitabu kizima. Ni dhahiri kwamba kila mwalimu anapaswa kufanya juhudi za juu kabisa kuleta katika jitihada zake

miongoni mwa watoto, sifa zote za kiroho ambazo wanajifunza katika Daraja la 1. Miongoni mwa hizi hakuna muhimu zaidi kuliko upendo, upendo ambao ni udhihirisho wa upendo wa Mungu. Upendo huu utahisiwa katika mazingira yatakayojengwa na mwalimu — katika kiwango cha maandalizi yanayofanywa kabla ya darasa, katika sala zinazosomwa mwanzoni mwa kila moja, katika lugha inayotumika katika mwingiliano na wanafunzi, na jinsi wanafunzi wanavyopokea uhamasishaji na sifa kwa ajili ya maendeleo wanayofanya.

Baadhi ya Kanuni za Elimu ya Kibahá’í

Kusudi

Kuchunguza baadhi ya kanuni na dhana zilizopo katika Maandiko ya Kibahá’í zinazohusiana na elimu na kutafakari juu ya jinsi ya kuwahusisha watoto katika madarasa yanayowalea kiroho

SEHEMU YA 1

Kitabu hiki cha tatu cha Taasisi ya Ruhi hutambulisha kwako kitendo cha huduma kinachostahili sifa kabisa, kufundisha madarasa ya Kibahá'í kwa ajili ya elimu ya kiroho ya watoto. Kama, baada ya kusoma kitabu hiki na kutimiza kipengele chake cha kivitendo, utaamua kutoa sehemu ya muda wako na nguvu zako kwa ajili ya kufanya kitendo hiki cha huduma, utakuwa katika nafasi ya kuanza darasa la kila juma katika jumuiya yako kwa ajili ya kundi la vijana wadogo wanaoingia katika daraja la kwanza la programu ya kielimu ya miaka sita. Wakati ukifundisha darasa, bila shaka, utaendelea kusonga mbele kupitia vitabu vya mlolongo mkuu.

Kufundisha watoto ni mojawapo tu ya vitendo kadhaa vya huduma kwenye njia ambayo unaikanyaga. Hata kama usingechagua kujihusisha nayo, utagundua thamani ya usomaji wa kozi hii. Katika kuchangia kwenye mchakato wa ujenzi jumuiya katika kijiji chako, mji au ujirani, utachangamana na watoto wadogo kwenye matukio mengi na aghalabu utaweza kuchota kwenye umaizi ulioupata kutoka ujifunzaji wako hapa. Chukua muda mfupi kutafakari juu ya hisia ambazo tamko lililopo hapo chini kutoka Nyumba ya Haki ya Ulimwengu imeibua kuhusiana na watoto:

> **"Watoto ni hazina yenye thamani kabisa ambayo jumuiya inaweza kumiliki, kwa sababu ndani mwao ipo ahadi na uhakika wa wakati ujao. Wao wanabeba mbegu za tabia za jamii ya siku za mbele ambayo kwa sehemu kubwa inapata umbo lake kutokana na kile ambacho watu wazima wa jumuiya wanafanya ama wanashindwa kufanya kwa ajili ya watoto. Wao ni amana ambayo jumuiya haiwezi kupuuzia. Upendo unaokumbatia vyote kwa ajili ya watoto, jinsi ya kuwatendea, sifa za umakini wanazooneshwa, roho ya tabia ya utu uzima kuwaelekea wao — hivi ni miongoni mwa vipengele muhimu vya mwelekeo unaohitajika."[1]**

Masomo kwa ajili ya daraja la kwanza, yaliyowasilishwa katika kitengo cha pili cha kitabu hiki, ni rahisi. Kila moja imejumuisha seti ya shughuli zinazomakinia kwenye ukuzaji wa sifa za kiroho. Watoto wanahamasishwa kukariri sala na mateuzi kutoka Maandiko, kusikiliza hadithi na maelezo ya mafundisho, kuchora na kupaka rangi, kuimba na kucheza. Ili kuwasilisha masomo haya, ufahamu mkubwa katika uwanja wa elimu hauhitajiki. Bila kujali kama wewe umepitia mafunzo rasmi kama mwalimu, kozi hii itakuandaa kuendesha darasa la watoto ipasavyo juma baada ya juma. Kadiri unavyosoma kozi ambazo huchepua kutoka Kitabu cha 3 na kupata tajiriba, utapata fursa ya kutoa wazo kwenye masuala mengi ya kimsingi kwenye elimu. Mwanzoni, pengine utafuata maandalio ya somo kwa karibu lakini utaweza kuendelea kuwatajirisha na maudhui ya nyongeza ambayo mwenyewe unayaelezea.

SEHEMU YA 2

Hebu tutafakari juu ya maneno yafuatayo ya Bahá'u'lláh na 'Abdu'l-Bahá, ambayo yanatusaidia kuthamini kazi inayofanywa na mwalimu. Pengine utapenda kuyakariri, ili uweze kuyakumbuka wakati wa kufundisha.

> **"Amebarikiwa mwalimu yule ambaye atainuka kuwafunza watoto, na kuwaongoza watu katika njia za Mungu, Mpaji, Mpendwa Kabisa."[2]**

“Miongoni mwa huduma kuu kabisa kati ya zote ambazo yawezekana kutolewa na mtu kwa Mwenyezi Mungu ni uelimishaji na ufunzaji wa watoto . . .”[3]

“Kwa mujibu wa Maandiko Matakatifu ni dhahiri, ufundishaji wa watoto ni sharti na wajibu. Inaonekana kwamba walimu ni watumishi wa Bwana Mungu, maadam wameinuka kutimiza kazi hii, ambayo ni sawa na ibada. Hivyo lazima mtoe sifa kwa kila pumzi, kwa kuwa mnawaelimisha watoto wenu wa kiroho.”[4]

1. Wakati unatafakari juu ya umuhimu wa maneno haya, jaza nafasi katika sentensi hapo chini.

   a. ________________________ yule ambaye atainuka __________ watoto, na ku _____________ watu katika _______________ za Mungu, ________________ , _________________ .

   b. Miongoni mwa _______________ kati ya zote ____________ yawezekana kutolewa na mtu kwa Mwenyezi Mungu ni _____________ na _____________ wa watoto.

   c. Kwa mujibu wa Maandiko matakatifu dhahiri, ufundishaji wa watoto ni ________________ na _____________ . Inaonekana kwamba ___________ ni ____________ wa Bwana Mungu, maadam wame _________ kutimiza kazi hii, ambayo ni ________ na ___________ . Hivyo lazima mtoe _________ kwa kila pumzi, kwa kuwa mnawaelimisha ___________________________ .

2. Juu ya misingi wa yale tuliyosoma hadi sasa, amua yapi kati ya matamko haya ni kweli:

   _____ Wazazi, walimu, na jumuiya wote wanachangia katika jukumu kwa ajili ya elimu ya kiroho ya watoto.

   _____ Kila jumuiya inaowajibu wa kuanzisha madarasa kwa ajili ya elimu ya kiroho ya watoto.

   _____ Kufundisha watoto inaweza kuchukuliwa kama kitendo cha ibada.

   _____ Kwa kuwa watoto huenda shule, jumuiya haihitaji kuanzisha madarasa kwa ajili ya elimu yao ya kiroho.

   _____ Mwalimu wa watoto anawalea watoto wa kiume na wa kike wa kiroho.

SEHEMU YA 3

Vipo vifungu vingi katika Maandiko ya Imani vinavyoongelea juu ya uga wa elimu. Tutasoma baadhi yao katika kozi hii na katika zile zinazochepua kutoka humo. Kwa kuanza, soma maneno yafuatayo ya Bahá’u’lláh:

> **“Mfikirie mtu kama chimbo la madini lililojaa vito vya thamani isiyokadirika. Elimu pekee, inaweza kufichua hazina zake, na kumwezesha binadamu kunufaika kutoka humo.”**[5]

Kukamilisha sentensi hapo chini itakusaidia kutafakari juu ya maana ya kina ya tamko hili na kulikariri, kama bado hujafanya hivyo.

a. Mwanadamu ni kama ___________ lililojaa vito vya ___________ isiyokadirika.

b. _____________________ pekee inaweza, ku _________________ hazina zake, na kumwezesha binadamu ku __________________ kutoka humo.

Matokeo ya maneno ya Bahá’u’lláh kwenye uga wa elimu ni mapana, na idadi yao yatawasilishwa katika sehemu itakayofuata. Kwa sasa, hebu tufikirie wazo moja. Fikiria kuwa ninyi mmepewa majagi ishirini matupu na mnaambiwa kuyajaza maji, kwa kijiko kimoja kimoja. Kama elimu ingechukuliwa ingetolewa kwa namna hii — kwa kuwapa wanafunzi vipande vidogo vya habari — ingekuwa kazi ya kuchosha sana, ama sivyo? Halafu, hebu fikiria mgodi uliojaa vito vilivyofichwa ambavyo viko tayari kufichuliwa na kuletwa nje. Je, ninyi mnakubali kuwa ufundishaji unaonwa kama uchimbaji wa vito vya thamani kwa hakika ni kazi inayofurahisha kabisa?

SEHEMU YA 4

Hebu tufikirie zaidi kuhusu teuzi lililopo hapo juu. Je, tunaweza kujumuisha sifa kama vile upendo, ukweli, haki, ukarimu, uthabiti na uadilifu miongoni mwa vito ambavyo Bahá’u’lláh hurejelea? Vipi kuhusu nguvu ya akili ya mwanadamu, na uwezo wake wa kuvumbua siri za kiasili, kutengeneza kazi nzuri za sanaa, kuelezea mawazo bora na yainuayo? Watoto ambao utawafundisha wana uwezo wa kumiliki sifa zote hizi. Je, unaweza kutaja nyinginezo? Je, zozote kati hizo zinaweza kuendelezwa bila elimu inayofaa? Katika kutafakari juu ya maswali haya, kumbuka mfano uliotumika katika Kitabu cha 1, kwamba taa ina uwezo kiasili wa kutoa mwangaza lakini, ili kufanya hivyo, lazima iwashwe.

____

____

____

____

____

____

SEHEMU YA 5

Ili kuendeleza uwezo wetu, sote tunapitia hatua tofauti za mchakato wa kielimu ambao, tunaweza kusema, hukunjuka hadi mwisho wa maisha yetu. Tunaelimishwa nyumbani, shuleni, kazini, na ndani ya jumuiya. Swali ambalo lazima tujiulize hapa ni, ni upi ungepaswa kuwa

mkazo wa madarasa ya Kibahá'í kwa ajili ya watoto, hasa kwenye daraja la kwanza, kama sura moja ya mchakato huu ya maisha yote ya kielimu? Baadhi ya ushauri wa 'Abdu'l-Bahá utatusaidia kupata majibu:

> **"Ninyi mnapaswa kufikiria suala la tabia nzuri kama lenye umuhimu wa kwanza. Ni lazima juu ya kila baba na mama kuwashauri watoto wao kwa kipindi kirefu na kuwaongoza kwa vitu vile ambavyo vinamwelekeza kwenye heshima ya milele."[6]**

> **"Kuwafunza katika maadili na tabia nzuri ni muhimu zaidi kuliko ujifunzaji wa kitabu. Mtoto ambaye ni msafi, mwenye haiba ya kupendeza, mwenye tabia nzuri, mwenye adabu — japo kuwa hana elimu — anapendelewa kuliko mtoto ambaye ni jeuri, mchafu, mwenye visirani, na walakini amesoma sana aina zote za sayansi na sanaa. Sababu ya hili ni kwamba mtoto ambaye anaweza kuwa mwenye adabu, japo kuwa yeye hajasoma, ni mwenye manufaa kwa wengine, ambapo mtoto mwenye tabia mbaya, asiye na adabu ni mbaya na mwenye madhara kwa wengine, japo kuwa yeye ni msomi. Kama, hata hivyo, mtoto akifundishwa katika yote mawili, elimu na wema, matokeo yake ni mwangaza juu ya mwangaza."[7]**

> **"Katika siku zijazo, maadili yatamomonyoka kwa kiwango kikubwa sana. Ni lazima watoto walelewe katika njia ya Kibahá'í, ili wao waweze kupata furaha zote mbili katika ulimwengu huu na ule ujao. La sivyo, wao watapata huzuni na shida, kwa sababu furaha ya wanadamu imewekwa juu ya misingi ya tabia za kiroho."[8]**

Vifungu kama hivi vimepelekea Taasisi ya Ruhi kumakinikia juu ya uboreshaji wa tabia katika daraja la kwanza la programu yake kwa ajili ya elimu ya kiroho ya watoto. Kabla hatujaendelea kuchunguza lengo hili, pengine utapenda kujadili katika kikundi chenu kile mlichoelewa juu ya "tabia nzuri" na andikeni baadhi ya mahitimisho yenu katika nafasi iliyopo hapo chini.

____

____

____

____

____

SEHEMU YA 6

Dhana ambayo inakuja papo hapo akilini, mtu anapofikiria kuhusu tabia nzuri ni "njema". Zipo programu nyingi stahiki katika ulimwengu zinazotafuta kukuza ndani ya mwanafunzi seti moja ya njema au nyingine. Programu hizi hutumia istilahi "njema" kueleza kwa mapana sifa stahiki za binadamu. Baadhi ni tabia kama kujali muda. Nyingine ni mielekeo kama vile huruma kwa wale wenye shida. Bado nyingine hurejea kwa stadi fulani na uwezo, tuseme, uwezo wa kuongea kwa ufasaha. Lakini ipo aina moja ya njema ambazo husimama peke yake kutoka nyingine zote — ukweli, ukarimu, unyenyekevu, upendo, kutaja mifano michache — ambazo tunaziita "sifa za kiroho". Wewe unaombwa kukazia juhudi zako katika

daraja la kwanza juu ya maendeleo ya sifa hizi za kimsingi za roho ya binadamu. Hii haimaanishi kuwa katika mwingiliano wako na watoto, utapuuzia njema zingine. Ni kwamba masomo ambayo unafundisha kimsingi yatahusu sifa ambazo ni za lazima kwa safari ya milele ya roho kumuelekea Mungu. Ili kuthamini aina ya utofauti unaofanywa hapa, fikiria kujali muda kama njema. Mtu ambaye hujali muda pia anaweza kuwa bahili na katili. Ukatili na ubahili, hata hivyo, haviwezi kuwa tabia za yule ambaye amepata sifa za mbinguni za ukweli na uadilifu, upendo na haki, ukarimu na usamehevu. Bila shaka, kwa mtu kama huyo kujali muda pia, inahitajika sana.

Mmetoa baadhi ya mawazo kwenye sifa ambazo roho lazima inatakiwa kuzipata katika maisha haya katika kitengo cha tatu cha Kitabu cha 1. Pengine ingewasaidia kurudi kwenye kitengo hicho na kupitia sehemu husika. Halafu fikirieni kuhusu kile mlichojifunza kule katika muktadha wa umuhimu wa kukuza sifa za kiroho tangu miaka ya utotoni. Hapo chini ipo nafasi kidogo kwa ajili yenu kuandika tafakari zenu.

SEHEMU YA 7

Katika kuwasaidia watoto kudhihirisha tabia inayostahili, kiasilia mtahusika na mwenendo wao, kwa kuwa sifa njema lazima ifanyiwe mazoezi. Kama mwalimu, utaimarisha tabia nzuri katika namna nyingi. Kwa kusifia, kuhamasisha, kunasihi, kuelezea, kutuza — kila moja ya hizi utazitumia tena na tena katika kufuatilia maendeleo ya kundi dogo la vijana wadogo. Wakati mwingine, onesho la kutopendezwa kutoka kwako pia linaweza kutumika kama mbinu ya kuzuia mwenendo usiostahili unaooneshwa na mtoto mmoja au mwingine — hili litatokea pindi utakapokuwa umeshajenga mafundo ya kina ya upendo na huba na wanafunzi katika darasa lako. Tutachunguza baadhi ya masuala yanayohusiana na jinsi utakavyochangamana na wanafunzi wako katika sehemu zinazofuata. Kwa kusudi la majadiliano yetu ya sasa, hebu tufikirie mfano. Katika mwingiliano wako na watoto, bila shaka utajaribu kukuza ndani mwao mwelekeo wa kugawana na tabia zinazoendana. Ni yapi baadhi ya mambo ambayo ungewezakusema na kutenda? Jadilini swali hili na wajumbe wengine wa kundi lako.

Sasa tafakarini juu ya swali lifuatalo: Je, hii hali kama tabia ya kugawana itadumu tuseme katika nyakati za uhaba, kama siyo udhihirisho wa ukarimu, sifa moja ya kiroho ambayo inaakisi sifa ya Mungu, Mkarimu, Mwenye Baraka Zote? Jibu, bila shaka, ni kwamba ambapo urekebishaji wa tabia una nafasi yake, lengo haswa ni maendeleo ya sifa za kiroho ambazo, kama vipawa vya roho ya mtu, lazima vilelewe kwa elimu ya Mungu na upendo wa Mungu. ‘Abdu’l-Bahá hutushauri:

“Wewe uliandika kuhusu watoto: tangu mwanzo kabisa, watoto lazima wapate elimu takatifu na lazima wakumbushwe kila mara kumkumbuka Mungu wao. Acha upendo wa Mungu ujaze uwepo wao wa ndani kabisa, ukichanganywa na maziwa ya mama yao.”[9]

“Kutoka utotoni mwake, mtoto lazima alelewe kwenye kifua cha upendo wa Mungu, na akuzwe katika pambaja ya Ujuzi Wake, ili yeye aweze kutoa mwangaza, akue kiroho, ajazwe hekima na elimu, na achukue tabia za jeshi la kimalaika.”[10]

“Kuhusiana na swali lako juu ya elimu ya watoto: inakupasa kuwakuza kwenye kifua cha upendo wa Mungu, na kuwahimiza kuelekea kwenye vitu vya roho, kwamba wao waweze kugeuza nyuso zao kumwelekea Mungu; kwamba njia zao ziweze kuendana na sheria za mwenendo mzuri na tabia yao isiwe pungufu kwa yeyote; kwamba wao wazimiliki neema zote kama zao na sifa stahiki za binadamu . . .”[11]

Pengine ungependa kukariri angalau moja ya mateuzi haya.

SEHEMU YA 8

Masomo ambayo utakuwa unawafundisha watoto katika daraja la kwanza, kwa kawaida wenye umri wa miaka mitano au sita, yameelezwa pamoja na mawazo ambayo tumeyachunguza hadi sasa akilini. Pengine hapa itakusaidia kama utageukia kwenye kitengo cha pili na kusoma kupitia masomo mawili au matatu, ukiwa makini haswa kwa lile la kwanza. Baadaye utapata fursa ya kuchambua masomo yote ishirini na nne kwa utondoti. Kwa sasa, unatiwa moyo kufikiria vipengele vyao tofauti, kama vilivyoelezwa hapo chini, katika mwangaza wa majadiliano katika sehemu zilizotangulia.

Kila darasa huanza kwa sala zinazotongolewa na wewe na baadhi ya watoto. Mara baadaye, vijana wadogo watatumia muda wao kukariri sala kwa msaada wako. Sala haiepukiki kwa maendeleo ya mtoto ambaye anatakiwa “kulelewa kwenye kifua cha upendo wa Mungu”. ‘Abdu’l-Bahá hutuambia kwamba “watoto ni kama mimea michanga, na kuwafundisha sala ni kama kuruhusu mvua iwanyeshee juu yao, ili wao waweze kukua mororo na kijani, na pepo nyanana za upendo wa Mungu ziweze kupeperuka juu yao, zikiwatetemesha kwa shangwe.” Chukua muda mfupi kutafakari juu ya kipengele hiki cha darasa kinavyochangia kwa lengo la jumla la kukuza tabia nzuri ndani ya watoto. Jaribu kuelezea mawazo yako katika sentensi chache. Baadhi ya vifungu vilivyonukuliwa katika Kitabu cha 1, kama hivi vifuatavyo, vitakusaidia:

“Pato kuu kabisa au hali iliyo tamu zaidi si nyingine ila ni mazungumzo na Mungu. Hufanyiza hali ya kiroho, hufanyiza ufahamivu na maono ya mbinguni, hufanya mivuto mipya ya Ufalme na huamsha mwelekeo wa akili ya juu sana.”[12]

“Imba, Ee mtumishi Wangu, aya za Mungu ambazo umezipokea, kama ziimbwavyo na wale ambao wamemkaribia Yeye, ili utamu wa lahani yako uweze kuwasha roho yako mwenyewe, na kuvutia mioyo ya watu wote.”[13]

“Roho ina mvuto; sala ina athari ya kiroho.”[14]

“Inampasa mtumishi kusali na kutafuta msaada kutoka kwa Mungu, na kumuomba na kusihi msaada Wake. Hiki ndicho kinachostahili daraja la utumishi, na Bwana ataamuru chochote apendacho Yeye, kufuatana na hekima Yake kamili.”[15]

Dhima ya kila somo inazungukia teuzi kutoka Kitabu Kitakatifu ambalo watoto wanatarajiwa kukariri. Unaombwa kufanya kila uwezalo kuwasaidia kupata uelewa wa msingi wa maana yake, uelewa ambao bila shaka unathibitishwa kuwa wa lazima kwa maendeleo ya sifa za kiroho. Swali moja la kufikiria kuhusu suala hili ni kama unaweza kulea sifa inayohitajika kwa mbinu yenye maana bila msaada wa Neno la Mungu. Tena, wakati wa kutunga mawazo yako, kumbuka baadhi ya fikra zako katika vitabu vilivyotangulia kwa mlolongo — kwa mfano, juu ya nguvu ya Neno la Mungu katika kitengo cha kwanza cha Kitabu cha 2. Ni kwa jinsi gani hasa kifungu kilichopo hapo chini, ambacho pengine unakijua akilini, kitakusaidia kushughulikia swali hili?

“Neno la Mungu laweza kufananishwa na mmea mchanga, ambao mizizi yake imepandikizwa katika mioyo ya watu. Imewapasa kusaidia ukuaji wake kwa maji ya uzima ya hekima, ya maneno yaliyotakasika na matakatifu, ili kwamba mizizi yake iweze kuwa imewekwa imara na matawi yake yaweze kutanda hadi juu mbinguni na zaidi.”[16]

Kipengele kingine cha masomo hujumuisha hadithi zinazosimuliwa kwa watoto. Nyingi ya hizo zinachotwa kutoka maisha ya ‘Abdu’l-Bahá, Ambaye, kama Kielelezo kamili cha mafundisho ya Baba Yake, alikuwa ana sifa ambazo unapenda kuzikuza. Kutoka kwenye ujifunzaji wako wa kitengo cha tatu cha Kitabu cha 2, umekwishatambua fadhila ya kipekee ambayo imejaliwa juu ya jamii ya binadamu kupitia Utu wa ‘Abdu’l-Bahá. Hadithi watakazojifunza za maisha Yake zina nafasi maalum katika ukuzaji wa tabia zao, na wao wanapaswa kukumbushwa mara kwa mara kuhusu upendo Wake mkubwa kwa ajili ya watoto. Kadiri fundo lao pamoja na ‘Abdu’l-Bahá linavyopata nguvu, unaweza kuwahakikishia kuwa, wao wanapojaribu kufuata Mfano Wake, watamletea furaha moyoni Mwake. Unafikiria hadithi

kutoka maisha ya ‘Abdu’l- Bahá, zikisimuliwa kwa shangwe na heshima, zitachangiaje kwa maendeleo ya sifa inayotakiwa katika watoto?

Kuimba nyimbo ni kipengele kingine tena cha darasa, kile ambacho kitajaza mioyo na roho za watoto kwa furaha. ‘Abdu’l-Bahá husema:

> **“Usanii wa muziki ni mtakatifu na wa matokeo yanayofaa. Ni chakula cha moyo na roho. Kupitia nguvu na mvuto wa muziki roho ya mtu huinuliwa. Una ushawishi wa ajabu na matokeo katika mioyo ya watoto, kwa kuwa mioyo yao ni safi na sauti tamu huwa na mvuto mkubwa ndani mwao. Vipaji ambavyo havijadhihirika ambavyo kwavyo mioyo ya watoto hawa imejaliwa vitajidhihirisha kwa kupitia njia ya muziki.”**[17]

Jadili na kundi lenu kwa nini ni muhimu kwa watoto kujifunza kuimba nyimbo nzuri tangu utotoni.

Michezo na upakaji rangi ni vipengele vingine viwili vya darasa. Michezo ni shirikishi kiasili na inatakiwa kuchangia kwenye maendeleo ya baadhi ya mielekeo inayotakiwa na tabia. Karatasi za upakaji rangi zinazotolewa kwa ajili ya masomo zinahusu sifa za kiroho ambazo juu yake kila moja imelengwa. Upakaji wa rangi, pia, unaimarisha idadi fulani za stadi na uwezo muhimu unaohitajika kwa ajili ya watoto kwenye hatua hii ya ukuaji. Shughuli hizi mbili zinasaidia kujenga mazingira ya shangwe ambayo lazima iwe alama ya darasa kwa ajili ya elimu ya kiroho ya watoto. Pengine utapenda kusema maneno machache kuhusu jinsi mazingira yenye furaha yasivyoepukika kwa ajili ya ukuzaji wa sifa za kiroho.

SEHEMU YA 9

Kupitia sehemu kadhaa zilizopita umepata baadhi ya umaizi katika lengo la masomo ndani daraja la kwanza na umeona jinsi kila kipengele kinavyochangia kuboresha tabia. Hebu sasa tuchunguze kwa kifupi asili ya uhusiano wako na vijana wadogo utakaokuwa unawafundisha.

Kwanza kabisa ni upendo ambao utakaouhisi kwa wanafunzi wako, upendo ambao, kama taswira ya upendo wa Mungu, utawakumbatia watoto wote wa kila usuli. Jinsi ya kuuelezea upendo huu kwa namna ambayo utamfikia kila mtoto, ni kitu ambacho mwalimu hujitahidi kujifunza.

Upendo wako kwa wanafunzi wako, safi na usio na upendeleo, utakurahisishia kuvumbua vito vya thamani isiyokadirika ambavyo vimewekwa ndani ya uhalisia wa kila mtoto na Mkono wa Mwenyezi. Utamuona kila mwanafunzi kama kiumbe bora aliyeumbwa katika mfano wa Mungu, ukweli ambao maneno haya ya Bahá'u'lláh yanathibitsha:

> **"Nikisetirika katika nafsi Yangu ya zama zisizokumbukika na katika umilele wa kale wa asili Yangu, nilijua upendo Wangu kwako; ndipo nikakuumba wewe na kuichonga taswira Yangu juu yako na kuuhudhihirisha uzuri Wangu kwako."[18]**

> **"Kwa mikono yenye uwezo nilikufanya na nilikuumba kwa vidole vyenye nguvu; na ndani yako Mimi nimeweka kiini cha nuru Yangu."[19]**

> **"Wewe ni taa Yangu na nuru Yangu iko ndani yako. Pata mng'ao wako kwayo na usitafute mwingine zaidi Yangu. Kwa maana nimekuumba tajiri na kukupa mbaraka Wangu kwa wingi."[20]**

Lazima utambue, bila shaka kwamba, upendo haunabudi kujaribiwa. Unapokuwa unafundisha, lazima utakutana na sifa zisizotakiwa katika wanafunzi wako. Kwenye hali kama hayo lazima ukatae dhana potovu kuwa baadhi ya watoto hawarekebishiki. Mwalimu wa madarasa ya Kibahá'í ya watoto lazima asiwe na mashaka kuwa kila mtoto anao uwezo wa kumjua Mungu kupitia Wadhihirishaji Wake na kutii mafundisho Yao. Kila mtoto anao uwezo wa kuendelea kiroho. Kila mmoja wa vijana wadogo katika darasa lako ameumbwa bora na kwa msaada wako, anaweza kuonesha ubora huu.

Ukikumbuka virai alivyotumia Bwana Mpendwa wakati wa kuwaongelea watoto itakusaidia kuona wazi zaidi kiini chao cha kiroho kama muumbo wa Mungu. Hapo chini ni makusanyo ya virai kama hivyo; visome na tafakari juu ya jinsi vinge bumba mtazamo wako wa viumbe vyenye thamani ambao utakuwa ukiwafundisha.

- watoto hawa wapendwa
- watoto hawa waangavu, wenye kung'aa
- watoto hawa wazuri wa Ufalme
- miche hii ambayo imechipuliwa na kijito cha mwongozo Wako
- mimea michanga ya Paradizo ya Abhá

- mimea ya kiunga Chako
- mimea michanga katika bustani ya upendo wa Mungu
- miche mipya katika konde la elimu ya Mungu
- miche inayofunguka kuwa maua katika msimu Wako takatifu wa mchipuo
- mawaridi ya bustani Yako
- mawaridi ya bustani ya mwongozo Wako
- maua ya konde Lako
- matawi ya mti wa uhai
- matawi machanga yanayokua katika bustani ya ujuzi Wako
- vijitawi vinavyo chipua katika viunga Vyako vya neema.
- ndege wa mashamba ya wokovu
- mishumaa ambayo imewashwa kwa vidole vya Mkamilifu Aliyebarikiwa
- kazi ya mikono ya vidole vya uwezo Wako
- alama za ajabu za ukuu Wako
- wapendwa wa ‘Abdu’l-Bahá

SEHEMU YA 10

Sambamba na upendo, uhusiano unaoulea na wanafunzi wako utaainishwa na sifa za kiroho nyingine zote zilizomo katika masomo ya daraja la kwanza. Hakuna shaka kwamba utajitahidi kudhihirisha zaidi sifa hizi siyo tu katika mwingiliano wako na watoto darasani bali katika kila sura ya maisha yako. Bahá’u’lláh hutushauri:

> **“Jihadharini, enyi watu, msije kuwa miongoni mwa wale ambao hutoa ushauri mzuri kwa wengine lakini husahau kuufuata wao wenyewe.”[21]**

Ni muhimu hasa kwa walimu wa madarasa ya watoto kupata uthamini unaoendelea kukua wa maana na matokeo ya kila sifa zilizojadiliwa katika masomo, uthamini ambao utawasaidia katika juhudi yao ya kufunza na kuilea miche miororo chini ya uangalizi wao. Kama utakavyokuwa umeona, kwa mfano, somo la kwanza linalenga juu ya utakaso. Inafaa kuwa madarasa yanayoshughulika na swali la tabia, lazima yaanze kwa kuchunguza sifa ya utakaso wa moyo. Bahá’u’lláh hutukumbusha, “Yote yaliyomo mbinguni na duniani” Mungu ameamuru kwa ajili yetu “isipokuwa moyo wa mwanadamu,” ambao Yeye ameufanya makazi

ya Uzuri Wake na utukufu. Usafishaji wa kioo cha moyo wa mtu kunauwezesha kuakisi sifa zingine zote ambazo roho ya binadamu inapaswa kupambwa.

Ili kuwasaidia walimu kufikiri kuhusu sifa za kiroho zilizoongelewa katika daraja hili, kitengo cha pili kinajumuisha mateuzi kadhaa yanayohusiana na kila moja. Kwa sasa, mnatiwa moyo kusoma mateuzi yaliyopo hapo chini kuhusu utakaso. Halafu, pamoja na wajumbe wengine wa kundi lako, jadilini umuhimu wa sifa hii katika maisha ya mwanadamu, kwa ujumla, na kwenye juhudi za wale ambao hususan huinuka kufundisha watoto. Baada ya kuandika baadhi ya mawazo yenu katika nafasi iliyotolewa, pengine mtapenda kukariri angalau moja ya mateuzi.

"Ewe ndugu Yangu! Moyo msafi ni kama kioo; kisafishe kwa kuusugua kwa upendo na kujitenga kutoka wote isipokuwa Mungu, ili jua la ukweli liweze kung'ara ndani mwake na alfajiri ya milele kuchomoza."[22]

"Ewe Mwana wa Kuwa! Moyo wako ni makao Yangu; uutakase kwa mshuko Wangu. Roho yako ndio mahali Pangu pa ufunuo; isafishe kwa ajili ya udhihirisho Wangu."[23]

"Kadiri moyo wa mtu unavyokuwa safi na kutakasika, ndivyo unavyokuwa karibu zaidi na Mungu, na mwangaza wa Jua la Uhalisia linadhihirika ndani mwake."[24]

"Jambo la kwanza katika njia ya maisha ya mwanadamu lazima liwe utakaso, halafu upya, usafi, na uhuru wa roho. Kwanza lazima mkondo wa kijito usafishwe, halafu ndipo maji matamu ya mto yaweze kuelekezwa humo."[25]

____

____

____

____

____

____

____

SEHEMU YA 11

Sasa, unahitaji kujiuliza mwenyewe, kama mwalimu wa watoto wadogo, jinsi unavyoweza kusaidia kuimarisha hamasa zao ili kutenda kulingana na mafundisho ya Mungu yaliyofunuliwa kupitia Mdhihirishaji Wake Bahá'u'lláh na kukuza sifa ambazo Yeye hutuambia zinapaswa kupamba roho zetu. Kadri unavyotafuta majibu kwa swali hili, tafakari juu ya maneno yafuatayo ya Bahá'u'lláh:

"Ulimi wa uwezo Wangu, kutoka mbingu ya uwezo Wangu kamili mtakatifu, ambao umeuambia muumbo Wangu maneno haya: 'Tiini amri Zangu, kwa ajili ya upendo wa Uzuri Wangu.' Ni mwenye furaha yule mpendwa ambaye amepumua manukato matakatifu ya Mpendwa wake Kabisa kutokana na

maneno haya, yaliyojaa marashi ya neema ambayo hakuna ulimi unaoweza kuyaeleza."[26]

"Acha mwale wa upendo wa Mungu uwake kwa wangavu ndani ya mioyo yenu miangavu. Ulisheni kwa mafuta ya muongozo Mtakatifu, na muuhifadhi ndani ya kinga ya uthabiti wenu. Ulindeni ndani ya ulimwengu wa imani na kujitenga kutoka vyote isipokuwa Mungu, ili kwamba minong'ono ya uovu ya wasio mcha Mungu isiweze kuuzima mwanga wake."[27]

"Ee mwana wa kuwa! Upendo Wangu ndio ngome Yangu, yeyote aingiae humo yuko salama salimini na yeyote aipae kisogo hakika atapotea na kuangamia."[28]

1. Kamilishani sentensi zifuatazo kwa maneno kutoka mateuzi yaliyotangulia:

   a. Tunapaswa kutii amri za Mungu kwa ajili ya upendo wa ______________ Wake.

   b. ________________ wa upendo wa Mungu sharti uwake ____________________ ndani ya mioyo yetu ____________________ .

   c. Tunapaswa kuulisha mwale wa ____________ wa Mungu kwa ___________ ya ___________________ Mtakatifu.

   d. Tunapaswa kuulinda ndani ya _______________ wa __________________ yetu.

   e. Tunapaswa ___________________ mwale wa ___________ wa Mungu ndani ya ulimwengu wa ________________ na _______________________ kutoka ____________________________________ .

   f. Tunapaswa tutii amri za Mungu kwa ajili ya upendo wa ______________ Wake. _________________ wa upendo wa Mungu sharti uwake ______________________ ndani ya mioyo yetu ____________________ . Tunapaswa kuulisha mwale huu kwa mafuta ya mwongozo _________________ . Tunapaswa kuuhifadhi ndani ya kinga ya ___________________ . Tunapaswa kuulinda ndani ya ulimwengu wa ________________ na _______________________ kutoka vyote isipokuwa Mungu. Tunapaswa kuulisha mwale wa upendo wa Mungu, kuuhifadhi na kuulinda ili kwamba minong'ono ya uovu ya wasio mcha Mungu isiweze kuuzima ________________________________ . Yeyote aingiae katika ngome ya _________________ wa Mungu yuko yuko salama na ______________________ .

SEHEMU YA 12

Katika muda ambao utatumia na vijana wadogo, utakuwa unajaribu kuchochea "mwale wa upendo wa Mungu" katika mioyo yao miangavu na kuwafanya wawe na utambuzi wa baraka Zake na furaha ya kuweza kukua kupitia maneno Yake. Bila shaka, upendo wetu kwa

ajili ya Mungu na shauku yetu ya kupokea fadhila Zake inaambatana na kicho kwamba, kwa sababu fulani, upendo Wake huenda usitufikie. Itakuaje kama vitendo vyetu viovu vitakuwa kama vizuizi ambavyo vimetuzuia kupokea baraka Zake? Upendo wa Mungu ndio chanzo hasa cha uwepo wetu, na kama tungenyimwa upendo hata kwa muda mfupi, maisha yetu yangeharibika. Kicho hiki, kwamba kama tusipomtii Mungu pengine hatutapokea upendo Wake, hutuweka kwenye njia nyoofu na hutulinda kutoka vishawishi vya ubinafsi wetu wa kujipenda na kutoka husda, uroho, mawazo matupu na tamaa ovu.

Katika jitihada yako ya kupanda mbegu za upendo wa Mungu katika mioyo ya watoto, sharti pia ufikiri juu ya kicho cha Mungu, kwa kuwa viwili havitenganishiki kimoja kutoka kingine. ‘Abdu’l-Bahá hutuhusia:

> **“Wafunzeni watoto hawa kwa mashauri matakatifu. Kutoka utoto wao ingizeni katika mioyo yao upendo wa Mungu ili waweze kudhihirisha katika maisha yao kicho cha Mungu na waweze kuwa na ujasiri katika majaliwa ya Mungu. Wafundisheni kuondokana na mapungufu ya kibinadamu na kupata ukamilifu mtakatifu uliyofichika ndani ya moyo wa mtu.”[29]**

Ni muhimu kutambua kwamba kicho cha Mungu siyo dhana inayoweza kujadiliwa moja kwa moja na watoto. Taswira pekee ambayo sharti wawe nayo ni ile ya kumpenda Mungu, Ambaye katika fadhila na majaliwa Yake wanapaswa kuwa na ujasiri kamili na uaminifu. Kadiri unavyojitahidi kulea ndani mwao upendo wa Mungu, wazo ambalo unaweza kulitambulisha, ni kwamba maneno na vitendo fulani vinamfurahisha Mungu na vingine havimfurahishi. Unaweza kuwakumbusha watoto mara kwa mara kwamba kwa kuwa wanampenda Mungu, watapenda kumfurahisha Yeye. Wangeweza kuambiwa, kwa mfano, kwamba ulimi mwema na kuoneshana upendo mmoja kwa mwingine ni vitendo vinavyompendeza Mungu, ambapo maneno yasiyofaa au yanayoumiza wengine hayampendezi Yeye.

Mateuzi yafuatayo yametolewa kwa ajili ya tafakari yako:

> **“Inakupasa kuwaita watu, katika kila hali, kwa chochote kitakacho wawezesha kuonesha tabia za kiroho na vitendo vyema, ili wote waweze kutambua sababu ya uinukaji wa mwanadamu na kwa jitihada zote, wajielekeze wenyewe kuelekea Daraja la juu kabisa na Kilele cha Utukufu. Kicho cha Mungu daima kimekuwa jambo la msingi katika elimu ya viumbe Wake. Ni heri yao wale ambao wamefikia!”[30]**

> **“Katika Ufunuo huu majeshi yanayoweza kuiletea ushindi ni majeshi yenye vitendo vinavyostahili na tabia adilifu. Kiongozi na kamanda wa majeshi haya daima amekuwa kicho cha Mungu, kicho ambacho kinavizingira vitu vyote na kutawala juu ya vitu vyote.”[31]**

> **“Sifa zingine za ukamilifu ni kumcha Mungu, kumpenda Mungu kwa kuwapenda watumishi Wake, kuonesha upole na ustahimilivu na utulivu, kuwa wakweli, wapatanifu, wenye huruma na wafariji; wenye dhamira na ujasiri, wasadikifu, na wenye nguvu, wenye kujitahidi na wapambanaji, kuwa wakarimu, watiifu, bila uovu, wenye ari na hisia ya heshima, kuwa wenye akili inayofikiri mema na wakarimu, na wenye kujali haki za wengine.”[32]**

Kwa mwangaza wa vifungu hivi katika sehemu hii na iliyopita, andika aya moja au mbili kuelezea uhusiano kati ya upendo wa Mungu na kicho cha Mungu na jinsi mwingiliano wenye nguvu wa vyote viwili ni muhimu kwa maendeleo ya tabia inayostahili.

____
____
____
____
____
____
____
____
____
____
____
____
____
____
____

SEHEMU YA 13

Kama inavyopaswa kuwa wazi kutokana na majadiliano yetu katika sehemu zilizotangulia, elimu ya kiroho huchota kwenye nguvu ya mvuto kwa uzuri na, kwa kumakinikia kwenye maendeleo ya sifa za kiroho, huelekeza ipasavyo mioyo ya watoto kwa uzuri wa kweli — uzuri wa tabia njema, uzuri uliomo kiasili katika Neno Takatifu, uzuri wa mfano wa tabia ya kuigwa, uzuri wa mawazo ya juu, na muhimu kabisa, mvuto kwenye uzuri wa Utukufu Kabisa. Hatimaye, utiifu kwa sheria za Mungu hutokea kutoka upendo wa uzuri Wake. Hivyo watoto hukua wakiona kuwa upataji wa sifa za kiroho ni tuzo kubwa kabisa kama lilivyo, na kujipatia tabia zisizofaa ni adhabu kubwa kabisa. ‘Abdu’l-Bahá husema:

> **“Mzizi mkuu wa ufanyaji makosa ni ujinga, na kwa hiyo lazima tuzishikilie kwa nguvu zana za utambuzi na ujuzi. Tabia nzuri lazima ifunzwe. Mwangaza lazima usambae kufika mbali ili, katika shule ya jamii ya binadamu, wote waweze kupata tabia za mbinguni za roho, na waone wao wenyewe bila shaka yoyote kwamba hakuna jehanam kali zaidi, hakuna moto wa kuzimu kuliko kuwa mwenye tabia ovu na isiyo salama; hakuna shimo lenye giza wala mateso yenye kuchukiza kuliko kuonesha sifa zinazostahili kulaaniwa.”[33]**

Kuwasaidia watoto kupata tajiriba ya kuakisi furaha ya sifa za mbinguni, tunapaswa kuwatia moyo katika juhudi zao kuonesha tabia nyoofu na kukemea tabia isiyotakiwa. Yote mawili adhabu kali na uhuru kamili, kuwaruhusu watoto kufanya wanavyotaka, vinapaswa viepukwe. Kama Nyumba ya Haki ya Ulimwengu inavyotukumbusha, “Upendo unadai

nidhamu, ujasiri wa kuwazoesha watoto shida, kutokuendekeza kila wanalotaka au kuwaachia kufanya wanachotaka.” Watoto, inaendelea kusema, “sharti waongozwe kwa upendo lakini kwa msisitizo, kwamba waishi kufuatana na viwango vya Kibahá’í”. Na ‘Abdu’l-Bahá hueleza:

> **“Wakati wowote mama amuonapo mtoto wake akifanya vizuri, acha amsifu na kumpongeza na kuufurahisha moyo wake; na kama ikitokea tabia isiyotakiwa hata ndogo kabisa, anapaswa kumshauri mtoto na kumwadhibu, na kutumia mbinu za kimantiki, hata kumsema kwa lugha kali kidogo kama itakuwa ya lazima. Hata hivyo, hairuhusiwi kumpiga mtoto au kumdhalilisha, kwa sababu tabia ya mtoto itaharibika kabisa kama atapigwa au akitukanwa.”**[34]

Ili aweze kufuata mwongozo wa ‘Abdu’l-Bahá, mwalimu anapaswa kufikiria njia za kuwasifu watoto na kuiletea furaha mioyo yao, pale wanapotenda vizuri. Hii huhitaji kuwa mwalimu awe makini kutazama maendeleo ya kila mtoto, akiwa mwangalifu kutowasifu watoto wale wale muda wote wakati anawapuuzia wengine. Kwa sababu mtoto aliyezoea kufuatiliwa sana na mwalimu, halafu, tendo moja tu rahisi la kukemea tabia mbaya linaweza kutosha kama njia laini ya adhabu. Wakati mwingine pengine itahitajika kwenda mbele zaidi na kukemea kwa maneno ukosefu wa adabu, hususan kama mtoto anavuruga shughuli. Hili linatakiwa kufanywa kwa sauti kakamavu na thabiti na yenye heshima bila kuonesha dalili yoyote ya hasira au ukosefu wa subira. Kwa nyongeza, walimu aghalabu wanahitaji kutafuta muda nje ya darasa kwa ajili ya kumshauri mtoto mmoja au mwingine.

Inawezakutokea kwamba, hata baada ya mwalimu kufuata ushauri uliopo hapo juu, baadhi ya watoto hawafanyi kama inavyotarajiwa. Katika hali kama hizo, adhabu ndogo na zinazofaa pengine zitahitajika. Mifano ya adhabu kama hizo zinajumuisha kutoruhusu mtoto kutumia rangi za kuchorea au kumzuia kucheza katika mchezo fulani kwa kipindi cha dakika chache. Yapo mawazo mawili muhimu ya kukumbukwa akilini kuhusu suala hili. La kwanza ni kwamba mwalimu anapaswa kumweleza kwa uwazi mtoto kwa nini yeye anaadhibiwa, kwa kusema, kwa mfano, “kwa sababu wewe ulifanya kitu hiki na kile, itakubidi usubiri dakika tano kabla ya kuingia kucheza.” Wazo la pili ni kwamba adhabu sharti itolewe mara baada ya tukio la utovu wa tabia; la sivyo mtoto pengine hataweza kuunganisha adhabu kwa mwenendo wake.

Sasa jadilini mawazo yaliyopo hapo juu na wajumbe wengine wa kundi lako. Je, unaweza kuunda sentensi ambayo unafikiri ingefaa kutumia katika kuhamasisha tabia nzuri ndani ya watoto na katika kusifu maendeleo ambayo unayaona ndani mwao, pote pawili kama mtu binafsi na kama kundi? Sentensi ipi inaweza kufaa katika kukataza utovu wa tabia, pale panapohitajika?

SEHEMU YA 14

Ili kuwasaidia watoto kukuza sifa zinazostahili, ni muhimu kwako kutengeneza mazingira yanayofaa darasani, mazingira yanayoainishwa kwa nidhamu na utaratibu.

'Abdu'l-Bahá husema:

> **". . . shule ya watoto sharti pawe pahali pa nidhamu kamili na utaratibu, kwamba mafundisho lazima yawe kamili, na maandalizi sharti yafanywe kwa ajili ya urekebishaji na uboreshaji wa tabia; ili kwamba, katika miaka yake ya mwanzo kabisa, ndani ya kiini cha mtoto, msingi mtakatifu utawekwa na muundo wa utakatifu uinuliwe."[35]**

Na akirejelea kwenye madarasa ya kila juma kwa ajili ya watoto, Yeye hutoa ushauri ufuatao:

> **"Wewe sharti kwa uhakika uendeleze shughuli hii iliyopangiliwa bila kusita, na kutilia umuhimu juu yake, ili kwamba siku hadi siku iweze kukua na kuhuishwa kwa pumzi ya Roho Mtakatifu. Kama shughuli hii imepangiliwa vyema, uwe mwenye uhakika kwamba itazaa matokeo makubwa."[36]**

Sehemu kubwa ya sanaa ya ufundishaji imo katika ujuzi wa jinsi ya kuongoza kila mtoto ili kwamba tabia yake ichangie kwenye mandhari ya ujifunzaji yenye furaha lakini yenye nidhamu. Ingawa kuna umaizi mwingi ambao utahitaji kuupata kutoka kwenye tajiriba ihusianayo na hili, tutajadili mawazo machache ya kimsingi kukusaidia kujiandaa mwenyewe tangu mwanzo. Kwa kuanza, soma maelezo yafuatayo ya kipindi cha darasa:

> Wape watoto dakika chache za kujipanga wenyewe na kukaa kimya pindi wanapowasili. Vijana wadogo wote wakisha tulia, unaweza kutumia fursa hiyo ya mandhari yenye utulivu kufungua darasa kwa sala. Shughuli inayofuata utakayo itambulisha ni kuimba nyimbo, baada ya hapo utawasilisha mada ya somo na kuwasaidia watoto kukariri teuzi. Halafu, baada ya kutengeneza mandhari yanayo tarajiwa, utawasimulia watoto hadithi. Baadaye watacheza mchezo. Watakapo maliza, utasambaza karatasi za upakaji rangi na kalamu za rangi au penseli na waombe wapake rangi katika picha kwa uangalifu. Kufunga darasa, utawahamasisha watoto kukaa kimya na wajiandae wenyewe kwa ajili ya sala za kufunga, ambazo zitatongolewa na wewe na baadhi ya vijana wadogo.

Je, mfuatano huu wa shughuli una mantiki? Unafikiri kwa nini shughuli hizi zimepangiliwa kwa namna hii?

____

____

____

____

____

____

____

SEHEMU YA 15

Kama ambavyo mmekwisha jadili hapo juu, watoto hawaji darasani kukaa kimya. Wala lisiwe kusudi lako kuwaacha waendelee hivyo. Unapaswa kujaribu kutumia faida ya nguvu zao za kiasili na uzielekeze kwenye ujifunzaji. Ili uweze kufanya hivi, utahitaji kupangilia wakati wa ukimya na vipindi vya shughuli na utulivu. Katika hali zote, mpangilio ni kipengele cha msingi. Pale ambapo darasa limepangiliwa vizuri, ni rahisi zaidi kwa watoto kuwa makini na kujifunza. Inastahili kufikiria angalau vipengele vitatu vifuatavyo kuhusu jambo hili:

1. Kila kipindi cha darasa kinapaswa kianze katika namna iliyowazi yenye utaratibu usiobadilika halikadhalika kumalizika kwa namna yenye mpangilio.

2. Ratiba inatakiwa kuanzishwa. Hivyo kidogo kidogo, watoto watakuja kujua ni shughuli ipi hufuata ipi, na nini kinatarajiwa kutoka kwao.

3. Muda uliotengwa kwa ajili ya kila shughuli unatakiwa kuwa unanyumbulika na unapaswa utegemee juu ya shauku na nguvu za watoto.

Kama ilivyoonwa katika maelezo katika sehemu iliyotangulia, shughuli watakazo zifanya watoto katika kila kipindi cha darasa ni kama ifuatavyo:

a. Kutongoa na kuariri sala

b. Kuimba nyimbo

c. Kujifunza na kukariri mateuzi kutoka kwenye Maandiko ya Kibahá'í

d. Kusikiliza hadithi

e. Kucheza michezo

f. Kupaka rangi katika michoro

g. Kutongoa sala za kufunga

Shughuli hizi kiasilia zinatofautiana katika kiwango cha nguvu na kiasi cha mjongeo kinachohitajika; baadhi zitakuwa amilifu sana na nyingine zitakuwa tulivu zaidi.

Ni zipi kati ya shughuli hizi saba ambazo zinahusisha mjongeo zaidi? ____________

____

____

____

Zipi ni shughuli tulivu zaidi? ____

____

____

____

Yapo mahitaji fulani ambayo hudumisha mandhali ya sehemu yenye utaratibu kwa mwalimu. Ni yapi kati ya yafuatayo huchangia kwenye mandhari yanayohitajika na ni yapi yanayozuia? Weka alama "C"(changia) au "H" (hapana) ipasavyo.

_____ Kuweka safi na kimpangilio mahali ambapo darasa linafanyika

_____ Kubaki watulivu na wenye subira bila kujali hali yoyote

_____ Kupoteza subira ya mtu pale ambapo watoto wanakataa kusikiliza maelekezo

_____ Uandaaji wa nyenzo mapema kwa ajili ya kila shughuli

_____ Kutafuta vitu kila mahali kwa ajili ya shughuli husika, wakati watoto wanasubiri

_____ Kuelezea kwa uwazi kile ambacho watoto wanatakiwa kufanya kwa ajili ya kila shughuli

_____ Kuweka tayari shughuli nyingine kwa ajili ya watoto ambao wanamaliza kazi zao mapema, ili waendelee kujishughulisha

_____ Kuwasaidia watoto kuhama kutoka shughuli moja hadi nyingine katika mpangilio mzuri

_____ Kuwasomea hadithi watoto kutoka kwenye kitabu

_____ Kujifunza hadithi vizuri sana ili iweze kusimuliwa kwa watoto kwa shauku na urahisi

SEHEMU YA 16

Katika kujitahidi kutengeneza mandhari yenye nidhamu na mpangilio darasani, utahitaji kuanzisha viwango fulani vya tabia. Majuma machache ya mwanzo, haswa yatakuwa muhimu katika suala hili. Matarajio yoyote yanayowekwa katika kipindi hiki cha mwanzo yataweza kudumishwa kwa mwaka mzima. Mwanzoni, mwalimu anapaswa kuchagua viwango kadhaa vya tabia na kuwaelezea watoto, siyo zaidi ya vitatu au vinne kwa wakati mmoja, katika lugha rahisi. Viwango vya kawaida sana kama "Sisi tunapaswa kuwa wenye adabu" haiwasaidii sana, lakini nyingine kama "Sisi tunapaswa kuongea kwa zamu" ni nyepesi kuelewa. Jadilini na wajumbe wa kundi lenu viwango vilivyowekwa katika kauli za hapo chini na ongezeni chache zaidi kwenye orodha.

a. Sisi tunasaidiana kila mmoja tunapocheza mchezo.

b. Sisi tunaendelea kuwa wamoja na hatupigani.

c. Sisi tunawakaribisha marafiki wapya kwenye darasa letu.

d. Sisi tunamsikiliza kila mmoja na mwalimu wetu wanapoongea.

e. Sisi tunasemezana kwa ulimi mwema.

f. Sisi tunasubiri zamu yetu ya kuongea.

g. Sisi tunagawana rangi zetu na wengine.

h. Sisi tunajitahidi kumaliza kazi zetu.

i. ______________________________

j. ______________________________

k. ______________________________

l. ______________________________

Matarajio ya tabia, wakati yametungwa katika sentensi rahisi kama hizi, yanaweza kujadiliwa na watoto, na matamko hayo yanaweza kutongolewa nao mara kwa mara. Kwa njia hii matamko yanaweza kukumbukwa kama viwango ambavyo watoto wanatarajia na haitaonwa kama kanuni kali wanazolazimishwa kufuata. Pale wao watakapokuwa wameshazoea seti ya matarajio mojawapo, mwalimu anaweza kutambulisha nyinginezo hatua kwa hatua, akikumbuka kuepukana na kuwapa nyingi kwa wakati mmoja. Ikiwa litaibuka tatizo maalum darasani, watoto wanaweza kusaidiwa kuunda sentensi rahisi inayoongelea suala hili. Katika hali kama hizo, mwalimu anapaswa kuwa mwenye msimamo na imara, walakini kwa wakati huohuo awe rafiki na aliyejaa upole.

SEHEMU YA 17

Katika sehemu ya 8 tulichunguza kwa kifupi umuhimu wa vipengele tofauti vya masomo ya Daraja la 1 na tulijadili jinsi kila kimoja kinavyoweza kujitahidi kuchangia kwenye tabia inayostahili. Katika sehemu hii na zingine saba zinazofuata tutafikiria baadhi ya mbinu ambazo unaweza kuzichukua katika kuwahusisha watoto kwenye shughuli zilizopendekezwa, tukianza na kukariri.

Kukariri sala na mateuzi kutoka Maandiko ni kiini kwenye masomo utakayokuwa unafundisha na katika kila kipindi cha darasa ambalo utawasaidia wanafunzi wako katika juhudi zao kutongoa sala walizokariri na kujifunza teuzi moja jipya kimoyomoyo. Kabla hatujajadili jinsi utakavyofanya kuwahusisha katika shughuli hii, maneno machache yanapaswa kusemwa kuhusu kosa moja la kawaida ambalo ni bora kuliondoa wakati wa kujaribu kuwasaidia vijana wadogo kukariri Neno Takatifu.

Pengine umewahi kusikia ama utasikia wakati unaanza kufundisha, maoni kama "watoto hawatakiwi kurudia vitu", "wanapaswa kujifunza kuelezea mawazo yao wenyewe", "hawapaswi kurudia rudia ukweli na taarifa". Kwa ukweli, ukosoaji huu wa tabia ya kukariri bila kufikiria, unapenyeza sana kiasi kwamba unaenea katika sehemu zote za ulimwengu. Ni ukweli kwamba mtu anaweza kukariri mlinganyo katika hisabati, maana ya kanuni katika fizikia, sehemu ya insha katika fasihi kwa kuvielewa kidogo au bila kuvielewa kabisa. Lakini swali ambalo unapaswa kujiuliza mwenyewe ni hili: Kwa nini kukariri kauli ya kina na ufahamu wa maana yake viwekwe katika hali ya upinzani moja dhidi ya nyingine? Kumbukumbu ni kama nguvu ya akili ya binadamu kama ilivyo nguvu ya ufahamu, fikra, na mawazo. Vyote hivyo vinakamilishana na kuimarishana kati yao. Tunaweza kufikiria tu jinsi gani kukariri Neno la Mungu, pamoja na uwezo wake usio na kikomo kuumba upya moyo wa mwanadamu na akili, utaimarisha akili na uelewa ndani ya watoto. Baadaye, kadiri wanavyopitia hatua tofauti za ukuaji, watapata umaizi mpya kutoka vifungu walivyokariri, na

kupitia maisha yao yote wataweza kuchota kutoka kwenye nguvu ya uumbaji ya Neno la Mungu, ihuishayo na inayobadilisha.

Jadilini na wajumbe wengine wa kundi lako kwa nini ni muhimu kwa walimu kuamini kwamba kukariri Neno la Mungu husaidia kupanda kwa uthabiti katika akili na mioyo ya watoto mbegu za elimu ya kiroho, mbegu ambazo zitaendelea kukua kadiri wakati upitavyo hadi kuzaa matunda matamu sana.

____
____
____
____
____
____
____
____

SEHEMU YA 18

Pamoja na tafakuri zilizopo hapo juu akilini, hebu tufikirie jinsi utakavyofanya kuwasaidia wanafunzi wako kukariri vifungu kutoka Maandiko, ukichukua teuzi katika Somo la 1 kama mfano. Kwa kuanza, utataka kuwasaidia kupata baadhi ya umaizi wa awali kuhusu umuhimu wa sifa za kiroho ambazo somo limekazia. Kwa lengo hili, kauli fupi ya utangulizi imetolewa kwa ajili yako kuweza kuchota kutoka humo. Halafu unatiwa moyo kuwasaidia kupata uelewa wa kwanza wa kimsingi wa maana ya teuzi kwa kuchagua maneno magumu yaliyomo na kuyatumia katika hali ambazo watoto wanaweza kuzibaini kwa urahisi. Fikiria mbinu hii iliyowasilishwa katika Somo la 1, ambayo huwasilisha sifa ya utakaso.

> Mioyo yetu ni kama vioo. Tunapaswa kuiweka safi daima. Kushikilia kinyongo dhidi ya mtu, kuhisi wivu kwa mtu, na kutomfanyia wema mtu yeyote kwa sababu yoyote — vitu hivi ni kama vumbi ambalo linafunika kioo cha mioyo yetu. Wakati mioyo yetu ikiwa safi, yenyewe inaakisi mwangaza wa Mungu na sifa Zake — sifa kama vile wema, upendo, na ukarimu — na tunakuwa chanzo cha furaha kwa wengine. Ili kuisaidia kuweka mioyo yetu safi, hebu tukariri teuzi hili la Bahá'u'lláh:
>
> **"Ewe Mwana wa Roho! Shauri langu la kwanza ni hili: Uwe na moyo safi, mwema na ung'aao . . ."**

Ushauri

1. Siku moja Gerard na Mary walikuwa wanapaka rangi baadhi ya michoro. Gerard alihitaji rangi ya njano, lakini Mary hakutaka kumpa rangi. Mwalimu alimwambia Mary kuwa anapaswa kugawana. Mwalimu alimpa Mary ushauri mzuri.

2. Patricia anatakiwa kuamua kama atatumia fedha zake kwa ajili ya peremende au kwa ajili ya kitabu cha hadithi. Wazazi wake walimpa Patricia ushauri mzuri.

Kuwa

1. Tinaye hupenda kusoma sala kabla ya kwenda kulala. Yeye anacho kitabu kidogo cha sala kwa ajili ya kusoma. Tinaye ana kitabu kidogo cha sala.

2. Tumepanda mbogamboga tamu nyingi katika bustani yetu. Tuna bustani ambayo inatupa mbogamboga nyingi kila siku.

Moyo safi

1. Cathy alikasirika na alimwambia Agot maneno yasiyofaa. Agot alisikitika lakini alimsamehe upesi Cathy. Agot ana moyo safi.

2. Gustavo anapenda kugawana biskuti zake pamoja na watoto wote, hata pamoja na Jorge, ambaye hagawani chochote na wengine. Gustavo ana moyo safi.

Moyo mwema

1. Wakati wazazi wake wanapowaalika marafiki nyumbani kwao, Ming Ling kwa furaha huwahudumia chakula. Ming Ling ni mwenye moyo mwema.

2. Bw. Robertson ni mzee sana. Jimmy anamsaidia kupeleka mavuno ya matunda yake sokoni. Jimmy ni mwenye moyo mwema.

Moyo ung'aao

1. Ninapokuwa mwenye huzuni, mama yangu daima huniliwaza na kunifurahisha. Mama ni mwenye moyo ung'aao.

2. Obuya aliugua na ilimlazimu atumie muda wake wote kitandani. Yeye alisema sala nyingi, hakuhuzunika, na aliendelea kuonesha furaha. Obuya ni mwenye moyo ung'aao.

Bila shaka, hutasoma tu kauli ya utambulisho na sentensi za maelezo kutoka kwenye ya kitabu. Na hivyo utahitaji kujiandaa vyema mapema ili uweze kuziwasilisha kwa njia ya kiasilia.

Kama ilivyo kwa sala watoto wanazokariri, inapendekezwa kwamba uchukue mbinu kama hiyo, lakini itaachwa kwako kuamua ni maneno au virai gani vingehitaji maelezo. Itakubidi kuwa mwangalifu katika suala hili. Kuna nyakati zingine ambapo itatosha kuwaruhusu vijana wadogo kubuga wenyewe hatua kwa hatua maana ya maneno kutoka kwenye sala. Tazama, kwa mfano, sala hapo chini ambayo watoto wanaanza kujifunza katika Somo la 1. Watatambua kwa urahisi kuwa yote mawili "moyo safi" na "lulu" ni vito vya thamani. Lakini, ili tuweze kuelewa hilo, hatimaye, Mungu hutujalia moyo safi, pengine watataka kujifunza neno "jalia" linamaanisha nini. Ungetumia sentensi ipi kwa ajili ya kusudi hili?

"Yeye ni Mungu! Ee Mungu, Mungu wangu! Nijalie moyo safi, kama lulu."[37]

____

____

____

____

SEHEMU YA 19

Sasa hebu tufikirie mbinu moja ambayo unaweza kuitumia kuwasaidia wanafunzi wako kukariri sala na mateuzi. Kile unachoweza kufanya ni kugawanya kifungu katika sehemu ndogo, ambazo wanaweza kujifunza moja baada ya nyingine. Wakisha kariri sehemu ya kwanza, sehemu ya pili inaweza kuongezwa na kuendelea, hadi teuzi zima na sala vimekaririwa. Unaweza kuwaomba watoto kurudia sehemu kwa kukufuatisha wewe, wakati mmoja kama mtu binafsi na wakati mwingine kama kundi.

Kwa mfano, kufundisha wanafunzi wako teuzi katika Somo la 1, ungeweza kuanza na kirai hiki "Ewe Mwana wa Roho!" na waache wakirudie. Halafu ungeunganisha "Ewe Mwana wa Roho!" na "Shauri Langu la kwanza ni hili" na waombe warudie virai viwili kwa pamoja. Hatimaye utaongeza maneno "uwe na moyo safi, mwema na ung'aao". Mara kundi litakapojifunza teuzi katika njia hii, wachache wanaweza kusaidiwa kulitongoa kutoka akilini. Bila shaka, utahitaji kuhakikisha kuwa zoezi hili linafanyika kwa uchangamfu, ili watoto waendelee kuwa makini na mandhari yenye furaha inadumishwa. Zaidi, kadiri uwezo wao unavyoendelea kuongezeka hatua kwa hatua, ndivyo watakavyoweza kukariri sehemu ndefu zaidi katika sala na teuzi nzima yote kwa wakati mmoja.

Kadiri unavyotekeleza kipengele hiki cha darasa, pengine hali fulani zinaweza kujitokeza ambazo siyo rahisi kuzitabiri, na utaweza kujifunza jinsi ya kukabiliana nazo kupitia tajiriba yako mwenyewe. Hata hivyo, zipo hali fulani ambazo ungeweza kuzifikiria kama sehemu za maandalizi yako. Jadili maswali yafuatayo na wajumbe wengine wa kundi lako:

- Kama kuna watoto wengi kwenye darasa lako, utafanyaje kuwasaidia waweze kukariri teuzi?

- Utafanya nini kama baadhi ya watoto wanakariri haraka zaidi kuliko wengine?

– Utafanya nini kama mtoto mmoja au zaidi wanapata ugumu kukariri?

– Utahakikishaje kwamba, hata kama mtoto hawezi kukariri teuzi nzima darasani, bado anapata hisia ya mafanikio?

SEHEMU YA 20

Watoto hupenda kuimba, na shughuli hii, inayotangulia kukariri mateuzi, ni mojawapo ya shughuli zinazofurahisha sana. Ufunguo wa mafanikio ni mazoezi. Wewe mwenyewe unapaswa uimbe nyimbo pamoja na anayezifahamu, na kuzipa umakinifu maalum kwenye mdundo na lahani. Kama unaweza kusikiliza nyimbo zilizorekodiwa, utaweza kujifunza haraka zaidi. Pamoja na watoto, itakubidi kuimba nyimbo tena na tena hadi wao wazijue kabisa. Maneno ya nyimbo yanaweza kukaririwa kama wanavyokariri mateuzi, ila katika muda huu maneno yanarudiwa sambamba na lahani. Unaweza kukuta, kufuatana na uwezo wa wanafunzi wako kwamba, baadhi ya nyimbo ni ngumu sana kwao kuziimba. Katika hali kama hizo, inawezekana kuwa uimbe beti na wanafunzi wako wajiunge na wewe wakati wa kuimba kibwagizo.

SEHEMU YA 21

Shughuli inayofuata tutakayoizingatia ni usimuliaji wa hadithi. Kama ilivyotajwa mwanzoni, sehemu kubwa ya hadithi katika daraja la kwanza zimechotwa kutoka maisha ya ‘Abdu’l-Bahá. Hadithi hizi husaidia kusudi maalum sana. Huwasaidia watoto kuona jinsi sifa za kiroho ambazo wanajaribu kupata zilidhihirishwa kwa ukamilifu na Mfano kamili kupitia siku zote za maisha Yake kwenye uso wa dunia hii. Heshima inayooneshwa na mwalimu anaposimulia visa hivi husisimua hisia za mbinguni katika mioyo yao miyororo na kuamsha ufahamu wao wa kiroho.

Ingawa hadithi utakazowasimulia watoto kuhusu ‘Abdu’l-Bahá ni fupi, umaizi kiroho zinazoutoa ni wa kina. Kwa hiyo utataka kuwapeleka wanafunzi wako mbali zaidi ya matukio yaliyoelezwa kuwasaidia kupata vidokezo katika uhalisia wa kiroho. Hebu tuchunguze hadithi kutoka Somo la 1 katika mwangaza huu.

Abdu'l-Bahá daima angeweza kueleza kilichomo ndani ya moyo wa mtu, na Yeye aliwapenda sana watu ambao mioyo yao ilikuwa ni safi na angavu. Alikuwepo mwanamke mmoja ambaye alipata heshima ya kuwa mgeni wa 'Abdu'l-Bahá kwenye chakula cha jioni. Alipokuwa ameketi anasikiliza 'maneno Yake ya hekima, aliangalia glasi ya maji iliyokuwa mbele yake na kufikiri, Oh! 'Laiti kama, 'Abdu'l-Bahá angeuchukua moyo wangu na kuondoa kutoka ndani yake kila tamaa ya kidunia na halafu akaujaza kwa upendo mtakatifu na uelewa kama mtu anavyofanya Kwa glasi hii ya maji."

Wazo hili lilipita akilini mwake upesi sana, na yeye hakusema chochote kuhusu hili, lakini punde tu lilitokea jambo ambalo lilimfanya atambue kuwa 'Abdu'l-Bahá alikuwa ameshajua kile alichokuwa anafikiria. Alipokuwa katikati ya mazungumzo Yake, Yeye alisita kidogo kwa ajili ya kumwita mhudumu na alimwambia maneno machache kwa sauti ndogo, mhudumu alikwenda kimya kimya hadi mezani alipokuwa amekaa yule mwanamke, alichukua glasi yake, akamwaga maji, na kisha akairudisha mbele yake.

Baadaye kidogo, 'Abdu'l-Bahá, wakati anaendelea kuongea, alichukua jagi la maji kutoka mezani, na kwa njia ya kawaida kabisa, taratibu alijaza upya glasi ya huyo mwanamke. Hakuna aliyetambua kilichotokea. Lakini mwanamke alijua kwamba 'Abdu'l-Bahá alikuwa anajibu shauku ya moyo wake. Yeye alijawa na shangwe. Sasa yeye alijua kwamba mioyo na akili vilikuwa kama vitabu wazi kwa 'Abdu'l-Bahá, Ambaye alivisoma kwa upendo mkubwa na wema.

Ni dhahiri kuwa utakaso ni sifa ya kiroho ambayo juu yake hadithi hii imeandikwa — na, kwa uhakika, somo zima — limelengwa juu yake. Maswali yafuatayo yatakusaidia kufikiri kuhusu jinsi masimulizi yako yatakavyoimarisha uelewa wa wanafunzi juu ya sifa hii na inamanisha nini kujitahidi kuipata.

1. Itakuwa muhimu kwa watoto kutambua kuwa mgeni wa 'Abdu'l-Bahá alikuwa anatamani kupata utakaso wa moyo. Kuna uhusiano gani katika hadithi hii kati ya shauku yake na glasi ya maji iliyoko mbele ya mgeni?

2. Kufikia kwenye utakaso, lazima, sawa na glasi iliyoondolewa maji yote na kujazwa upya, tujiondolee mawazo yasiyostahili na hisia, ili Mungu aiangazie mioyo yetu kwa sifa kama upendo, ukarimu, na wema. Tunajua bila shaka, kwamba hakuna kinachoweza kufichwa kutoka uoni wa Mungu. Ni jinsi gani uelewa huu hutusaidia katika juhudi zetu za kujitaidi kupata utakaso?

Baada ya kujadiliana maswali haya na wajumbe wengine wa kundi lako, andika baadhi ya mawazo yenu hapa.

____

____

____

Zipo hadithi chache katika daraja hili ambazo, ingawa hazihusiani na maisha ya ‘Abdu’l-Bahá, zinaonesha maana ya sifa za kiroho. Ndani yao, watoto wanaweza kuona tuzo kwa ajili ya kuonesha sifa hizi na matokeo ya kuzipuuzia. Kwa mfano, hadithi iliyomo katika Somo la 4 ya mchunga kondoo anayepiga kelele za mbwa mwitu, ambayo ni maarufu katika tamaduni nyingi, inaonesha matokeo ya kusema uwongo na, kwa njia hii, hutoa umaizi juu ya sifa ya ukweli. Watoto wanaweza kufaidi sana kutoka jumbe zinazotolewa katika hadithi hizi, ambazo zitathibitika kuwa zenye thamani kwao katika uundaji wa tabia zao.

SEHEMU YA 22

Usimuliaji hadithi ni sanaa. Kusimulia hadithi kiufanisi, mtu lazima aifahamu vizuri. Katika sehemu hii, tutajifunza kwa utondoti mkubwa zaidi hadithi kutoka Somo la 1 kuona jinsi mwalimu anavyopaswa kuisimulia kwa watoto.

Tumeshahakikisha kuwa mada kuu ya hadithi ni usafi wa moyo, ambayo imechunguzwa kupitia mfano wa glasi. Swali la kwanza ambalo unahitaji kujiuliza hapa, ni sehemu zipi za hadithi zinahusiana moja kwa moja na mada kuu? Yale maneno ya hekima ya ‘Abdu’l-Bahá yanamfanya mwanamke kufikiri ni kwa kiasi gani angehitaji kutakasa moyo wake wa tamaa za kidunia, kama glasi yenye maji iliyokuwa mbele yake, ni sehemu moja ya lazima. Maagizo yaliyotolewa na ‘Abdu’l-Bahá kwa mhudumu ya kumwaga maji yaliyokuwa katika glasi, ambayo ‘Abdu’l-Bahá baadaye huyajaza tena, ni nyingine. Ingekuwaje kama usingetaja, kwa mfano, kuwa ‘Abdu’l-Bahá alimwambia mhudumu kumwaga maji yaliyokuwa katika glasi ya mwanamke?

Sasa, japo kuwa tumebaini sehemu za lazima za hadithi, na tondoti nyingine haziwezi kusahaulika. Je, ingekuwa ni hadithi, kama ungesema tu kuwa mgeni wa ‘Abdu’l-Bahá alipokuwa amekaa kula chakula cha jioni, alipenda kutakasa moyo sawa na jinsi mtu anapomwaga maji kutoka kwenye glasi? Zipo daima tondoti katika hadithi ambazo zinaipa hisia zaidi na kuifanya shirikishi. Ni zipi hizi?

- Wazo la glasi tupu linamjia mgeni alipokuwa anakula, wakati akimsikiliza ‘Abdu’l-Bahá akishiriki nasaha Zake, lakini yeye kamwe hasemi mawazo yake kwa sauti.

- Ingawa akiongea na waliokusanyika kwa ajili ya chakula cha jioni, ‘Abdu’l-Bahá anasita kidogo kushughulikia wazo la mwanamke ambalo halikutamkwa.

- Hakuna hata mmoja anayetambua kilichotokea.

- Mgeni huhisi furaha kubwa sana kujua kuwa 'Abdul-Bahá hutambua haja ya moyo wake.

Hapa sharti ikumbukwe kuwa kila mwalimu lazima awe mwangalifu kutopamba sana hadithi katika Daraja la 1 kwa tondoti za ziada na vipengele vingine, ambavyo vinaweza kuondoa umakini wa watoto kutoka kweli za kiroho ambazo hadithi inakusudia kuwasilisha.

Kupitia masimulizi yako yote, halafu, utapenda kuweka akilini kuwa kusudi la kusimulia hadithi ni kuwafundisha watoto jambo muhimu. Unapoisimulia kwa furaha na hisia, wao watakuelewa vizuri zaidi. Watoto hawatavutiwa na hadithi inayosimuliwa kwa sauti moja ya kuchosha. Lazima ujifunze kuwasilisha hisia kama vile, furaha, huzuni, kukata tamaa, hofu, na ujasiri kupitia sauti yako, mwonekano wa sura yako, na ishara za viungo vya mwili. Mkazo wa sauti yako unapaswa kubadilika kufuatana na maendeleo ya hadithi, na ishara zako, ingawa rahisi, zinatakiwa kuwiana na kila sehemu. Utahitaji pia kufikiria, kuhusu mdundo na mwendo wa masimulizi yako. Kama ukiongea polepole sana, watoto watachoshwa, na kama utaongea kwa haraka sana, hawataweza kuifuatilia hadithi. Juu ya yote, sharti ukumbuke kwamba haufanyi maigizo ya kujifanyisha, na hisia zako lazima ziwe sadikifu. Vijana wadogo wanaweza kubaini kwa urahisi ukosefu wa usadikifu. Kinachotakiwa ni kuunganisha mioyo ya watoto na kuendeleza mila ya kale ya usimuliaji, ambayo kupitia humo kwa karne zaidi ya kumi sasa, akiba ya hekima walioipata jamii ya binadamu imerithishwa kutoka kizazi kimoja hadi kingine.

SEHEMU YA 23

Sasa hebu tufikirie zile shughuli mbili ambazo zinafuata usimuliaji hadithi — kucheza michezo na upakaji rangi. Katika sehemu hii tutajadili jinsi ya kukiendea kipindi kilichopangwa kwa ajili ya michezo, na upakaji rangi utawasilishwa sehemu inayofuata.

Kama ilivyotajwa hapo awali, michezo katika Daraja la 1 ni shirikishi kiasili. Watu wengi huamini kuwa, ili michezo iweze kutoa changamoto, watoto wanahitaji kushindana mmoja kwa mwingine. Kile tunachopaswa kutambua ni kwamba, pale watoto wanapowekwa katika hali ya kushindana, baadhi ya mielekeo na tabia zisizohitaji zinajengwa ambazo huendelea kudumu hata baada ya kipindi cha mchezo. Zaidi, ipo dhana kuwa ubora unaweza kupatikana tu kupitia ushindani. Unahitaji kuchunguza kwa karibu ukweli wa wazo hili. Hivi ni kweli kabisa kwamba hatuwezi kufikia ubora kwa kupitia ushirikiano? Katika ushindani, baadhi hushinda wakati wengine hushindwa; katika ushirikiano kila mmoja huhisi hisia ya mafanikio.

Michezo katika daraja la kwanza inatafuta kuimarisha stadi za watoto za kusikiliza na kufuata maelezo. Pia watakuja kuona kuwa kila mchezo huanzisha lengo la pamoja kwa ajili ya darasa zima na kwamba, katika kuratibu juhudi zao, kila mmoja wao ana wajibu wa kuchangia kwenye mafanikio yake. Juu ya yote, inatarajiwa kuwa wataongeza kiwango cha uangalifu watakachokionesha mmoja kwa mwingine, hujifunza ustahimilivu, na kuimarisha mafundo za urafiki ambazo huwaunganisha. Halafu unapaswa kukumbuka kwamba hawahitaji kucheza mchezo kwa ukamilifu ili kuhisi hisia ya mafanikio. Tazama, mathalani, mchezo uliopendekezwa katika Somo la 1. Unachangiaje kwa malengo yanayotarajiwa?

Kwa shughuli inayofuata, weka gurudumu la gari chini na halafu waambie watoto wasimame ndani yake kuona wangapi wataweza kuenea humo kwa wakati mmoja. Kama hakuna gurudumu, unaweza kuweka chini mkeka au taulo, au kitu kinacho fanana, badala yake. Kitu chochote utakachochagua, kinapaswa kuwa kidogo zaidi ili kufanya mchezo uwape changamoto kwa idadi ya watoto watakao kuwa darasani.

Jinsi mwalimu atambulishavyo mchezo huathiri jinsi watoto watakavyoucheza. Lengo lake lapaswa lielezwe kwa uwazi. Zaidi, wakati unatoa maelekezo kwa watoto, mwalimu aghalabu anatakiwa kuonesha jinsi ya kuucheza na kufanya mazoezi pamoja nao.

SEHEMU YA 24

Shughuli za sanaa ni muhimu kwa maendeleo ya ubunifu wa watoto na ujuzi wa kiakili, na tangu umri mdogo wanapaswa kupewa fursa ya kutumia fikra zao kupitia uchoraji huru na aina nyingine ya maelezo ya kisanii. Hata hivyo, katika sehemu nyingi za ulimwengu, watoto wanakuwa na nafasi ndogo sana ya kuchora kabla ya umri wa miaka mitano au sita, ni wachache sana wamekuwa wakipata nafasi ya kupata kalamu za rangi. Kwa wao, upakaji rangi katika picha zilizotolewa pamoja na masomo katika Daraja la kwanza ni moja ya vipindi vya kusisimua kabisa vya darasa, na vinajenga ndani mwao ujasiri unaohitajika kujongea kwenye shughuli za kisanii zenye utata zaidi kwenye madaraja yatakayofuata. Pia ni njia ya kukuza ustadi wao na hisia ya nidhamu. Ni kwa jinsi gani uwezo, stadi na mielekeo ifuatayo inaweza kuimarishwa kwa watoto kupitia upakaji rangi?

- Kuthamini mpangilio na uzuri
- Kuweka umakinikifu kwenye tondoti
- Kumakinikia juu ya kazi wanayofanya wakati huo
- Kugawana rasilimali na wengine
- Kuwaheshimu wengine

Kwa nyongeza juu ya kulea baadhi ya stadi na mielekeo, kipindi cha darasa kilichotengwa kwa ajili ya upakaji rangi humpa mwalimu fursa nyingine tena ya kujadiliana na wanafunzi wake sifa zilizoongelewa katika masomo ya Daraja la 1. Kwa kuuliza darasa maswali juu ya maelezo yaliyopo kwenye michoro, walimu wanaweza kuwapa watoto nafasi ya kuelezea mawazo na kutengeneza muunganiko katika akili zao kadri wazungumziapo kuhusu kile kinachotokea katika picha. Tazama karatasi ya kupaka rangi kwa ajili ya somo la kwanza na chunguza na kundi lenu jinsi ambavyo ungeitambulisha kwa watoto. Andika mawazo yenu hapo chini.

____

____

____

Mwalimu lazima aandae shughuli hii ipasavyo. Watoto daima huonesha shauku kubwa ya upakaji rangi; walakini sehemu hii ya darasa inaweza kuwa yenye vurugu kama haikupangwa ipasavyo. Sehemu kwa ajili ya watoto kuchora kwa rangi inapaswa iainishwe, na nakala ya michoro kwa ajili ya kila somo iandaliwe kabla. Hasa katika masomo machache ya mwanzo, mwalimu pengine atahitaji kuweka kiwango kwa ajili ya jinsi watoto wanavyopaswa kujiendesha wenyewe kwenye upakaji rangi na kuanzisha hisia ya nidham na ushirikiano wao. Mwanzoni, kila mtoto angeweza kuombwa kuchagua rangi moja kutoka katika boksi lililo shikiliwa na mwalimu. Pale watakapotaka kubadilisha rangi, wanaweza kurudisha rangi na kubadilisha kwa nyingine. Baada ya madarasa kadhaa, watakapokuwa wamejenga mazoea ya kuwa na rangi moja kwa wakati, boksi la rangi linaweza kuachwa eneo la katikati.

Sasa, tazama hali za hapo chini. Ni hali ipi katika kila jozi itakayochangia kwenye ufanisi wa shughuli hii?

_____ Mwalimu uruhusu mtoto kupaka rangi nje ya mistari, ilimradi anajitahidi kupaka rangi vizuri.

_____ Watoto wote wanaambiwa kupaka rangi ndani ya mistari peke yake.

_____ Wakati watoto wanapaka rangi, mwalimu hutembea miongoni mwao, akiwapa msaada na kuwatia moyo.

_____ Wakati watoto wanapaka rangi, mwalimu anakaa na anafanya baadhi ya kazi zake mwenyewe.

_____ Katika muda uliotengwa kwa ajili ya upakaji rangi, watoto wanamakinikia kwenye kazi waliyonayo wakati huo.

_____ Katika muda uliotengwa kwa ajili ya upakaji rangi, watoto wanasumbuana kati yao.

_____ Wakati wanapaka rangi, watoto wanakuwa kimya kabisa.

_____ Wakati wanapaka rangi, watoto kwa furaha wanachangana na wanahamasishana mmoja kwa mwingine.

SEHEMU YA 25

Walimu wengi wanaona ni muhimu kuweka daftari ambapo baadhi ya tarifa za msingi kuhusu kundi la vijana wadogo wanaowafundisha linaweza kudumishwa. Majedwali mawili ni ya msaada katika suala hili, moja kwa ajili ya majina na umri wa wanafunzi na kuandika mahudhurio yao katika madarasa; na lingine kwa ajili ya kufuatilia maendeleo yao katika kukariri mateuzi. Jedwali hili la mwisho linaweza kuwa, kwa mfano, na majina ya watoto katika

safu ya kushoto na idadi ya masomo katika msitari wa juu. Halafu mwalimu anaweza kuweka alama katika nafasi zinazofaa ambapo watoto gani wamekariri, mateuzi yapi.

Daftari pia linaweza kuwa na sehemu iliyotengwa kwa ajili ya masomo yenyewe, ambapo walimu wanaweza kuandika uchambuzi wao wa kila somo, mawazo yao juu ya jinsi ya kulifundisha, na, baadaye, tafakari zao juu ya jinsi darasa lilivyoendeshwa.

Katika sehemu nyingine, mwalimu anaweza kuandika maendeleo ya kila mtoto, halikadhalika na dondoo husika anazoweza kushirikiana na wazazi wake. Baadhi ya walimu pia wanaona inasaidia kujumuisha katika sehemu hii majina ya wazazi wa watoto na ndugu zao na maelezo mafupi ya mada walizowasilisha wakati wa ziara kwenye nyumbani zao.

SEHEMU YA 26

Kama mwalimu wa darasa la watoto, utahitaji kuanzisha uhusiano wa karibu na wenye upendo na wazazi wa kila mtoto, kukutana nao kila mara kujadili ukuaji na maendeleo ya watoto wao na kutafuta msaada wao. Pengine tayari umeshatembelea familia za baadhi ya watoto ambao huhudhuria madarasa kwenye jumuiya yako baada ya kumaliza ujifunzaji wako wa Kitabu cha 2. Ili kujikumbusha, pengine utapenda kurejea kwenye Sehemu ya 15 katika kitengo cha tatu cha kile kitabu. Katika sehemu hiyo tunaona jinsi Maribel, mwalimu wa madarasa ya watoto, anaweka mawazo yake pamoja kuhusu kile ambacho atamwambia mama yake Emma katika ziara yake ya pili nyumbani kwao. Yeye huamua kuanza kwa kumwambia furaha anayoipata moyoni kutokana na uwepo wa Emma katika darasa lake na kwa kutaja sifa nzuri ajabu alizogundua ndani ya binti yake. Jinsi gani ni muhimu kwa wazazi kuona furaha na shauku aliyonayo mwalimu anayehudumia watoto katika jumuiya? Ni zipi baadhi ya sifa zingine ambazo zitaivutia mioyo ya wazazi na kuunda mafundo ya kuaminiana pamoja nao?

Kwa nini ni muhimu kwa mwalimu kuwamakinisha wazazi juu ya sifa za kiroho ambazo yeye anazibaini zikiendelea kwa mtoto wao?

Maribel pia anaamua kushiriki na Mama yake Emma teuzi ambalo mlijifunza katika Sehemu ya 3 ya kitengo hiki na kuchunguza pamoja naye matokeo yake kwa elimu ya watoto. Katika mazungumzo mengi ambayo unawahusisha wazazi, utapata fursa kuelezea mawazo ya kielimu ambayo yameipa umbo programu ya darasa la watoto. Hapo chini zipo baadhi ya dhana ambazo umechunguza katika kitengo hiki. Utasema nini kwa wazazi kuhusu kila dhana iliyomo katika muktadha wa elimu ya kiroho kwa watoto wao? Vipo vifungu vyovyote kutoka kwenye Maandiko vinavyohusiana na dhana moja au nyingine ambayo utashiriki na wazazi katika mazungumzo yako?

Maendeleo ya tabia inayostahili: ____________________

Upataji wa sifa za kiroho: ____________________

Athari ya sala kwenye mioyo ya watoto: ____________________

Umuhimu wa kukariri Neno la Mungu: ____________________

Ushawishi wenye kuadilisha juu ya watoto kutokana na hadithi kutoka kwenye maisha ya ‘Abdu’l-Bahá: ____________________

Upendo wa Mungu na kicho cha Mungu: ___________________________

____

____

____

____

Nidhamu na uhuru: ___________________________________

____

____

____

____

Maribel huamua kusita kidogo katika uwasilishaji wake wa mawazo na kumwalika Mama yake Emma kuelezea fikra zake. Inatarajiwa kuwa mazungumzo ya kina yataendelezwa kati ya walimu na wazazi wa watoto kadiri muda unavyopita. Kwa nini ni muhimu kuwa, tangu ziara yao ya kwanza kabisa kwa wazazi, walimu wapate kutoka kwao, maoni, fikra, na mawazo juu ya mada wanazoongelea?

Zaidi ya kujadiliana na wazazi dhana ya jumla ya sifa za kiroho, unapaswa kuchukua fursa zinazojitokeza zenyewe katika mwaka mzima kuzungumza nao kuhusu sifa maalum ambayo masomo hujitaidi kukuza ndani ya watoto wao. Ukikumbuka akilini umaizi uliopata juu ya sifa ya utakaso wa moyo, uliongelewa katika Somo la 1, chunguza na wajumbe wa kundi lako la mafunzo jinsi utakavyoyaendea mazungumzo kama hayo.

____

____

____

____

____

Maribel anatambua kuwa lipo hitaji la kuelewana na kusaidiana kati yake na mama yake Emma, kama mwanaye anatakiwa kunufaika kikamilifu kutoka kwenye madarasa anayohudhuria. Sala na mateuzi ajifunzayo darasani, kwa mfano, vinaweza kutongolewa nyumbani kwa msaada wa wazazi. Kwa namna hii, watoto wana uwezo zaidi kuingiza akilini Neno la Mungu, ambalo litapenyeza katika mioyo yao na roho na kubumba tabia zao. Jadilini na wajumbe wa kundi lenu, kwa namna gani wazazi wanaweza kuimarisha na kuhimili juhudi za walimu.

____

____

____

____

____

Tabia zinazohitajika za moyo na akili zinaweza kulelewa tu katika watoto kupitia elimu inayofaa kupitia kipindi cha muda mrefu. Ni dhahiri sasa kuwa kile kinachostahili kutiliwa mkazo katika mikutano yako ya kila mara na wazazi ni maendeleo yanayofanywa na watoto wao, japokuwa ni kidogo tu. Kadiri mazungumzo yako yanavyoendelea, unaweza kuchunguza na wazazi jinsi ya kujengea kwenye mafanikio haya. Ambapo mawasiliano chanya kama haya yakishastawishwa, mwalimu ndipo atakapoweza kushiriki na wazazi, kwa uangalifu mkubwa, matatizo yoyote ambayo ameyaona kwa watoto wao. Lengo linapaswa kuwa la kupata mbinu ya ushirikiano ambayo itamsaidia mtoto kushinda matatizo yake. Jadilini na kundi lenu umuhimu wa kuunda mfumo kama huo unaojenga mawasiliano na wazazi.

____

____

____

____

____

SEHEMU YA 27

Kama ilivyotajwa mwanzoni mwa kitengo hiki, siyo kila mmoja anayeshiriki katika kozi hii atabeba jukumu la kuanzisha darasa la watoto. Kwa wale wanaofanya hivyo, baadhi wanaweza kuchagua kuwa na darasa, kwa muda tu kabla ya kwenda mbele zaidi kwenye uwanda mwingine wa huduma. Wengine bado watajikita wenyewe kwenye eneo hili la jitihada, wakidumisha kwa kipindi kirefu madarasa ambayo hulea watoto katika upendo wa Mungu. Walakini, licha ya njia ambayo washiriki huchukua, wote watakuwa na nafasi ya kuchangamana na wajumbe vijana wa jumuiya yao, iwe kuwaita majirani, kuhudhuria katika mikutano na mikusanyiko, au kama ndugu na wazazi. Kwa hali yoyote, dhana na mawazo yaliyochunguzwa katika kitengo hiki vitawapatia washiriki umaizi katika wajibu wa kutunza jumuiya yao, kama vile Nyumba ya Haki ya Ulimwengu ituambiavyo, ni " hazina yake yenye thamani kabisa". Sisi sote, kadiri tutazamavyo kwa macho yenye matarajio kuelekea kwenye mustakabali mwangavu wa jamii ya binadamu, tupate hamasa na riziki kutoka vifungu vifuatavyo:

> **"Tunawaamuru watu wote kile ambacho kitawaongoza kwenye utukuzaji wa Neno la Mungu miongoni mwa watumishi Wake, na vilevile, kwenye maendeleo ya ulimwengu wa uwepo na uinuaji wa roho. Kwenye hatima hii, mbinu kuu kabisa ni elimu ya mtoto."**[38]

> **"Elimu na ufundishaji wa watoto ni miongoni mwa vitendo vinavyostahili sifa kabisa vya mwanadamu na huvutia kwenye neema na upendeleo wa Mwenye Rehema Kabisa, kwa sababu elimu ni msingi usioepukika wa ubora wote wa wanadamu na humruhusu kila mtu kusonga mbele hadi kwenye vilele vya utukufu wa milele. Kama mtoto akifunzwa kutoka utoto wake, yeye, kupitia matunzo yenye upendo ya Mtunza Bustani Mtakatifu, hunywa katika maji safi ya roho na ya maarifa, kama mti mchanga kati ya vijito vinavyotiririka. Na kwa uhakika yeye atajikusanyia mionzi miangavu ya Jua la Ukweli, na kupitia mwangaza wake na joto mti utakua kijani daima na mzuri katika bustani ya maisha. . . .**

“Kama, katika kazi hii istahilio sifa, jitihada kubwa itafanyika, ulimwengu wa jamii ya binadamu utameremeta na mapambo mengine, na kumimina mwangaza mzuri kabisa. Ndipo mahali hapa penye giza pataangaziwa, na makazi haya ya dunia hugeuka kuwa Mbinguni.”[39]

MAREJEO

1. Kutoka ujumbe wa tarehe 21 Aprili 2000, uliochapishwa katika *Jumbe kutoka Nyumba ya Haki ya Uimwengu, 1986–2001: Muhula wa Nne wa Zama za Utungo* (Wilmette: Shirika la Uchapishaji la Kibahá'í, 2010), na. 331.26, uk. 727.

2. Bahá'u'lláh, katika "Makusanyo juu ya Elimu ya Kibahá'í", yaliyokusanywa na Idara ya Utafiti ya Nyumba ya Haki ya Uimwengu, yaliochapishwa katika *Mkusanyo wa Makusanyo* (Maryborough: Shirika la Uchapishaji la Kibahá'í Australia, 1991), toleo la 1, na. 576, uk. 251.

3. *Mateuzi kutoka Maandiko ya 'Abdu'l-Bahá* (Wilmette: Shirika la Uchapishaji la Kibahá'í, 2010, 2015 kuchapisha), na. 106.1, uk. 187.

4. 'Abdu'l-Bahá, katika "Makusanyo juu ya Elimu ya Kibahá'í", yaliochapishwa katika *Mkusanyo wa Makusanyo*, toleo 1, na. 614, ku. 273–74.

5. *Mateuzi kutoka Maandiko ya Bahá'u'lláh* (Wilmette: Shirika la Uchapishaji la Kibahá'í, 1983, 2017 kuchapisha), CXXII, aya. 1, uk. 294.

6. *Mateuzi kutoka Maandiko ya 'Abdu'l-Bahá*, na. 108.1, uk. 188.

7. Kama hapo juu, na. 110.2, uk. 190.

8. Kama hapo juu, na. 100.2, uk. 179.

9. Kama hapo juu, na. 99.1, ku. 178–79.

10. Kama hapo juu, na. 103.5, uk. 183.

11. Kama hapo juu, na. 122.1, ku. 198–99.

12. Maneno ya 'Abdu'l-Bahá, iliyotolewa katika *Nyota ya Magharibi*, toleo 8, na. 4 (17 Mei 1917), uk. 41.

13. *Mateuzi kutoka Maandiko ya Bahá'u'lláh*, CXXXVI, aya. 2, uk. 334; pia katika *Sala za Kibahá'í: Uteuzi wa Sala zilizofunuliwa na Bahá'u'lláh, Báb, na 'Abdu'l-Bahá* (Wilmette: Shirika la Uchapishaji la Kibahá'í, 2002, 2017 kuchapisha), uk. iii.

14. Kutoka hotuba iliyotolewa 5 Agosti 1912, iliochapishwa katika *Uenezaji wa Amani ya Ulimwengu: Zilizotolewa na 'Abdu'l-Bahá katika Ziara Yake kwa Muungano wa Majimbo ya Amerika na Canada mnamo 1912* (Wilmette: Shirika la Uchapishaji la Kibahá'í, 2012), aya. 6, uk. 345.

15. 'Abdu'l-Bahá, katika *Sala na Maisha ya Kiibada: Mkusanyo wa dondoo kutoka Maandiko ya Bahá'u'lláh, Báb, na 'Abdu'l-Bahá na Barua za Shoghi Effendi na Nyumba ya Haki ya Ulimwengu*, zilizokusanywa na Idara ya Utafiti ya Nyumba ya Haki ya Uimwengu (Wilmette: Shirika la Uchapishaji la Kibahá'í, 2019), na. 24, uk. 7.

16. *Mateuzi kutoka Maandiko ya Bahá'u'lláh*, XLIII, aya. 9, uk. 109.

17. Kutoka hotuba iliyotolewa na ‘Abdu’l-Bahá tarehe 24 Aprili 1912, iliyochapishwa katika *Uenezaji wa Amani ya Ulimwengu*, aya. 1, uk. 71.

18. Bahá’u’lláh, *Maneno Yaliyofichwa* (Wilmette: Shirika la Uchapishaji la Kibahá’í, 2003, 2012 kuchapisha), Kiarabu na. 3, uk. 4.

19. Kama hapo juu, Kiarabu na. 12, uk. 6.

20. Kama hapo juu, Kiarabu na. 11, uk. 6.

21. *Mateuzi kutoka Maandiko ya Bahá’u’lláh*, CXXVIII, aya. 6, uk. 313.

22. *Wito wa Mpendwa Mtukufu: Kazi Zilizoteuliwa za Ghaib za Bahá’u’lláh* (Haifa: Makao Makuu ya Ulimwengu ya Kibahá’í, 2018), na. 2.43, uk. 31.

23. *Maneno Yaliyofichwa*, Kiarabu na. 59, uk. 17.

24. Kutoka hotuba iliyotolewa na ‘Abdu’l-Bahá 26 Mei 1912, iliochapishwa katika *Uenezaji wa Amani ya Ulimwengu*, aya. 1, uk. 204.

25. *Mateuzi kutoka Maandiko ya ‘Abdu’l-Bahá*, na. 129.2, uk. 204.

26. *Mateuzi kutoka Maandiko ya Bahá’u’lláh*, CLV, aya. 4, ku. 376–77.

27. Kama hapo juu, CLIII, aya. 5, uk. 369.

28. *Maneno Yaliyofichwa*, Kiarabu na. 9, uk. 5.

29. Kutoka hotuba iliyotolewa na ‘Abdu’l-Bahá 24 Aprili 1912, iliochapishwa katika *Uenezaji wa Amani ya Ulimwengu*, aya. 4, uk. 73.

30. Bahá’u’lláh, *Waraka kwa Mwana wa Mbwa Mwitu* (Wilmette: Shirika la Uchapishaji la Kibahá’í, 1988, 2016 kuchapisha), uk. 27.

31. *Nyaraka za Bahá’u’lláh Zilizofunuliwa baada ya Kitáb-i-Aqdas* (Wilmette: Shirika la Uchapishaji la Kibahá’í, 1988, 2005 kuchapisha), na. 8.53, uk. 126.

32. ‘Abdu’l-Bahá, *Siri ya Ustaarabu Mtukufu* (Wilmette: Shirika la Uchapishaji la Kibahá’í, 2007, 2016 kuchapisha), aya. 74, uk. 53.

33. *Mateuzi kutoka Maandiko ya ‘Abdu’l-Bahá*, na. 111.1, uk. 191.

34. Kama hapo juu, na. 95.2, ku. 176–77.

35. Kama hapo juu, na. 111.4, ku. 191–92.

36. Kama hapo juu, na. 124.1, uk. 200.

37. ‘Abdu’l-Bahá, katika *Sala za Kibahá’í*, uk. 29.

38. Kutoka Waraka uliofunuliwa na Bahá'u'lláh, katika *Shughuli za Kijamii: Makusanyo yaliyoandaliwa na Idara ya Utafiti ya Nyumba ya Haki ya Ulimwengu* (Wilmette: Shirika la Uchapishaji la Kibahá'í, 2020), na. 178, uk. 107.

39. *Mateuzi kutoka Maandiko ya 'Abdu'l-Bahá*, na. 103.1–3, uk. 182.

Masomo kwa ajili ya Madarasa ya Watoto Daraja la 1

Kusudi

Kukuza uwezo wa kufundisha madarasa
kwa ajili ya watoto wenye umri wa miaka tano au sita ambayo,
yanalenga juu ya uboreshaji wa tabia, yakijumuisha
kukariri sala na mateuzi na nyimbo,
hadithi, michezo, na upakaji rangi

SEHEMU YA 1

Katika kitengo kilichopita ulifikiria kuhusu asili ya juhudi yako ya kufundisha katika daraja la kwanza na tulichunguza vipengele tofauti vinavyounda somo. Kitengo hiki cha pili kina masomo ishirini na nne, ambayo, kama ujuavyo, yameundwa kuzungukia maendeleo ya sifa za kiroho. Katika sehemu hizi za mwanzo, utapewa fursa ya kujifahamisha maudhui ya masomo na kufanya mazoezi ya kuyaendesha. Kile tutakachokifanya ni kuchukua masomo manne kwa wakati na kutafakari juu ya sifa za kiroho zilizowasilishwa katika kila somo. Halafu utahamasishwa kupitia masomo kwa utondoti na washiriki wenzako, na kufanya shughuli mbalimbali kwa zamu, kabla ya kusonga mbele kwenye masomo manne yanayofuata.

SEHEMU YA 2

Kila kipindi cha darasa katika Daraja la 1 kinapaswa kianze kwa sala ya kufungua inayotongolewa na mwalimu. Kama msaada, sala mpya itapendekezwa kwako kuisema kwa kila masomo manne, ikifanya jumla ya sala sita zote kwa pamoja. Kama unaweza kukariri sala hizi, watoto watahamasika sana katika juhudi zao za kukariri. Kwa ajili ya Somo la 1 hadi 4, sala ifuatayo imependekezwa:

> **“Ee Mungu! Waelimishe watoto hawa. Watoto hawa ni miche ya kiunga Chako, maua ya shamba Lako, mawaridi ya bustani Yako, acha mvua Yako iwanyeshee; Acha Jua la ukweli liwaangazie kwa upendo Wako. Acha upepo Wako mwanana uwaburudishe ili waweze kufunzwa, wakue na kuendelea na waonekane katika uzuri wa juu kabisa. Wewe U Mpaji! Wewe U Mwenye huruma.”**[1]

Baada ya kusema sala iliyopo hapo juu, utawahamasisha watoto wachache waseme sala walioikariri. Siyo vijana wadogo wote wataweza kuchangia kwa sehemu hii ya darasa pale mwanzoni. Hatua kwa hatua, hata hivyo, wengi zaidi wataweza kufanya hivyo, kadiri wanavyokariri sala wajifunzazo katika daraja hili. Kutoka ujifunzaji wako wa kitengo kilichopita, tayari umejifahamisha na sala iliyopo hapo chini, ambayo kwayo wataelekeza juhudi zao kwenye masomo haya machache ya kwanza.

> **“Yeye ni Mungu! Ee Mungu, Mungu wangu! Nijalie moyo safi, kama lulu.”**[2]

Kipindi kilichotengwa kwa ajili ya sala za kufungua ni muhimu sana; kitafanyiza mandhari ya ibada kwa Mungu, mandhari ambayo ni tulivu kwa ujifunzaji. ‘Abdu’l-Bahá hutuambia kuwa kuwakusanya pamoja watoto na kuwafundisha sala “huwaletea furaha” kwenye mioyo yao. Mazungumzo na Mungu “huamsha ufungukaji wa uwezo wa akili ya juu zaidi”.

Watoto wanapaswa kusaidiwa kukuza hisia ya kina ya ibada kumuelekea Mungu na kujielekeza wenyewe ipasavyo wanaposali. Wangehitaji kusaidiwa kutuliza mioyo yao na akili juu ya Neno Takatifu, ama wanasali wenyewe au wanasikiliza sala ikiwa inatongolewa na mtoto mwingine. Mwalimu anaweza kuwauliza watoto jinsi watakavyoonesha heshima — kwa mfano, jinsi gani wanapaswa kukaa, watawekaje mikono yao ili wasiwe wasumbufu, na watapaswa kufanya nini na macho yao ikiwa macho yao yatawakosesha utulivu. Mwalimu pia anaweza kuwataka waoneshe jinsi wanavyojiandaa wenyewe kwa ajili ya sala. Itakubidi ukumbuke kuwa ni bora watoto watatu tu au wanne kusali katika mandhari ya kiroho kuliko

kila mtoto kutongoa wakati kuna kelele na mijongeo. Halafu ingeshauriwa, kuwa uwateue mapema watoto watakaosoma sala mwanzoni mwa kila kipindi cha darasa. Utapaswa kuhakikisha kuwa kila mtoto anapewa fursa ya kutongoa sala angalau mara moja kila madarasa matatu au manne.

Kwa mwaka mzima, itakuwa muhimu kwako kuzungumza na wanafunzi wako mara kwa mara kuhusu asili ya sala na kwa nini tunasali. Eleza katika nafasi hapo chini kile unachoweza kuwaambia katika majuma machache ya kwanza.

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

SEHEMU YA 3

Sasa soma kupitia masomo manne ya kwanza kwa uangalifu, moja baada ya lingine, na wajumbe wengine wa kundi lenu. Unapaswa kuzingatia zaidi maelezo ya utambulisho na mateuzi ambayo wanafunzi watakariri. Bila shaka, unajua kwamba somo la kwanza humakinikia juu dhima ya utakaso. Andika hapo chini sifa ya kiroho kuzungukia kila somo katika masomo matatu yafuatayo.

Somo la 1: Utakaso

Somo la 2: ________________________________

Somo la 3: ________________________________

Somo la 4: ________________________________

Katika kufanya maandalizi ya kufundisha masomo haya, unapaswa kutumia muda kidogo kutafakari kuhusu sifa iliyowasilishwa katika kila somo, kama tayari ulivyofanya kuhusu utakaso wa moyo katika kitengo cha kwanza. Hapo chini yapo mateuzi machache kutoka Maandiko yanayohusu sifa nyingine tatu. Inapendekezwa kwamba usome kila seti mara kadhaa na kundi lako na kutafakari pamoja kuhusu vifungu, ukizingatia teuzi ambalo wanafunzi wako watalikariri. Baadaye, andika baadhi ya mawazo yako kuhusu wa umuhimu sifa katika maisha ya mtu binafsi, kwa ujumla, na hasa katika juhudi zako kama mwalimu. Kumbuka

kwamba mateuzi haya hayakukusidiwa kwa ajili ya vijana wadogo katika darasa lako, bali kwa ajili ya tafakari yako mwenyewe.

Kuhusu haki, tunasoma:

"Mwangaza wa watu ni Haki. Msiuzime kwa pepo za upinzani wa dhuluma na udhalimu. Kusudi la haki ni upatikanaji wa umoja miongoni mwa watu."[3]

"Hakuna mwangaza unaoweza kulinganishwa na ule wa haki. Utaratibu wa ulimwengu na utulivu wa wanadamu unategemea juu yake."[4]

"Kile kifunzacho ulimwengu ni Haki, kwa kuwa hushikiliwa na nguzo mbili, thawabu na adhabu. Hizi nguzo mbili ni chanzo cha uhai kwa ulimwengu."[5]

"Ewe Mwana wa Roho! Kipenzi kabisa kuliko vitu vyote mbele ya macho Yangu ni Haki; usiikwepe haki ikiwa unanihitaji Mimi, na wala usiipuuze, ili Mimi nipate kukufanya msiri Wangu. Kwa msaada wake utapata kuona kwa macho yako mwenyewe na siyo kwa macho ya wengine, na utapata kujua kwa akili yako mwenyewe na siyo kwa akili ya jirani yako. Waza hili moyoni mwako; jinsi inavyokupasa uwe. Hakika haki ni zawadi Yangu kwako na ishara ya wema Wangu wa upendo. Basi iweke mbele ya macho yako."[6]

Kuhusu sifa ya upendo, Maandiko yanatuambia:

"Kiini cha upendo ni kwa mtu kugeuzia moyo wake kwa Yule Mpendwa, na kujiondoa mwenyewe kutoka vyote isipokuwa Yeye, na kutotamani lolote isipokuwa kile ambacho ni tamanio la Bwana wake."[7]

"Katika siku hii, kuhudumia Hoja ya Mungu ni kuzalisha upendo na udugu miongoni mwa marafiki Wake."[8]

"Kusudi la kutokea kwa Wadhihirishaji watakatifu daima limekuwa kustawisha udugu na upendo katika ulimwengu wa jamii ya binadamu."[9]

"Fahamu kwa uhakika kuwa Upendo ni siri ya Mwongozo mtakatifu wa Mungu, udhihirisho wa Mwenye Rehema Kabisa, chemchemi ya mmiminiko wa kiroho. Upendo ni mwangaza mwema wa mbinguni, pumzi ya milele ya Roho Mtakatifu inayohuisha roho ya wanadamu."[10]

Na kuhusiana na ukweli, tunashauriwa:

"Sema: Acha ukweli na adabu viwe pambo lako."[11]

"Bila ukweli maendeleo na kufaulu, katika malimwengu yote ya Mungu, haviwezekani kwa roho yoyote."[12]

"Ukweli ni sifa nzuri kuliko zote hujumuisha sifa njema nyingine zote. Mtu mkweli atalindwa kutoka matatizo yote ya kimaadili, atajiondoa kutoka kila tendo ovu, na atahifadhiwa kutoka kila tendo baya, kwa kuwa sawa na madhambi yote vitendo vibaya ni kinyume kabisa cha ukweli, na mtu mkweli atavitazama vyote kwa chukizo kabisa."[13]

Kwa nyongeza, katika kukariri mateuzi watoto watajifunza akilini masomo haya, wewe pengine utapenda kukariri angalau kifungu kimoja kutoka kila seti.

SEHEMU YA 4

Pamoja na tafakari zilizopo hapo juu akilini, soma tena hadithi utakazowasimulia wanafunzi wako katika masomo manne ya kwanza. Kama utakavyoona, hadithi tatu miongoni mwa zile nne zimechukuliwa kutoka maisha ya 'Abdu'l-Bahá, mfano bora kabisa wa wanadamu. Baadhi ya watoto unaowafundisha katika Daraja la 1 wanaweza kuwa bado hawajafahamu kuhusu Utu wa 'Abdu'l-Bahá, kwa hiyo utahitaji Kumtambulisha kwao kwa ufupi. Kile ambacho umejifunza katika kitengo cha tatu cha Kitabu cha 2 kimeongeza utambuzi wako mwenyewe wa daraja Lake la kipekee, na kadiri unavyoendelea katika ujifunzaji wa kozi katika mlolongo huu, utakua katika shukrani yako kwa Mungu kwa ajili ya zawadi yenye thamani ambayo Yeye amewajalia jamii ya binadamu kupitia kwa uwepo wa 'Abdu'l-Bahá. Utawaambia nini watoto kuhusu Yeye, kadiri wao wanavyoanza somo la kwanza katika Daraja la 1?

Kutokana na ujifunzaji wako wa kitengo cha kwanza, unajua kuwa, wakati wa kuhusianisha hadithi kwa watoto, itakubidi kuwapeleka mbele zaidi ya matukio na kuwasaidia kuona kidokezo cha uhalisia wa kiroho. Tayari ulipewa fursa ya kufikiri kuhusu jinsi hadithi ya mgeni wa 'Abdu'l-Bahá katika Somo la 1 itakavyowasaidia wanafunzi wako katika kuelewa umuhimu wa sifa ya utakaso na inamaanisha nini kujitahidi kwa ajili yake. Hebu tuchunguze hadithi katika masomo matatu yanayofuata kwa njia hiyo hiyo.

Kama utakavyokuwa umeona, katika Somo la 2 utasimulia hadithi inayoonesha hitaji la 'Abdu'l-Bahá kuhusu haki, ambayo ni dhima ya somo hili. Huelezea tukio ambalo hutokea pale 'Abdu'l-Bahá alipokuwa anasafiri siku moja kutoka 'Akká kwenda Haifa. Zipo tondoti chache ambazo watoto wanaweza kuzingatia kama watafuatilia hadithi — kwa mfano, utofauti kati ya nafasi ya kukaa katika gari la kawaida la farasi na kukaa katika gari binafsi la farasi. Hii itawasaidia kuona kuwa 'Abdu'l-Bahá alikuwa tayari kuachilia mbali starehe Yake ili aweze kuwapa riziki ya kiroho na kimwili watu wenye uhitaji. Jinsi gani utahikikisha inakuwa wazi kwa wanafunzi wako kwamba mtindo wa maisha ya 'Abdu'l-Bahá — wa kutotumia kwa ajili Yake mwenyewe kwa vitu visivyo vya lazima na kutoa kwa wale wenye uhitaji— alidhihirisha sifa ya kiroho ya haki? Ni zipi baadhi ya tondoti ambazo zinapaswa kuwa wazi akilini mwako kabla hujasimulia hadithi?

Upendo ni dhima ya Somo la 3, na hapa utawasimulia watoto hadithi kuhusu mtu mmoja wa 'Akká ambaye, ingawa daima alimkosea adabu 'Abdu'l-Bahá, alikuwa mpokeaji wa wema Wake wa upendo kwa miaka mingi. Ni rahisi, bila shaka, kuwa na upendo katika mioyo yetu kwa ajili ya wale ambao ni wema kwetu. Lakini upendo wa 'Abdu'l-Bahá haukujua mipaka na haukuwa na masharti. Kwa namna utakavyosimulia hadithi, utahakikishaje sifa hii ya upendo wa 'Abdu'l-Bahá inakuwa dhahiri kwa watoto? Utawasaidiaje kuthamini nguvu ya upendo wa kubadilisha moyo wa mtu mwenye tabia mbaya kutokana na ujinga? Ni zipi baadhi ya tondoti ambazo kama zikiachwa zitaleta ugumu kwa watoto kuifuatilia hadithi na kupata umaizi huu?

Somo la 4, ambalo humakinikia sifa ya ukweli, linajumuisha hadithi maarufu ya mchunga kondoo anapiga yowe mbwa mwitu. Hadithi hii inaonesha matokeo ya uwongo wa kijana mchunga kondoo, ambayo watoto wataishika kwa urahisi. Lakini utawataka waende mbele zaidi na kutambua zawadi ya kuwa wakweli. Zawadi hii ni ipi, na utahakikishaje kuwa watoto wanabuga hili kutoka kwenye hadithi?

SEHEMU YA 5

Katika sehemu hizi umefikiria kuhusu sifa za kiroho zilizowasilishwa katika masomo manne ya kwanza ya Daraja la 1, ukiongeza kina cha uelewa wako mwenyewe wa umuhimu wake. Umeona pia, jinsi hadithi hizi zinavyotoa kidokezo kwenye asili ya sifa ambazo unatarajia wanafunzi wako watazikuza zaidi katika daraja hili.

Kabla ya kuendelea kwenye masomo manne yanayofuata, itakupasa kutumia muda kidogo na washiriki wenzako mkijiandaa kufundisha haya manne ya kwanza. Ukichota kutoka mbinu zilizojadiliwa katika kitengo kilichotangulia, unaweza kupokezana nao kutambulisha sala kwa ajili ya kukariri na kuwasilisha sifa ya kiroho iliyojadiliwa katika kila somo, sambamba na teuzi wanalopaswa kukariri. Mnapaswa kusimuliana hadithi mmoja kwa mwingine na kucheza michezo na kuimba nyimbo hadi mtakapoweza kuifundisha kwa kiwango fulani cha ujasiri. Fikiria kuhusu jinsi mtakavyotambulisha karatasi za upakaji rangi. Pengine itasaidia, kabla hujaanza zoezi hili, kurejea Sehemu ya 17 hadi 24 katika kitengo cha kwanza. Baada ya kufanya mazoezi ya vipengele tofauti kama ilivyopendekezwa, kila mjumbe wa kundi lako anaweza kuombwa kufundisha somo moja au zaidi wakati wengine watajifanya kama wanafunzi. Pengine pia ingewezekana kutegemea juu ya hali zenu kukusanya watoto watatu au wanne pamoja na kupitia masomo pamoja nao.

Katika kutekeleza mazoezi yaliyopo hapo juu, pengine utapenda kuandika nukuu kuhusu kila somo na kuandika mawazo yako juu ya jinsi ya utakavyolifundisha. Zaidi, kwa baadhi ya michezo, pengine utahitaji kuandaa vifaa mapema kabla ya somo. Walimu wengi hutumia sehemu ya daftari lililoelezwa katika kitengo cha kwanza kwa ajili ya maandalizi haya.

Kumbuka kwamba, ingawa kwa uhakika utachukua kitabu hiki na daftari lako darasani, hutapenda kusoma kutoka humo wakati wote. Kadiri utakavyoweza kuwasilisha maudhui kwa urahisi na kwa shauku ndivyo wanafunzi wako watakavyoweza kujihusisha na shughuli. Mazoezi na maandalizi, kwa hiyo, yatakuwa ya lazima.

SEHEMU YA 6

Kwa ajili ya Somo la 5 hadi la 8, inapendekezwa kwamba utongoe sala ifuatayo ulioikariri kufungua kila kipindi cha darasa:

> **"Ewe Bwana mwema! Watoto hawa wa kupendeza ni kazi ya mikono ya vidole vya uwezo Wako na ishara za ajabu za ukuu Wako. Ee Mungu! Uwalinde watoto hawa, kwa neema uwasaidie kufundishwa na uwawezeshe kutoa huduma kwa ulimwengu wa binadamu. Ee Mungu! Watoto hawa ni lulu, uwafanye kulelewa ndani ya koa ya wema wa upendo Wako.**
>
> **"Wewe u Mwenye baraka, Apendaye Vyote."**[14]

Pengine utapenda kuchukua kitambo kidogo kutafakari juu ya maneno haya katika mwangaza wa juhudi zako za ufundishaji. Yataathirije jinsi unavyoendea kila kipindi cha darasa? Yataogezaje upendo wa Mungu katika mioyo miororo ya watoto?

____

____

____

____

____

Katika masomo haya utawasaidia wanafunzi wako kukariri sala iliyopo hapo chini, ambayo, kama ujuavyo, wataiona rahisi kufanya kama wao wanaelewa kwa kiasi fulani maana yake. Unaweza kuandika katika nafasi iliyotolewa mawazo yako machache kuhusu suala hili. Unafikiri watakuta maneno yapi mapya au hawana ufahamu nayo, na utawezaje kuwapa maelezo kupitia hali ambazo watoto wanaweza kuzibaini kwa urahisi? Sambamba na maneno haya, utahitaji kuwasaidia kuelewa kuwa vyote viwili taa na nyota hutoa mwangaza na kwamba, bila mwangaza, kuna giza, na hatuwezi kuona na tunaweza kupotea. Katika sala, kwa hiyo, tunamuomba Mungu kwamba tuweze kung'aa kwa mwangaza wa kiroho, na tushuhudie kwa nguvu Zake na uwezo wa kufanya apendavyo Yeye.

> **"Ee Mungu, uniongoze, unilinde, nifanye taa ing'aayo na nyota angavu. Wewe u Mwenye uwezo na Mwenye nguvu."**[15]

____

____

____

____

____

SEHEMU YA 7

Sasa someni Masomo yote la 5 hadi la 8, moja baada ya lingine, wekeni umakinifu maalum kwenye mawazo ya utambulisho ambayo mtashiriki na wanafunzi na mateuzi watakayo kariri. Onesheni hapo chini sifa ya kiroho iliyojadiliwa katika kila somo:

Somo la 5: ______________________________

Somo la 6: ______________________________

Somo la 7: ______________________________

Somo la 8: ______________________________

Hapo chini ni mateuzi machache kutoka kwenye Maandiko yanayotoa umaizi katika sifa hizi nne. Tafakarini juu ya kila seti kama mlivyofanya hapo awali na andikeni baadhi ya mawazo yenu katika nafasi iliyotolewa.

Juu ya sifa ya ukarimu, tunasoma:

"Uwe mkarimu katika siku zako za ukwasi, na mwenye subira katika saa ya hasara."[16]

"Mwanzo wa ukarimu ni pale mtu anapotumia mali yake juu yake mwenyewe, kwa ajili ya familia yake na kwa ajili ya masikini kati ya ndugu zake ndani ya Imani yake."[17]

"Kadiri wanavyokutana na ushindani mkubwa zaidi, ndivyo zaidi watakavyo waonesha imani yao nzuri; kadiri wanavyokabiliana na matatizo na majanga zaidi, ndivyo zaidi watakavyokizunguka kikombe cha ukarimu. Hivyo ndivyo ilivyo roho ambayo itakuwa na uhai wa ulimwengu, hivyo ndivyo ulivyo mwangaza unavyoenea kwenye moyo wake . . ."[18]

"Muwe vyanzo vya ukarimu, mahala pa mapambazuko pa siri ya uwepo, mahali ambapo hamasa inapoangazwa, mahali pa uibukaji wa uzuri, roho ambazo zimedumishwa na Roho Mtakatifu, wapenzi wa Bwana, waliojitenga kutoka vyote isipokuwa Yeye, watakatifu kupita tabia za binadamu, iliyovishwa mavazi ya sifa za malaika wa mbinguni, ili muweze kushinda kwa ajili yenu wenyewe fadhila za juu kuliko zote, katika nyakati hizi mpya, zama hizi za kushangaza."[19]

____

____

____

____

____

Kuhusu kutokuwa na ubinafsi, tunasihiwa:

“. . . ninyi lazima muwe wenye upendo usiokuwa na kikomo mmoja kwa mwingine, kila mmoja akimpendelea mwingine kabla yake mwenyewe.”[20]

“Bwana! Nipe ninywe kutoka kalisi isiyo na ubinafsi; kwa vazi lake nivishe, na katika bahari yake nizamishe. Nifanye mithili ya vumbi katika njia ya wapendwa Wako, na nijaalie kuwa niweze kutoa roho yangu kwa ajili ya ardhi iliyoboreshwa na nyayo za wateule Wako katika njia Yako, Ee Bwana wa Utukufu Aliye Juu Kabisa.”[21]

“Mtu ni yule anayesahau maslahi yake mwenyewe kwa ajili ya wengine. Kuacha Starehe yake mwenyewe kwa ajili ya ustawia wa wote. La hasha, hata uhai wake mwenyewe atakuwa tayari kuutoa kwa ajili ya maisha ya jamii ya binadamu. Mtu kama huyo ni heshima ya ulimwengu wa jamii ya binadamu. Mtu kama huyo ni utukufu wa ulimwengu wa binadamu. Mtu kama huyo ni yule anayeshinda furaha ya milele. Mtu kama huyo yuko karibu na kizingiti cha Mungu. Mtu kama huyo ni udhihirisho wenyewe wa furaha ya milele.”[22]

____

____

____

____

____

Katika mateuzi yafuatayo, tutapata dondoo za nguvu ya furaha:

“Ruka juu ya mabawa ya furaha katika mandhari ya upendo wa Mungu.”[23]

“Furaha yote kwa wale ambao wameufikia Uwepo Wake, wametazama uzuri Wake, wamesikiliza kwa makini lahani Zake, na wamehuishwa na Neno lililotolewa kutoka midomo Yake mitakatifu na iliyotukuka, utukufu Wake na midomo yenye heshima!”[24]

“Furaha hutupatia mabawa! Katika nyakati za furaha nguvu zetu huwa imara zaidi, akili yetu makini zaidi, na uelewa wetu ulioangaziwa.”[25]

“Kadiri muwezavyo, washeni mshumaa wa upendo katika kila mkutano, na kwa upole furahini na furahisheni kila moyo.”[26]

____

____

____

____

____

Vifungu vilivyopo hapo chini vinatuambia juu ya uadilifu:

“Sema: Roho adilifu hutamani ukaribu wa Mungu kama vile mtoto mchanga anayenyonya anavyotamani kifua cha mama yake, la hasha matamanio yake ni yenye fukuto zaidi, laiti mngalijua hilo! Tena, hamu yake ni kama ya mtu anayehema kwa ajili ya kiu ya maji yenye uhai ya neema, au matamanio ya mwenye dhambi ya kupewa msamaha na huruma.”[27]

“Katika siku hizi ukweli na uadilifu kwa uhakika unataabishwa katika mikono ya uwongo, na haki inaangaishwa na janga la utovu wa haki.”[28]

“Inampasa kila mmoja kuvuka katika kipindi hiki kifupi cha maisha kwa uadilifu na kutopendelea.”[29]

“Mioyo yenu lazima iwe safi na nia zenu ziwe adilifu ili kwamba muweze kuwa wapokeaji wa fadhila takatifu.”[30]

____

____

____

____

____

Jaribu kukariri angalau kifungu kimoja kutoka kila seti iliyopo hapo juu.

SEHEMU YA 8

Sasa hebu tugeukie kwenye hadithi zilizomo katika Somo la 5 hadi la 8 na kufikiria kuhusu jinsi zitakavyo wasaidia watoto kupata umaizi katika sifa za kiroho ambazo wanazichunguza. Baada ya kusoma tena kila hadithi, fikiria maswali yaliyopo hapo chini.

Ukarimu ni dhima kuu ya hadithi katika Somo la 5, ambayo huelezea tukio moja lililotokea katika utoto wa ‘Abdu’l-Bahá lililohusu kundi la kondoo wa Baba Yake. Sehemu ipi ya hadithi inahusu dhima kuu? Ni zipi baadhi ya tondoti ambazo, kama zingeachwa, zingewapa ugumu watoto kufuatalia hadithi? Muhimu zaidi, bila shaka, ni furaha iliyooneshwa na Bahá’u’lláh pale alipogundua ukarimu wa Mwanaye kwa wachunga kondoo. Maneno Yake yalitabiri jinsi ‘Abdu’l-Bahá ukubwani angegawa kila kitu Chake kwa ajili ya maslahi ya jamii ya binadamu, siyo tu mali za kimwili bali Uwepo Wake mwenyewe. Wewe utahakikishaje kuwa watoto watatambua ukubwa wa ukarimu wa ‘Abdu’l-Bahá, ambao ulikuwa bila mipaka?

____

____

____

____

____

Hadithi katika Somo la 6 huwapa watoto mtazamo wa namna ya kutokuwa wabinafsi. ‘Abdu’l-Bahá, anapokataa kukubali koti lenye gharama kubwa, ilionesha jinsi Yeye alivyowapendelea wengine kuliko Yeye mwenyewe. Utahakikishaje kwamba watoto watafikia hitimisho hili kutokana na masimulizi yako? Ni zipi baadhi ya tondoti ambazo zinapaswa kuwa wazi akilini mwako kabla hujasimulia hadithi?

____

____

____

____

____

Dhima ya Somo la 7 ni furaha, na utahusianisha hadithi kuhusu Leroy Ioas, ambaye kama mtoto mdogo, alikutana na ‘Abdu’l-Bahá na ambaye alijitolea maisha Yake kwa ajili ya kuendeleza Hoja ya Mungu. Katika hadithi hii, Leroy huamua kutompa ‘Abdu’l-Bahá maua aliyomnunulia Yeye; badala yake anataka kumpa moyo wake. Ili watoto waweze kuelewa kwa nini Leroy alifanya hivyo, itakuwa muhimu kwako kuwafahamisha kuwa moyo wa mwanadamu una thamani zaidi kuliko kitu chochote cha kimwili. Je, itatosha kama utatia mkazo katika sauti yako utakapokuwa unawasimulia sehemu hiyo ya hadithi? Tondoti zipi zitahitaji kutiliwa mkazo katika usimuliaji wako, kama watoto watatakiwa kufuata mlolongo wa mawazo na kutambua kwa nini ishara ya ‘Abdu’l-Bahá ya kumpa Leroy waridi jekundu kutoka kwenye koti Lake, lilimfurahisha sana yule kijana kiasi hicho?

Kupitia maisha Yake yote, ‘Abdu’l-Bahá alimletea furaha kila mmoja aliyekuja katika uwepo Wake. Katika kisa hiki, utaona kuwa Leroy hakutaka lolote zaidi ya kufurahisha moyo wa ‘Abdu’l-Bahá. Kwa nini ni muhimu kabisa kwa watoto kuelewa kuwa chanzo kimoja kikubwa kabisa cha furaha ni kuwafurahisha wengine?

____

____

____

____

____

Uadilifu ndio shabaha ya Somo la 8, na katika kuwatambulisha watoto hadithi, pengine utapenda kueleza kuwa, wakati mwingine, tunaweza kuelewa vizuri zaidi inamaanisha nini kuwa mwenye sifa kwa kusikiliza kisa kinachoonesha wakati sifa hiyo inapokosekana. Hadithi ya mtu ambaye anamshawishi jirani yake kukata mti wake ni mfano mzuri. Utawasaidiaje watoto kupata maana ya msemo unaosema: mwonekano wakati mwingine unaweza kukuhadaa? Wakati wa kusimulia hadithi hii itakubidi kuhakikisha kuwa watoto hawaondoki na dhana kuwa jirani anapewa zawadi kwa kutokuwa muadilifu. Utawaambia nini watoto kuwasaidia kuelewa athari hasi za kutokuwa muadilifu?

____

____

SEHEMU YA 9

Sasa kwa kuwa umepata umaizi fulani kuhusu sifa za kiroho zilizojadiliwa katika Somo la 5 hadi la 8, unapaswa kusita kidogo hapa ili kufanya mazoezi ya kutekeleza masomo na vipengele vyake mbalimbali na washiriki wenzako, kama ulivyofanya kwenye masomo manne ya kwanza. Kumbuka kuwa, katika daftari lako, unaweza kuandika dondoo zozote ambazo unahitaji kuzingatia kuhusiana na kila somo na kuandika mawazo yako juu ya jinsi ya kulifundisha.

SEHEMU YA 10

Inapendekezwa kwamba, kwa Somo la 9 hadi la 12, ufungue kila kipindi cha darasa kwa kusema sala ifuatayo ambayo unatiwa moyo kukariri:

> **"Ee Bwana wangu! Fanya uzuri Wako kuwa chakula changu, na uwepo Wako kinywaji changu, na ridhaa Yako tumaini langu, na kukusifu Wewe kitendo changu, na kukukumbuka Wewe mwenzi wangu, na nguvu ya enzi Yako msaidizi wangu, na makao Yako maskani yangu, na mahali niishipo kiti ambacho Wewe umekitakasa kutoka mipaka iliyotwishwa juu ya wale ambao wamefungiwa nje kama kwa utando kutoka Kwako.**
>
> **"Wewe, kwa hakika, u Mweza Yote, Mtukufu Kabisa, Mwenye Nguvu Kabisa."[31]**

Katika masomo haya manne utawasaidia wanafunzi wako kukariri sala iliyopo hapo chini. Ni maneno au virai gani utahitaji kueleza kwa watoto ili waweze kujua umuhimu wa sala?

> **"Heri pahali, na nyumba, na mahali, na mji, na moyo, na mlima, na kimbilio, na pango, na bonde, na nchi, na bahari, na kisiwa, na shamba ambapo Jina la Mungu limetajwa na sifa Yake kutukuzwa."[32]**

SEHEMU YA 11

Kama ambavyo umefanya hapo kabla, soma kupitia Somo la 9 hadi la 12, ukitoa umakini maalum kwenye maoni ya utangulizi na mateuzi kwa ajili ya kukariri. Ainisha hapo chini sifa ya kiroho ambayo juu yake kila somo limelenga.

Somo la 9: ____________________

Somo la 10: ____________________

Somo la 11: ____________________

Somo la 12: ____________________

Ili kuimarisha uelewa wako mwenyewe juu ya umuhimu wa sifa nne zilizopo hapo juu, tafakari juu ya uchaguzi wa mateuzi yanayohusiana na kila moja. Kadiri ufanyavyo hivyo, weka akilini kifungu ambacho wanafunzi wako watakuwa wanakikariri. Baadaye andika mawazo yako kuhusu umuhimu wa sifa katika maisha ya mtu binafsi na kwa ajili ya mwalimu wa watoto wadogo.

Kuhusu sifa ya unyenyekevu, Maandiko yanatuambia:

"Unyenyekevu humuinua mtu hadi kwenye mbingu ya utukufu na nguvu, ambapo kiburi humdhalilisha hadi kwenye vina vya unyonge na udhilifu."[33]

"Kila roho inayotembea kwa unyenyekevu na Mungu wake, katika Siku hii, na kumshikilia Yeye, itajikuta imevishwa heshima na utukufu wa majina yote mazuri na vyeo."[34]

"Wao ambao ni wapendwa wa Mungu mahali popote wakutanapo na yeyote wanayeweza kukutana naye, lazima waoneshe, katika mwelekeo wao kwa Mungu, na katika namna ya kusherehekea sifa Yake na utukufu, unyenyekevu mkubwa na kujisalimisha kwamba kila atomu ya vumbi chini ya miguu yao iweze kuthibitisha kina cha ibada yao."[35]

"Ni yakini kwamba heshima kubwa ya mtu ni kuwa mnyenyekevu na mtiifu kwa Mungu wake . . ."[36]

____

____

____

____

____

Kuhusu umuhimu wa shukrani, tunasoma:

"Fahamu kwamba, Mimi nimepeperusha juu yenu nyote manukato ya utakatifu, nimekufunulia kikamilifu neno Langu, nime kamilisha kupitia kwako fadhila

Yangu na nimekutakia wewe kile nilichojitakia Mimi Mwenyewe. Kwa hiyo uwe mwenye kuridhika na ridhaa Yangu na shukrani kwangu."[37]

"Acha Mungu awe mtosheleza vyote kwako. Ongea kwa karibu na Roho Yake, na uwe mwenye shukrani."[38]

"Kwa hiyo, uwe mwenye shukrani kwa Mungu, kwa kukuimarisha kusaidia Hoja Yake, kwa kuyawezesha maua ya ujuzi na uelewa kuchipua katika bustani ya moyo wako. Hivyo ndivyo neema Yake ilivyokuzunguka, na kuuzunguka muumbo mzima."[39]

"Ukweli ni kwamba Mungu amemjalia mwanadamu sifa njema, nguvu na vipawa vinavyofaa ambavyo havimo kabisa katika asili na ambavyo kwavyo mwanadamu anainuliwa, anaainishwa na ni bora. Lazima tumshukuru Mungu kwa ajili ya majaaliwa haya, kwa ajili ya nguvu hizi ambazo Yeye ametupatia, kwa ajili ya taji hili alilotuwekea juu ya vichwa vyetu."[40]

____

____

____

____

____

Mateuzi yaliyopo hapo chini hutueleza kuhusu msamaha:

"Yeye anapaswa amsamehe mwenye dhambi, na kamwe asidharau hali yake ya chini, kwa sababu hakuna ajuaye mwisho wake utavyokuwa."[41]

"Kiini cha vitu vyote kinatoa sauti ya ushuhuda katika vitu vyote: 'Msamaha wote, katika Siku hii, unatiririka kutoka kwa Mungu, Yule Ambaye halinganishwi na yeyote, Ambaye hakuna awezaye kuwa mshirika Wake, Mlinzi Mkuu Kabisa wa watu wote, na Afichaye dhambi zao!'"[42]

"Kwa hiyo, usitazame mapungufu ya mtu yeyote; tazama kwa uoni wenye msamaha. Jicho lenye kasoro huona mapungufu. Jicho linalositiri makosa hutazama kuelekea Muumba wa roho."[43]

"Usiache moyo wako ukasirishwe na yeyote. Kama mtu akifanya kosa na akikukosea wewe, inakubidi umsamehe papo hapo."[44]

____

____

____

____

____

Na nukuu hizi zinaeleza kiwango cha uaminifu ambacho tunahitaji kukifikia:

"Sema: uaminifu, njema, busara na tabia takatifu vinachangia kumuinua mtu kwenye utukufu, wakati udanganyifu, ulaghai, ujinga na unafiki hupelekea kwenye udhalilikaji."[45]

"Enyi marafiki wa Mungu katika miji Yake na wapendwa Wake katika nchi Zake! Mdhulumiwa huyu anaamuru juu yako uaminifu na unyoofu. Umeberikiwa mji ambao unang'aa kwa mwangaza wao. Kupitia kwazo mwanadamu ametukuzwa, na mlango wa ulinzi unafunguliwa mbele ya uso wa muumbo wote. Ni mwenye furaha yule ambaye huvishikilia kwa uthabiti, na hutambua njema zao, ni balaa kwake ambaye hukana daraja lao."[46]

"Uadilifu, busara na uaminifu, kwa kweli, ni mapambo mazuri ya Mungu kwa ajili ya viumbe Wake. Mavazi haya mazuri, ni mavazi stahiki kwa kila hekalu. Ni wenye furaha wale wanaoelewa, na vyema kwao wale wanaopata njema kama hizo."[47]

____

____

____

____

____

Jaribu kukariri angalau kifungu kimoja kutoka kila seti iliyopo hapo juu.

SEHEMU YA 12

Sasa hebu tuone jinsi hadithi katika masomo haya manne zitakavyowapa wanafunzi wako umaizi katika sifa za kiroho zilizopo hapo juu.

Hadithi katika Somo la 9 inaeleza tukio moja lililotokea pale 'Abdu'l-Bahá alipokutana na baadhi ya wageni matajiri; itawaonesha watoto unyenyekevu Wake mkubwa. Wazo kuu ni kwamba 'Abdu'l-Bahá hakutaka kutendewa kwa madaha na ufahari. Ni kwa jinsi gani hili linaonesha unyenyekevu Wake? Bila shaka, madaha ya aina hiyo — bakuli, maji, taulo yenye manukato — ni kipengele kimoja tu cha utondoti wa kuvutia na hakipaswi kukuondoa kutoka mada kuu katika usimuliaji wako wa hadithi. Badala yake ni hitimisho ndilo linalopaswa kutiliwa mkazo. Litaongezaje zaidi uelewa wa watoto juu ya unyenyekevu wa 'Abdu'l-Bahá na shauku Yake ya kuwatumikia wengine?

____

____

____

____

____

Dhima ya Somo la 10 ni shukrani, na watoto watasikia hadithi moja kuhusu mwanamke aliyemtembelea ‘Abdu’l-Bahá na anaanza kushiriki Naye matatizo yake yote na huzuni. Baadaye ‘Abdu’l-Bahá humtambulisha kwa Mírzá Ḥaydar-‘Alí, ambaye, licha ya kuwa alipitia shida nyingi maishani, alikuwa kamwe haachi kushukuru kwa baraka zote alizopokea kutoka kwa Mungu. Wakati wa kusimulia hadithi hii, utahitaji iwe wazi kwa wanafunzi wako kwamba ‘Abdu’l-Bahá hakumtambulisha Mírzá Ḥaydar-‘Alí kwa mwanamke huyo kwa bahati tu. Unafikiri yule mwanamke alijifunza nini kutokana na kukutana naye? Hadithi hii inajaribuje kuelezea somo hili?

____

____

____

____

____

Msamaha ni dhima ya Somo la 11, na utawasimulia wanafunzi wako hadithi moja kuhusu ‘Abdu’l-Bahá ambayo huonesha matokeo ya msamaha kwa wale tunaowasamehe. Zipo tondoti nyingi katika hadithi ambazo utahitaji kuzisimulia kwa uwazi, kama watoto ni wenye kufuata mlolongo wa mawazo. Inahusisha gavana wa ‘Akká ambaye alikuwa ameamua kumletea madhara makubwa ‘Abdu’l-Bahá na wenzi Wake katika mji huo. Katika hadithi hii, siyo tu ‘Abdu’l-Bahá anamsamehe gavana kwa vitendo vyake; Yeye anamtendea gavana, ambaye alipoteza kila kitu, kwa wema na anamsaidia katika wakati wake wa huzuni. Kile unachotarajia watoto kuelewa kutoka hadithi ni kwamba msamaha, kama ulivyooneshwa na ‘Abdu’l-Bahá, unaenda mbali zaidi ya kutowawekea kinyongo wale ambao wametukosea. Utajuaje kama wao wameelewa wazo hili?

____

____

____

____

____

Katika hadithi ya Somo la 12, watoto wataona jinsi ‘Abdu’l-Bahá anavyomjibu dereva anayedai nauli isiyokuwa sahihi kwa ajili ya safari katika gari la farasi. Ingawa Yeye alikuwa kiini chenyewe cha wema na adabu, ‘Abdu’l-Bahá kamwe hakuwaruhusu watu kutenda kwa udanganyifu au uwongo kwake Yeye au wengine. Unafikiri dereva alijifunza nini kutokana na jibu la ‘Abdu’l-Bahá? Jinsi gani utawasaidia watoto kuelewa kwamba kile tunachokipoteza kwa kuwa wadanganyifu ni kikubwa zaidi kuliko kitu chochote cha kimwili, kama bakshishi nzuri aliyoipoteza huyo dereva?

____

____

____

____

____

SEHEMU YA 13

Baada ya kuwa umeshafanya mazoezi ya shughuli katika Masomo ya 9 hadi 12 na washiriki wenzako, unaweza kuendelea na manne yanayofuata. Inapendekezwa kwamba, kwa Somo la 13 hadi la 16, ufungue kila kipindi cha darasa kwa kutongoa sala ifuatayo uliyokariri:

> **"Ewe Bwana wangu Mwenye huruma! Hili ni ua la hyacinth ambalo limeota katika bustani ya ridhaa Yako njema na kijitawi ambacho kimejitokeza katika kiunga cha ujuzi wa kweli. Lifanye, Ee Bwana wa Fadhila, kuhuishwa wakati wote na mara zote kupitia pepo Zako nyanana zihuishazo, na lifanye kuwa la kijani, bichi na linalostawi kupitia mmiminiko wa mawingu ya upendeleo Wako, Ewe Bwana mwema!**
>
> **"Kwa kweli Wewe ni Mtukufu Kabisa."[48]**

Hapo chini ni sala ambayo wanafunzi wako watajifunza kukariri katika Somo la 13 hadi la 16. Ili uweze kuwasaidia kupata uelewa wa umuhimu wake, unapaswa kubaini maneno yoyote au virai ambavyo vitakuwa vipya au kutofahamika kwa wanafunzi wako na kuunda sentensi zinazofaa kuyaelezea. Bila shaka, wataweza kung'amua kwa urahisi taswira iliyomo katika sala, ambayo itaakisiwa na ile ambayo utakuwa unaitongoa kutoka ile iliyokaririwa katika masomo haya.

> **"Ee Bwana! Panda mche huu mchanga katika bustani ya fadhila Zako nyingi, umiminie maji kutoka kwenye chemchemi ya wema Wako wa upendo na jaalia kwamba uweze kukua kuwa mti mzuri kupitia mmiminiko wa upendeleo Wako na neema.**
>
> **"Wewe ni Muweza na Mwenye Nguvu."[49]**

____

____

____

____

____

SEHEMU YA 14

Orodhesha sifa zilizowasilishwa katika Somo la 13 hadi la 16, baada ya kuwa umeisoma kila moja katika njia ya kawaida na washiriki wenzako.

Somo la 13: ________________________________

Somo la 14: ________________________________

Somo la 15: ________________________________

Somo la 16: ________________________________

Mateuzi yafuatayo yatakupatia fursa kutafakari zaidi juu ya sifa za kiroho zilizojadiliwa katika masomo haya, kama ulivyofanya hapo awali.

Kuhusu umuhimu wa kuonesha huruma, tunasoma:

“Angaza miangaza ya huruma ili mioyo iweze kusafishwa na kutakasika na iweze kuchukua gawio na sehemu kutoka uthibitisho Wako.”[50]

“Uwe mwenye huruma, ili kwamba matendo yako yaweze kung’aa kama mwangaza unaotiririka kutoka kweny taa.”[51]

“Ninyi ni matunda ya mti mmoja na majani ya tawi moja; muwe wenye huruma na wema kwa mbari nzima ya jamii ya binadamu.”[52]

“Sasa lazima wapendwa wa Mungu wainuke kutekeleza maagizo Yake haya: waache wawe baba wema kwa watoto wa mbari ya wanadamu, na kaka wenye huruma kwa vijana, na watoto wanaojinyima wa wale wenye migongo iliyopinda kutokana na umri.”[53]

____

____

____

____

____

Kuhusu sifa ya kujitenga, tunashauriwa:

“Jitengeni wenyewe kutoka vyote ila Mimi, na geuzeni nyuso zenu kuelekea uso Yangu, kwa ni hili ni bora kwenu kuliko vitu vyote mnavyo miliki.”[54]

“Msifurahie katika vitu vya ulimwengu huu na mapambo yake ya kipuuzi, wala msiweke matumaini yenu juu yake. Acha tegemeo Lenu liwe juu ya kumbukumbu ya Mungu, Aliyetukuka Kabisa, Mkuu Kabisa.”[55]

“Asili ya kweli ya kujitenga ni kwa mtu kugeuza uso wake kuelekea vitala ya Bwana, kuingia kwenye Uwepo Wake, kuona Wajihi Wake, na kusimama kama shahidi mbele Yake.”[56]

“Kujitenga ni kama jua; katika moyo wowote unamong’aa, huzima moto wa tamaa ya nafsi. Yule ambaye uoni wake umeangazika kwa mwangaza wa uelewa kwa hakika atajitenga mwenyewe kutoka ulimwengu na anasa zilizomo. . . . Usiache ulimwengu na uovu wake ukusikitishe. Ni mwenye furaha yule ambaye utajiri haumjazi na majivuno wala umasikini haumpi huzuni.”[57]

____

____

____

Vifungu vifuatavyo vinatuambia kuhusu sifa ya kuridhika:

"Ewe Mwana wa Mtu! Ungekwenda kwa kasi katika eneo kuu la anga na kupitia mapana ya mbingu, hata hivyo usingepata raha isipokuwa katika kutii amri Yetu na kunyenyekea mbele ya Uso Wetu."[58]

"Ewe asili halisi ya shauku! Wekea mbali tamaa na tafuta kuridhika; kwa maana mwenye tamaa daima amenyimwa, na mwenye kuridhika daima amependwa na kusifiwa."[59]

"Kanyageni, kwa hiyo, njia ya ukubali na kujisalimisha. Usiache taabu ziusikitishe moyo wako, wala kuweka matumaini yako juu ya zawadi zozote za kiulimwengu. Uwe mwenye furaha na kuridhika na chochote Mungu alichoamuru, ili moyo wako na roho vipate utulivu na uwepo wako wa ndani na utambuzi viweze kupata furaha ya kweli."[60]

Nukuu zilizopo hapo chini zinaangazia uelewa wetu wa wema:

"Sisi tunapenda kuwaona wakati wote mkishirikiana kwa urafiki na upatano ndani ya paradiso ya ridhaa Yangu njema, na kuvuta pumzi kutoka vitendo vyenu manukato ya urafiki na umoja, wa wema wenye upendo na udugu."[61]

"Uwe mwema kwa uadilifu, siyo kwa mwonekano tu. Mwache kila mmoja kati ya wapendwa wa Mungu aweke umakini wake juu ya hili: kuwa rehema ya Bwana kwa mwanadamu; kuwa neema ya Bwana. Mwache afanye mema kwa kila mtu ambaye atakutana naye, na kuwa wa manufaa kwake."[62]

". . . kwa nini watu wawe watovu wa haki na watovu wa wema mmoja kwa mwingine, kuonesha kile ambacho ni kinyume kwa Mungu? Kwa kuwa Yeye hutupenda, kwa nini tushughulike na uhasama na chuki? Kama Mungu hawapendi wote, Yeye asingewaumba, kuwafunza na kuwajalia wote. Wema wa upendo ni sera takatifu."[63]

"Usiridhike na kuonesha urafiki wa maneno tu, acha moyo wako uwake kwa wema wa upendo kwa wale wote wanaoweza kupita njia yako."[64]

Jaribu kukariri angalau kifungu kimoja kutoka kila seti iliyopo hapo juu.

SEHEMU YA 15

Baada ya kuongeza kina cha uelewa wako juu ya sifa za kiroho zilizoelezewa katika Somo la 13 hadi la 16, soma tena hadithi nne na jadilini maswali yaliyopo hapo chini na kundi lako.

Dhima ya Somo la 13 ni huruma, na hadithi ambayo utasimulia inahusu mwanamke mmoja ambaye hakuruhusiwa kuingia katika nyumba ambamo 'Abdu'l-Bahá alikuwa anakaa pale alipobisha hodi mlangoni akitarajia kukutana Naye. Ni sehemu gani ya hadithi inayoonesha huruma Yake kumuelekea mwanamke huyo? Ni tondoti zipi zitawasaidia watoto kufuata hadithi na kuelewa kuwa moyo wenye huruma, wakati unawajali wote sawasawa, huwa unawajali zaidi wale ambao wako kwenye shida, huzuni na masikitiko?

Somo la 14 linamakinikia juu ya sifa ya kiroho ya kujitenga. Hadithi huhusisha marafiki wawili wanaoamua kufanya ziara ya kwenda Nchi Takatifu, mmoja ambaye ni tajiri na mwingine ambaye siyo tajiri. Bila shaka, kupata umaizi katika sifa ya kujitenga, watoto watahitaji kutambua kuwa safari kwenye Nchi Takatifu ni ishara ya kusogea karibu na Mungu. Kile ambacho utapenda watoto kuelewa ni kwamba kujitenga hakutegemei juu ya kile tunachokimiliki kiwe kikubwa au kidogo, lakini ikiwa tunaruhusu mali zetu kutuweka mbali kutoka kumsogelea Mungu. Jinsi gani hadithi inasaidia kulea uelewa huu?

Hadithi iliyomo katika Somo la 15 itawapatia watoto umaizi katika sifa ya kuridhika, ambayo ni dhima kuu. 'Abdu'l-Bahá huwaambia wenzi Wake kuwa Yeye alikuwa mwenye furaha alipokuwa mfungwa katika ngome – mji wa 'Akká kwa sababu Yeye alipitisha siku hizo katika njia ya huduma. Tamko hili litaathirije uelewa wa watoto juu ya kuridhika? Wao

watawezaje kuona kuwa, ingawa alikuwa amefungwa kimwili, roho ya ‘Abdu’l-Bahá kamwe isingeweza kudhibitiwa?

____

____

____

____

____

Katika kuhusianisha hadithi iliyomo katika Somo la 16, ambayo humuhusisha mtu mmoja ndani ya ‘Akká ambaye alikuwa ametawaliwa na hasira na chuki, utahitaji kutilia mkazo baadhi ya tondoti; la sivyo watoto watashindwa kuona jinsi ambavyo hadithi hii huhusiana na dhima kuu ya wema. Ni zipi tondoti hizi? ‘Abdu’l-Bahá anamfundisha somo gani yule mtu aliyengang’ania kwenye hasira yake na chuki kwa kipindi kirefu?

____

____

____

____

____

SEHEMU YA 16

Inatumainiwa kuwa uchambuzi wako wa Somo la 13 hadi la 16 ulikuwa wenye matunda na kwamba wewe na washiriki wenzako mmefurahia kufanya pamoja mazoezi ya vipengele tofauti. Kuhusu Somo la 17 hadi la 20, mnaweza kutongoa sala mliokariri mwanzoni wa kila kipindi cha darasa:

> **“Ee Mungu wangu! Ee Mungu wangu! Mtumishi Wako huyu, amesonga mbele kukuelekea Wewe, anatangatanga kwa shauku katika jangwa la upendo Wako, akitembea katika njia ya huduma Yako, akitazamia fadhila Zako, akitumaini baraka Yako, akitegemea ufalme Wako, na akileweshwa kwa devai ya baraka Yako. Ee Mungu wangu! Ongeza ari ya upendo wake Kwako, uthabiti wa kukusifu kwake Wewe, na shauku ya upendo wake Kwako.**
>
> **“Kwa hakika, Wewe u Mkarimu Kabisa, Bwana wa neema tele. Hakuna Mungu mwingine ila Wewe, Msamehevu, Mwenye Rehema.”**[65]

Katika masomo haya, watoto watamakinikia kwenye kujifunza kutongoa sala zilizopo hapo chini kwa kukariri, na itakupasa kuandika, kama ulivyofanya kwa zingine, jinsi gani utahakikisha kuwa watapata uelewa fulani wa maneno ambayo wameyakariri. Sala hii kwa kiasi fulani ni ndefu zaidi kuliko zile zilizotangulia, na kama watoto wataiona hiyo au yoyote nyingine kuwa changamoto kukariri katika masomo manne yaliyoteuliwa, unapaswa kufanya marekebisho yoyote unafikiri kuwa ya muhimu.

"Jina Lako ndilo kuponywa kwangu, Ee Mungu wangu, na kukukumbuka Wewe ni dawa yangu. Kuwa karibu na Wewe ndio tumaini langu, na upendo kwako ndio mwenzi wangu. Huruma Yako kwangu ni kiponyesho changu na msaada wangu katika ulimwengu huu na ule ujao. Wewe, kwa hakika ni mwenye Baraka zote, Ajuaye yote, Mwenye hekima zote."[66]

____

____

____

____

____

SEHEMU YA 17

Kwa kuanza mapitio yako ya Somo la 17 hadi la 20, yasome moja baada ya lingine kama kawaida, na uandike sifa za kiroho ambazo utakuwa ukichunguza ndani yake pamoja na watoto.

Somo la 17: ____

Somo la 18: ____

Somo la 19: ____

Somo la 20: ____

Hapo chini yapo mateuzi machache ambayo yatakusaidia na washiriki wenzako kupata umaizi wa umuhimu wa sifa zilizopo hapo juu. Kumbuka kuzijadili siyo tu kutoka kwenye mtazamo wa maisha ya mtu binafsi; unapaswa pia kufikiria kwamba zinamaanisha nini kwa mwalimu wa watoto wadogo kama wewe.

Juu ya sifa ya ujasiri, tunahimizwa:

"Jaribuni kadiri muwezavyo kugeukia kabisa kuelekea kwa Ufalme, ili muweze kupata ujasiri wa kiasili na nguvu inayofaa."[67]

"Muweze kuwa vyanzo vya faraja kwa wale ambao wamevunjika moyo. Muweze kimbilio kwa anayetangatanga. Muwe chanzo cha ujasiri kwa aogopae. Hivyo, kupitia upendeleo na msaada wa Mungu bendera ya furaha ya jamii ya wanadamu iinuliwe juu katikati ya ulimwengu na bendera ya makubaliano ya ulimwengu ikunjuliwe."[68]

____

____

____

Kuhusu umuhimu wa matumaini, tunasoma:

"Wekeni matumaini yenu yote kwa Mungu, na shikilieni kwa ung'ang'anivu kwa rehema Yake isiyoshindwa. Nani mwingine isipokuwa Yeye anaweza kutajirisha masikini, na kuwaokoa wale walioanguka kutoka udhalilifu wake?"[69]

"Ewe Umbile la Vumbi Liendalo! Natamani mazungumzo nawe lakini wewe huweki tumaini Kwangu. Upanga wa uasi wako umeuangusha mti wa tumaini lako. Kila wakati niko karibu nawe lakini wewe daima uko mbali Nami. Nimekuchagulia utukufu wa milele, lakini wewe umejichagulia aibu isiyo na mpaka. Rudi muda ungalipo vado na usipoteze nafasi yako."[70]

"Mtu katika hali zote amezamishwa katika bahari ya baraka za Mungu. Kwa hiyo, usiwe bila matumaini chini ya hali zozote, bali uwe thabiti katika matumaini yako."[71]

"Kama moyo ukigeukia mbali kutoka baraka ambazo Mungu hutoa utatumainije furaha? Kama hauweki matumaini yake na imani katika Rehema ya Mungu, utawezaje kupata pumziko wapi? Oh, mwamini Mungu! kwa kuwa Fadhila Yake ni ya milele, na katika baraka Zake, kwa sababu hizo ni bora kabisa."[72]

Na kuhusu uaminifu, Maandiko yanatuambia:

"Enyi watu! Vazi zuri kabisa mbele ya uoni wa Mungu katika Siku hii ni uaminifu. Fadhila zote na heshima vitakuwa sehemu ya roho ambayo inajiandaa kwa pambo hili kubwa kabisa."[73]

"Uaminifu ni kama ngome kwa mji wa jamii ya binadamu, na kama macho kwa hekalu la binadamu. Yeyote anayebaki bila uaminifu, mbele ya Kiti Chake cha Enzi atahesabiwa kama mtu asiye na uoni."[74]

"Muwe wadhihirishaji wa uaminifu wa Mungu katika kila nchi. Mnapaswa kuakisi kwa ukamilifu kabisa sifa hii kiasi kwamba hata kama mngalisafiri kupitia miji iliyojaa lundo la dhahabu, uoni wenu hata kwa sekunde moja usingeshawishika kwa mvuto wake."[75]

Na haya maneno yanaongea nasi kuhusu mng'aro:

"Enyi Marafiki! Ninyi nyote lazima katika Siku hii muwake pamoja na kwa moto wa upendo wa Mungu ambao joto lake linaweza kudhihirika katika mishipa yenu yote, viungo vyenu na sehemu za mwili wenu, na watu wa ulimwengu waweze kuwashwa kupitia joto hili na kugeukia kwenye upeo wa Mpendwa."[76]

"Acha roho yako ing'are kwa mwale wa Moto huu usiokufa unaowaka katika moyo wa katikati wa ulimwengu, kwa namna ambayo maji yote ya muumbo hayawezi kupoza joto lake."[77]

"Waka kwa wangavu wa mwale wa Moto huu usiokufa ambao Mwenye Rehema kabisa ameuwasha katika moyo wa katikati wa muumbo, ili kupitia kwako joto la upendo Wake liweze kuwashwa ndani ya mioyo ya wapendwa Wake. Fuata katika njia Yangu na ifurahishe mioyo ya watu kupitia kumbukumbu Yangu, Mwenyezi, Aliyetukuka Kabisa."[78]

"Washa moto wa upendo na teketeza vitu vyote; halafu weka mguu wako ndani ya nchi ya wapendwa."[79]

Jaribu kukariri angalau kifungu kimoja kutoka kwenye kila seti iliyopo hapo juu.

SEHEMU YA 18

Sasa hebu tugeukie kwenye hadithi zilizomo katika Masomo ya 17 hadi 20. Baada ya kusoma tena kila moja, fikiria maswali yaliyopo hapo chini na wajumbe wengine wa kundi lako.

Katika Somo la 17 utasimulia hadithi ya 'Alí-'Askar, ambaye, hata alipotishiwa na afisa fisadi, hakushawishika kabisa kusema uwongo na kudanganya. Watoto tayari wanajua vizuri kwamba kusema uwongo haipendezi machoni pa Mungu. Hadithi itawawezesha kuona jinsi utiifu kwa mafundisho ya Mungu ni chanzo cha ujasiri, ambayo ni dhima ya somo. Sehemu zipi za hadithi zitawasaidia kutengeneza muunganiko huu? Tondoti zipi zitakuwa muhimu kwako, kuzitilia mkazo katika kusimulia matukio kama unataka watoto waifuatilie hadithi na kuelewa kipengele hiki muhimu?

Somo la 18 huzungukia kwenye sifa ya matumaini, na utawasimulia watoto hadithi ya mtu aliyekuwa amekata tamaa, ambaye matumaini yake yanahuishwa na 'Abdu'l-Bahá. Yeye anammiminia mtu huyo wema na kumkumbusha kwamba yeye ni tajiri katika Ufalme wa Mungu. Kuwa tajiri katika Ufalme wa Mungu haimaanishi kuwa tuna mali nyingi za kidunia. Hii ina maana gani? Ukumbushaji wa 'Abdu'l-Bahá unaongezaje imani ya mtu katika fadhila za Mungu? Utawasaidiaje watoto kutambua hili kwamba bila kuwa na imani kwa Mungu, ni vigumu kuendelea kuwa mwenye matumaini?

Uaminifu ni dhima ya Somo la 19, na kuonesha umuhimu wa sifa hii, utawasimulia wanafunzi wako hadithi ya Muḥammad-Taqí, ambaye aliaminiwa na 'Abdu'l-Bahá kwa kazi ya kupokea na kusambaza barua katika Nchi Takatifu. Zipo tondoti nyingi ambazo utahitaji kuweka akilini unapokuwa unasimulia hadithi ili watoto wasikose wazo lake kuu. Ni zipi hizo? Katika kumuelezea Muḥammad-Taqí, utatumia maneno "kutumainiwa" na "kutegemewa". Je, unafikiria inawezekana kutojali na kuwa mwaminifu kwa wakati huo huo?

Utu wa Thomas Breakwell upo katikati ya hadithi katika Somo la 20, ambalo linahusu kuwaka. Fumbo la mshumaa uliowashwa, mwale unaong'aa, moto unaowaka sana, aghalabu hutumika katika Maandiko kwa ajili ya kutusaidia kuelewa sifa ya kuwaka — uzito wa upendo tulionao katika mioyo yetu kwa ajili ya Mungu. Unapaswa kuwa na ujasiri kuwa, kupitia fumbo hili, wanafunzi wako watapata hisia ya maana ya kuwaka. Uwezo wa kufikiri kinadharia umo ndani ya watoto kutoka umri mdogo na huendelea kadiri vipaji vyao vya lugha hukua. Pamoja na mawazo haya akilini, bainisha sehemu zipi za hadithi huonesha jinsi Thomas Breakwell alivyowashwa kwa moto wa upendo wa Mungu. Ni zipi baadhi ya tondoti ambazo zinafanya hadithi kuwa shirikishi?

SEHEMU YA 19

Inadhaniwa kwamba wewe na washiriki wenzako mlichota upuzio kwa kufanya mazoezi kutoka vipengele vya maomo ya 17 hadi la 20 na kwamba wewe sasa uko tayari kusonga mbele hadi kwenye masomo manne ya mwisho katika Daraja la 1, masomo ya 21 hadi la 24. Pengine utapenda kutongoa sala hii uliokariri wakati wa kuanza kila kipindi cha darasa:

> **"Umba ndani mwangu moyo safi, Ee Mungu wangu, na fanya upya fahamu tulivu ndani mwangu, Ewe tumaini langu! Kupitia roho ya uwezo Unithibitishe katika Hoja Yako, Ee Tumaini langu! Kwa kupitia roho ya nguvu unithibitishe katika Hoja Yako, Ee Mpendwa wanguKabisa, na kwa nuru ya utukufu Wako inifunulie njia Yako, Ewe kusudi la haja yangu! Kwa kupitia nguvu ya uwezo Wako mkuu kupita kiasi uniinue hadi kwenye mbingu ya utakatifu wako, Ee Chanzo cha uhai wangu, na kwa pepo nyanana za umileleWako unifurahishe, Ewe Ambaye u Mungu wangu! Acha nyimbo Zako tamu za milele zinipulizie utulivu juu yangu, Ee Mwenyezi wangu na acha utajiri wa uso Wako wa kale uniokoe kutoka vyote isipokuwa Wewe, Ee Bwana wangu, na acha habari njema za ufunuo wa Asili Yako isiyoharibika zinileteee shangwe, Ewe Ambaye u mwenye kudhihirika kabisa kati ya waliodhihirika na aliyefichika kabisa kati ya waliofichwa"[80]**

Hapo chini ni sala ya mwisho ambayo watoto wataikariri katika daraja hili. Ingawa wao wataelewa kwa urahisi sehemu kubwa ya muhimu, wewe utaamua jinsi utakavyoeleza neno lolote au virai watakavyoona ni vipya au hawana ufahamivu navyo.

> **"Ewe Bwana mwema! Mimi ni mtoto mdogo, niinue kwa kunikubali katika Ufalme. Mimi ni wa kidunia, nifanye wa mbinguni; Mimi ni wa ulimwengu wa chini, nifanye niwe sehemu ya milki ya juu; mwenye huzuni, niridhie kuwa mwangavu; wa udongo, nifanye wa kiroho, na nijaalie nidhihirishe majaaliwa Yako yasiyo na mwisho.**
>
> **"Wewe ni mwenye Nguvu, Mpenda kabisa."[81]**

SEHEMU YA 20

Soma masomo manne ya mwisho utakayokuwa unafundisha katika Daraja la 1, ukiweka umakinifu maalum, kama ilivyo ada, kwenye mawazo ambayo utashiriki pamoja na wanafunzi wako kutambulisha mateuzi ambayo watajifunza kwa kukariri. Andika sifa ambayo inamakinikiwa na kila somo.

Somo la 21: ____________________

Somo la 22: ____________________

Somo la 23: ____________________

Somo la 24: ____________________

Mateuzi yafuatayo yatakupatia wewe na wajumbe wengine wa kundi lako fursa ya kutafakari pamoja juu ya sifa za kiroho zilizowasilishwa katika masomo haya, kama ulivyokwisha fanya kwenye masomo yaliyotangulia.

Juu ya umuhimu wa wangavu, Maandiko hutuambia:

"Ewe mwale wa upendo wa Mungu! Mwonzi lazima umimine mwangaza na jua lazima lichomoze; mwezi mpevu lazima ung'ae na nyota lazima zimeremete. Kwa kuwa wewe ni mwonzi, msihi Bwana akuwezeshe kutoa mwangaza na ujuzi, kuangaza peo na kuuteketeza ulimwengu kwa moto wa upendo wa Mungu."[82]

"Ishini ninyi mmoja kwa mwingine, Enyi watu, kwa mnururiko na furaha."[83]

"Mungu Mpenda vyote aliyemuumba mtu kuangaza mwangaza mtukufu na kuangaza ulimwengu kwa maneno yake, vitendo na maisha."[84]

"Huduma kwa jamii ya binadamu ni huduma kwa Mungu. Acha upendo na mwangaza wa Ufalme vinururike kupitia kwako hadi wote wanaokutazama watanururika kutokana na uakisi wake. Muwe mithili ya nyota, waangavu na wenye kumeremeta katika ubora wa daraja lao la mbinguni."[85]

____

____

____

____

____

Kutoka kwenye vifungu hivi, tunapata umaizi katika sifa ya uaminifu:

"Utukufu wa Mungu uwe juu yako, juu ya kila moyo thabiti na usioyumba na juu ya kila roho imara na aminifu."[86]

“Waambie vijakazi wa Mwenye Rehema ujumbe kwamba majaribu yakigeuka kuwa makali wao lazima wasimame imara, na waaminifu kwa upendo wao kwa ajili ya Bahá. Katika msimu wa baridi, tufani huja, na upepo mkali huvuma, lakini halafu msimu wa mchipuo hufuata katika uzuri wake wote, ukipamba milima na mbuga kwa mimea inayonukia na maua mekundu ya anemone, yanayopendeza kuona.”[87]

“Katika Siku hii, yule aliyependelewa kwenye Kizingiti cha Bwana ni yule azunguushae kikombe cha uaminifu; anayewapa, hata maadui wake, kito cha fadhila, na anayempa, hata adui yake aliyeshindwa, mkono wa kumsaidia; ni yule ambaye, hata kwa adui yake mkali kabisa, atakuwa rafiki mwenye upendo.”[88]

____

____

____

____

____

Vifungu vilivyopo hapo chini vinatuambia kuhusu uvumilivu:

“Ewe Mwana wa Mtu! Kwa kila kitu kuna ishara. Ishara ya upendo ni uvumilivu katika amri Yangu na subirá katika majaribu Yangu. ”[89]

“Wamebarikiwa wale ambao wanavumilia kwa uthabiti, wale ambao ni wenye subira katika maradhi na taabu, ambao hawalalamiki juu ya chochote kilichowasibu, na wale wanaokanyaga njia ya kuridhika.”[90]

“Ridhika kwa kile kilichoamuriwa na amri isiyofutika, na miongoni wa wale wanaostahimili kwa uvumilivu.”[91]

“Inambidi yeyote aliyegeuzia sura yake kuelekea Upeo Bora Kabisa kushikilia kwa uimara kwa ugwe wa uvumilivu, na kuweka tegemeo lake kwa Mungu, Msaada katika Hatari, Asiyezuilika.”[92]

____

____

____

____

Na tunasoma yafuatayo kuhusu uthabiti:

“Wajibu wa kwanza kabisa ulioamuriwa kwa mwanadamu, kando ya kumtambua Yule Ambaye ni Ukweli wa Milele, ni wajibu wa kuwa thabiti katika Hoja Yake.”[93]

"Uthabiti wako katika Hoja ya Mungu, unatakiwa kuwa mkubwa kiasi kwamba hakuna lolote duniani linaloweza kuwa na uwezo wa kukuzuia kufanya wajibu wako."[94]

"Tembea kwa uthabiti katika upendo wa Mungu, na uendelee kwa unyoofu katika Imani Yake, na Msaidie Yeye kupitia uwezo wa kauli yako."[95]

"Hivyo kwa hatua za uthabiti tunazoweza kukanyaga Njia ya yakini, ili pengine upepo mwanana unaovuma kutoka kwenye mashamba ya ridhaa njema ya Mungu uweze kupeperusha juu yetu harufu tamu za ukubali mtakatifu, na tuwezeshe, sisi ambao ni watu wa kufa, tufike kwenye Ufalme wa utukufu wa milele."[96]

"Muwe wenye uhakika na uthabiti; huduma yako imethibitishwa kwa nguvu ya mbinguni, kwa sababu nia yako ni ya juu, makusudio yako ni safi na stahiki."[97]

Jaribu kukariri angalau kifungu kimoja kutoka kila seti hapo juu.

SEHEMU YA 21

Hebu sasa tutazame hadithi nne za mwisho ambazo utawasimulia wanafunzi wako, ambao kwa pamoja mmeweza kutumia masaa mengi ajabu, ukijitahidi kulea ndani mwao sifa za kiroho ambazo wamekuwa wakijifunza. Baada ya kusoma tena kila hadithi, jadilini maswali yaliyopo hapo chini na kundi lako.

Katika Somo la 21, watoto watasikiliza hadithi moja kuhusu Dorothy Baker akingali binti mdogo, pale alipokutana na 'Abdu'l-Bahá kwa mara ya kwanza. Kadri hadithi inavyoendelea, wataona jinsi gani, anavyovutiwa na mng'aro Wake, ambayo ndio dhima kuu. Mng'aro wa 'Abdu'l-Bahá unakuwa na athari gani juu ya Dorothy? Wewe unamatumaini gani juu ya namna ambavyo hadithi itaongeza mwambatano wa upendo wa watoto kwa 'Abdu'l-Bahá?

Dhima ya Somo la 22 ni uaminifu, sifa iliyooneshwa na hadithi ya Isfandíyár. Ni sehemu zipi za hadithi zinahusiana zaidi moja kwa moja na dhima hii? Ni sifa zipi nyingine za kiroho anazozionesha Isfandíyár ambazo zinamsaidia kuendelea kuwa mwaminifu? Ni tondoti zipi utahakikisha unazijumuisha katika masimulizi yako?

Somo la 23 humakinikia juu ya sifa ya subira. Katika hadithi, Li Xin huonesha subira anapokuwa anahudumia mti wake wa mpichi kadiri unavyopitia hatua tofauti za ukuaji — kutoka mbegu ndogo hadi kufikia mti ambao mwishowe unazaa matunda. Hadithi inatilia mkazo juu ya furaha inayozawadiwa na subira iliyooneshwa katika kipindi kirefu cha kujituma na inaonesha jinsi mara kadhaa, kabla ya kuona matunda ya kazi zetu, lazima tuoneshe juhudi kubwa. Kwa nini ni muhimu kwa watoto kuitazama sifa ya kiroho ya subira kwa namna hii? Ni tondoti zipi utaziitaji kuwa wazi akili mwako wakati unasimulia hadithi kwa wanafunzi wako?

Katika Somo la 24 utawasimulia watoto hadithi kuhusu maisha ya Bahíyyih Khánum, dada yake ‘Abdu’l-Bahá. Itawaonesha jinsi Bahíyyih Khánum alivyodhihirisha uthabiti wakati wa shida. Lakini pia utawataka waondoke na uelewa kwamba uthabiti katika upendo wa Mungu husisha zaidi ya kushinda msukosuko wowote maalum au matatizo. Ni kwa jinsi gani hadithi ya maisha yake itawapa watoto kidokezo cha nguvu na ustahimilivu ambao uthabiti katika Hoja ya Mungu unadai?

SEHEMU YA 22

Katika kitengo hiki, umefikiria kuhusu sifa za kiroho ambazo utakuwa unachunguza na watoto katika daraja la kwanza na umezifanyia mazoezi katika vipengele tofauti vya masomo ishirini na nne utakayokuwa unawafundisha kwa matumaini ya kuchangia katika maendeleo ya

tabia zao. Chukua muda kidogo sasa kukumbuka sifa zote za kiroho utakazo jaaliwa kuwasaidia wanafunzi wako kuzikuza katika Daraja la 1. Inaonekana inafaa kwamba, kutoka miongoni mwa hizi, uthabiti katika upendo wa Mungu ni dhima ambayo kwayo watahitimisha masomo yao, kama itakavyo kuwa muhimu kwa wao kuanza, kama ilivyojadili awali, kwa kumakinikia juu ya utakaso wa moyo. Wakati unaanza juhudi yako ya kwanza ya kufundisha, aghalabu unapaswa kutafakari juu ya jinsi uthabiti katika upendo Wake utavyo+wasaidia wanafunzi waliopo katika uangalizi wako, kustahimili kwenye juhudi zao ili kudhihirisha sifa kama ya vito vyote ambavyo vimejificha ndani yao.

Masomo 24 kwa ajili ya Watoto

SOMO LA 1

A. Kutongoa na kukariri sala

Kuvutia baraka Takatifu na kuunda mandhari ya kiroho, anza darasa kwa kutongoa sala ambayo umeikariri, kama ile iliyopendekezwa katika Sehemu ya 2. Halafu unaweza kuwaomba watoto kama kuna yeyote kati yao amekariri sala, ambayo angeweza kuitongoa kwa ajili ya darasa. Baadaye, watakariri sala iliyopo hapo chini. Kwa kuwasaidia kung'amua umuhimu wake, bainisha maneno yoyote ambayo unafikiri yatahitaji kuelezewa kwa mifano halisi. Inatarajiwa kuwa watoto wengi watajifunza hili kwa urahisi, lakini unapaswa kuipitia pamoja nao mwanzoni mwa vipindi vya madarasa matatu yanayofuata, ili kwamba kufikia Somo la 5 watakapoanza kujifunza sala mpya, hii itakuwa imechorwa kwenye mioyo na akili zao.

"Yeye ni Mungu! Ee Mungu, Mungu wangu! Nijalie moyo safi, kama lulu."[98]

Kwa kuwa sala ambayo watoto watakuwa wakikariri katika masomo haya machache ya mwanzoni ni fupi, utapata fursa kadhaa za kujadiliana nao baadhi ya mawazo yaliyotajwa katika Sehemu ya 2 kuhusu heshima na asili ya sala.

B. Nyimbo

Baada ya kipindi cha sala, watoto wanaweza kujifunza kuimba wimbo ufuatao, ambao wanauwekea muziki teuzi watakalo kariri baadaye linalohusiana na dhima ya somo, utakaso wa moyo. Kwa kuwa baadhi ya maneno yanaweza kuwa magumu kwa vijana wadogo, unaweza kuwasaidia kujifunza kuimba mistari minne ya mwanzoni, wakati unaendelea na iliyosalia.

Shauri langu la Kwanza

```
C   C/B     Am C/B
Ewe Mwana wa Roho!
C   C/B     Am C/B
Ewe Mwana wa Roho!
     F                  G
Shauri langu la kwanza ni hili
     F                  G
Ushauri langu la kwanza ni hili
            F     G           C       Am
Uwe na moyo safi, mwema na ung'aao
        F         G     C        Am
Ili yako iwe Enzi
F             G      C      C/B  Am   C/B
ya Kale, isiyopotea na inayodumu milele
F             G      C
ya Kale, isiyopotea
```

C. Kukariri mateuzi

Kama shughuli inayofuata, watoto watakariri teuzi kutoka kwenye Maandiko ya Kibahá'í. Unaweza kutambulisha dhima ya somo na teuzi kwa ajili ya kukariri katika namna ifuatayo:

> Mioyo yetu ni kama vioo. Tunapaswa kuiweka safi daima. Kushikilia kinyongo dhidi ya mtu, kumwonea mtu wivu, na kutomfanyia wema mtu yeyote kwa sababu yoyote — vitu hivi ni kama vumbi ambalo hufunika kioo cha mioyo yetu. Wakati mioyo yetu ni safi, inaakisi mwangaza wa Mungu na sifa Zake — sifa kama vile wema, upendo, na ukarimu — na tunakuwa chanzo cha furaha kwa wengine. Ili kusaidia mioyo yetu kuwa safi, hebu tukariri teuzi hili la Bahá'u'lláh:
>
> **"Ewe Mwana wa Roho! Shauri langu la kwanza ni hili: Uwe na moyo safi, mwema na ung'aao . . ."**[99]

Watoto watagundua kuwa teuzi ni rahisi zaidi kukariri kama wao wanalielewa vizuri. Inashauriwa, kwa hiyo, kwamba utumie muda kidogo kujadili maana ya maneno na virai pamoja nao. Hapo zipo sentensi chache zitakazo kusaidia:

Ushauri

1. Siku moja Gerard na Mary walikuwa wanapaka rangi baadhi ya michoro. Gerard alihitaji rangi ya njano, lakini Mary hakutaka kumpa rangi. Mwalimu alimwambia Mary kuwa anapaswa kugawana. Mwalimu alimpa Mary ushauri mzuri.

2. Patricia anatakiwa kuamua kama atatumia fedha zake kwa ajili ya peremende au kwa ajili ya kitabu cha hadithi. Wazazi wake walimpa Patricia ushauri mzuri.

Kuwa

1. Tinaye hupenda kusoma sala kabla ya kwenda kulala. Yeye anacho kitabu kidogo cha sala kwa ajili ya kusoma. Tinaye ana kitabu kidogo cha sala.

2. Tumepanda mbogamboga tamu nyingi katika bustani yetu. Tuna bustani ambayo inatupa mbogamboga nyingi kila siku.

Moyo safi

1. Cathy alikasirika na alimwambia Agot maneno yasiyofaa. Agot alisikitika lakini alimsamehe upesi Cathy. Agot ana moyo safi.

2. Gustavo anapenda kugawana biskuti zake na watoto wote, hata pamoja na Jorge, ambaye hagawani chochote na wengine. Gustavo ana moyo safi.

Moyo mwema

1. Wakati wazazi wake wanapowaalika marafiki nyumbani kwao, Ming Ling kwa furaha huwahudumia chakula. Ming Ling ni mwenye moyo mwema.

2. Bw. Robertson ni mzee sana. Jimmy anamsaidia kupeleka mavuno ya matunda yake sokoni. Jimmy ni mwenye moyo mwema.

Moyo mwangavu

1. Ninapokuwa mwenye huzuni, mama yangu daima huniliwaza na kunifurahisha. Mama ni mwenye moyo ung'aao.

2. Obuya aliugua na ilimlazimu atumie muda wake wote kitandani. Yeye alisema sala nyingi, hakuhuzunika, na aliendelea kuonesha furaha. Obuya ni mwenye moyo ung'aao.

D. Hadithi

Pindi watoto wakisha kariri teuzi, unaweza kuwasimulia hadithi iliyopo hapo chini kuhusu 'Abdu'l-Bahá ambayo itawaonesha umuhimu zaidi wa utakaso wa moyo. Kumbuka kuwa, kama baadhi ya vijana wadogo katika darasa lako hawana ufahamivu kuhusu 'Abdu'l-Bahá, itakubidi ujiandae kusema maneno machache kumhusu Yeye kabla ya kuanza.

> *Abdu'l-Bahá daima alijua kilichomo ndani ya moyo wa mtu, na Yeye aliwapenda sana watu ambao mioyo yao ni safi na angavu. Alikuwepo mwanamke mmoja ambaye alipata heshima ya kuwa mgeni wa 'Abdu'l-Bahá kwenye chakula cha jioni. Alipokuwa ameketi anasikiliza 'maneno Yake yenye busara, aliangalia glasi ya maji iliyokuwa mbele yake na kufikiri, Oh! 'Laiti, 'Abdu'l-Bahá angeuchukua moyo wangu na kuondoa kutoka ndani yake kila tamaa ya kidunia na halafu akaujaza kwa upendo na uelewa kama mtu anavyofanya Kwa glasi hii ya maji."*
>
> *Wazo hili lilipita akilini mwake upesi sana, na yeye hakusema chochote kwa mtu yeyote, lakini punde tu lilitokea jambo ambalo lilimfanya atambue kuwa 'Abdu'l-Bahá alikuwa anajua kile alichokuwa anafikiria. Alipokuwa katikati ya mazungumzo Yake, Yeye alisita kidogo kwa ajili ya kumwita mhudumu na alimwambia maneno machache kwa sauti ndogo, mhudumu alikwenda hadi mezani alipokuwa amekaa yule mwanamke, alichukua glasi yake, alikwenda kumwaga maji, na aliirudisha mezani mbele yake.*
>
> *Baadaye kidogo, 'Abdu'l-Bahá, wakati anaendelea kuongea, alichukua jagi la maji kutoka mezani, na kwa njia ya kawaida kabisa, alijaza glasi ya huyo mwanamke. Hakuna aliyeona kilichotokea. Lakini mwanamke alijua kwamba 'Abdu'l-Bahá alikuwa anajibu shauku ya moyo. Yeye alijawa na shangwe. Sasa yeye alijua kwamba mioyo na akili vilikuwa kama vitabu wazi kwa 'Abdu'l-Bahá, Ambaye alivisoma kwa upendo mkubwa na wema.*

E. Mchezo: "Kushirikiana"

Kwa shughuli inayofuata, weka gurudumu la gari juu ya ardhi na halafu waambie watoto wasimame ndani yake kuona wangapi wataweza kuenea humo kwa wakati mmoja. Kama hakuna gurudumu, unaweza kutumia mkeka au taulo, au kitu chochote, juu ya udongo au sakafu, badala yake. Kitu chochote utakachochagua, sharti kiwe kidogo ili kufanya mchezo uwape changamoto kwa watoto watakao kuwa darasani.

F. Kupaka rangi: Mchoro wa 1

Baada ya mchezo, unaweza kuwakusanya watoto pamoja na kuwapa kila mmoja nakala moja ya Mchoro wa 1 kwa ajili ya kupaka rangi, ukielezea kuwa teuzi ambalo wamelikariri lipo chini mwisho wa ukurasa na kusema maneno machache ambayo umeyaandaa mapema kuhusu jinsi picha inavyohusiana na dhima ya somo.

G. Sala za kufunga

Ili kufunga darasa, watoto wawili au watatu wanaweza kuombwa kutongoa sala wanayoifahamu au teuzi ambalo wameshalikariri. Halafu unaweza kusema sala ya mwisho.

SOMO LA 2

A. Kutongoa na kukariri sala

Inapendekezwa kuwa ufungue darasa hili na madarasa mawili yanayofuata kwa sala ambayo uliitongoa mwanzoni mwa Somo la 1. Halafu unaweza kuwaomba watoto wachache uliowachagua mapema, kila mmoja aseme sala anayoifahamu. Baadaye, wasaidie wanafunzi wako kuendelea kukariri sala iliyotambulishwa katika somo lililotangulia.

B. Nyimbo

Kwa shughuli inayofuata, watoto wanaweza kuimba nyimbo mbili — moja kutoka somo lililotangulia na huu mpya hapo chini kuhusu haki, ambayo ni dhima ya somo.

Njia Bora

D
Haki ni Njia Bora

A D
Haki huleta siku Angavu

G D
Mwangaza kwa wale wenye kuhitaji

A D
Iking'aa kupitia matendo mema

D A D
Oh, haki ndio njia

D
Sisi tunajua ‘‘Abdu'l-Bahá angeshirikiana

A D
Akionesha upendo na akionesha kujali

(Unaendelea ukurasa unaofuata)

G D
Yeye aliridhika na kidogo

A D
Ili aletee furaha

D A D
Yeye aliridhika na kidogo

D
Ili tuwe wenye haki, inabidi tutoe

A D
Shiriki upendo wetu na furaha ya kuishi

G D
Kushiriki baraka tunazopokea

A D
Ulimwengu bora zaidi tutaufikia

D A D
Oh, haki ndio njia

(rudia ubeti wa kwanza, ukiimba mstari wa mwisho mara mbili)

C. Kukariri mateuzi

kufuatia nyimbo mbili, utawahamasisha watoto kukariri teuzi moja kutoka Maandiko ya Bahá'u'lláh. Hapa yapo baadhi mawazo kwa ajili yako kuwasilisha dhima ya somo na teuzi lililopendekezwa:

> Mungu hupenda haki. Panapo kuwepo haki, kila mmoja anafurahia vitu vizuri vya maisha. Kila mtoto anaweza kwenda shule, kila familia ina makaazi mazuri, na wale ambao wanacho zaidi, wanatoa kwa furaha fadhila walizo zipokea kutoka kwa Mungu kwa ajili ya kuwasaidia wengine. Mungu anatufurahia pale tunapotendeana bila upendeleo na kwa haki. Kama tukimuona mtu anaonewa, tunapaswa tuwatetee na kuwasaidia. Tusichukue kutoka kwa marafiki zetu au majirani kile ambacho ni chao. Kama kuna kitu fulani cha kugawana, inabidi tuhakikishe kuwa hakuna anayeachwa na kwamba kila mtu anapokea sehemu yake stahiki. Ili kutusaidia kuwa wenye haki, hebu tukariri teuzi hili la Bahá'u'lláh:

"Kanyageni njia ya haki, kwa kuwa hii, kwa uhakika, ndiyo njia iliyonyooka."[100]

Itakuwa muhimu kuhakikisha kuwa watoto wanakuwa na uelewa wa kimsingi wa teuzi lililopo hapo juu kabla hawajaanza kulikariri. Sentensi chache zimetolewa hapo chini kwa ajili ya kukusaidia kuelezea maana wa maneno yanayoweza kuwa mapya kwao.

Kanyaga

1. Majani mengi yamedondoka kutoka kwenye miti msituni, yakifunika njia. Fumiko hutembea kupitia msituni. Yeye anakanyaga njia iliyofunikwa kwa majani.

2. Pedro anapenda kuwasaidia marafiki zake wote kucheza pamoja kwa furaha. Pedro na marafiki zake wana umoja. Pedro anakanyaga njia ya umoja.

Njia

1. Luis ana punda. Yeye alimpeleka kondeni kuchunga na alimwacha peke yake. Punda alifuata njia yake ya kurudi nyumbani peke yake.

2. Zipo njia mbili za kwenda shule. Millie daima hupenda kutumia njia inayopitia karibu na nyumba ya Bibi yake.

Haki

1. Carlos alipewa rangi azigawe darasani. Zilikuwepo rangi kumi na watoto watano. Carlos alimpa rangi mbili kila mtoto. Carlos alitenda kwa haki wakati wa kugawa rangi.

2. Anna ana maji mengi kisimani uani kwake, lakini wakati mwingine kisima cha jirani yake hukauka. Anna kamwe haruhusu jirani yake kuteseka, na mara zote humfanya ajihisi huru kuchukua maji. Anna anapenda haki.

D. Hadithi

Baada ya watoto kujifunza kutongoa teuzi walilokariri, unaweza kuwasimulia hadithi iliyopo hapo chini kuhusu ‘Abdu’l-Bahá ambayo inaonesha jinsi alivyokuwa mwenye haki.

> *Siku moja ‘Abdu’l-Bahá alitaka kusafiri kutoka ‘Akká hadi Haifa. Alikwenda kuchukua nafasi ya kukaa katika gari la farasi la kawaida ambalo lilikuwa limejaa watu. Dereva alishangazwa na lazima atakuwa amejiuliza kwa nini ‘Abdu’l-Bahá alikuwa mwangalifu sana wa kutumia pesa na kusafiri katika gari la bei nafuu. “Kwa hakika, Mheshimiwa ungependelea kusafiri katika gari la farasi la faragha,” yeye alisema kwa msisimko. “Hapana,” Bwana alijibu, na Yeye alisafiri katika gari la kawaida njia nzima hadi Haifa. Alipotelemka kutoka kwenye gari ndani ya Haifa, mwanamke mmoja muuza samaki aliyekuwa ana tatizo kubwa alimwendea na kuomba msaada Wake. Mchana kutwa alikuwa hajafanikiwa kuvua chochote na sasa alipaswa kurudi nyumbani kwa familia yake yenye njaa. ‘Abdu’l-Bahá alimpa kiasi kikubwa cha fedha, akamgeukia yule dereve na kusema, “Kwa nini mimi nisafiri katika starehe wakati watu wengi wana kufa kwa njaa?”*

E. Mchezo: “Kiu Kali”

Kufuatia kipindi kilichotengwa kwa usimuliaji wa hadithi, watoto watakuwa na shauku ya kucheza mchezo. Funga vijiti kwenye mikono yao ili kwamba wasiweze kukunja viwiko vyao, na halafu waambie wadhani kuwa wanatembea pamoja jangwani na wote wana kiu sana. Pale wanakuta maji katika vikombe ambavyo umeviandaa kwa ajili yao, wao lazima watafute njia ya kuyanywa. Watagundua kuwa njia pekee ya kufanya hivyo ni kusaidiana kati yao, wakati wanakuwa waangalifu wasilowanishane.

F. Kupaka rangi: Mchoro wa 2

Kama shughuli inayofuata, mpe kila mtoto nakala ya Mchoro wa 2 kwa ajili ya kupaka rangi. Unapaswa kuwakumbusha watoto kwamba teuzi ambalo wamelikariri lipo chini ya ukurasa na unapaswa kujiandaa kusema maneno machache kuhusu jinsi mchoro huo unavyohusiana na dhima ya somo.

G. Sala za kufunga

Watoto wakishamaliza kupaka rangi, unaweza kuwaalika wachache miongoni mwao kusema sala au teuzi ambalo wamelikariri katika somo hili au lililotangulia. Halafu unaweza kusema sala ya kufunga.

SOMO LA 3

A. Kutongoa na kukariri sala

Kwa kufungua darasa, tongoa sala uliyoikariri na waombe watoto wachache waliochaguliwa mapema, kila mmoja kusema sala vilevile. Halafu unaweza kutumia muda wako kidogo na wanafunzi wako mkipitia sala ambayo wao walianza kujifunza katika Somo la 1.

B. Nyimbo

Anza shughuli hii inayofuata kwa kuwaomba watoto kuimba nyimbo mbili ambazo wamejifunza katika masomo yaliyotangulia. Halafu wafundishe wimbo mmoja uliopo hapo chini, ambao unahusu dhima ya somo, upendo.

Upendo, Upendo, Upendo

C F
Upendo, upendo, upendo, upendo
G C
Wapende watu wenzako
C F
Upendo, upendo, upendo ni
D7 G
Ndivyo ulimwengu ulivyoanza
C F
Mungu alipenda muumbo
C G
Hivyo alikuumba wewe

(Unaendelea ukurasa unaofuata)

C   F
Kumpenda, Kumpenda, Kumpenda Yeye
G   C
Na wanadamu wote

Penda, Penda, Penda
Wema wa milele
Penda, Penda, Penda
Mbegu ya udugu
Penda muumbo wote
Kwa sababau Yeye alikuumbwa wewe
Kumpenda, Kumpenda, Kumpenda Yeye
Na wanadamu wote

Upende viumbe wa Mungu
Wakiwa karibu ama mbali
Muone kila mtu
Kama nyota ing'aayo
Upende muumbo wote
Kwa sababau Yeye alikuumbwa wewe,
Kumpenda, Kumpenda, Kumpenda Yeye
Na wanadamu wote

C. Kukariri mateuzi

Kuwasilisha teuzi kwa ajili ya kukariri, unaweza kushiriki na wanafunzi wako mawazo yafuatayo kuhusiana na dhima ya somo:

> Upendo wa Mungu hung'aa juu ya jamii yote ya binadamu kama mionzi ya jua. Mionzi ya jua inaanguka juu ya majangwa makavu na bustani za kijani vilevile. Kupitia joto lake, mbegu iliyopandwa katika udongo wenye rutuba inakua na kuzaa matunda yenye thamani. Ndivyo tunapaswa kupanda katika udongo safi wa mioyo yetu mbegu ya upendo wa Mungu, ambayo itakua na kuchanua chini ya joto la uangalizi Wake wenye upendo. Ndipo upendo wetu utaenea kote, na tutamwonesha upendo kila mtu, hata yule ambaye wakati mwingine siyo mwema kwetu. Ili kutusaidia kuipenda jamii ya binadamu, hebu tukariri teuzi hili la Bahá'u'lláh:

> **"Ewe Rafiki! Katika bustani ya moyo wako usipande chochote ila waridi la upendo . . ."[101]**

Katika teuzi hili neno pekee linaloweza kuhitaji maelezo ni "usipande chochote", ambalo humaanisha "hakuna kitu".

1. Dineo hupenda kuimba nyimbo kuhusu jua na maua, na haaimbi nyimbo nyingine kuhusu kitu kingine chochote. Dineo haaimbi kuhusu chochote isipokuwa mwangaza wa jua na maua.

2. Ta Jen alitaka kwenda mtoni, lakini alikuwa hajamaliza kazi zake za nyumbani. Baba yake alimwambia kuwa hawezi kuondoka hadi amemaliza kazi zake. Kwa bahati mbaya Ta Jen alikereka. Bibi yake alimwambia, "Mpendwa wangu, mipango yako yote haitakuwa chochote kama usipomtii baba yako."

D. Hadithi

Baada ya kipindi kilichotengwa kwa ajili ya kukariri, unaweza kuwasimulia wanafunzi wako hadithi ifuatayo:

> *Katika kipindi ambacho 'Abdu'l-Bahá alikuwa anaishi katika mji-gereza wa 'Akká, alikuwepo mtu mmoja ambaye alikuwa akimtendea vibaya mno. Yeye alidhani kuwa 'Abdu'l-Bahá hakuwa mtu mwema na kwamba Mungu hakujali kama Wabahá'í walitendewa vibaya. Haswa yeye aliamini kuwa alikuwa anaonesha upendo kwa Mungu kwa kuonesha chuki dhidi ya Wabahá'í. Yeye alimchukia 'Abdu'l-Bahá kwa moyo wake wote. Chuki hiyo ilikua kama donda ndani mwake, wakati mwingine ilimwagika nje yake kama maji yanavyomwagika kutoka kwenye mtungi uliovunjika. Watu walipokuja kusali Msikitini, mtu huyu alilalamika dhidi ya 'Abdu'l-Bahá na kusema vitu vibaya kumhusu Yeye. Alipopishana na 'Abdu'l-Bahá njiani, yeye alifunika uso wake kwa joho lake ili asimuone.*
>
> *Sasa, mtu huyu alikuwa masikini sana na hakuwa na chakula cha kutosha wala nguo nzito za kuvaa. Wewe unafikiri 'Abdu'l-Bahá alifanyaje? Yeye alimwonesha wema mwingi, alimpelekea chakula na mavazi, na alihakikisha kuwa anapata matunzo yote. Kwa mfano, wakati mmoja mtu huyo aliugua sana, 'Abdu'l-Bahá alimtumia daktari ambaye alimlipa, pia alilipia dawa na chakula, na pia alimpa pesa kidogo. Yeye alipokea zawadi kutoka kwa 'Abdu'l-Bahá, lakini hakumshukuru. Kwa uhakika, alimpa mkono mmoja daktari ili ampime, na alijifunika uso kwa mkono wa pili ili asilazimike kuuona Wajihi wa 'Abdu'l-Bahá. Na hali hiyo iliendelea kwa miaka mingi sana. Na halafu, siku moja moyo wa mtu huyo ulibadilika. Yeye alikwenda nyumbani kwa 'Abdu'l-Bahá, akamwangukia miguuni na kwa moyo mzito na machozi yakitiririrka juu ya sura yake kama mito miwili pacha, alilia na kusema, "Nisamehe Bwana! Kwa kipindi cha miaka ishirini na nne mimi nimekufanyia uovu. Kwa miaka ishirini na nne umenionesha wema tu. Sasa ninajua kuwa nimekosea. Tafadhali nisamehe!" Hivyo ndivyo upendo mkubwa wa 'Abdu'l-Bahá ulivyoshinda chuki.*

E. Mchezo: "Daraja"

Kwa shughuli inayofuata, unaweza kutumia benchi, mbao, matofali, au marumaru kuweka mstari chini. Hili ndilo "daraja". Wagawe watoto katika makundi mawili na waambie kuwa lazima makundi yote mawili yavuke daraja kwa wakati mmoja, kuelekea ng'ambo kwa mielekeo inayopishana bila kumwacha yeyote kuanguka kutoka darajani. Watoto watagundua kuwa, ili waweze kufanikiwa, itawabidi wasaidiane kwa kubadilishana na kupishana mmoja mmoja.

Ili kuwasaidia, unaweza kwa upole kuongoza watoto kwenye mahali pao pa kuanzia na kuwasaidia kupitia kila hatua. Badala ya kuwaweka vijana wadogo wote juu ya daraja kwa wakati mmoja, unaweza kufanya mazoezi na wachache wao, wawili kwa wakati. Baada ya kuwaonesha mara kadhaa, idadi ya watoto juu ya daraja inaweza kuongezwa, hadi kila mmoja anashiriki.

F. Kupaka rangi: Mchoro wa 3

Baada ya mchezo, unaweza kumpa kila mtoto nakala ya Mchoro wa 3 ili kupaka rangi kama shughuli ya mwisho. Kumbuka kusema maneno machache kuhusu jinsi picha unavyohusiana dhima ya somo.

G. Sala za kufunga

Ili kufunga darasa, wahamasishe wanafunzi wako kukaa kimya, wakati watoto wawili au watatu wanatongoa sala au teuzi ambalo wamelikariri. Halafu wewe au mtoto mmoja anaweza kusoma sala ya kufunga.

SOMO LA 4

A. Kutongoa na kukariri sala

Baada ya kufungua ibada, pitia na wanafunzi wako sala ambazo wamekuwa wakijifunza kukariri katika masomo machache yaliyopita.

B. Nyimbo

Kwa ajili ya shughuli inayofuata, watoto waimbe nyimbo ambazo wamejifunza katika masomo yaliyopita, kabla ya kuwafundisha wimbo huu mpya juu ya dhima ya ukweli:

Maneno yenye Ukweli

G D
Kioo kilichofunikwa na vumbi

A D
Hakiwezi kuakisi mwangaza angavu wa Jua

G D
Ndege mwenye mabawa yote yaliyojaa tope

A D D7
Hawezi kuruka

KIBWAGIZO:

G D
Maneno yetu yote yakiwa yenye ukweli

A D D7
Roho zetu zinaweza kuendelea

G D
Msingi wa sifa njema zote za wanadamu

A D
Sisi tunajua ni ukweli

(Unaendelea ukurasa unaofuata)

KIBWAGIZO

Jahazi haiwezi kushika upepo
Kama inatumia tanga iliyochanika
Macho hayawezi kuona njia iliyoko mbele
Kama yamefunikwa na tando

KIBWAGIZO *(pamoja na kurudia msitari wa mwisho)*

C. Kukariri mateuzi

Inapendekezwa uwasilishe dhima ya somo na teuzi kwa ajili ya kukariri kwa namna hii:

Ukweli ni moja ya sifa za muhimu kabisa za kiroho kwa kila mwanadamu kuwa nayo. Hatupaswi kusema hata uwongo mdogo kabisa, hata kama hakuna atakaye gundua. Wakati mwingine watu husema uwongo kwa sababu wanaogopa kusema ukweli. Walakini tunajua kuwa Mungu anajua vitendo vyetu vyote na kwamba hatuwezi kuficha chochote kutoka kwake. Tunapaswa kuupenda ukweli. Kama siyo wakweli, itakuwa vigumu kwetu kukuza sifa nyingine, kama haki, upendo, na wema, na ili kumkaribia Mungu. Hebu tukariri teuzi lifuatalo la 'Abdu'l-Bahá:

"Ukweli ndio msingi wa njema zote za binadamu."[102]

Hapo chini zipo baadhi ya sentensi kwa ajili ya kukusaidia kueleza maana ya maneno yaliyomo katika teuzi lililopo hapo juu ambayo watoto wanaweza kuyaona magumu.

Ukweli

1. Sanjay aliangusha glasi na akaivunja. Pale mama yake alipomuuliza nini kilichotokea, yeye alimwambia ukweli na hakuongopa. Sanjay alikuwa mkweli.

2. Gita alitumia muda mwingi akicheza jioni moja kiasi kwamba hakumaliza kazi ya yake nyumbani. Siku iliyofuata, wakati wa kuikabidhi ulipofika, yeye aliamua kumwambia mwalimu wake ukweli, japo kuwa alitambua kuwa mwalimu angehuzunishwa. Gita alitenda kwa ukweli.

Msingi

1. Baba yake Alok alikuwa anajenga nyumba. Kabla ya kuinua kuta, aliweka mawe na saruji chini ya sehemu ambapo kuta zingeinuliwa. Mawe na saruji viliunda msingi wa nyumba. Unasaidia kuiweka nyumba pamoja.

2. Kabla hujajifunza kusoma na kuandika, unapaswa kujua herufi na sauti zake. Kujifunza sauti ya herufi ni msingi kwa ajili ya kujifunza kusoma na kuandika

Njema

1. Aurora ni mwenye ufariki, adabu, na mwema. Urafiki, upole na wema ni baadhi ya njema zake nyingi.

2. Bi. Patel hufundisha watoto kuhusu haki, ukarimu, unyenyekevu, na uaminifu. Hizi ni baadhi ya njema muhimu, kila mtu anapaswa kuwa nazo.

D. Hadithi

Kama shughuli inayofuata, unaweza kuwasimulia wanafunzi wako hadithi ifuatayo, ambayo itawasaidia kufikiria kuhusu sifa ya ukweli.

Katika nchi moja ya mbali sana, zamani za kale, aliishi mchunga kondoo mmoja, ambaye wakati baba yake alifanya kazi mashambani na mama yake alitunza kaya yao, yeye alikuwa na kazi ya kuchunga kondoo wa familia. Siku moja, mvulana huyo alijihisi mchovu sana na aliamua kuwachezea majirani zao. Ghafla yeye akianza kupiga mayowe, "Mbwa mwitu! Mbwa mwitu! Mbwa mwitu anakula kondoo!" Marafiki zake wote walikuja mbio kumsaidia kufukuza mbwa mwitu, lakini wao walipofika pale, walimkuta kijana mchunga kondoo akiwacheka kwa sababu wao walikuwa wameshituka sana na hakuwepo mbwa mwitu popote pale. Marafiki zake waliondoka na kurudi kwenye kazi zao wakisema kuwa huyo kijana alionyesha tabia mbaya sana.

Siku iliyofuata, mvulana huyo alirudia upambavu wake. "Mbwa mwitu! Mbwa mwitu! Nisaidieni! Nisaidieni!" Baadhi ya majirani walikuja tena mbio kumsaidia, walimkuta kijana mchunga kondoo, akiwacheka hata safari hii, aliwadanganya kuwa mbwa mwitu alikuwa karibu. Siku ya tatu, waljpomsikia mvulana huyo akiita "Mbwa mwitu! Mbwa mwitu! Mbwa mwitu anakula kondoo! Tafadhali njooni mnisaidie!" hakuna aliyejali; walifikiri kwamba ulikuwa tu uongo mwingine. Kumbe siku hiyo mbwa mwitu alikuja kweli na akamla kondoo! Kijana mchunga kondoo alisikitika sana, lakini yeye alikuwa amejifunza somo zuri. Kama sisi tunasema uwongo, itafika siku ambapo hakuna atakaye tuamini, siyo wazazi wetu, kaka zetu na dada, wala rafiki zetu hawata amini tunachoma hata ikiwa ni cha kweli!

E. Mchezo: "Gusa Simu"

Baada yakusimulia hadithi iliopo hapo juu, unaweza kuwaruhusu watoto wacheze mchezo. Waambie wasimame katika msitari. Wote wanatakiwa kutazama kuelekea upande mmoja, na mtoto wa mwisho akitazama karatasi iliyotundikwa juu ya ukuta au mti au, kwenye ubao, kama upo. Yeye atahitaji kifaa cha kuandikia. Zaidi ya msitari mmoja unaweza kuandaliwa kama watoto ni wengi.

Sasa, kwa kutumia kidole chako, chora kitu juu ya mgongo wa mtoto wa kwanza, ambaye na yeye atachora juu ya mgongo wa mtoto wa pili, na mtoto wa pili juu ya mgongo wa mtoto wa tatu, na kuendelea hadi mchoro unamfikia mtoto wa mwisho ambaye anapaswa kuuchora kwenye kipande cha karatasi au ubaoni. Sasa utachora kando yake kile ulichochora kwa kidole juu ya mgongo wa mtoto wa kwanza. Mchoro wako unapaswa kuwa rahisi ili watoto wote waweze kuuiga.

F. Kupaka rangi: Mchoro wa 4

Unaweza kugawa kama kawaida nakala ya Mchoro wa 4 kwa ajili ya watoto kupaka rangi kama shughuli inayofuata.

G. Sala za kufunga

Kama ilivyo ada, funga darasa kwa kuwaomba watoto kukaa kimya wakati mateuzi na sala zinatongolewa.

SOMO LA 5

A. Kutongoa na kukariri sala

Kwa somo hili na matatu yanayofuata, yakupasa kuanza darasa kwa kutongoa sala nyingine ambayo wewe umeikariri, na moja inapendekezwa katika Sehemu ya 6 kwa ajili ya kusudi hili. Baada ya watoto wachache kuwa wamesha jiunga nawe katika kutongoa sala za ufunguzi, unaweza kutambulisha ile iliyopo hapa chini kwa ajili ya wao kukariri. Inatarajiwa kuwa wote wataweza kujifunza angalau sehemu ya sala hii katika darasa hili na wataweza kutongoa sala walizo kariri kwa ukamilifu wake wafikapo Somo la 8.

> **“Ee Mungu, uniongoze, unilinde, unifanye taa ing’aayo na nyota angavu. Wewe u Mwenye uwezo na Mwenye Nguvu.”[103]**

B. Nyimbo

Kwa somo hili, kwa nyongeza juu ya ufundishaji wa watoto wimbo uliopo hapo chini, unaweza kuimba pamoja nao nyimbo nyingine chache ambazo wao tayari wanazifahamu.

Chemchemi ya Ukarimu

```
                C
Uwe chemchemi, Uwe chemchemi
              C              G
Uwe kitu kinachotiririka daima
          F              C
Ni kweli kwamba ukiwa hvyo
             Dm7      G7     C
Furaha itakuja kwako
                  F          C
Chunguza moyo wako kila siku
               D7                          G7
Unachochote unachoweza kutoa
```

(Unaendelea ukurasa unaofuata)

Furaha yapaswa kuwa lengo lako
Toa moyo wako, na toa roho yako
Ni kweli kwamba ukifanya
Mungu daima atakuwa pamoja nawe
Chunguza moyo wako kila siku
Unachochote unachoweza kutoa

Furaha yapaswa kuwa lengo lako
Toa moyo wako, na toa roho yako
Ni kweli kwamba ukifanya
Mungu daima atakuwa pamoja nawe

C. Kukariri mateuzi

Mawazo yafuatayo yatakusaidia kutambulisha dhima ya somo na teuzu watoto watakalo kariri:

> Mungu ni mkarimu sana kwa muumbo Wake. Huimiminia mimea mvua na kuwapatia chakula na kuwalisha wanyama wote na binadamu. Hututunza sote. Yeye ametupa zawadi nyingi: macho ya kuona milima, mito na nyota, na uzuri wote utuzunguukao; masikio ya kusikiliza nyimbo tamu, milio ya ndege, ushauri wa wazazi wetu, na Neno la Mungu. Ametupatia akili ya kufikiri ambayo pamoja nayo tunaweza kujifunza kuhusu siri za muumbo na, juu ya yote, Ametupa nguvu za kiroho ambazo tunaweza kumjua na kumpenda Yeye. Kama vile Mungu alivyo mkarimu kwetu, tunapaswa kuwa wakarimu kwa wengine. Tunapaswa kutoa kile tulichonacho — chakula chetu, mali zetu, muda wetu, ujuzi wetu — kukidhi mahitaji ya wengine. Tunapaswa kushiriki upendo wetu, furaha yetu, na vitu vizuri ambavyo tunajifunza nyumbani na shuleni. Ili kuweza kutusaidia kwenye jitihada zetu za kuwa wakarimu, hebu tukariri teuzi hili la Bahá'u'lláh ambalo hutukumbusha ukarimu wa Mungu:

"Kutoa na kuwa mkarimu ni sifa Zangu; ni heri yake yule ajipambaye kwa njema Zangu."[104]

Mkarimu

1. Ram na Rajish wameweka akiba ya fedha kidogo. Wameamua kununua vitabu vichache kwa ajili ya wadogo zao wakike na wakiume. Ram na Rajish ni wakarimu.

2. Bi. Murphy alitumia asubuhi nzima akioka keki. Kabla ya kuzipeleka mjini kuuza, yeye aliwapa majirani keki mbili kubwa. Bi. Murphy ni mkarimu.

Sifa

1. Jiwe ni gumu sana. Ugumu ndio sifa ya mawe.

2. "Mojawapo ya sifa zako ni kwamba wewe ni mchapa kazi," mwalimu alimwambia Charlene.

Pamba

1. Leo usiku kuna mkutano wa ibada kwenye senta ya jumuiya. Watoto walichuma maua ya kuweka katika chumba cha mkutano. Chumba kimepambwa kwa maua.

2. Li Feng ana tabasamu angavu. Tabasamu hupamba sura yake mara nyingi.

D. Hadithi

Katika somo hili, utawahadithia watoto hadithi ifuatayo, ambayo itawasaidia kutafakari juu ya dhana ya ukarimu:

> *Siku moja, 'Abdu'l-Bahá alikaribishwa na mtu aliyekuwa anasimamia kondoo wa Baba Yake, Bahá'u'lláh, ili ashinde siku hiyo mbugani pamoja na wachunga kondoo. 'Abdu'l-Bahá alikuwa mtoto mdogo wakati huo, na ilikuwa kabla Bahá'u'lláh na familia hawaja lazimishwa kuondoka kwenye nchi yao walioipenda. Bahá'u'lláh alikuwa ana ardhi kubwa milimani na kundi kubwa la kondoo. Kwa idhini ya mama Yake, 'Abdu'l-Bahá aliwatembelea wachunga kondoo na alipitisha siku nzuri ajabu pamoja nao, wao waliimba na kucheza na waliaanda karamu nzuri. Siku ilipofikia mwisho na 'Abdu'l-Bahá alikuwa tayari kuondoka, wachunga kondoo wote walikusanyika na kumzunguka Yeye na walitoa hotuba zao za kumuaga. Yule mtu aliye msindikiza 'Abdu'l-Bahá, alieleza kuwa ilikuwa desturi kwa wenye kumiliki ardhi na makundi ya kondoo kutoa zawadi za kuwaaga. 'Abdu'l-Bahá alikaa kimya kwa muda kidogo. Yeye hakuwa na chochote cha kuwapa, lakini yule mtu alisisitiza kuwa wachunga kondoo walitarajia kitu chochote. Halafu 'Abdu'l-Bahá alikuwa na wazo: angempa kila mmoja kondoo wachache kutoka kundi la kondoo ambalo wao walikuwa wakilitunza. Bahá'u'lláh alifurahishwa sana aliposikia kisa cha mawazo yenye ukarimu ya 'Abdu'l-Bahá kwa wachunga kondoo. Yeye kwa utani alisema kuwa ni bora kila mtu amtunze sana 'Abdu'l-Bahá kwa sababu Yeye siku moja angejitoa Yeye mwenyewe. Kwa hakika, hiki ndicho 'Abdu'l-Bahá alichokifanya katika maisha Yake yote. Yeye alitoa kila kitu alichokuwa nacho, kila nukta na kila dakika ya maisha Yake, kwa jamii ya binadamu, kwa ajili ya kutuunganisha na kutuletea furaha ya kweli.*

E. Mchezo: "Mapacha"

Baada ya kipindi cha kusimulia hadithi, watoto, kama kawaida, watacheza mchezo. Wagawe katka jozi, jaribu kadiri uwezavyo kuwaweka pamoja watoto wanaolingana kimo. Wambie kila jozi wasimame kwa kupeana migongo, na kuchuchumaa chini. Kisha Waambie wapitishe mkono ndani ya kiwiko cha mwenzake kwa nyuma, halafu wajaribu kusimama. Wakishafanikiwa kufanya hivyo, tengeneza makundi ya watoto watatu au wanne wajaribu kufanya vivyo hivyo.

F. Kupaka rangi: Mchoro wa 5

Kama shughuli ya mwisho, wewe unaweza kuwagawia nakala ya Mchoro wa 5 ili watoto wapake rangi.

G. Sala za kufunga

Darasa linaweza kufungwa kwa njia ya kawaida, kwa sala na mateuzi yanaotongolewa na wewe na watoto wachache.

SOMO LA 6

A. Kutongoa na kukariri sala

Baada ya wewe na wanafunzi wachache kusema sala za kufungua, unaweza kuwasaidia watoto kuendelea kujifunza sala iliyotambulishwa katika Somo la 5.

B. Nyimbo

Kama shughuli inayofuata, wafundishe watoto kuimba wimbo ufuatao, ambao unahusiana na dhima ya somo. Pia wanaweza kuimba nyingine chache ambazo wanazifurahia zaidi.

Mpendelee nduguyo

```
C             G/B    Am7            C
Mimi nina kiu, Mimi nina kiu
  Dm            G            C              Am7
Lakini kaka yangu, atakuwa wa kwanza
  F        Em        Dm         C
Kwa hiyo ninampa maji
  Dm                    G            C
Yatakayo kata kiu yake
```

KIBWAGIZO:

```
F                   G                  C           Am
Ni baraka kumpendelea kaka yako
    F                  G           C             Am
Hii ni njia ya kuonesha unavyo mjali
F                   G                  C           Am
Ni baraka kumpendelea dada yako
       F             G                             C
Unazidishiwa zaidi ya unacho kitoa
```

Mimi nina njaa, Mimi nina njaa
Na dada yangu, ananjaa pia
Kwa hiyo ninampa sehemu ya chakula changu
Hilo ndilo jambo bora la kufanya

KIBWAGIZO

C. Kukariri mateuzi

Katika somo hili, watoto watajifunza kutongoa teuzi kutoka kwenye Maandiko ya Bahá'u'lláh ambayo hututaka kutokuwa wabinafsi. Unaweza kuwasilisha dhima hii katika njia ifuatayo:

> Mungu humpenda kila mmoja wetu, na Yeye ameumba moyo wa binadamu kumjua Yeye na kumpenda Yeye. Pale mioyo yetu inapokuwa safi, tunaweza kuona ishara za Mungu zikiakisiwa kwenye muumbo Wake. Tunauona ukarimu Wake, wema Wake, huruma Yake. Katika upendo wetu kwa Mungu, tunataka kuleta shangwe na furaha kwa wote wanaotuzunguka — wazazi wetu, kaka na dada zetu, marafiki zetu na majirani. Upendo wetu ni mkubwa sana kiasi kwamba kinachotufurahisha zaidi ni kuwaletea furaha watu wengine na kuwapa faraja wao kabla yetu. Kwa hiyo ni kwamba tunawafikiria binadamu wenzetu kabla ya kujifikiria sisi wenyewe. Hebu tukariri teuzi lifuatalo la Bahá'u'lláh:

"Amebarikiwa yule ampendeleaye nduguye kabla yake yeye mwenyewe."[105]

Amebarikiwa

1. Mama yake Amelia alimwomba aende dukani na anunue vitu vitano. Yeye hakuandika orodha, lakini alikumbuka kuvinunua vyote, bila kusahau hata kitu kimoja. Amelia amebarikiwa kuwa na kumbukumbu nzuri.

2. Familia ya Victor husema sala pamoja kila asubuhi nyumbani kwao. Nyumba ya familia ya Victor imebarikiwa kwa kumbukumbu ya Mungu.

Pendelea

1. Bibi yake Anoushka hupenda chai zote ya mnanaa na ya ndimu, lakini yeye akiwa na chaguo, huchagua chai ya mnanaa. Yeye hupendelea chai ya mnanaa.

2. Veasna anaweza kwenda nje na kucheza au anaweza kumsaidia baba yake bustanini. Yeye huamua kumsaidia baba yake bustanini. Veasna hupendelea kumsaidia baba yake.

D. Hadithi

Hadithi iliyopo hapo chini inaonesha jinsi, kupitia yote maneno Yake na vitendo Vyake, 'Abdu'l-Bahá anatuonesha namna ya kutokuwa na ubinafsi.

> *''Abdu'l-Bahá alipendelea mavazi ya bei nafuu kwa ajili Yake Mwenyewe. Muhimu zaidi kwake ulikuwa ni usafi wa hali ya juu. Yeye alipokuwa na nguo za ziada, daima alizigawa kwa watu wengine. Siku moja Yeye alikuwa anakwenda kumtembelea gavana wa 'Akká. Mke Wake alifikiri kuwa koti Lake halikuwa zuri kwa ajili ya tukio maalum. Mapema kabisa yeye alimwendea fundi wa nguo na aliagiza koti moja zuri lisonwe kwa ajili ya 'Abdu'l-Bahá. Ilipofika siku ya kwenda kwa gavana, koti jipya liliwekwa tayari kwa ajili Yake. Lakini 'Abdu'l-Bahá aliendelea kutafuta koti Lake la zamani. Ingewezekanaje kuwa koti la gharama lililokuwa limeandaliwa pale liwe Lake? Kwa kiasi kile kile cha fedha, angeweza kushonesha makoti matano ya kawaida. "Ndipo,*

unaona," Yeye alimwambia mkewe, "Mimi siyo tu nitakuwa na koti jipya, bali nitakuwa na manne ya kuwapa watu wengine!"

E. Mchezo: "Konokono"

Kwa shughuli inayofuata, utawaambia watoto kuwa wao watakwenda kuwa konokono. Ili kufanikiwa, wao lazima wasimame katika mstari, washikane mikono, na wasiiachilie. Mtu wa upande wa mwisho atakuwa kiini, na lazima asimame wima bila kutingishika. Mtoto wa mwisho wa upande mwingine lazima ataanza kuwaongoza kila mmoja kwenye mstari kuelekea kumzunguka yule wa katikati. Kidogo kidogo wataendelea kumzunguka kutengeneza konokono.

Kama mbadala wa mchezo wa hapo juu, waambie watoto kusimama katika mstari tena na kushikana mikono. Halafu mwambie mtoto wa mwisho aanze kugeuka katika duara, polepole akiwazungusha wengine kumzunguka yeye. Hakikisha kuwa wanakuwa waangalifu hawakanyagani miguu wakati wanafanya hivyo.

Kama muda unaruhusu, watoto wakishaunda konokono, wambie wale wa katikati wainame chini na mmoja aliye kati kwenda chini ya mikono ya mtoto aliye pembeni yake hadi atokeze nje ya konokono. Wakati watoto wengine wakiendelea kushikana mikono, wanapaswa wamfuate yule aliyetangulia na kupita chini ya mikono ya wengine hadi wote waungane na kuunda mstari mwingine tena. ni wazi kuwa ili mchezo huu ufanikiwe, lazima uwe na idadi ya kutosha ya watoto darasani.

F. Kupaka rangi: Mchoro wa 6

G. Sala za kufunga

SOMO LA 7

A. Kutongoa na kukariri sala

Unaweza kupitia na watoto sala ambayo wao walianza kukariri katika Somo la 5, baada yako na vijana wadogo wachache mkishafungua ibada.

B. Nyimbo (ikijumuisha mapitio ya nyimbo zilizopita)

Furaha Hutupatia Mabawa

```
    D    A              D          G                  D
Furaha hutupatia mabawa ya kuruka, furaha hutupatia mabawa
    D    A              D          A                  D
Furaha hutupatia mabawa ya kuruka, furaha hutupatia mabawa
```

(Unaendelea ukurasa unaofuata)

A D
Katika nyakati za furaha, nguvu zetu hua na uwezo,

A D
Katika nyakati za furaha, akili zetu za kufikiri hupaa,

A D
Katika nyakati za furaha, uelewa wetu ni mwangavu

D A D A D
Furaha hutupatia mabawa ya kuruka, furaha hutupatia mabawa

Dm A7 Dm A7 Dm
Lakini pale huzuni inapotutembelea, pale huzuni inapotutembelea

A Dm A Dm
Sisi tunakuwa wadhaifu, nguvu zetu hutoeka,

A Dm A Dm
Umaizi wetu unafifia, mawazo yetu yanapauka

A7
Hata hivy-o-o

Furaha hutupatia mabawa ya kuruka, furaha hutupatia mabawa
Furaha hutupatia mabawa ya kuruka, furaha hutupatia mabawa

Katika nyakati za furaha, nguvu zetu hukuwa katika uwezo
Katika nyakati za furaha, akili zetu za kufikiri hupaa
Katika nyakati za furaha, uelewa wetu ni mwangavu
Furaha hutupatia mabawa ya kuruka, furaha hutupatia mabawa

C. Kukariri mateuzi

Yafuatayo yatakusaidia kuwasilisha teuzi ambalo watoto watalikariri katika somo hili la furaha, ambalo humakinikia kwenye dhima ya furaha:

> ‘Abdu’l-Bahá anatuambia kwamba furaha hutupa mabawa, kwamba tukiwa wenye furaha tunakuwa wenye nguvu zaidi, na kwamba tukiwa wenye furaha tunakuwa wepesi zaidi kuelewa. Furaha ni sifa ya moyo wa binadamu. Kwa mioyo iliyojaa furaha, tunaona baraka za Mungu kila mahali kutuzunguka — baraka za wazazi wenye upendo, baraka za urafiki, na juu ya yote, baraka za kumjua Yeye na kumpenda Yeye. Lazima tuwe wenye furaha na shangwe katika hali zote na tufanye kila tuwezalo kuwaletea furaha wengine. ‘Abdu’l-Bahá anataka watoto wote wang’ae mithili ya taa angavu zinazomimina mwangaza wa furaha kila mahali. Ili kutusaidia kukumbuka kuwa daima tunapaswa kuwa wenye furaha, hebu tukariri teuzi liifuatalo:

“Ewe Mwana wa Mtu! Shangilia katika furaha ya moyo wako, ili uweze kustahili kukutana Nami na kama kioo kuonesha uzuri Wangu.”[106]

Shangilia

1. Ronald anaishi mbali na babu na bibi yake. Alipopata habari kuwa angewatembelea wakati wa likizo ya shule, yeye alifurahi sana. Moyo wake ulishangilia.

2. Mouzhgan aliwasaidia mama na baba yake kupanda mbegu za matango katika bustani yao. Moyo wake unashangilia pale matango madogo ya kwanza yanapoanza kutokeza.

Stahili

1. Sjona alisoma kwa bidii sana na amepata alama nzuri. Mwalimu alimsifu kwa bidii yake na kujituma. Kujituma kwa Sjona kulistahili sifa ya mwalimu.

2. David daima aliwatunza vizuri kaka na dada zake. Wazazi wake walijua kuwa wao wanaweza kumwamini kumwachia watoto. David alistahili kuaminiwa na wazazi wake.

Kuakisi

1. Amari alilisugua jiwe alilopata hadi likang'aa sana na likaanza kuakisi mwangaza.

2. Mioyo iliyo safi huakisi sifa za Mungu.

Uzuri

1. Mama yake Ilana hufurahia kuona ndege wakiruka angani, maua yanapochanua, na mawimbi ya bahari kuu yanapopiga ufukwe. Yeye huona uzuri katika asili.

2. Wakati mwingine uzuri wa wimbo hugusa mioyo yetu kiasi kwamba tunatokwa na machozi machoni.

3. Wakati wowote Munir anaposema sala, hukumbuka uzuri wa Mungu, upendo, ukarimu Wake na hekima Yake.

D. Hadithi

Hadithi iliyopo hapo chini itawaonesha watoto jinsi 'Abdu'l-Bahá alivyoleta furaha kwenye mioyo ya wale waliomzunguka.

> *Leroy Ioas alikuwa Mbahá'í mahiri ambaye pengine utajifunza Zaidi kuhusu yeye kadri ukuavyo, alikua kijana mdogo mnamo mwaka 1912, wakati Bwana alipotembelea jiji la Chicago. Unaweza kufikiria msisimko wenye furaha ya mtoto huyu wa kiroho katika kupata fulsa ya kuwa kwenye uwepo wa 'Abdu'l-Bahá? Siku moja, wakati yeye na baba yake walipokuwa njiani wakielekea kwenye hoteli alipokuwa akikaa Bwana, Leroy alipata wazo: aliamua kuwa alitaka kumchukulia 'Abdu'l-Bahá maua machache. Kwa fedha kidogo alizokuwa nazo alifanikiwa kununua shada la maua mazuri meupe ya karnesheni. Lakini walipowasili tu hotelini akawa ameshabadili mawazo yake. Aliamua kuwa hakutaka kutoa chochote cha kidunia kwa Bwana, hata kama ni maua mazuri. Angempa moyo wake. Hicho ndicho kitu muhimu zaidi ambacho*

angekitoa. Kwa hiyo, baba yake Leroy aliwasilisha maua kwa 'Abdu'l-Bahá bila kumwambia yalikotoka.

'Abdu'l-Bahá baadaye aliwahotubia marafiki wote waliokuwa wamekusanyika hapo hotelini kwa ajili ya kukutana Naye. Wakati wa hotuba Yake, Leroy alikaa kimya miguuni kwake na alisikiliza maneno Yake yenye busara na upendo. Baadaye, Bwana alisimama na kuwapa mikono wageni wake, akimpa kila mmoja ua moja ya karnesheni nyeupe kama ishara ya upendo Wake. Leroy sasa alikuwa amesimama nyuma ya Bwana."Ah! Ninatamani kuwa Angegeuka na kunipa hata mimi ua moja," kijana huyo aliwaza. Pengine, kwa siri moyoni mwake alitaka Bwana ajue nani haswa aliyeyaleta maua hayo mazuri. Lakini moja baada ya moja, karnesheni nyeupe zilikuwa zinatolewa kwa watu wengine, na ilionekana kuwa Leroy asingefanikiwa kupata moja. Halafu, ghafla, Bwana aligeuka na kumtazama Leroy Ioas. Uso Wake ulionesha upendo na macho Yake yalijaa wema. Na je, alimpa karnesheni nyeupe? Hapana. 'Abdu'l-Bahá alimpa kitu chenye thamani zaidi. Yeye alikuwa amevaa ua zuri jekundu la waridi juu ya koti Lake. Aliliondoa ua hilo na kumpa mvulana huyo. Moyo wa Leroy uliruka kwa furaha. Bwana alijua haswa nani aliyemletea maua ya karnesheni nyeupe.

E. Mchezo: "Kukamata mkia wa Dragoni"

Kwa kuanza shughuli inayofuata waombe watoto wasimame kwenye msitari, wakiweka mikono yao juu ya mabega au kweye kiuno cha yule alie mbele yao. Mtoto wa kwanza kwenye msitari atakua kichwa cha Dragoni.Wa mwisho kwenye mstari atakua mkia wa Dragoni, tayari kukimbilia kulia na kushoto ili kukikwepa kichwa. Hadi itolewe ishara ya "Nenda", Dragoni lazima awe kwenye mstari ulionyooka. Kijana mdogo mmoja atapaswa ahesabu, "Moja, mbili, tatu, nenda!" ikishatolewa ishara "Nenda" kichwa kitapaswa kukimbia kwa kuzunguka kuelekea mkia na kujaribu kuukamata. Mwili mzima lazima ujongee pamoja na kichwa na ubakie bila kuachana. Kama kichwa kitafanikiwa kuugusa mkia au kama mwili utaachana kabla haujaguswa kichwa kitakua mkia, na anayefuata kwenye mstari atakua kichwa. Mchezo unaweza kuendelea kwa namna hii hadi kila mtoto amepata nafasi ya kua kichwa na mkia angalau mara moja.

F. Kupaka rangi: Mchoro wa 7

G. Sala za kufunga

SOMO LA 8

A. Kutongoa na kukariri sala

Ufungue darasa katika njia ya kawaida kwa kusema sala uliyoikariri na kuwaomba wanafunzi wachache walioteuliwa mapema kufanya hivyo pia. Halafu unaweza kupitia pamoja na watoto sala ambazo wao walikuwa wameanza kujifunza katika Somo la 5.

B. Nyimbo (ikijumuisha mapitio ya nyimbo zilizopita)

Katika Nyakati Zote

KIBWAGIZO:

               E   A
Tunapaswa katika nyakati zote kudhihirisha
B   E   A   B
Ukweli wetu na uadilifu

               E   A
Tunapaswa katika nyakati zote hudhihirisha
B   E   A   B
Ukweli wetu na uadilifu *(rudia)*

             E   A   B
Ninapoongea, ninashiriki kutoka ndani kabisa ya moyo wangu
    E   A   B
Ninaacha maneno mema na kweli yawe sanaa yangu
E   A   B
Ah uadilifu ni hazina iliyoje
A   E   B   E
Ni mchanganyiko mzuri wa uaminifu na utakaso
A   E   B   E   A   E
Ah uadilifu ni hazina iliyoje

Ninapohudumu, ninatoa kutoka ndani kabisa ya moyo wangu
Ninatakasa mawazo yangu na kusali kabla sijaanza

Kwa njia hii vitendo vyangu vitajenga umoja wa kweli
Ah uadilifu ni hazina iliyoje
Ah uadilifu ni hazina iliyoje

Ninapoomba, ninaomba kutoka ndani kabisa ya moyo wangu
Ninafumba macho yangu na kumfikiria Mungu

Mimi sifikirii juu ya matamanio yangu, Mimi sifikirii juu ya ninachohitaji
Mimi ninafikiri jinsi uadilifu unaweza kung'aa kupitia vitendo vyangu
Ah uadilifu ni hazina iliyoje.

KIBWAGIZO *(rudia mara mbili)*

C. Kukariri mateuzi

Kuwasilisha teuzi kwa ajili ya kukariri, unaweza kuchota kutoka mawazo yafuatayo yanayohusu dhima ya somo:

> Maneno yetu na vitendo vinapoakisi kilichomo mioyoni mwetu, tunaonesha sifa ya uadilifu. Uadilifu hutuhamasisha kuwa wakweli na waaminifu tunapo shughulisha na wengine. Kwa mfano, pale tunapoomba radhi kwa ajili ya kitu fulani tulichofanya na pia tunajua katika mioyo yetu kuwa tutafanya kila jitihada tusirudie makosa yetu, tunakuwa waadilifu. Ni kwa kupitia uadilifu wetu kuwa wengine wanaweza kuona utakaso wa mioyo yetu na kuweka Imani zao kwetu. Ili kutusaidia kukumbuka umuhimu wa sifa hii, tutakariri teuzi lifuatalo la ‘Abdu’l-Bahá:

“Tunapaswa katika nyakati zote kudhihirisha ukweli wetu na uadilifu . . .”[107]

Dhihirisha

1. Csaba alisafisha matope kutoka komba la baharini ambalo alikuwa ameliokota ufukweni na alilisugua hadi lilipolainika na kung’aa. Alipomaliza, uzuri wa kweli wa komba ulionekana.

2. Kadiri jua lilivyochomoza na ukungu wa asubuhi ulivyoondoka, uzuri wa milima uka dhihirika.

Uadilifu

1. Wanafunzi wenzake na Leo aghalabu hucheza michezo badala ya kusoma. Leo anawasiwasi kuwa wao hawatofanya vizuri shuleni, kwa hiyo hupendekeza kwamba wote wasome pamoja na wajaribu kufikiria njia ambazo zinaweza kuwasaidia kila moja kujifunza. Wasiwasi wa Leo kwa ajili ya wenzake ulikuwa wa uadilifu.

2. Rosa alimwahidi mama yake kuwa angefanya kazi zake za shule nyumbani kila siku. Wazazi wake walipokuwa hawapo, Rosa alifanya bidii kumaliza kazi ya shule ya kufanyia nyumbani. Rosa alikuwa mwadilifu katika ahadi yake.

D. Hadithi

Hadithi ambayo utawasimulia watoto katika somo hili itawasaidia kufikiri kuhusu maana ya kuwa mwenye sifa ya uadilifu na kuona pale inapokosekana.

> *Kwa miaka mingi mti mkubwa ulisimama nyuma ya nyumba iliyomilikiwa na mwaume mmoja na mke na watoto wao kadhaa. Kadiri mti ulivyoendelea kukua, matawi yake yalipanuka na kwenda juu, yakiweka kivuli juu ya sehemu ya nyuma ya nyumba ya familia. Asubuhi moja katika msimu wa baridi, baba alipokuwa anapita chini ya mti alikutana na jirani yake. Wao waliongea kidogo kuhusu masuala ya kijiji chao. Baada ya muda, jirani akiutazama ule mti mkubwa alimwambia mwenye mti, “Unajua, muda umefika kwa ajili yako kuukata huu mti mkubwa. Umesambaa na haupendezi. Itakuwaje kama mojawapo ya matawi lingevunjika na kuangukia paa la nyumba yako — au mbaya zaidi, linaweza kumwangukia mmoja wa watoto wako watapokuwa wanacheza kivulini?” wale wawili walipoachana, yule mtu aliufikiria ushauri wa jirani*

yake. Huo mti ulikuwepo hapo tangu zamani sana hata hakumbuki tangu lini, na hakuna madhara yaliyotokana nao. Ulitoa kivuli kizuri wakati wa kiangazi na uliilinda nyumba kutoka upepo mkali wa msimu wa baridi. Mti ulionekena imara na wenye nguvu. "Hata hivyo, pengine jirani yangu amesema la maana," mwenye mti alifikiria. "Mwonekano wakati mwingine hupotosha. Itakuwaje kama mti siyo mathubuti unavyoonekana?" Na kwa hiyo aliamua kuukata.

Ilikuwa kazi ngumu, kwa sababu mti ulikuwa mkubwa sana, kwa hakika, na ulikuwa na vichipukizi na matawi mengi, baadhi yake yalikuwa marefu sana. Mara tu alipomaliza, jirani yake alirudi, alikuwa ameambatana na wanawe wawili wakiwa na mkokoteni. "Naona umeamua kuukata mti," jirani alisema, huku akitazama lundo kubwa la kuni. "Nadhani utahitaji mtu wa kukuondolea lundo hilo. Pengine tunaweza kuwasaidia. Mimi nimeleta mkokoteni na wanangu wawili, na tutafurahi kukuondoa yote haya kutoka kwenye uwanja wako." Bila kusubiri jibu, vijana wakaanza kupakia kuni ndani ya mkokoteni. Wao walipokuwa wanaondoka zao pamoja na mkokoteni uliojaa, yule mwenye mti alikaa juu ya kisiki cha mti uliolinda nyumba yake kwa kipindi kirefu. Ndipo yeye alipotambua kuwa jirani yake alikuwa hajali kuhusu usalama wa familia yake, bali alikuwa anataka kuni za bure za kuwasha katika msimu wa baridi. Mwonekano, kwa uhakika, wakati mwingine unaweza kukuhadaa," yeye alisema kwa kupiga kite. Ilisikitishaje kuwa familia ilipoteza mti wake mzuri siku hiyo. Lakini cha kusikitisha zaidi — jirani alipoteza uaminifu kwa rafiki yake, na fursa ya kushinda ridhaa njema ya Mungu.

E. Mchezo: "Moto au Baridi"

Anza kwa kumfunga macho mmoja wa watoto na umwambie atoke nje ya kundi, na wengine wafiche kitu kidogo, kwa mfano, penseli au rangi, na kisha mfungue macho y mtoto wa kwanza, ambaye atatafuta kitu kilichofichwa. Wengine watapaswa kusaidia kwa kupiga makofi kwa nguvu na kwa nguvu zaidi kadiri mtoto asogeapo sehemu kilipofichwa kitu. kama mtoto ataelekea mbali na sehemu kilipofichwa kitu makofi yatakua yanapigwa kidogo kidogo. Badala ya kupiga makofi, watoto wanaweza kusema "joto", "joto zaidi", "joto sana" kadiri yule mtoto anavyozidi kukisogelea kile kitu kilichofichwa na ikiwa yule mtoto atasogea mbali kidogo na kile kitu, watoto waseme, "baridi", "baridi zaidi", "inaganda". Watoto wanapaswa kuwa na tahadhari ya kutompotosha rafiki yao anaye tafuta kitu kilichofichwa; la sivyo atapoteza Imani kwa wenzie na mchezo utakuwa hauna maana.

F. Kupaka rangi: Mchoro wa 8

G. Sala za kufunga

SOMO LA 9

A. Kutongoa na kukariri sala

Kwa kuanza darasa hili na mengine matatu, chagua sala ya uliyokariri kwa ajili ya kutongoa, kama ilivyopendekezwa katika Sehemu ya 10. Wanafunzi wachache wanaweza kuungana na wewe katika kusema sala za kufungua, baada ya hapo unaweza kutambulisha hii iliyopo hapo chini kwa ajili ya kukariri. Sala hii ni ndefu kuliko mbili zilizotangulia ambazo

watoto walizikariri, lakini haitakua ngumu kwao kuifahamu na wote wanapaswa waweze kuikariri hadi kufika Somo la 12.

> **"Heri pahali, na nyumba, na mahali, na mji, na moyo, na mlima, na kimbilio, na pango, na bonde, na nchi, na bahari, na kisiwa, na shamba ambapo jina la Mungu limetajwa na sifa Yake kutukuzwa."[108]**

B. Nyimbo (zikijumuisha mapitio ya nyimbo zilizopita)

Uwe Kama Dunia

```
  C          G
Tazama dunia
  F   G    C
Ni nyenyekevu mno
     C                           G
Inao utajiri wote wa Mungu kutoa
F                    G      C
Kila kitu tunachohitaji kuishi
             C               G
Acha tutembee juu yake kila siku
                 F      G      C
Lakini umewahi kusikia ikisema
  C          G
"Mimi ni tajiri zaidi
   F   G          C
Mkuu zaidi kuliko wewe"
```

Tazama mti
Ni myenyekevu mno

Kadiri matunda yake yaongezekavyo
Ndivyo huinama zaidi kufikia ardhi
Na hivyo hugawana matunda
Lakini uliwahi kusikia ukisema
"Mimi ni tajiri zaidi
Mkuu kuliko wewe"

```
  C            G
Uwe kama dunia
   F   G        C
Uwe kama mti
     C                    G
Inuka ufikie mbingu ya utukufu
```

(Unaendelea ukurasa unaofuata)

F G C
Kwenye mabawa za unyenyekevu

C G
Inuka ufikie mbingu ya utukufu

F G C
Kwenye mabawa za unyenyekevu

C. Kukariri mateuzi

Mawazo hapo chini yatakusaidia kutambulisha dhima ya somo hili na teuzi kwa ajili ya kukariri.

Sifa ya kiroho muhimu sana ni unyenyekevu. Wale ambao ni wanyenyekevu mbele za Mungu hutambua ukuu wa Mungu na muumbo Wake. Wao wanajua kuwa, bila msaada Wake na neema, hakuna kati yetu ambaye anaweza kufanikisha chochote. Yeye ni Mwenye uwezo, Na Mwenye Nguvu zote. Na, kama ambavyo kamwe tusingeliweza kuonesha kiburi mbele ya Mungu, tunabaki kuwa wanyenyekevu mbele ya muumbo Wake wote. Tunakumbuka kwamba dunia na kila mmoja juu yake Viliumbwa na Yeye na Huakisi ishara Zake na sifa. Tunaheshimu asilia na tunajua katika mioyo yetu kwamba daima kipo kitu fulani ambacho tunaweza kujifunza kutoka kwa wale wanaotuzunguka. Hebu tukariri teuzi lifuatalo:

"Ewe Mwana wa Mtu! Jinyenyekeze mbele Yangu, ili kwa hisani Nipate kukutembelea."[109]

Unyenyekevu

1. Zainab hufanya kazi kwa bidii kwenye kazi yake ya hisabati aliyopewa kufanya na mara nyingi hufanya vizuri. Yeye ni mnyenyekevu na kamwe hajivuni kuhusu mafanikio yake.

2. Watoto katika ujirani wa Yong Fu wanashauku ya kujifunza, na yeye aliombwa kuanzisha darasa dogo kwa ajili yao. Hata kama anao uzoefu mdogo na anajihisi asiyestahili, huweka imani yake yote kwa Mungu na hujitahidi kadiri awezavyo. Anaiendea kazi hiyo kwa unyenyekevu.

Kwa neema

1. Familia ya Candace imewaalika majirani wachache nyumbani kwao kwa ajili ya chakula. Wakati wageni wanawasili, Candace anawasalimia kwa furaha na kwa neema anawaletea kinywaji baridi.

2. Giovanni alimuona jirani yake mkongwe akihangaika kutembea kuelekea nyumbani akiwa na mikoba yake ya manunuzi. Kwa hiyo kwa neema alijitolea kumbebea.

D. Hadithi

Unyenyekevu ulikuwa moja ya sifa maarufu za 'Abdu'l-Bahá. Watu wengi walitaka kumpatia vyeo vikubwa, lakini Yeye alipenda tu kuitwa "'Abdu'l-Bahá", ikimaanisha

"Mtumishi wa Utukufu". haja Yake kuu kabisa ilikua kutoa huduma. Wakati mmoja, Baadhi ya Wageni matajiri walimfanyia mpango kabambe wa kumnawisha mikono yake kabla ya kula chakula. Walimleta kijana aliyevaa nguo rasmi aliyebeba beseni lenye urembo na maji masafi yenye kung'ara, na walikuwa na taulo yenye kupuliziwa manukato ikimngoja Yeye. Bwana wakati alipoliona kundi la marafiki pamoja na mvulana, beseni, na taulo wakielekea Kwake, alitambua kusudi lao. Haraka sana Alitafuta maji hapo jirani, na kunawa mikono Yake, na aliikausha kwa kutumia kitambaa alichokuwa nacho mtunza bustani. Aliwageukia kwa uang'aavu mkubwa wageni Wake, na kuwarudishia ile heshima waliyokuwa wanataka kumpa Yeye, kwa upendo aliwaomba watumie maji kunawia mikono yao na akawapa taulo yenye manukato!

E. Mchezo: "Wakati mwingine Sisi Ni warefu"

Mfunge macho mtoto mmoja na wapange wenzake katika duara kumzuka yeye. Kwa pamoja waseme:

"Sisi ni warefu sana." (Wasimame kwa vidole vya miguu na kujinyoosha kadiri wawezavyo.)

"Sisi ni wafupi sana." (Wachuchumae na kujifanya wafupi kadiri wawezavyo.)

"Wakati mwingine sisi ni warefu." (Wainuke na kujinyoosha tena.)

"Wakati mwingine sisi ni wafupi." (Wachuchumae tena.)

Sasa toa ishara kwa watoto, ikiashira kama wanapaswa kusimama au kuchuchumaa, na waseme kwa pamoja:

"kisia sasa tukoje!"

Mtoto aliyefungwa macho ajaribu kukisia kwa kiwango cha sauti zao kama wao ni "warefu" au "wafupi". Kila mtoto afungwe macho kwa zamu.

F. Kupaka rangi: Mchoro wa 9

G. Sala za kufunga

SOMO LA 10

A. Kutongoa na kukariri sala

Baada ya kufungua ibaada, watoto wanaweza kuendelea kukariri sala iliyotambulishwa katika somo lililopita.

B. Nyimbo (zikijumuisha mapitio ya nyimbo zilizopita)

Mimi ninakushukuru na Kukusifu Wewe Bwana

```
      C                 Am           Em
Mimi ninakushukuru na Kukusifu Wewe Bwana

               F             G
Kwa taji ya rehema

           C         Am
Uliyoweka juu yakichwa changu

      F           C
Daima itameremeta

               G7               Am
Kadiri nionyeshavyo Shukrani zaidi

      Dm                 G7           C
Mimi ninakushukuru na kukusifu Wewe Bwana
```

Nakushukuru na kukusifu Bwana kwa
kwa Upendo na maarifa
Ulioweka ndani ya moyo wangu
Vitakua zaidi na zaidi

Kadiri nioneshavyo shukrani zaidi
Mimi ninakushukuru na kukusifu Wewe Bwana
Mimi ninakushukuru na kukusifu Wewe Bwana
Kwa mwangaza wa ukweli
Unaoangaza macho yangu
Nitatazama fadhila zako zikitiririka
Kadiri nioneshavyo shukrani zaidi
Mimi ninashukuru na kukusifu Wewe Bwana
Mimi ninakushukuru na kukusifu Wewe Bwana

C. Kukariri mateuzi

Teuzi ya kukariri, inaweza kutambulishwa kwa wanafunzi wako katika njia ifuatayo:

Pale tunapopokea hata zawadi ndogo kabisa, tunamshukuru mtu aliyetupatia zawadi. Ni zaidi kiasi gani basi tunapaswa kuwa wenye shukrani kwa Mungu kwa zawadi Zake zisizo hesabika na fadhila—kututazama kwa macho yananayojali, moyo wa kutupenda na vyote alivyoyaumba ili tuweze kukua na kuendelea. 'Abdu'l-Bahá hutuambia kwamba tunapaswa kuwa wenye shukuruni kwa Mungu kwa fadhila nyingi alizotupatia na kujaza mioyo yetu kwa upendo Wake.Lazima tuwe wenye shukurani kwa Mungu nyakati zote, hata katika nyakati za shida. Kutoa shukurani kwa Mungu hutuwezesha kupokea zaidi na zaidi fadhila Zake zisizokuwa na mwisho. Hebu tukariri teuzi lifuatalo:

“Uwe mwenye furaha. Uwe mwenye shukrani. Inuka kutoa shukurani kwa Mungu, ili kwamba utoaji shukrani wako uweze kupelekea kwenye ongezeko la fadhila.”[110]

Inuka

1. Salma alifurahi kumuona bibi yake akiinuka kutoka kitandani na kutembea kidogo baada ya kuugua kwa muda kirefu.

2. Watoto huinuka mapema kila asubuhi kusema sala.

Pelekea

1. Nadia daima ni msafi. Anafahamu kwamba usafi ni muhimu kwa ukuaji wa kiroho. Usafi hupelekea kwenye hali ya kiroho.

2. wanafamilia ya Seff hushirikiana na kusaidiana katika masuala yote muhimu, Kwa sababu hushirikiana wanaishi kwa upatano. Ushirikiano hupelekea kwenye upatano.

Ongeza

1. Mwaka jana, shule ya Maria ilikiwa na walimu watano tu. Mwaka huu ina walimu nane. Idadi ya walimu watatu imeongezeka shuleni.

2. Shayan ni mvulana mwenye furaha, na furaha yake huongezeka zaidi wakati huwasaidia wengine. Furaha yake inaongezeka wakati anapotumikia wengine.

D. Hadithi

Siku moja, mwanamke mmoja tajiri alikuja kutoka mbali sana kumuona ‘Abdu’l-Bahá katika Nchi Takatifu. Kwa marefu alianza kumsimulia Yeye alianza kuhusu shida zake ndogo ndogo, moja baada ya nyingine. ‘Abdu’l-Bahá alimsikiliza kwa subira na wema kwa muda mrefu kidogo, hatimaye miadi mingine ilifanya Aondoke. Kabla ya kumuacha mgeni Wake, walakini, Yeye alimuonesha mwanaume mmoja aliyekuwa anapita nje ya dirisha. “Nitamleta mtu huyo aongee na wewe.” Yeye alisema.” Jina Lake ni Mírzá Ḥaydar-‘Alí. Yeye anatembea duniani lakini anaishi mbinguni,” ‘Abdu’l-Bahá alieleza. “Yeye ana matatizo mengi na atakwambia wewe kila kitu.”

Mírzá Ḥaydar-‘Alí alikuwa amepata matatizo mengi kwa hakika. Alikuja kutoka Uajemi, ambako Wabahá’í walikuwa wakitendewa bila haki na kwa ukatili mkubwa sana. Baadhi walikamatwa na walifungwa bila hatia; wengine walipigwa na watu waliojaa chuki na hasira. Moyo wako utasikitishwa sana kusikia mateso yote ambayo Mírzá Ḥaydar-‘Alí alivumilia maishani mwake.

Sasa, ‘Abdu’l-Bahá alikwenda nje kumwita Mírzá Ḥaydar-‘Alí na kumleta ndani kukutana na mgeni Wake. Baada ya kumtambulisha kwa huyo mwanamke, ‘Abdu’l-Bahá aliondoka. Mara moja Mírzá Ḥaydar-‘Alí alianza kuongea naye kwa furaha nyingi na unyenyekevu juu ya wakati mzuri wa ajabu tunamoishi na kuhusu baraka zote za Mungu zitakazo kuja. Yule mgeni alimsikiliza kwa kitambo kidogo, halafu, alikosa subira na akamkatisha akisema, “Lakini ‘Abdu’l-Bahá alisema wewe

ungeniambia kuhusu matatizo yako." Mírzá Ḥaydar-'Alí alimtazama kwa mshangao. "Matatizo?" yeye alijibu. "Kwa nini mama, kamwe sijawahi kuwa na matatizo yoyote. sijui matatizo ni nini." Bila shaka, 'Abdu'l-Bahá alijua kwamba, japo kuwa Mírzá Ḥaydar-'Alí alipata magumu mengi makubwa,kamwe hayakugusa furaha yake, na aliona baraka zake ambazo Mungu alimpa maishani na alikuwa mwenye shukrani.

E. Mchezo: "Msukumo wa Haraka"

Waombe wanafunzi kuunda mduara wakikamatana mikono. Kwanza, wasaidia kusogeza mikono yao ya kushoto na halafu mikono yao ya kulia. Baada ya hapo, waelezee kuwa wanakwenda kupeleka ishara ya "msukumo" kupitia kundi. Mtoto mmoja ataanza kwa kubonyeza haraka haraka mkono wa mtoto aliye kulia yake, ambaye atapeleka ishara kwa mtoto anayefuata, na vivyo hivyo, hadi irudi kwa mtoto wa kwanza. Watoto wanapaswa wapangiwe muda na wapewe changamoto ya kufanya haraka haraka. Mara watoto wanapojifunza mchezo huu wa msingi, unaweza kuwaomba kutuma mapigo kuelekea kinyume na walivyokuwa wakienda mwanzoni au kuongeza idadi ya mabonyezo ya kila pigo.

F. Kupaka rangi: Mchoro wa 10

G. Sala za kufunga

SOMO LA 11

A. Kusoma na kukariri sala

Fungua darasa kama kawaida kwa kutongoa sala uliokariri na kuwakaribisha watoto wachache kusema sala waliyo kariri. Halafu unaweza kuwasaidia watoto kuendelea kukariri sala ambayo walianza kujifunza katika Somo la 9.

B. Nyimbo (zikijumuisha mapitio ya nyimbo zilizopita)

Kutafuta Mazuri

```
          C
Nimepata ubora kama lengo langu
                    F7
Lakini bado nina safari ndefu, ndefu ya kwenda
                     C
Na ninajua itaniasaidia katika njia yangu
                       G7                C
Wakati nionapo uzuri katika kila siku
          F7
Kwa hiyo kama nikiona kitu fulani unachokosea
                  C
Sitakiimba katika wimbo huu
```

(Unaendelea ukurasa unaofuata)

G7
Sitakiongelea kwa marafiki zangu

F7 C
Hata sitakifikiria tena

KIBWAGIZO:

F7
Nitatazama mazuri ndani yako

C
Nitatazama mazuri ndani yako

G7
Ninajua kwamba ungelitaka nifanye hivyo

F7 C
Kwa sababu hilo ndio ningelitaka wewe ufanye

F7
Na Mungu hutazama uzuri ndani mwangu

C Am
Yeye hutazama uzuri ndani mwangu

C G
Na ninapositiri

F7
Juu ya makosa madogo ya wengine

C G7 C
Ninatumaini Mungu atayasitiri makosa yangu pia

‘Abdu’l-Bahá alikuwa mwenye hekima sana
Yeye aliuona moyo wako ndani ya macho yako
Na pale alipotambua kitu fulani kimekosewa
Yeye angelitafuta baadhi ya njia yakukufanya uwe imara
Kwa hiyo kama mimi nikiona kosa ndani yako
Ninajua sasa nini natakiwa kufanya
Sitakwenda kumwambia yeyote
La hasha, hata sitaiambia nafsi yangu.

KIBWAGIZO

C. Kukariri mateuzi

Inapendekezwa kuwa utambulishe dhima ya somo na teuzi kwa ajili ya kukariri kwa kushirikiana na wanafunzi wako mawazo yafuatayo:

> Msamaha ni mojawapo ya sifa za Mungu. ‘Abdu’l-Bahá hutuambia kuwa tunapaswa kuwa wenye kusamehe mmoja kwa mwingine. Tunapaswa kuona kwa macho ya msamaha na tusitazame makosa ya wengine. Kama tutafuata mfano wa ‘Abdu’l-Bahá, tutaonesha msamaha siyo tu kwa marafiki zetu, pale wanapotukosea, lakini pia kwa

wale wasio wema kwetu. ili Kutusaidia katika juhudi zetu za kuwa wenye kusamehe, hebu tukariri teuzi lifuatalo:

". . . acha pambo lako liwe msamaha na huruma na kile ambacho hufurahisha mioyo ya wapendwa wa Mungu."[111]

Huruma

1. Mvua iliendelea kunyesha siku hadi siku. Hata pale kijiji kilipofurika, mvua haikukatika. Mvua haikuonesha huruma.

2. Tunapo sali kwa Mungu, Yeye hutusamehe makosa yetu. Yeye hutuonesha huruma.

Furaha

1. Ursula alikuwa hajisikii vizuri. Rafiki yake Elsie alimletea maua na aliketi naye kwa muda mrefu wakisimuliana hadithi na kuzungumza. Ziara ya Elsie ilimfanya Ursula ajisikie vizuri sana. Ziara yake iliufurahisha moyo wa Ursula.

2. Bi. Sanchez alipokea barua ndefu kutoka kwa mume wake ambaye alikua amekwenda kufanya kazi katika mji jirani. Barua ilileta habari nzuri kwamba angerudi nyumbani hivi karibuni. Habari hizi zilimfurahisha sana.

Wapendelewa

1. Mwalimu aliwapenda wanafunzi wake wote na alitoa umakinifu maalumu kwa kila mmoja. Yeye aliwapendelea wote.

2. James alipenda masomo yote shuleni, lakini alifanya vizuri kabisa katika sayansi. Sayansi ni somo alilolipendelea kabisa.

D. Hadithi

Katika siku ambazo Bwana aliishi katika mji wa 'Akká, alikuwepo gavana ambaye, mara kwa mara tena, alijaribu kuwaumiza Wabahá'í. Katika tukio moja aliandaa mpango wa kuharibu njia zao za kupata ridhiki: aliwaamuru maaskari wake wafunge maduka ya Wabahá'í na kumpelekea funguo. Lakini 'Abdu'l-Bahá alipata fununu ya mpango wa gavana na aliwashauri marafiki wasifungue maduka yao siku inayofuata. Yeye aliwaambia wasubiri na kuona kile ambacho Mungu angeamuru.

Fikiria mshangao wa gavana pale aliposikia kutoka kwa maaskari wake kuwa wasingeweza kumletea funguo kwa sababu maduka hayakufunguliwa. Lakini kabla hajafikiria nini cha kufanya baadae, jambo lisilotarajiwa lilitokea. Simu ya maandishi iliwasili kutoka kwa wakuu wake wa ikimtaarifu kuwa alikuwa ameondolewa kwenye nafasi yake kama Gavana wa mji. Na hivyo maduka ya Wabahá'í yaliokolewa.

Gavana aliyefukuzwa alipewa amri ya kuondoka mara moja kutoka 'Akká na kwenda kwenye mji mwingine unaoitwa Damascus. Hakujua la kufanya. Yeye aliambiwa kuondoka upesi na peke yake. Ni nini kingetokea kwa Familia yake ingefanyaje? Nani angemsaidia mtu aliye poteza upendeleo wa serikali? Bwana alisikia habari hizi na

alikwenda kumuona. Yeye alimiminia huyo mtu asiye na furaha wema mwingi, kana kwamba alikuwa hajawahi kuwa adui wa Imani. Hata mara moja hakutaja makosa yake yaliyopita. Badala yake, Yeye alijitolea kumsaidia kwa njia yoyote iliyowezekana. Gavana aliyefukuzwa alikuwa na wasiwasi ya kumwacha nyuma mke wake na watoto. 'Abdu'l-Bahá alimwahakikishia kuwa Yeye angeshughulikia kila kitu. Baadaye Yeye alifanya mipango ya safari yenye utulivu alimtafuta mtu mwaminifu wa kuwasindikiza mke na watoto na kulipia gharama zote na aliipeleka familia kuelekea Damascus.

Pale Gavana aliyefukuzwa alipo unganishwa pamoja na familia yake, alifurahia. Kwa moyo uliojaa shukrani, yeye alimgeukia mtu aliyekuwa amesafiri pamoja na familia yake kuhusu gharama za safari. Yule mtu alimweleza kuwa kila kitu kilikuwa kimeshalipwa na 'Abdu'l-Bahá. Halafu Gavana aliyefukuzwa alimpa zawadi kwa ajili ya wema wake na bidii wakati wa safari. Lakini yeye alikataa kuipokea; yeye alisema kuwa alikuwa anamtii 'Abdu'l-Bahá na hakutaka kupokea chochote kwa ajili ya huduma alizotoa. Halafu Gavana aliyefukuzwa alimwomba mtu yule awe mgeni wake kwa usiku huo. Hata hivyo, alikuwa tayari kufuata maagizo ya Bwana, ambaye alimwambia arudi mara moja 'Akká bila kuchelewa. Gavana aliyefukuzwa alimuomba mtu yule asubiri kidogo angalau amwandikie barua 'Abdu'l-Bahá. Hili alikubali kufanya na aliporudi 'Akká aliwasilisha barua kwa Bwana. Barua ilisema hivi: "Ewe 'Abdu'l-Bahá, ninakuomba unisamehe, mimi sikuelewa. Sikukujua nimekufanyia uovu mkubwa. Wewe umenizawadia wema mkubwa."

E. Mchezo: "Watu kwa Watu"

Waambie watoto kutembea hapa na pale bila mpangilio, wakati wakipiga makofi na kusema "watu kwa watu". Wewe utoapo agizo "mgongo kwa mgongo", wao wanapaswa kusimama, na kila mmoja ampe mgongo mwenzake. kwa ishara yako, wanapaswa waanze kuzunguka tena, wakipiga makofi na kusema "watu kwa watu". Wewe utoapo sauti "uso kwa uso", wao wanapaswa kusimama, na kila mmoja amuangalie mwenzake, huko ameinamisha kichwa. Mchezo unaweza kuendelea kwa namna hii, pamoja na amri hizi zikirudiwa mara nyingi. Maagizo mengine yanaweza kujumuishwa kwa mfano "goti kwa goti" na "kiwiko kwa kiwiko".

F. Kupaka rangi: Mchoro wa 11

G. Sala za kufunga

SOMO LA 12

A. Kutongoa na kukariri sala

Kama kawaida, darasa linapaswa lianze kwa sala za kufungua. Halafu unaweza kupitia pamoja na watoto sala ambayo wamekuwa wakijifunza katika masomo matatu yaliyopita. Unapaswa uhakikishe wote wanaweza kuisema vizuri, kwa kuwa utakua ukitambulisha sala mpya kwa ajili yao kukariri katika Somo la 13.

B. Nyimbo (zikijumuisha mapitio ya nyimbo zilizopita)

Angavu Kuliko Jua

C G D G
Ukweli ni mwangavu zaidi kuliko mwangaza wa jua
C G D G
Ukweli ni mwangavu zaidi kuliko mwangaza wa jua
C G D G
Kwa ukweli, Enyi watu, Rembesheni ndimi zenu
C G D G
Kwa ukweli, Enyi watu, Rembesheni ndimi zenu

Uaminifu hupamba roho ya kila mmoja
Uaminifu hupamba roho ya kila mmoja
Uaminifu ni mwangavu zaidi kuliko mwangaza wa jua
Uaminifu ni mwangavu zaidi kuliko mwangaza wa jua

C. Kukariri mateuzi

Hapo chini yapo mawazo machache ambayo unaweza kushirikina na wanafunzi wako kuwasilisha dhima ya somo, ambayo ni uaminifu, na teuzi watakalo kariri.

Bustani zimepambwa kwa maua yenye maumbo na rangi tofauti tofauti. Katika msimu wa mchipuo, miti ya matunda hupambwa kwa maua yanayonukia. Tunajipamba wenyewe kwa mavazi masafi yasiyokuwa na madoa. Urembo wote huu huumba uzuri. Walakini, zaidi kuliko zana za kimwili, ni mnururiko wa sifa za kiroho ambazo uwafanya wanadamu kuwa wazuri, ambao huleta furaha kwenye mioyo yetu. Mojawapo ya sifa nzuri kabisa ambayoo inaweza kupamba maisha yetu ni uaminifu. Wakati tunapojipamba wenyewe kwa uaminifu, hatuchukui vitu ambavyo ni mali ya watu wengine bila idhini yao, kamwe hatudanganyi au kumuhadaa yeyote kufanya jambo fulani. Ili kutusaidia kukumbuka sifa ya uaminifu, hebu tukariri teuzi lifuatalo la Baha'u'llah:

"Rembesheni ndimi zenu, Enyi watu, kwa ukweli, na pambeni roho zenu kwa pambo la uaminifu."[112]

Rembesheni

1. Malit alipanda mawaridi mazuri katika bustani. Mawaridi yamerembesha bustani.

2. Sunil husema ukweli tu. Maneno yake daima yanarembwa na ukweli.

D. Hadithi

Katika kipindi cha mwisho wa maisha yake, 'Abdu'l-Bahá aliweza kusafiri kwenda sehemu nyingi za ulimwengu. Kokote alikokwenda angeliweza kukutana na watu wa

wote wa maisha ya namna mbalimbali — vibarua na viongozi, waelimishaji na wanasayansi — na Yeye alifanya chochote alichoweza ili kumfanya kila mmoja ajihisi kuwa mwenye utulivu. Siku moja, huko Misri, Yeye alikuwa amemwalika afisa mmoja mwenye cheo cha juu serikalini kuwa mgeni wake kwenye chakula cha mchana. 'Abdu'l-Bahá aliamua kukodi gari la farasi kuwapeleka kwenye sehemu ya kukutanikia, kwa sababu afisa alikuwa amezoeshwa starehe ya namna hii.

Safari haikuwa ndefu, na punde tu walifika mahali pa chakula. Lakini dereva wa gari la farasi alipomsogelea 'Abdu'l-Bahá kwa ajili ya malipo, alidai fedha nyingi zaidi kuliko nauli ya kawaida kwa safari. 'Abdu'l-Bahá alijua kwamba dereva hakuwa mwaminifu. Yeye alimlipa tu kile alicho stahiki, kisha akageuka na kuondoka.

Dereva alipojaribu kuhoji, 'Abdu'l-Bahá alisimama imara. Alimwambia dereva kuwa, laiti angekuwa mwaminifu kuhusu nauli, Yeye angemzawadia bakshishi nzuri. Halafu Bwana aliondoka Zake akimwacha dereva kufikiria juu ya vitendo vyake.

E. Mchezo: "Pembenne, Duara, Pembetatu"

Inadhaniwa kuwa watoto wanajua majina ya angalau maumbo machache, kwa mfano, "mraba", "duara", na "pembetatu". Anza kwa kupitia majina ya maumbo hayo na watoto, ukihakikisha kuwa wanaweza kubaini kila moja. Halafu inua kadi moja ambayo juu yake umechora mlolongo wa maumbo matatu — kwa mfano, duara, duara, mraba — na waambie waitazame kwa karibu. Halafu ondoa kadi na muulize mmoja wa watoto kusema mlolongo kwa sauti. Rudia hili mara kadhaa kwa kutumia kadi amabazo juu yake umechora mililongo kadhaa hapo kabla. Unapaswa kuwa na baadhi ya kadi zenye maumbo mawili tu, ikiwa mlolongo wa tatu utakuwa mgumu sana kwa watoto kukumbuka, na kadi chache kwenye mlolongo wa nne, au tano, ikiwa watagundua milolongo mitatu utakuwa rahisi sana.

Sasa jaribu mlolongo wa maumbo — ama maumbo mawili, matatu, au manne, kutegemeana na uwezo wa wanafunzi wako — na muombe mtoto mmoja katika kundi kurudia. Baada ya kufanya hivyo mara nyingi na kila mtoto, unaweza kuufanya mchezo uwe wenye changamoto zaidi kwa kuwaambia watoto wachore mlolongo unaousema kwa sauti.

F. Kupaka rangi: Mchoro wa 12

G. Sala za kufunga

SOMO LA 13

A. Kutongoa na kukariri sala

Katika darasa hili na madarasa matatu yanayofuata, watoto watamakinikia juhudi zao kwenye kujifunza kutongoa sala iliyopo hapo chini kwa kukariri. Unaweza kuitambulisha kwao baada ya kuwa umeshaisoma sala ya ufunguzi ulioikariri, kama ile iliyopendekezwa katika Sehemu ya 13, na baada ya wanafunzi wako wachache pia kufanya hivyo.

"Ee Bwana! Panda mche huu mchanga katika bustani ya fadhila Zako nyingi, umwagilie maji kutoka kwenye chemchemi ya wema Wako wa upendo na jaalia

kwamba uweze kukua kuwa mti mzuri kupitia mmiminiko wa upendeleo Wako na neema.

“Wewe ni Muweza na Mwenye Nguvu”[113]

B. Nyimbo (zikijumuisha mapitio ya nyimbo zilizotangulia)

Usipendelee

KIBWAGIZO:

```
     A
Usipendelee, usipendelee
        E7                 A
Na jitahidi kuwafariji wote
     A
Usipendelee, usipendelee
        E7                 A
Na jitahidi kuwafariji wote
```

```
   A                         E
Sisi tusipopendelea katika shughuli zetu na wengine
   E7                      A
Sisi tunaaminiwa na dada na kaka zetu
     A7                    D
Vitu vinapogawiwa kwa usawa
   E                            A
Haki itaangaza kwa ajili ya ulimwengu kuona
```

KIBWAGIZO

Wewe unapotoa faraja ya kweli na msaada
Utafuata njia ambayo Bwana ameitandaza
Ukiwa mwenye busara na haki katika kile unachosema na kufanya
Utaleta furaha kwa mioyo inayokuzunguka

KIBWAGIZO

C. Kukariri mateuzi

Katika somo hili, watoto watajifunza teuzi linalohusu sifa ya huruma, ambayo unaweza kuiwasilisha kama ifuatavyo:

Mungu ni Mwenye Huruma kabisa, Mwenye Rehema zote. Katika nyakati za shida, tunageuzia mioyo yetu Kwake na Kumuomba atufariji na kutuimarisha. Vivyo hivyo, lazima tuoneshe huruma kwa wengine. Wakati mtu tumjuaye ana tatizo au huzuni,

tunapaswa kufanya kila tuwezalo kuwa wenye uelewa na kumsaidia. Lazima tuwe wenye huruma na wema kwa kila mmoja, katika hali zote, kama mti unaotoa tunda kwa wote, hata kwa wale wanaoutupia mawe. 'Abdu'l-Bahá alionesha huruma wakati wote, kwa watu wote, ingawa maisha Yake yalikuwa yamejawa na taabu. Ili kutusaidia katika jitihada zetu za kuwa wenye huruma, hebu tukariri maneno Yake:

"Ufalme wa Mungu umeanzishwa juu ya usawa na haki, na pia juu ya rehema, huruma, na wema kwa kila roho iliyo hai."[114]

Anzishwa

1. Daktari alijali kuhusu afya ya watoto kwenye kijiji, na kwa hiyo alifungua kliniki kwa ajili ya kuwatunza. Kliniki ilianzishwa kutokana na upendo wake kwa watoto.

2. Jenna na Mercedes wamekuwa marafiki kwa muda mrefu sana. Wao daima husoma na kushirikiana vitu muhimu walivyojifunza. Urafiki wao ulianzishwa juu ya wema na upendo.

Usawa

1. Watu wote katika ufalme walifanya kazi kwa bidii kwa ajili ya ustawi wake. Pale mazao yote yalipokusanywa, mfalme aliyagawa miongoni mwa watwana wake, kulingana na ukubwa wa familia zao. Mfalme aliwatendea kwa usawa watwana wake.

2. Halmashauri ya mji ilitakiwa kujenga barabara hadi kwenye kijiji kinachofuata. Halmashauri iliamua kupitisha barabara kwenye eneo la mashamba. Kwa njia hii wengi waliweza kunufaika kutokana na barabara na wakulima hawakuteseka. Halmashauri ilionesha hisia ya usawa katika uamuzi wake.

Huruma

1. Li Yong alitanabahi kuwa rafiki yake Zahra hakuwa na furaha, kwahiyo alitaka kujua kama angeweza kumsaidia kwa njia yoyote. Zahra alimweleza kuwa mama yake alikuwa anaumwa na alikuwa hospitalini. Li Yong alimsikiliza na kumfariji Zahra, alijitolea kwenda naye hadi hospitalini siku iliyofuata. Li Yong alimwonesha Zahra huruma.

2. Siku moja Shiori alikuwa akitembea nje ya mji na alimwona mtoto wa kondoo ambaye mguu wake ulikuwa umenaswa kwenye uzio. Shiori aliukwamua mguu polepole na kuufunga bendeji. Shiori alimwonesha huruma mtoto wa kondoo.

D. Hadithi

Wakati 'Abdu'l-Bahá aliposafiri kwenda Magharibi, katika kila mji alioutembelea, watu wengi walikuja kumuona na kusikiliza maneno Yake yanayotia moyo. Mchana na usiku Alikutana na watu wa kila aina — wadogo na wakubwa, matajiri na maskini, wenye nyadhifa na raia wa kawaida. Baadhi walikuja kutokana na upendo wao mkubwa kwa Bwana, na wengine walikuja kwa sababu walikuwa wenye udadisi kwa yale ambayo Angeyasema.

Siku moja mwanamke mmoja alifika kwenye nyumba alikokuwa anakaa Bwana na alibisha hodi mlangoni. Alikuwa mtu wa kawaida tu ambaye alitamani moyoni mwake kutumia muda kidogo na 'Abdu'l-Bahá. "Una ahadi ya kumuona Bwana?" mtu aliyefungua mlango alimwuliza. Alisema kwamba, hakuwa nayo. Kwa namna hiyo aliambiwa, isingewezekana kwake kumuona 'Abdu'l-Bahá, kwa kuwa alikuwa anakutana na baadhi ya watu muhimu sana. Aligeuka kwa huzuni na kuanza kutembea kushuka ngazi zilizokuwa mbele ya nyumba, ni uchungu ulioje ulijaza moyo wake! Lakini ghafla tarishi kutoka kwa 'Abdu'l-Bahá alitokea, akamwomba arudi. Bwana alitaka kumwona. Sauti Yake ilisikika ikisema kwa nguvu na mamlaka, "Moyo mmoja umeumizwa. Harakieni, harakieni, mleteni kwangu!"

E. Mchezo: "Pamoja"

Wagawe watoto katika jozi, wakisimama mmoja kando ya mwenzake. Na mguu wa kushoto wa mtoto mmoja ufungwe na mguu wa kulia wa mwenzake. Eleza kwa watoto ikiwa wanataka kufanikiwa katika mchezo huu, itabidi wajifunze kutembea pamoja. Halafu kila jozi itembee kutoka eneo moja lililopangwa kuelekea lingine. Unaweza kufanya kuwa wenye changamoto zaidi kwa kuweka vikwazo vidogo vidogo kwenye njia yao, kama vile matawi na mawe. Hakikisha unalifanya hili katika hali ya usalama. Kwa namna nyingine, badala ya kutembea kwa kawaida, jozi zinaweza kuruka kama vyura, zinakimbia kama farasi na kadhalika. Itakuwa ya muhimu kueleza kwa watoto kwamba jozi hazishindani.

F. Kupaka rangi: Mchoro wa 13

G. Sala za kufunga

SOMO LA 14

A. Kutongoa na kukariri sala

Kama kawaida, wewe na wanafunzi wachache mtapaswa kutongoa baadhi sala ili kufungua darasa. Halafu watoto wanaweza kuendelea kukariri sala zilizowasilishwa katika somo lililootangulia.

B. Nyimbo (zikijumuisha mapitio ya nyimbo zilizopita)

Kwa Mabawa ya Kujitenga

KIBWAGIZO:

```
                 C                              F    G
Siku moja ndege alikuwa anaruka hapo juu angani
C                  F     G
Mwenye furaha tele na kwa kujiamini
C                 F     G          C      F G
Akiruka katika Paradiso hii, nyumba yake
```

(Unaendelea ukurasa unaofuata)

```
C                         F            G         C        F G
Aliporuka, njaa yake iliaaza kuongezeka

C                                F          G        C       F G
Hivyo akageukia maji na udongo hapa chini

C                        F
Hapa chini

G              C           F
Alinaswa

G               C
Kwa tamaa yake

               F              G               C      F G
Na mabawa yake yakapata tope

          C
Mazito sana kuruka

                 F      G              C        F G
Hakuweza kurudi nyumbani kwake
```

KIBWAGIZO

Kama yule ndege mimi ni wa mbinguni
Kwa hiyo sitang’ang’ania kwenye dunia chini
Sitanga’ang’a mali

Sitang’ang’ania matamanio yangu
Mimi sitang’ang’ania chochote ila Mungu

```
                 C             G          F                G
Hivyo nitatembea kwa miguu ya kujitenga

             C             G            F                G
Nitaruka kwa mabawa ya kujitenga

              C       G              F
Nitajikomboa mwenye kutoka kwenye matamanio yote

        G                C
Kutoka` chochote ila Mungu (rudia)
```

C. Kukariri mateuzi

Watoto watakariri teuzi kuhusu sifa ya kujitenga, ambayo ni dhima ya somo hili. Unaweza kuwatambulishia dhima kwa namna ifuatayo:

> Mungu ameumba kila kitu kizuri katika ulimwengu huu kwa ajili yetu kufurahia — afya nzuri, vyakula vitamu, upendo na urafiki, uzuri wa asili, na uwezo wa akili, ambao unatuwezesha kufanya ugunduzi na kufanyiza uvumbuzi kwa ajili ya kuboresha namna tunavyoishi. Tunapaswa kutumia fadhila zote za Mungu na kuwa wenye shukrani kwake kwa ajili ya furaha ya kuishi. Lakini tunapaswa kuwa waangalifu tusijiambatishe na ulimwengu huu. Roho zetu lazima ziwe huru nyakati zote; mithili

ya ndege huru na mwenye nguvu, wanapaswa kuruka katika mbingu ya utakatifu. Ni huzuni iliyoje ikiwa ndege anabakia kwenye udongo, asiweze kupaa kwa sababu amejiambatisha na vitu vinavyomzunguka. Hebu tukariri teuzi lifuatalo:

"Fahamu kwamba pambo lako la kweli linajumuishwa katika upendo wa Mungu na kujitenga kwako kutoka vyote isipokuwa Yeye . . ."[115]

Kujumuishwa

1. Vladislav ana soseji, viazi kiasi, na maharage kwa ajili ya chakula cha mchana. Chakula chake cha mchana hujumuisha na soseji, viazi, na maharage.

2. Sentensi hii ina maneno matano. Inajumuisha na maneno matano.

Kujitenga

1. Helgi alitaka sana kwenda kuogelea na marafiki zake. Hata hivyo, alibaki nyumbani kwa furaha na dada yake mdogo ili mama yake aweze kwenda dukani. Helgi alionesha kujitenga na mipango yake mwenyewe kwa sababu alitaka kuisaidia familia yake.

2. Mwishoni mwa mwaka wa masomo, Anjali alifikiri ingekuwa vizuri kumletea mwalimu wake maua. Dada yake alipendekeza kuwa wao wangeweza kuoka keki badala yake. Anjali anafikiri hili ni wazo zuri. Yeye alijitenga kutoka wazo lake mwenyewe.

Isipokuwa

1. Watoto wote walifanya vizuri katika mitihani, isipokuwa yule ambaye hakusoma. Wote isipokuwa mwanafunzi mmoja walifanya vizuri katika mtihani.

2. Mama alitaka kupika chakula maalum kwa ajili ya familia. Halafu yeye alitambua kuwa asingeweza kufanya hivyo kwa kuwa hakua na kiungo kimoja cha muhimu. Alikuwa na kila kitu isipokuwa kiungo kimoja.

D. Hadithi

Siku moja watu wawili, marafiki wa muda mrefu, walikuwa wanajadili masuala ya kiroho wakati wakinywa chai. Sasa, mmoja kati ya watu hawa alikuwa amekusanya utajiri mwingi katika maisha yake na hakuhitaji chochote. Yule mwingine alikuwa na mali kidogo. "Mimi ningependa kufanya ziara ya kwenda Nchi Takatifu," alisema yule wa pili kwa rafiki yake tajiri. Mtu wa kwanza alimjibu bila kusita, "Hili ni wazo zuri ajabu! Nitaungana nawe." Waliweka chini vikombe vyao vya chai, na kuinikua mara moja, kuelekea Nchi Takatifu.

Wao walikuwa wakitembea kwa muda mfupi tu ambapo usiku ulianza kuingia. Yule maskini zaidi alipunguza mwendo na halafu alisimama kabisa akisema, "Rafiki yangu, hebu turudi nyumbani kwetu tukalale. Itakuwa raha zaidi, na tunaweza kuanza upya asubuhi." "Lakini kwa nini turudi?" Yule mwingine alijibu. "Sisi tuko safarini tunaelekea Nchi Takatifu!" bado rafiki yake hakuridhika. "Nchi Takatifu ni safari ya mbali kwa miguu," alijaribu tena. "Afadhali nirudi nikamchukue punda wangu, ambaye nisingependa kumuacha nyuma."

"Halafu," rafiki tajiri alimwambia yule, mwingine, "huenda wewe hustahili kusindikizwa kwenye safari hii hata hivyo. Kwa furaha, nimetelekeza mali nyingi — farasi, ardhi, mavazi mazuri — lakini sihisi kuwa nimepoteza kitu. Kwani kuna fadhila ipi kubwa zaidi kuliko kutumia hata dakika moja katika Nchi Takatifu. Je huwezi kumuacha hata punda wako nyuma?" Kwa masikitiko, yeye asingeweza kuachilia mali yake moja yenye thamani. Na hivyo alimuacha rafiki yake, ambaye aliendelea na safari yake, kuelekea Nchi Takatifu na kamwe hakutazama nyuma.

E. Mchezo: "Gurudumu"

Waombe watoto wasimame kiubavu katika duara na kunyoosha mikono yao ya kushoto kuelekea ndani, na kuungananisha mikono katikati. Sasa wanapaswa kuonekana kama gurudumu, na mikono yao kama spoku. Kisha, waruhusu watoto wazunguke katikati ya duara kama gurudumu. Wakisha fanya hivyo, waombe wasogee kuelekea kwenye sehemu ambako darasa linafanyika, wakati wanageuka katika duara na kubakia katika muundo uleule. Ili kuongeza changamoto, wao wanaweza kujaribu kurukaruka na kichurachura.

Ungeweza kuufanya mchezo hata kuwa wenye changamoto zaidi kwa kuwafanya watoto wakae chini katika duara na kunyoosha miguu yao ili nyayo zao zigusane katikati. Kisha wanapaswa kuweka viganja vya mikono yao sakafuni kando ya nyonga zao. Sasa wapo tayari kulizungusha gurudumu. Kufanya hivyo, wao watajiinua juu kwa mikono yao na kusogea hatua moja kuelekea kulia. Wanapaswa waendelee hatua kwa hatua na mikono yao ikiwa hivo, wakiendelea kuacha nyayo zao katikati ya Gurudumu, na mpaka mzunguko kamili ukamilike.

F. Kupaka rangi: Mchoro wa 14

G. Sala za kufunga

SOMO LA 15

A. Kutongoa na kukariri sala

Baada ya sala za ufunguzi kuwa zimekutongolewa unaweza kuwasaidia watoto kuendelea kukariri sala iliyotambulishwa katika Somo la 13.

B. Nyimbo (ikijumuisha mapitio ya nyimbo zilizotangulia)

Jaalia Juu Yangu Fungu Langu

KIBWAGIZO:

           A
Jaalia Juu Yangu Fungu langu

          D   A
Ee Bwana, Ee Bwana

(Unaendelea ukurasa unaofuata)

A D A
Jaalia Juu Yangu Fungu langu

E A
Kama ikupendezavyo Wewe

A
Ni rahisi kuridhika

D A
Pale vitu vinapo kwenda vizuri

A
Ni rahisi kuridhika

E A
Wewe unapojihisi vizuri

D A
Lakini ni kitu gani ambacho ni changamoto zaidi

E A
Ni kuridhika pale vitu endapo vibaya

D A
Kuwa mwenye subira katika nyakati za shida

E A
Pengine unaweza hata kuimba wimbo

KIBWAGIZO

Tangu alipokuwa mtoto
Bwana alipata fedheha nyingi
Tangu mapema maishani mwake
Yeye hakuwa na raha wala starehe

Lakini Yeye alibakia mwenye kuridhika na mtulivu
Kamwe hakuwa na wasiwasi
Aliamini katika Mungu na kukubali Mapenzi Yake
Aliendelea hivyo kwa subira kabisa

KIBWAGIZO

C. Kukariri mateuzi

Hapo chinini baadhi ya mawazo ambayo yatakusaidia kuwasilisha dhima ya somo na teuzi ambalo watoto watajifunza kukariri.

> ‘Abdu’l-Bahá aliridhika na Mapenzi ya Mungu katika hali zote. Yeye alizoea kuwaambia wale waliomzunguka kwamba ni rahisi kuridhika pale kila kitu kinapokwenda vizuri, pale mtu anapokuwa mwenye afya na anaishi kwa starehe. Kile ambacho ni kigumu zaidi ni kuhisi mwenye furaha na kuridhika katika nyakati za shida, katika nyakati za magonjwa na taabu. Licha ya mateso yote amabayo yalighubika

maisha Yake, 'Abdu'l-Bahá kamwe hakuvunjika moyo. Hata katika nyakati hatari kabisa na ngumu, Yeye alibakia mwenye kuridhika na mwenye shukurani kwa Mungu. Daima Yeye alikuwa mchangamfu na mwenye matumaini. Hebu tukariri teuzi lifuatalo ili aghalabu tuweze kukumbushwa thamani ya kuridhika na mapenzi ya Mungu:

> **"Chanzo cha utukufu wote ni kukubali chochote kile ambacho Bwana ametujalia, na kuridhika na kile ambacho Mungu Ameamuru."[116]**

Utukufu

1. Baada ya kusoma sayansi shuleni, Poh Leng alijiunga na kundi moja la wanasayansi. Wao walifanya vumbuzi nyingi muhimu. Kazi yake iliipa utukufu jina la familia yake.

2. Swee alipenda kutazama mazingira asili — kwenye milima, miti, na bahari. Wakati wowote alipoona uzuri wa ulimwengu, yeye alifikiria kuhusu ufahari na ukuu wa Mungu, Muumba wa vitu vyote. Kwa kutazama mazingira ya asili kulimfanya Swee afikirie utukufu wa Mungu.

Kujaaliwa

1. Paulo humshukuru Mungu kila siku kwa ajili ya familia yake yenye upendo, afya yake nzuri, na kwa ajili ya vitu vyote vizuri ambavyo Mungu amempa. Paulo ni mwenye shukrani kwa zawadi nyingi ambazo Mungu amemjaalia.

2. Bila jua, dunia ingekuwa giza na baridi, na hakuna chochote ambacho kingeishi juu yake. Jua hujalia mwangaza na joto juu yetu.

Amuru

1. Mfalme alitoa amri kuwa watu wote wa nchi yake wasiweze kufanya kazi siku ya kwanza ya mchipuo. Siku ya kwanza ya msimu wa mchipuo iliamuriwa kuwa sikukuu.

2. Kwa miezi mingi haikunyesha mvua katika jimbo hilo, na watu waliamuriwa na halmashsuri ya kijiji kupunguza matumizi ya maji. Makatazo yaliamuriwa na halmashauri kwa ajili ya kuokoa maji.

D. Hadithi

Jioni moja, 'Abdu'l-Bahá alikuwa anatembea na Wabahá'í wachache katika jiji angavu wa London. Walitembea kwenye mtaa ambao uliangaziwa na taa ziwakazo pande zote mbili, taa ambazo zilitandazwa mbali zaidi ya upeo wa macho. Wale walioambatana na Bwana mpendwa walijihisi kana kwamba mioyo yao ilipelekwa kwenye ulimwengu mwingine.

"Mimi nimefurahishwa sana na mandhari hii," 'Abdu'l-Bahá alikazia. "Mwangaza ni mzuri, mzuri sana. Kulikuwa kuna giza kubwa katika ya gereza la 'Akká."

Kundi dogo la marafiki waliompenda 'Abdu'l-Bahá, walisikitishwa na kumbukumbu ya kifungo Chake katika ngome mji - wa 'Akká, ambako Yeye alikuwa ametumikia miaka mingi sana kama mfungwa sambamba na Baba Yake, Bahá'u'lláh. Palikuwa

mahali ambapo hapakuvutia hata kidogo na familia ilikumbwa na taabu nyingi. "Sisi tunafurahi, ooh tunafuraha tele kwamba wewe u huru," wao walisema.

Kwa hili 'Abdu'l-Bahá alijibu: "Mimi nilikuwa mwenye furaha katika gereza lile, kwa sababu siku hizo zilitumika katika njia ya huduma." Gereza kubwa kabisa, Yeye aliwaambia ni gereza la nafsi. Mnaona, kama tukijifikiria tu wenyewe na siyo wale wanaotuzunguka — hapo ndipo tunapokuwa tumefungwa kweli, ndipo tunapoteseka kweli! 'Abdu'l-Bahá alikuwa anaridhika wakati wote, kwa sababu Yeye alitembea katika njia ya huduma kwa Mungu na jamii ya binadamu. Na kwa hiyo, hata katika siku zenye giza kabisa kama mfungwa ndani ya 'Akká, mwangaza wa roho Yake usiyoshindika uling'aa na kuwapa joto na faraja watu wengine.

E. Mchezo: "Mchongaji"

Jifanye kuwa wewe ni mchongaji na watoto watakusaidia kutengeneza kazi yako ya sanaa. Mwambie mtoto mmoja aje mbele ya darasa na kufanya mkao ambao wewe utamuonesha — kwa mfano, kuinama kuelekea mbele na kunyoosha mikono. Halafu, mmoja baada ya mwingine au wachache kwa wakati mmoja, waite watoto wengine mbele ya kundi na kuonesha mikao ili wao waweze kuiga. Pindi wao wote wakishajua mikao yao, wakusanye pamoja na kutengeneza kinyago cha sanaa. Halafu jiongeze na wewe mwenyewe kwenye kundi kama sehemu ya mwisho.

Unaweza kuendelea na mchezo kwa kuwaga watoto wako katika jozi. Na ifanye kila jozi wafanye kwa zamu, mmoja awe sanamu anayefanya mikao inayotakiwa na mwingine mchongaji.

Unaweza kufikiria njia nyingine za mchezo pia. Kwa mfano, unaweza kuuliza maswali kama "Je, unaweza kujifanya uzio?" au "Je, unaweza kujifanya bustani?" Watoto hapo wanaweza kujipanga wenyewe kama inavyotakiwa.

F. Kupaka rangi: Mchoro wa 15

G. Sala za kufunga

SOMO LA 16

A. Kutongoa na kukariri sala

Hadi kufikia darasa hili, watoto wote wanapaswa waweza kutongoa kutoka sala walioikariri iliyotambulishwa katika Somo la 13, ambayo unaweza kupitia nao baada ya kufungua ibada.

B. Nyimbo (ikijumuisha mapitio ya nyimbo zilizopita)

Sisi Ni Matone

C
Sisi ni Matone
Sisi ni Matone *(fanya mwangwi wa sauti)*

C
Ya bahari moja
Ya bahari moja

F
Sisi ni mawimbi
Sisi ni mawimbi

G
Ya bahari moja
Ya bahari moja

KIBWAGIZO:

C
Njoo na jiunge nasi
Njoo na jiunge nasi *(fanya mwangwi wa sauti)*

F
Kutafuta umoja

C G C F C
Hii ni njia ya maisha yako nami

Sisi ni maua *(fanya mwangwi wa sauti)*
Ya bustani moja
Sisi ni majani
Ya mti mmoja

KIBWAGIZO

Dunia yote *(fanya mwangwi wa sauti)*
Ni Nchi moja tu
Binadamu ni mmoja
Huwezi kuona

KIBWAGIZO *(rudia msitari wa mwisho)*

C. Kukariri mateuzi

Mawazo hapo chini yatakusaidia kutambulisha dhima ya somo, wema, na teuzi ambalo watoto watalikariri.

Mungu aliumba jamii nzima ya binadamu kuishi pamoja kama familia moja. Kama tukifanya hivi, hatuwezi kuacha tofauti zije kati yetu. Badala yake, tunapaswa kuchangamana na watu wa kila dini, taifa na usuli kwa upendo na wema katika mioyo yetu. Ili kutusaidia kukumbuka hili, hebu tukariri teuzi lifuatalo la Bahá'u'lláh:

"Amebarikiwa yule achangamanae na watu wote katika roho ya wema mkubwa kabisa na upendo."[117]

Changamana

1. Yangeyange na ndege ng'ombe ni aina mbili za ndege wanaoishi kondeni. Wao aghalabu huonekana pamoja. Ndege hawa wa aina mbili huchangamana.

2. Katika mkutano wa ibada, baada ya sala kusomwa, watu walibaki na kuchangamana.

D. Hadithi

Unajua kutoka baadhi ya hadithi za awali kwamba, 'Abdu'l-Bahá alipofika 'Akká mara ya kwanza, watu wengi walimtendea vibaya sana. Walikuwa wakatili kwa Wabahá'í na hawakutaka kuongea nao. Punde tu hata hivyo, walikuja kuona kuwa Wabahá'í walikuwa watu wenye upendo na wema, na polepole watu wengi zaidi wa mji walianza kuwaonesha wema badala yake. Lakini walikuwepo wachache ambao waling'ang'ania hasira zao na chuki.

Sasa, siku moja, mtu mmoja ambaye bado alibeba chuki nyingi katika moyo wake dhidi ya 'Abdu'l-Bahá aliwasikia watu wengine wakiusifu ukuu Wake na wema. Yule mtu alikasirika sana. Yeye angewaonesha, alisema kwa hasira, kwamba Mtu huyu ambaye wao wote walimheshimu, hakuwa mtu mzuri hata kidogo. Na aliondoka haraka, moyoni mwake aliungua kwa hasira. Yeye alijua kwamba 'Abdu'l-Bahá angekuwa anasali msikitini wakati huo, na aliharakia huko, tayari kumvagaa mpendwa Bwana. Lakini 'Abdu'l-Bahá alimwangalia yule mtu kwa utulivu na heshima. Kwa upendo, Yeye alimkumbusha kuhusu mafundisho ya Mungu kwamba tunatakiwa kuwa wakarimu kwa wageni wote, hata wale ambao ni tofauti na sisi. Kwenye hili, yule mtu alitambua kuwa 'Abdu'l-Bahá na Wabahá'í, kwa hakika, walikua ni kama wageni ndani ya mji wa 'Akka nyumbani kwake. Na, kama ilivyo kwa mwenyeji mkarimu, angepaswa kuwakaribisha kwa upendo na kuwatendea kwa wema.

E. Mchezo: "Sifa Iliyofichwa"

Waambie watoto kutengeneza duara, na mikono yao miwili ikiwa imeunganishwa mbele wao. Simama katikati ya duara, ukishika kitu kidogo kama kokoto. Kitu hicho kinawakilisha sifa, kwa mfano, "wema". Kadiri unavyotembea kufuata duara, pitisha mkono wako juu ya mikono ya kila mtoto na sema, kwa mfano, "John ni mwema, Isabella ni mwema, Dervi ni mwema, na kadhalika." Kila mtoto anapaswa kufunga mikono yake, akifanya kana kwamba amepewa kitu. Unapaswa haswa kuacha hicho kitu katika mikono ya mmoja wa watoto. Ukishazungukia mduara wote, mtoto mmoja anapaswa kujaribu kukisia ni nani aliye na kile kitu kwa kusema, kwa mfano, "Kenji ni mwema sana." Halafu Kenji anapaswa kufungua mikono na kuonesha kama anacho au hana. Mtoto anapaswa kukisia mara tatu nani aliye na hicho kitu, baada ya hapo mchezo unaweza kurudiwa kwa kutumia sifa nyingine. Unapaswa uhakikishe kwamba kila mtoto amepewa kitu katika mzunguko mmoja angalau.

F. Kupaka rangi: Mchoro wa 16

G. Sala za kufunga

SOMO LA 17

A. Kutongoa na kukariri sala

Kwa masomo manne yanayofuata, watoto watajifunza kutongoa sala iliyopo hapo chini kwa kukariri, na wataiona kama chanzo cha hamasa ukifungua kila kipindi cha darasa kwa sala mpya ambayo umeikariri, kama vile ile iliyopendekezwa katika Sehemu ya 16. Baada ya wanafunzi wachache kuungana na wewe katika kusema sala za kufungua, unaweza kuitambulisha hii hapa katika njia ya kawaida.

> **"Jina Lako ndilo kuponywa kwangu, Ee Mungu wangu, na kukukumbuka Wewe ndiyo dawa yangu. Kuwa karibu na Wewe ndiyo tumaini langu, na upendo Kwako ndiyo mwenzi wangu. Huruma Yako kwangu ndiyo kiponyesho changu na msaada kwangu katika ulimwengu huu na ulimwengu ujao. Wewe, hakika, u Mwenye Baraka zote, Ajuaye yote, Mwenye hekima zote."[118]**

B. Nyimbo (yakiwemo mapitio ya nyimbo zilizopita)

Chanzo cha Ujasiri

KIBWAGIZO:

```
        Am
Chanzo cha ujasiri na nguvu
                Dm                E         Am
Ni uendelezaji wa Neno la Mungu
        Am
Chanzo cha ujasiri na nguvu
      Dm            E        Am
Ni uthabiti katika upendo Wake


          G
Jisahau mwenyewe
          C
Simama kwa ajili ya kile kilicho sahihi
         E7
Watetee wale wenye mahitaji
         Am
Tegemea juu ya uwezo Wake
```

(Unaendelea ukurasa unaofuata)

Fundisha Neno la Mungu
Uwe jasiri katika vitendo vyako
Fuata njia Yake
Ikuongoze kwenye furaha

KIBWAGIZO

C. Kukariri mateuzi

Kauli ifuatayo itakusaidia katika kuwasilisha dhima ya somo na teuzi kwa ajili ya kukariri:

> Kuwa na ujasiri humaanisha ni kusimama kwa kile ambacho ni sahihi hata kama ni sisi pekee ambao hufanya hivyo, kuwatetea wale wenye mahitaji msaada wetu hata kama utatusababishia usumbufu, na kusema ukweli hata pale tunapojua kwamba unaweza kutupelekea kwenye shida. Uhitaji ujasiri kukabiliana na magumu katika maisha kwa utulivu na neema. Tunachota ujasiri wetu kutoka upendo wa Mungu na shauku yetu ya kumfurahisha Yeye juu ya wengine wote. Ili kutusaidia kukumbuka tunapaswa kukabiliana na kila hali katika maisha kwa ujasiri, hebu tukariri teuzi lifuatalo:

"Chanzo cha ujasiri na nguvu ni uendelezaji wa Neno la Mungu, na uthabiti katika Upendo Wake."[119]

Chanzo

1. Kyongmi huishi katika kijiji kimoja bondeni. Theluji inayoyeyuka kutoka juu ya milima jirani hukipatia kijiji maji. Chanzo cha maji ya kijiji ni theluji kutoka vilele vya milima.

2. Bi. Putters ana watoto watatu wenye upendo na tabia nzuri. Watoto wake ni chanzo chake cha shangwe na furaha.

Uendelezaji

1. Marafiki wawili wa Shoa walianza kubishana na kukasirikiana. Shoa alimsaidia kila mmoja kuona mtazamo wa mwenzake na kuleta amani. Shoa daima anaendeleza amani na uelewa kati ya marafiki zake.

2. Muuguzi mmoja anatembelea darasa kwa ajili ya kuwafundisha watoto kuhusu vyakula ambavyo ni vizuri kwa ajili ya afya zao. Muuguzi huendeleza ulaji wenye afya.

Uthabiti

1. Promilla alijua kwamba kuwa yeye alitaka kuwa daktari. Yeye daima alisoma sana shuleni, na baada ya miaka mingi ya kazi ngumu, alifanikisha lengo lake. Alikuwa thabiti katika juhudi zake za kuwa daktari.

2. Zvondai alikwenda kwenye kijiji cha mbali sana kusaidia kufungua shule mpya. Ingawa aliikosa familia yake na alikabiliana na matatizo mengi, yeye alionesha uthabiti

na alikaa katika kijiji kwa kipindi cha miaka mingi, akiwafunza walimu na kufanya kazi na watoto.

D. Hadithi

‘Alí-‘Askar alikuwa mfanyabiashara wa Uajemi. Alipokuwa Mbahá’í, alipata shida nyingi kwenye mikono ya wale walioipinga Imani. Ndani ya kipindi kifupi, alipoteza kila kitu alichokuwa nacho. Hata hivyo, ‘Alí-‘Askar hakukata tamaa. Alipoona kuwa asingeweza kupata riziki yake katika nchi yake ya kuzaliwa, aliamua kuhamia Adrianopoli, jiji mmoja la nchi jirani.

Katika Adrianopoli, ingawa bado alikuwa na mali kidogo, alifanikiwa kupata bidhaa kiasi. Hata hivyo, kabla yeye hajafanikiwa kuuza hata kitu kimoja, alishambuliwa na wezi ambao walimwibia kila kitu chake, wakimwacha bila chochote kwa mara nyingine tena.

Muda mfupi baadaye, wezi walikamatwa, na mali nyingi walizokuwa wamekusanya kwa kuwapora watu wengi zilitaifishwa. Afisa mmoja wa serikali ya mtaa alibumbuazwa na mali na alipata wazo la kujilimbikizia mali kwa ajili yake mwenyewe. Yeye alimwita ‘Alí-‘Askar ofisini kwake na alieleza.

“‘Alí-‘Askar,” alisema, “wezi hawa ni matajiri sana. Katika taarifa yangu kwa serikali mimi nimeandika kuwa kiasi kilichoibiwa kutoka kwako kilikuwa kikubwa. Kwa hiyo wewe lazima uje mahakamani na kuthibitisha kuwa nilichoandika ni kweli.” Kwa njia hii, afisa alifikiri, fedha yote ingerudishwa kwa ‘Alí-‘Askar, na wao wawili wangegawana mali kati yao wenyewe.

‘Alí-‘Askar alijua kwamba yeye asilani asingekubali kuufuata mpango huo “Heshima Yako, Khán,” Yeye alijibu, “bidhaa iliyoibiwa kutoka kwangu ilikuwa kidogo sana. Nitawezaje kutoa taarifa isiyo ya kweli? Wao watakaponiuliza maswali, mimi nitawaambia ukweli kama ulivyo. Ninafikiria hili ndilo jukumu langu, na ni hilo tu.”

Afisa alijaribu tena kumshawishi ‘Alí-‘Askar. “Sisi tumepata fursa nzuri kabisa hapa,” afisa alisema. “Wewe na mimi sote tunaweza kunufaika na hili. Usiache fursa ya kipekee ikupite mikononi mwako!”

Lakini ‘Alí-‘Askar tena alikataa akisema, “Khán, mimi nitajibuje kwa Mungu? Niache nilivyo. Mimi nitasema ukweli, na siyo kingine ila ukweli.”

Sasa Afisa alikasirika. Kama ‘Alí-‘Askar hakukubaliana na mpango wake, mipango yake yote ingeharibika, na yeye angepoteza mali nyingi ambazo zilikuwa kwenye himaya yake, kwa hiyo alianza kumtishia ‘Alí-‘Askar, akitumaini kumuogofya ili ashirikiane naye. “Mimi nitakufunga gerezani,” yeye alisema. “Nitakufanya ufukuzwe nchini; sitaacha kukupa mateso ya kila namna.” Halafu yeye alimwambia kama hakuafiki, angemrudisha Uajemi.

‘Alí-‘Askar alitabasamu tu. “Jináb-i-Khán,” yeye alisema, “nifanyie upendavyo tafadhali; mimi sitasaliti kile ambacho ni sahihi.”

E. Mchezo: “Ndio au Hapana”

Anza mchezo kwa kuwaambia watoto watengeneza duara pana, na wewe ukiwa katikati. Sasa waelezee watoto kwamba utasema matamko kadhaa. Baadhi yatakuwa sahihi na mengine siyo sahihi. Waambie kuwa, kama tamko ni sahihi, wao wanapaswa kusema kwa sauti kubwa, “ndio” na waruke kuelekea katikati ya duara. Kama siyo sahihi, wao wanapaswa kusema kwa sauti kubwa “hapana” na kuruka kuelekea nyuma.

Matamko yako yote yanapaswa kujikita kwenye vitu ambavyo watoto wanaweza kuviona kwa urahisi. Mifano ya matamko ya “ndio” ni kama yafuatayo: “Jua huleta mwangaza.” “Miti huota kutoka mbegu.” “Milima ni mirefu.” Wewe pia unaweza kufanya matamko ambayo huelezea kile ambacho watoto wamevaa, kwa mfano, “Sera amevaa shati la kibluu,” au kile wanachokiona katika eneo linalowazunguka, kama “zipo benchi mbili hapo.”

Mifano michache ya matamko ya “hapana” ni: “Mvua hunyesha kuelekea juu.” “Samaki huruka.” “Mawe hutembea kwa miguu.” Tena, unaweza kuchota kutoka kwenye mandhari yanayokuzunguka kupata matamko yasiyo sahihi. Kumbuka kwamba unapaswa kuwa na matamko sahihi mengi zaidi kuliko yale yasiyo sahihi, ili hadi kufikia mwisho wa mchezo, watoto wote waweze kukufikia katikati ya duara.

F. Kupaka rangi: Mchoro wa 17

G. Sala za kufunga

SOMO LA 18

A. Kutongoa na kukariri sala

Baada ya kufungua kwa ibaada, watoto wanapaswa watumie muda kujifunza kutongoa sala waliyoikariri iliyotambulishwa kwenye somo lililopita.

B. Nyimbo (ikijumuisha mapitio ya nyimbo zilizopita)

Uwe mwenye Matumaini daima

```
     C              F
Mustakabali sisi asilani hatuujui
   G                  C
Nini Kitatokea siku inayofuata
      C               F
Walakini fadhila kamwe haziachi kutiririka
 G                  C
Mwamini Mungu na tengeneza njia yako
```

(Unaendelea ukurasa unaofuata)

KIBWAGIZO:

```
     F            G
Uwe mwenye matumaini, uwe mwenye matumaini,
     C                        F
Na zipate fadhila za Mungu kila mahali
      F
Jua litachomoza
      G
Na kujaza anga
 C                F
Tazama juu kwa macho wenye matumaini
 F                    G        C
Mtazame Yeye kwa macho yenye matumaini
```

Uwe mwenye matumaini, jitahidi kukua
Na baridi huachia nafasi kwa mchipuo
Fadhila Zake kamwe hazikomi kutiririka
Zinaleta uhai kwa kilakitu

KIBWAGIZO

Uwe Chanzo cha furaha na amani
Tumikia na acha roho imeremete
Kumbuka fadhila kamwe hazikomi
Uwe mwenye matumaini kwa ajili ya kesho

KIBWAGIZO

C. Kukariri mateuzi

Hapo chini ni baadhi ya mawazo ambayo unaweza kutumia kutambulisha teuzi watakalokariri watoto katika darasa hili.

> Upendo wa Mungu daima u pamoja nasi. Yeye kamwe hatuachi peke yetu na huahidi kutusaidia katika maisha yetu yote. Ingawa hatujui nini kitakachotokea kutoka siku moja hadi nyingine, tunamwamini Mungu na kukumbuka kwamba zawadi Zake na fadhila zinatuzunguka kote. Na hivyo tunatumaini pale tunapo tazama mustakabali, tuna ujasiri kwamba tutapokea gawio la baraka Zake zisizo na kikomo. Kwa mioyo iliyojaa matumaini, kila mara tunatarajia mmiminiko wa fadhila za Mungu juu yetu. Ili kutusaidia kukumbuka umuhimuwa wa kuwa wenye matumaini, hebu tukariri maneno haya ya ‘Abdu’l-Bahá:

> **“Kamwe usipoteze imani yako kwa Mungu. Daima uwe mwenye matumaini, kwa maana fadhila za Mungu kamwe hazikomi kutiririka juu ya mtu.”**[120]

Imani

1. Edward alikuwa na tatizo na alimwendea Hung Wei kupata msaada. Edward anajua kuwa Hung Wei angefanya kila alichoweza kumsaidia. Edward alikuwa na imani kwa Hung Wei.

2. Nirmala anataka kukarabati paa la nyumba yake lakini hawezi kufanya hivyo peke yake. Marafiki wa Nirmala wanajitolea kuja siku inayofuata kumsaidia. Yeye ana Imani kuwa wangekuja kama walivyoahidi na anaweka kila kitu tayari.

Matumaini

1. Iosefina alipanda mbegu mahali penye jua na uimwagilia maji kila siku. Anatarajia kuona mbegu ikiota. Iosefina ni mwenye matumaini kuwa mbegu siku moja itakuwa mti mkubwa wenye nguvu.

2. Rafiki mzuri wa Antonio, Mattias alihamia mji mwingine. Antonio alimkumbuka rafiki yake, lakini yeye alikuwa mwenye matumaini kuwa wao wangeonana tena hivi karibuni.

Fadhila

1. Kila usiku Lilian anaposali, hufikiria kuhusu vitu vingi ambavyo amebahatika kuwa navyo. Yeye anawafikiria wazazi wake, marafiki zake, walimu wake, na hata kitanda anacholalia. Lilian daima ni mwenye shukrani kwa ajili ya fadhila anazopata.

2. Reza anao marafiki wengi na ndugu wanaompenda na wanamsaidia kukua. Reza ni mwenye shukrani kwa ajili ya fadhila ya upendo wao na msaada.

Kukoma

1. Wakati Tahir anapofunga bomba la maji, maji yanaacha kutoka; maji hukoma kutirika.

2. Hata wakati wa siku zenye mawingu, mionzi ya jua huipa joto dunia. Mionzi ya jua kamwe haikomi kuifikia dunia.

D. Hadithi

Palikuwepo na mtu asiyekuwa na makazi, ambaye aliishi peke yake kwenye kingo za Mto Thames huko London. Yeye alikuwa mwenye huzuni sana na alikuwa amepoteza matumaini yote ya kupata furaha maishani. Siku moja, alilipita duka moja na alivutiwa na picha moja katika gazeti. Ilikuwa picha ya sura ya 'Abdu'l-Bahá. Yule mtu alisimama ameganda, akiikodolea macho picha. Yeye alikuwa hajamuona kamwe 'Abdu'l-Bahá kabla ya hapo na hakujua alikuwa nani, lakini alikuwa ana uhakika kwamba, lazima akutane Naye. Anuani ya nyumba ilikuwa imewekwa gazetini, kwa hiyo yule mtu alianza kutembea, akitumaini kumpata Abdu'l-Bahá pale. Alitembea masafa marefu — takriban kilometa hamsini — lakini aliendelea kutembea hadi alipoifikia hiyo nyumba.

Mtu yule alikuwa amechoka sana na mwenye njaa, hatimaye alipofika, na mama mwenye nyumba alimkaribisha ndani kwa wema, akampa chakula, na alimuacha apumzike kidogo. Alipopumzika, alimsimulia yule mwanamke hadithi yake na halafu alimuuliza kama 'Abdu'l-Bahá alikuwa pale. Yule mwanamke alimhakikishia kuwa ndio Yeye alikuwa hapo.

"Je, Ataonana na mimi?" aliuliza. "Hata mimi?"

Mara tu yule mwanamke alipomjibu kuwa bila shaka 'Abdu'l-Bahá angemuona, Bwana Mwenyewe alijitokeza mlangoni. Yule mtu alisimama, na 'Abdu'l-Bahá alimyooshea mikono Yake kumsalimia. Ilikuwa ni kana kwamba yule mtu alikuwa rafiki yake wa zamani ambaye 'Abdu'l-Bahá alikuwa anatarajia kumuona. Yeye alimkaribisha kwa upendo na faraja na alimuomba akae chini karibu Yake.

Halafu 'Abdu'l-Bahá, ambaye daima alijua jinsi ya kurudisha furaha ambayo mioyo ya watu ilikuwa imepoteza, alianza kuongea na yule mtu. Yeye alimhamasisha kuachilia mbali huzuni yake, alimkumbusha kuwa yeye alikuwa tajiri katika Ufalme wa Mungu! Kadiri 'Abdu'l-Bahá alivyo mmiminia yule mtu faraja, maneno Yake ya kumfariji yalianza kumponya moyo Wake na alimpa nguvu. Kidogo kidogo, huzuni yake iliondoka. Kabla ya kuondoka, yule mtu alimwambia 'Abdu'l-Bahá kuwa yeye asingeruhusu umasikini umsikitishe tena; badala yake angetafuta kazi mashambani na angeweka akiba ya kununua ardhi, ambamo angepanda maua ya udhulungi ya kuuza sokoni. Yule mtu alijifunza kutoka kwa 'Abdu'l-Bahá kuweka imani yake kwa Mungu na kuamini kuwa Mungu angeithibitisha na kubariki jitihada zake. Unyonge wake uligeuka kuwa matumaini.

E. Mchezo: "Mtengeneza mvua"

Kwanza wafanye watoto wasimame katika duara kukuzunguka wewe, na halafu watambulishie mchezo kwa kuwaambia kufikiria kana kwamba wao wamo katika jangwa wakitamani sana kupata mvua. Kuanza, sugua viganja vya mikono pamoja na waambie watoto kwamba, pale utakapomtazama kila mmoja, huyo pia aanze kusugua viganja vyake. Ukisha zungukia duara zima na watoto wote wanasugua viganja vyao, waambie waendelee hadi wewe utakapomtazama kila mmoja pamoja na ishara mpya, wao wanatakiwa kumuiga. Alisa vidole vyako kama ishara inayofuata na piga makofi kama ishara inayofuata tena ikifuatiwa na kupiga mapaja na halafu piga nyayo zako chini. Sauti inayofanywa na watoto wote pamoja inafanana kama matone machache ya mwanzo ya mvua inayoanza kunyesha na mlio wa radi kubwa mwishoni.

F. Kupaka rangi: Mchoro wa 18

G. Sala za kufunga

SOMO LA 19

A. Kutongoa na kukariri sala

Kama kawaida, fungua darasa kwa sala halafu unaweza kuendelea kuwasaidia watoto kukariri ile ambayo ilitambulishwa katika Somo la 17.

B. Nyimbo (yakiwemo mapitio ya nyimbo zilizopita)

Mikono Yenye Pilikapilika

KIBWAGIZO:

```
        C                F
Mikono yenye pilikapilika hufanya watoto kuwa wenye furaha
        C              G
Watoto wenye furaha wanaweza kuonekana
         C           F
Wakiwafurahisha watu wengine
          C       F         G     C
Wakieneza amani na upendo kila mahali
```

```
        C                 F
Mikono ifanyayo kazi kujenga ulimwengu mpya
C                  G
Kila mtu ana wajibu
       C            F
Sisi sote tunaweza kuwa wenye shukurani sana
       C        F         G         C
Kwa kuwa si punde tu tutafikia lengo letu
```

KIBWAGIZO

Mungu atatusaidia kujenga ulimwengu mpya
Ambamo sisi sote tunamsaidia mwingine
Sisi sote tutampenda jirani yetu
Zaidi kuliko tunavyojipenda sisi wenyewe

KIBWAGIZO *(pamoja na rudia msitari wa mwisho)*

C. Kukariri mateuzi

Katika somo hili, watoto watakariri teuzi kuhusu uaminifu, na wewe unaweza kutambulisha dhima hii katika njia ifuatayo:

Sifa moja kubwa kabisa katika uoni wa Mungu ni uaminifu. Mtu mwaminifu ni mkweli na mwadilifu na anaweza kutegemewa kutimiza ahadi yake. Hatupaswi kusema kitu kimoja lakini kufanya kingine. Vitendo vyetu daima vinapaswa kuakisi maneno yetu. Tunapokuwa waaminifu, wengine wanaweza kuwa na uhakika kuwa tutafanya kila tuwezalo kutimiza majukumu yetu na kutekeleza wajibu wetu kwa namna hii, watu wanaweza kufanya kazi pamoja kwa upatano, wakijua kuwa kila mmoja atafanya sehemu yake. Ili kutusaidia kukumbuka umuhimu wa uaminifu, hebu tukariri teuzi lifuatalo:

"Uaminifu ni mlango mkubwa kabisa uelekezao kwenye utulivu na usalama wa watu."[121]

Uaminifu

1. Athos alimwahidi mama yake kuwa angemsaidia kuandaa chakula cha jioni. Wakati marafiki zake walipokuja nyumbani kwake kumwalika kucheza nje, Athos alikumbuka ahadi alioitoa kwa mama yake na aliwaambia marafiki zake kuwa angecheza nao wakati mwingine. Athos alionesha sifa ya uaminifu.

2. Sunita alienda dukani kununua vitu vichache kwa ajili ya familia yake, lakini aligundua kuwa hakuleta fedha za kutosha kulipia kila kitu alichohitaji. Yeye alimuomba mwenye duka kama angeweza kuleta fedha iliyobaki siku inayofuata. Mwenye duka alisema hii ilikuwa sawa kwa sababu alijua Sunita alikuwa mwaminifu na angevilipia vitu kama alivyoahidi.

Utulivu

1. Wakati wowote Emilio anapotaka kufanya uamuzi muhimu, hujaribu kutafuta sehemu tulivu kwa ajili ya kufikiria na kutaamali. Huenda kwenye bustani tulivu ya karibu. Kwa utulivu wa bustani, anaweza kusafisha akili yake na moyo.

2. Wakati mmoja tufani kubwa ilipita, kila kitu kikawa na ukimya usiyo wa kawaida na kusimama kabisa. Amani na utulivu vilifuata tufani.

Usalama

1. Mnyama mchanga anapoogopa, aghalabu humkimbilia mama yake kwa ajili ya usalama. Mama huwapa usalama watoto wake.

2. Msafiri wa miguu aliondoka kwenye kinjia na akapotea msituni. Aliposhindwa kurudi, viongozi wa msafara kutoka kijijini walikwenda kumtafuta. Yeye alijisikia hisia ya usalama pale walipompata, akijua kuwa wangeongoza kurudi kwenye usalama.

D. Hadithi

Miaka iliyopita, katika siku za mwanzo wa Imani, kulikuwa na idadi ndogo tu ya Wabahá'í, walioenea katika nchi kadhaa. Wao walikabiliana na changamoto nyingi na aghalabu walimwandikia 'Abdu'l-Bahá katika Nchi Takatifu habari na kumwuliza maswali. Barua zao zilisafiri kwa masafa marefu kabla ya kumfikia Yeye, na Yeye angejibu kila barua kwa upendo mkubwa na uangalifu. Maneno Yake ya kutia moyo

yaliwaimarisha na yalifurahisha mioyo yao. Na kwa hiyo ilikuwa muhimu kuwa mtiririko huu wa mawasiliano usikatishwe.

Sasa, katika eneo hilo wakati huo aliishi Mbahá'í aliyeitwa Muḥammad-Taqí. Yeye alikuja kutoka Uajemi miaka mingi kabla kama kijana na alianzisha biashara yake ndogo. Polepole alikuja kujulikana kwa ajili ya uthabiti wake usioyumba. Alikuwa akitegemewa sana kiasi kwamba barua zote kwa ajili ya 'Abdu'l-Bahá katika Nchi Takatifu na majibu yake yalitumwa ng'ambo vyote vilipitia nyumbani kwa Muḥammad-Taqí. Kila mmoja alijua kwamba yeye angeweza kuaminiwa kuhakikisha kila barua ilifika ilikokuwa inakwenda mara moja na kwa usaslama.

Lakini, halafu, maadui wa Imani waliinuka dhidi ya 'Abdu'l-Bahá. Wao walikuwa na wivu juu ya upendo na heshima ambavyo watu walimuonesha Yeye. Wao walitumaini kuwa wangesababisha kufukuzwa Kwake, au mbaya zaidi, kifo Chake. Wapelelezi waliwekwa kila mahali kuzungukia nyumba Yake, na Yeye alichungwa wakati wote. Wangefurahije maadui Zake kama wangeweza kukatisha mtiririko huu wa mawasiliano na kuvunja kiungo kati ya 'Abdu'l-Bahá na Wabahá'í waaminifu katika nchi nyingine; wangefurahi zaidi kama wangeweza kuiba angalau baadhi ya nyaraka ambazo zingeweza kutumika kupotosha mamlaka ya serikali!

'Abdu'l-Bahá, hata hivyo, hakuzuiliwa. Yeye aghalabu alionekana usiku wa manane akiandika kwa mwangaza wa taa Yake; kwa kuwa alikuwa amepata njia yenye uhakika ya kupokea na kutuma barua. Unafikiria Yeye alifanya nini?

Unaona, 'Abdu'l-Bahá alijua kuwa maadui Zake walitambua kazi muhimu ambayo Muḥammad-Taqí alikuwa akiitekeleza. Wao bila shaka wangeweza kujaribu kukatisha njia ya mawasiliano kupitia kwake. Kwa hiyo 'Abdu'l-Bahá alimpeleka Muḥammad-Taqí sehemu ya karibu katika nchi jirani, ambako angekuwa mbali na hatari. Halafu wengine, ambao maadui Wake walikuwa hawajawashuku, waliendelea kuingiza na kutoa nje ya Nchi Takatifu mawasiliano yote kwa Muḥammad-Taqí. Na, kutoka mahali hapo salama, yeye aliendelea kupokea kwa uaminifu na kupeleka, kamwe bila kuteteraka katika imani ambayo 'Abdu'l-Bahá alikuwa ameweka ndani yake. Kwa hiyo ndivyo ilivyokuwa kwamba, hata katika nyakati ngumu kabisa, mawasiliano pamoja na Nchi Takatifu kamwe hayakusitishwa na mwongozo uliendelea kuwafikia marafiki waliokuwa katika sehemu za mbali kabisa.

E. Mchezo: "Muongozaji"

Wagawe wanafunzi wako katika jozi na wambie washikane mikono na mwenzi wao. Mfunge macho mtoto mmoja katika kila jozi na yule wa pili atamuongoza na kumpeleka kila mahali akihakikisha kuwa hajikwai na kitu chochote. Ili kuongeza changamoto, yule mtoto aliyefungwa macho anaweza kuongozwa kuzungukia vikwazo kama vile visiki vya miti, madimbwi, mawe, na magurudumu. Pindi fundo la uaminifu likishajengwa kati ya wawili kwa njia hii, mtoto aliyefungwa macho anaweza kuongozwa kwa kutumia maelekezo tu. Katika hali hiyo, muongozaji anapaswa kumfuata nyuma kwa karibu ili kumdaka anapojikwaa.

Kama mbadala wa mchezo uliopo hapo juu, watoto wote wanaweza kufungwa macho na kuunda treni, ikiongozwa na wewe au mwanafunzi mmoja.

F. Kupaka rangi: Mchoro wa 19

G. Sala za kufunga

SOMO LA 20

A. Tongoa na kukariri sala

Baada ya wewe na wanafunzi wachache kufungua ibada, pitia pamoja na watoto sala ambazo wamekuwa wakijifunza katika masomo matatu yaliyopita.

B. Nyimbo (ikijumuisha mapitio ya nyimbo zilizopita)

Kuwasha Moto wa Upendo wa Mungu

```
            D
Moyoni mwangu
             A
Upo mwale
                 G
Ambao Mungu ameuweka
              D
Mwale maalum
              A
Huu ni moto
      G
Moto
            D
Wa upendo Wake
```

KIBWAGIZO:

```
          D           A
Mimi nitasali
            Mimi nitasali (fanya mwangwi wa sauti)
        G
Kwa Mungu
        A             D           A
Kuwasha katika moyo wangu
                Kuwasha katika moyo wangu (fanya mwangwi wa sauti)
        G
Ule mwale
```

(Unaendelea ukurasa unaofuata)

A D A
Moto wa upendo Wake

G
Na Nitajitahidi

A D
Kwamba mwangaza wake uangaze mioyo yote

Siku hadi siku
Nitaulisha mwale huu
Kadiri ninavyosali

Na kuwafanyia wengine wema
Mwale huu utakuwa
Kadiri ninavyosali
Na kuwatumikia wanadamu

Na mwale wake utachoma
Kadiri unavyokuwa
Utasikika
Na wote watakao
Kutana nao
Utawaletea joto
Wote watakao
Kutana nao

KIBWAGIZO

C. Kukariri mateuzi

Dhima ya somo hili ni kuwaka, na matamko yafuatayo yatakusaidia wewe kutambulisha dhima hii na teuzi kwa ajili ya kukariri:

> Kila mwanadamu aliumbwa kumjua Mungu na kumpenda Yeye, na sote tunayo cheche ya upendo Wake katika mioyo yetu. Ni muhimu kwetu kuulisha mwale wa upendo wa Mungu kwa kumuomba Yeye kila siku na kwa kuwatumikia wengine, ili uweze kukua ukiwa imara na imara zaidi. Kadiri mwale uwakavyo kwa wangavu zaidi katika mioyo yetu, ndivyo fukuto lake litakavyo hisiwa na wote tutakao kutana nao na wote watakaopita njia yetu. Na mioyo yao, pia, itaangazwa. Tutakapokuwa tumewashwa sana, tutakuwa kama mishumaa inayowaka ambayo haiwezi kusaidia bali lazima iwape mwangaza na fukuto wote wanaotuzunguka. Hebu tukariri teuzi lifuatalo:

> **“Muwe waliowashwa Enyi watu, kwa joto la upendo wa Mungu, ili muweze kuwasha mioyo ya wengine.”[122]**

Washa

1. Nyumba ilikuwa baridi, kwa hiyo baba yake Axel aliamua kuwasha moto. Yeye aliweka magogo mawili mekoni na aliwasha vijiti vidogo chini yake. Kuni punde tu zilianza kuwaka, na moto ulipasha.

2. Mwanasayansi mmoja alikuja shuleni na kuwaeleza wanafunzi mambo mengi ya kuvutia kuhusu jinsi muumbo unavyofanya kazi. Wao walianza kumuuliza maswali tofauti baada ya hotuba yake. Yeye alikuwa amewasha katika wanafunzi shauku ya kujua zaidi kuhusu ulimwengu.

D. Hadithi

Thomas Breakwell alikuwa mwanaume kijana ambaye alikuwa na cheo muhimu katika kiwanda cha pamba kusini mwa Muungano wa Majimbo na alitumia likizo yake katika nchi za Ulaya. Alipokuwa anaelekea Ulaya msimu wa kiangazi cha mwaka 1901, alikutana na mwanamke mmoja katika meli na alianza kuongea naye kuhusu mada za kiroho. Wao walipofika Paris, yule mwanamke alimpeleka kukutana na rafiki yake ambaye aliishi katika ghorofa moja katika jiji na ambaye, yeye alijua, alipenda vitu alivyovipenda yeye. Mwanamke kijana aliwakaribisha na wao watatu waliongea kwa kitambo kidogo. Kabla ya kuondoka, Breakwell alimuuliza mwenyeji wake kama angeweza kurudi kuongea zaidi. Yeye alikaribishwa aje kuwaona asubuhi inayofuata.

Alipofika siku iliyofuata, mwanamke kijana aligundua kuwa macho yake yalikuwa yanang'aa kwa wangavu na sauti yake ilijaa hisia. Yeye alimkaribisha akae juu ya kiti. Breakwell alimtazama kwa uangalifu kwa dakika moja na halafu alimweleza kitu kilichomtokea. Baada ya kuondoka nyumbani kwake siku iliyopita, yeye alitembea kando ya njia moja pana, peke yake, katika hewa yenye uvuguvugu na nzito ya jioni. Hata jani moja halikupeperuka. Halafu, ghafla upepo mkali ulivuma na kuleta habari njema za ujumbe mpya kutoka kwa Mungu!

Mwanamke kijana alimhimiza atulie kidogo, unaona, yeye alikuwa anaujua ujumbe ambao Breakwell alikuwa anauongelea. Katika siku tatu zilizofuata, kupitia masaa mengi, alimwambia kila kitu alichoweza kuhusu Imani ya Kibahá'í — historia yake na mafundisho yake — na kuhusu 'Abdu'l-Bahá, Kielelezo kamili cha mafundisho hayo, Ambaye alikuuwa anaishi katika mji-gereza wa 'Akká katika Nchi Takatifu.

Hadi kufikia mwisho wa siku tatu, moyo wa Breakwell ulikuwa umejaa furaha na matumaini kiasi kwamba hakutaka kitu kingine isipokuwa kusafiri hadi 'Akká na kumtembelea 'Abdu'l-Bahá. Ilitokea kwamba alikuwepo kijana mwingine ambaye tayari alikuwa amefanya mipango ya kwenda Nchi Takatifu kwa kusudi hilo hilo na ambaye alifurahi sana kuwa Breakwell angeambatana naye. Kwa hiyo ujumbe ulipelekwa kwa 'Abdu'l-Bahá kumuomba idhini ya kwenda kumuona, na baada ya muda mfupi, walianza safari yao.

Wale watu wawili walifika nyumbani kwa 'Abdu'l-Bahá, wao walipelekwa katika chumba ambapo watu wengine kadhaa walikuwa wamekusanyika. Akiangaza huku na huko, Breakwell alipata wasiwasi sana. Hakuweko mtu yeyote katika chumba hicho aliyeuvutia moyo wake na alipofikiria pengine 'Abdu'l-Bahá alikuwa kati ya wale waliokuwamo humo, yeye alichelea kuwa alishindwa kumtambua Kiumbe Mtukufu

ambaye kuhusu juu Yake, yeye alikuwa amejifunza huko Paris. Yeye alikaa kitako kwa kukata tamaa. Ndipo, mlango ulifunguliwa, na Breakwell alitazama juu. Aliona mwanga angavu, na kutoka humo 'Abdu'l-Bahá alijitokeza. Yeye mara moja alijua kuwa haja yake kubwa ilikuwa imetimizwa.

Breakwell alitumia siku mbili nzuri kabisa katika uwepo wa 'Abdu'l-Bahá, ambamo moto uliokuwa umewashwa moyoni mwake ulipata nguvu nyingi zaidi na zaidi. Pale Breakwell alipomwambia 'Abdu'l-Bahá kuhusu kazi yake katika kiwanda cha pamba, ambamo watoto walichukuliwa kama wafanyakazi, 'Abdu'l-Bahá alimshauri aiache kazi hiyo kitu ambacho yeye alifanya bila kusita. Mwishoni mwa ziara yake, alirudi Paris, roho ikiwaka. Kwa kipindi kilichobaki cha maisha yake mafupi yeye aliwaka kama mshumaa mwangavu, kugawana mwangaza uliowashwa katika moyo wake pamoja na kila mmoja aliyekutana naye. Alipofariki, 'Abdu'l-Bahá alidhihirisha Waraka katika heshima yake, ambamo imo aya ifuatayo: "Ewe Breakwell, Ewe mpendwa Wangu! Wewe umewasha mwale ndani ya taa ya Umma ulioko juu, wewe umeingiza mguu wako katika Paradizo ya Abhá, umepata kimbilio katika kivuli cha Mti Uliobarikiwa, umekutana Naye katika kimbilio la Mbinguni."

E. Mchezo: "Msaidiae Mgonjwa"

Mchague mtoto mmoja kujifanye "mgonjwa". Sasa watoto wengine wawili wasimame wanatazamana, wameshikana mikono kati ya mabega na kiwiko, ili waweze kufanya "kiti". Ikitegemea juu ya ukubwa na ustadi wa watoto, utawaambia watengeneze kiti kwa njia nyingine. Kwa hiyo, watoto wote wawili washikane mikono karibu ya viganja, pamoja na mkono wa kulia kwa mkono wa kushoto na kushika mkono wa kushoto wa mwenzake kwa mkono wa kulia.

Wanafunzi wenzake sasa watamsaidia "rafiki mgonjwa" katika kukaa juu ya kiti. Chagua mti au mahali pengine kama "kituo cha afya" na waambie watoto wawili waliotengeneza kiti wampeleke mtoto "mgonjwa" kituoni.

Kwa kundi kubwa, watoto wanaweza kuombwa kutengeneza "machela ya kubebea wagonjwa" badala ya kiti, kwa kusimama katika mistari miwili inayotazamana. Wao wanapaswa kukunja mikono kwenye kiwiko, kila mmoja akishika mikono juu ya kiwiko cha mtoto aliye mbele yake. Mtoto "mgonjwa" halafu alazwe juu ya machela apelekwe kwenye "kituo cha afya". Wakumbushe watoto kwamba kila mmoja anatakiwa kufanya kazi pamoja ili wao wamfikishe "mgonjwa" kwa usalama kwenye kituo cha afya. "Kama tukimwachia mgonjwa aanguke," wewe unaweza kusema, "yeye ataumia, na sote tutasikitika. Lakini kama tukifika kwenye kituo cha afya bila matatizo yoyote, tunaweza kufurahi na kuridhika kwa sababu tunaweza kumsaidia rafiki yetu."

F. Kupaka rangi: Mchoro wa 20

G. Sala za kufunga

SOMO LA 21

A. Kutongoa na kukariri sala

Kwa somo hili na masomo matatu yanayofuata, tongoa sala uliokariri, kwa kufungua kila kipindi cha darasa, kama ile ilivyopendekezwa katika Sehemu ya 19. Baada ya wewe na watoto wachache kusema sala za kufungua, unaweza kuwasilisha sala iliyopo hapo chini, ya mwisho ambayo wao wataikariri katika daraja hili.

> **"Ewe Bwana mwema! Mimi ni mtoto mdogo, nitukuze kwa kunikubalia kuingia katika ufalme. Mimi ni wa kidunia, nifanye wa mbinguni; mimi ni wa ulimwengu wa hapa chini, niruhusu kuwa wa milki ya juu; mwenye giza, niruhusu kuwa mwangavu; mimi ni wa kimwili, nifanye wa kiroho, na nijaalie ili niweze kudhihirisha fadhila Zako zisizo na mwisho.**
>
> **"Wewe ni Mwenye Nguvu, Mwenye Upendo wote."**[123]

B. Nyimbo (yakiwemo mapitio ya nyimbo zilizopita)

Wangavu

```
      E                                A
Wakati sisi tunaakisi mwangaza unaong'aa kutoka juu
 B                                     E
Mioyo yetu itaangaza kwa wema na upendo
      E                 A
Wakati Sisi tuna shangwe, wenye kuangazwa na angavu
        B                                   E
Wote wanaozungukia watahisi fukuto la mwangaza Wake
```

KIBWAGIZO:

```
     E                 A
Ewe Mwana! Ewe Mwana wa Kuwa!
   B                               E
Wewe ni taa Yangu na mwangaza Wangu umo ndani mwako!
     E                 A
Ewe Mwana! Ewe Mwana wa Kuwa!
   B                               E
Wewe ni taa Yangu na mwangaza Wangu umo ndani mwako!
```

Upendo wa Mungu kamwe haukomi kutiririka
Wakati sisi tunainuka kuhudumu, mwangaza wake utaongezeka
Usisite! Angaza! Kwa uwezo wako wote
Hadi kila moja na kila moyo umeghubikwa na mwangaza Wake

KIBWAGIZO *(pamoja na rudia msitari wa mwisho)*

C. Kukariri mateuzi

Katika somo hili watoto watakariri teuzi linalohusiana na sifa ya wangavu, ambayo unaweza kuitambulisha katika namna ifuatayo:

> Mwangaza wa upendo wa Mungu kamwe haukomi kuangazia mioyo yetu. Kadiri mwangaza huu uongezekavyo kung'aa zaidi na zaidi, mioyo yetu inakuwa angavu kwa upendo Wake. Mwangaza wa elimu wa Mungu — elimu wa ukuu Wake, ya utukufu Wake — huangaza macho yetu. Na, kupitia vitendo vyetu vya ukarimu na maneno mema, mwangaza wa upendo na elimu huonekana kung'aa kwavyo. Wale wanaotuzunguka wanaguswa na mnururiko wa furaha yetu. Ili kutusaidia kukumbuka umuhimu wa sifa ya uangavu, hebu tukariri teuzi lifuatalo:
>
> **"Ewe Mwana wa Kuwa! Wewe ni taa Yangu na nuru Yangu iko ndani yako. Pata mng'ao wako kwayo na usitafute mwingine zaidi Yangu."[124]**

Mng'ao

1. Wakati Tyrell alipoamka, chumba kilikuwa kimejaa wangavu wa jua. Yeye alikuwa mwenye furaha kusalimiwa na mng'ao wa jua.

2. Bi. Santos humpenda kila mmoja kama familia yake. Yeye daima ni mkarimu, mwema na mwenye msaada wengine. Upendo katika moyo wake huhisiwa na watu wote anaokutana nao, huwaletea furaha. Kila mmoja anaguswa na mng'ao wake.

Tafuta

1. Wakati kinda la ndege linapototolewa, mama yake lazima atafute chakula kwa ajili ya kumlisha. Mama yake atatafuta chakula kwa ajili ya kinda mpya.

2. Shule ilikaribisha wanafunzi wote kwa ajili ya matembezi maalum. Ili uweze kuhudhuria, wao walihitaji idhini ya wazazi. Wanafunzi wote waliambiwa kutafuta idhini kutoka kwa wazazi wao ili waweze kwenda kutembea.

D. Hadithi

> *Dorothy Baker, ambaye siku moja pengine utajifunza zaidi juu yake, alipata heshima ya kukutana na 'Abdu'l-Bahá alipokuwa msichana mdogo. Ni bibi yake Dorothy ambaye alimpeleka kukutana na 'Abdu'l-Bahá wakati wa safari Zake za Magharibi. Alipofika kwenye nyumba ambayo yeye kamwe alikuwa hajawahi kuitembelea kabla, Dorothy aliingia chumba kilichojaa watu. Watu wengi walikuwa wakiongea taratibu na kwa heshima wakati wanamsubiria 'Abdu'l-Bahá aongee. Bwana alitabasamu pale Dorothy na bibi yake walipoingia na alimwashiria msichana akae karibu Yake. Akiwa mwenye shauku lakini pia na woga kidogo, yeye alikatiza katikati ya chumba. Bila kuinua macho yake kutoka sakafuni, alitembea kwa uangalifu na kuwapita wageni wengine wote hadi kufika kwenye kigoda kilichokuwa karibu na miguu Yake.*
>
> *'Abdu'l-Bahá alipoanza kuongea, Dorothy alikaa, huku macho yake yakiwa yametazama chini, akivikodolea viatu vyake vyeusi. Yeye hakuwa na ujasiri wa kumtazama 'Abdu'l-Bahá. Lakini punde tu hofu yake ilitoweka. Yeye alijihisi kuvutiwa*

na fukuto la uwepo wenye upendo wa 'Abdu'l-Bahá. Mng'ao Wake wa kuvutia mithili ya sumaku. Bila hata kutambua kuwa alijongea, Dorothy alijikuta amegeuka kumwelekea Yeye, akiwa ameegesha viwiko juu ya magoti yake na kuweka kidevu chake juu ya mikono yake, akiutazama uso wenye kung'aa wa 'Abdu'l-Bahá.

Dorothy kamwe hakuweza kukumbuka kile 'Abdu'l-Bahá alichokiongelea siku hiyo. Alichokumbuka ni sura Yake yenye wema, sauti Yake yenye kutuliza, na fukuto la Uwepo Wake. Macho Yake yenye upendo yalionekana kana kwamba yanamwambia kuhusu malimwengu ya kiroho ya Mungu. Kadiri muda ulivyopita, upendo wa Mungu ambao ulikuwa umewashwa katika moyo wake uliendelea kuwa wenye nguvu sana kiasi kwamba, yeye aliamua kumwandikia 'Abdu'l-Bahá. Yeye Alimsihi kuwa amruhusu kumhudumia Yeye na Hoja ya Baba Yake, Bahá'u'lláh. Katika jibu Lake kwa Dorothy, 'Abdu'l-Bahá alisifu lengo lake, akimhakikishia fadhila za Mungu, na alieleza matumaini kwamba yeye angefanikiwa katika shauku yake na, kwa uhakika, Dorothy aliyatoa wakfu maisha yake yote akimtumikia Mungu na jamii ya binadamu.

E. Mchezo: "Njia Mbili Zinazofanana"

Wagawe watoto katika jozi, kila mtoto amwangalie mwenziwe. Sasa mwambie mtoto mmoja aanze kufanya ishara rahisi kwa mwili au mikono, ambayo mtoto mwinine anapaswa ajaribu kuiga kana kwamba anajitazama ndani ya kioo. Baada ya dakika chache, mwenzake achukue nafasi ya yule wa kwanza na kumfanyia kioo kwa kufanya ishara za sura badala ya mwili. Halafu, mtoto mmoja asimame nyuma ya mwenzake. Atakacho kifanya yule wa mbele, na wa nyuma yake aige ishara zake zote.

F. Kupaka rangi: Mchoro wa 21

G. Sala za kufunga

SOMO LA 22

A. Kutongoa na kukariri sala

Baada ya kufungua ibada, watoto wanaweza kuendelea kukariri sala iliyotambulishwa katika somo lililopita.

B. Nyimbo (yakiwemo mapitio ya nyimbo zilizopita)

Ninataka Kuwa na Furaha

```
    Am
Kuna kitu fulani lazima ujue
Am                   E7
Katika Imani hii sisi lazima tuoneshe
```

(Unaendelea ukurasa unaofuata)

Dm
Sisi ni watu wa vitendo, siyo wa maneno

Am E7 Am
Maisha yetu yenyewe yapaswa kuonesha Imani yetu kwa rafiki na adui

KIBWAGIZO:

Am
Ninataka kuwa mwenye furaha

Am
Ninataka kuwa mwenye nguvu

Am
Kuwa mtumishi Wake

Am
Maisha yangu yote

Dm Am
Kwa hiyo, lazima nitii sheria za Mungu

E7 Am
Ndio, lazima nitii sheria za Mungu

Kuna kitu fulani lazima ujue
Katika ulimwengu huu wenye ufahari na maonesho
Watu wamechoka na maneno matupu
Wao wanataka kuona unafanya unachokifundisha

KIBWAGIZO

C. Kukariri mateuzi

Watoto watajifunza kutongoa teuzi lililopo hapo chini kwa kukariri katika somo hili, ambalo linamakinikia juu ya dhima ya uaminifu. Hapa ni baadhi ya mawazo yatakayo kusaidia kuitambulisha:

> Roho aminifu kamwe haisahau fadhila zote ambazo Mungu amejaalia juu yake; kamwe haikomi kumpenda Mungu. Ni kutokana na uaminifu Kwake kwamba daima tujaribu kwa uwezo wetu wote kufuata mafundisho Yake na kutii amri Zake, hata inapokuwa vigumu. Kwa sababu ya hiyo kwamba tunafanya kazi kwa bidii kuwahudumia wengine na kufanya vitendo vinavyostahili, bila wazo lingine, kupata ridhaa Yake njema. Kwa roho yenye uaminifu hakuna furaha kubwa zaidi kuliko kujitahidi kumfurahisha Mungu. Hebu tukariri teuzi hili la Bahá'u'lláh:

> **"Ni mwenye furaha yule mwaminifu ambaye amevaa vazi la jitihada ya juu na ameinuka kuihudumia Hoja hii."**[125]

Kuvaa

1. Mae ana nguo nzuri ambayo yeye anaivaa wakati wa tukio maalum. Yeye huivaa kwa ajili ya mkutano wa jumuiya. Mae alivaa nguo yake maalum.

2. Natalia ni mwema kwa kila mmoja. Mungu ameivisha roho kwa wema.

Mavazi

1. Mahali pengine, majaji lazima wavae wigi nyeupe na joho refu jeusi katika mahakama ya sheria. Wao lazima wavae mavazi kamili ya jaji.

2. Kabla ya kuondoka kwenye kasiri, mwanamfalme alivaa mkanda wake na taji. Yeye alivaa mavazi yake ya kifalme.

3. Jakob jusema sala kila asubuhi kabla ya kuondoka nyumbani. Sala ni kama vazi kwa roho yake. Sala humwimarisha na kumlinda katika siku nzima.

Jitihada

1. Wanafunzi waliamua kupanda miti kuzunguka shule. Jumuiya ilihimili juhudi zao kwa kuwapa miche na ardhi.

2. Pierre na Arlene waliamua kuwa wao wangepanda hadi juu ya mlima. Wao alijua kwamba hii jitihada ni ngumu, lakini walidhamiria kujaribu.

D. Hadithi

'Abdu'l-Bahá alipokuwa kijana mdogo, familia Yake, ambayo ilikuwa sehemu ya tabaka la juu la Uajemi, ilikuwa na mtumishi aliyeitwa Isfandíyár. Yeye alikuwa mwaminifu na mzalendo kwa familia, na wao walimwamini kabisa. Mamlaka, kutokana na wivu na ujinga, ilipomkamata Bahá'u'lláh, Baba mpendwa wa 'Abdu'l- Bahá, mali zote za familia ziliporwa. Wao walibakia bila kitu, na yeyote aliyekuwa karibu na Bahá'u'lláh alikuwa hatarini. Hata hivyo, Isfandíyár aliendelea kuiangalia familia. Akijua kuwa maafisa wengi wangekuwa wanamtafuta Isfandíyár, mama yake 'Abdu'l-Bahá alimshauri aondoke mjini. Lakini Isfandíyár hakutaka kuondoka.

"Mimi siwezi kwenda," yeye alisema, akieleza kuwa alikuwa anadaiwa fedha nyingi na wafanya biashara wengi kwa ajili ya vitu alivyonunua. "Ninawezaje kwenda?" yeye aliuliza. "Watasema kuwa mtumishi wa Bahá'u'lláh amenunua na kutumia bidhaa na vyakula kutoka madukani bila kuvilipia. Sitaweza kuondoka mpaka pale nitakapotimiza majukumu yote haya. Lakini kama wao wakinichukua, usijali. Kama wao wakiniadhibu, hakuna madhara katika hilo. Kama wao wakiniua, msiuzunike. Lakini kuondoka kwenda mbali, haiwezekani. Mimi lazima nibaki hadi nimalize kuwalipa wote wanaonidai."

Kwa kipindi cha mwezi mmoja Isfandíyár alienda mitaani na sokoni, akiuza vitu vidogovidogo alivyomiliki. Alipomaliza kulipa madeni yake yote, yeye alikwenda mbele ya familia na aliwaaga, kwa sababu alijua kuwa asingeweza kukaa nao tena. Waziri wa serikali alikubali kumwajiri na kumlinda katika wakati huu wa hatari.

Miezi mingi baadaye, Bahá'u'lláh aliachiliiwa kutoka gerezani, na mamlaka iliwapa Yeye na familia Yake uhamisho wa maisha kutoka Uajemi. Wao walikwenda Baghdád, mji mmoja katika nchi jirani. Isfandíyár, ambaye alikuwa mwaminifu daima kwa Bahá'u'lláh, alisafiri nao hadi Baghdád na aliuliza kama angeweza kurudi kufanya

kazi katika kaya Yake. Bahá'u'lláh alimwambia, "Pale wewe ulipotuacha, alikuwepo waziri mmoja wa Uajemi ambaye alikupa wewe mahali pa kujisetiri, ambapo hakuna yeyote aliyetaka kukulinda. Kwa sababu yeye alikupa mahali pa kukaa na kukulinda, inabidi uwe mwaminifu kwake. Kama ataridhika nenda kwake, halafu, njoo kwetu; lakini kama hapendi uondoke, usimwache."

Bila shaka, Isfandíyár alikuwa mwadilifu sana na mwaminifu na mzalendo, kiasi kwamba waziri hakutaka kumwachilia aondoke. "Ewe Isfandíyár!" alisisimka. "Mimi sijaridhia uondoke, walakini, kama unataka kwenda, na iwe kutokana na hiari yako mwenyewe." Lakini Isfandíyár alikumbuka maneno ya Bahá'u'lláh. Yeye aliendelea katika utumishi wa waziri hadi, baada ya muda, yule waziri alifariki dunia na Isfandíyár kwa mara nyingine tena alirudi kwenye familia yeye aliyoipenda, akimtumikia 'Abdu'l-Bahá hadi mwisho wa siku zake.

E. Mchezo: "Nani anabisha Hodi Mlangoni Kwangu?"

Mfunge macho mmoja wa watoto, ambaye atapaswa kuwa amekaa juu ya benchi akiwapa mgongo wengine darasani. Sasa mteue mtoto mwingine. Yeye atapaswa amwendee yule mtoto aliyefungwa macho na kubisha hodi juu ya benchi. Mtoto aliyekaa atapaswa aseme, "Nani anabisha Hodi Mlangoni Kwangu?" yule mwingine, atajaribu kubadilisha sauti na kujibu, "Ni mimi!" Mtoto aliyekaa kisha atajaribu kukisia anayebisha hodi. Yeye atapewa nafasi tatu za kukisia, baada ya hapo mtoto mwingine achukue nafasi yake. Wewe pengine utapenda kuwaambia watoto kwamba, kama tunataka mtoto aliyefungwa macho asikilize kwa umakini, watoto wengine darasani wanahitajika kubaki kimya kabisa.

F. Kupaka rangi: Mchoro wa 22

G. Sala za kufunga

SOMO LA 23

A. Kutongoa na kukariri sala

Unaweza kufungua darasa kwa sala na halafu wasaidie kuendelea katika juhudi yao ya kukariri sala iliyotambulishwa katika Somo la 21.

B. Nyimbo (zikijumuisha mapitio ya nyimbo zilizopita)

Subira

D A
Miguu yako inaanza kuchoka

A D
Na njia ni ndefu, ndefu, ndefu

(Unaendelea ukurasa unaofuata)

D A
unataka kuacha kujaribu

A D
Na Jua linawaka sana

G D
Haina maana kuwa na pupa

G D
Ni bure kama utalia

G D
Kama utaenda hatua kwa hatua

A D
Muda utapita haraka

KIBWAGIZO:

G D
Subira ndio jibu

G D
ukiwa mwenye huzuni na umekata tamaa

G D
Subira inalipa

A D
Inakuletea furaha

Ndugu yako haelewi
Lakini umeielezea zaidi ya mara mbili
Haswa ujaribu tena
Na fanya kila uwezalo kuwa mwema
Hakuna maana ya kuwa na pupa
Hakuna maana ya kuwa mkali
Kama utamwonesha wema
Ni njia ya kumsaidia kujifunza

KIBWAGIZO

unataka kufanya vizuri zaidi
Lakini bado hufanikiwi

Unajiuliza kwa nini ufanye juhudi
Na yote itapelekea wapi
Hakuna maana ya kuwa na pupa
Ni ujinga kufanya kidogo
Kama utaendelea kujitahidi
Hatimaye utaendelea

KIBWAGIZO

C. Kukariri mateuzi

Katika somo hili, watoto watakariri teuzi linalo husiana na subira, ambalo unaweza kuliwasilisha katika njia ifuatayo:

> Subira ni mojawapo ya sifa muhimu ambayo tunaweza kuimiliki. Bila subira tunaweza kufanikiwa kidogo katika maisha haya. Katika masomo yetu, katika kazi zetu, katika familia zetu, katika urafiki wetu na wengine, katika juhudi zetu kukua kiroho, subira ni muhimu. Siyo vitu vyote maishani vinaweza kufanyika kwa haraka. Vitu vingi vinaweza kufanyika kidogo kidogo tu, siku baada ya siku. Pale tunapoonesha subira, hatujaribu kuharakisha vile vitu vinavyohitaji muda. Tunahitaji kuwa wenye subira kwa wengine na kwetu wenyewe, kwa sababu sote tunajifunza na kukua. Ili kutusaidia katika juhudi zetu za kupata subira, hebu tukariri teuzi lifuatalo:

"Yeye, kwa kweli, ataongeza zawadi yao wale wanaostahimili kwa subira."[126]

Zawadi

1. Bi. Anderson alikuwa amefurahishwa sana na miradi mizuri sana ya kisayansi ambayo wanafunzi wa darasa lake waliandaa. Kama zawadi, yeye aliwapeleka kutembea kwenye matangi yenye samaki hapo jirani.

2. Alena alitumia muda kila siku kujifunza jinsi ya kucheza gitaa. Pale alipocheza wimbo mzuri kwa ajili ya kaka yake mdogo, furaha juu ya sura yake ilikuwa zawadi pekee aliyohitaji kwa ajili ya juhudi zake.

Stahimili

1. Aliya na familia yake walihama kwenda sehemu ya mbali. Kwa miezi michache ya mwanzo, walipata shida nyingi. Lakini, kwa msaada wa majirani zao wema, waliweza kustahimili shida hizi na sasa wana furaha sana katika makazi yao mapya.

2. Hugh aliugua. Alikuwa katika maumivu makali, lakini hakulalamika. Yeye alistahimili mateso yake kwa subira.

D. Hadithi

> *Li Xin alikuwa mpenzi sana wa matunda ya pichi. Kila siku, angeleta pichi moja shuleni na kulila wakati wa chakula cha mchana. Yeye alifurahia kila kipande, lakini mara nyingi alitupa kokwa, na mbegu ndani yake.*
>
> *Siku moja, darasa la Li Xin lilikuwa linajifunza kuhusu mbegu. Hii ilimpa Li Xin wazo. Yeye angeipanda ile mbegu kutoka pichi lake na kuisaidia likue na kuwa mti! Wakati wa chakula cha mchana yeye aliliweka kokwa, kutoka kwenye pichi lake na kulifunga kwenye kipande cha karatasi. Wakati Shule ilipofungwa, yeye alikimbia hadi nyumbani na kumwomba baba yake amsaidie kupata mahali pa kuanza kupanda mti wake. Baba yake alimkumbusha kuwa ingembidi kusubiri hadi kokwa likauke kabla ya kutoa mbegu ndani yake. Hata hivyo, Li Xin alitaka kupanda kokwa wakati huohuo. "Li Xin," baba yake alisema, "kama huna subira kukausha kokwa, utakuwaje kuwa na subira kungojea hadi mbegu ichipue?" Kwa hiyo Li Xin aliweka kokwa likauke.*

Siku chache baadae, Li Xin mwishowe aliweza kuvunja kokwa na alitoa mbegu. Mama yake alimwonesha pembe moja ya ua wao ambapo mti ungeweza kuwa mkubwa na mferu. Li Xin alichimba shimo dogo na kuweka mbegu ndani yake, halafu aliifunika kwa udongo mbichi. Alitabasamu kwa msisimko. Mti wake hatimaye ulikuwa uko njiani!

Kila siku, Li Xin angeenda kutazama lundo la udongo, akitumaini kuona ishara yoyote kuwa ile mbegu ingekuwa imechipua. Lakini hakuna mche uliojitokeza kwa majuma, na Li Xin alianza kukata tamaa. Alipoona wasiwasi wa Li Xin, mama yake alimuuliza kilichomsibu. "Mbegu yangu haioti," Li Xin alisema. "Ninajiuliza kama nitakuwa na mti siku moja." "Vema," mama yake alisema, "hii mbegu inahitaji vitu vingi kukua. Kwa maana hiyo ni Sawasawa na wewe. Pale wewe ulipozaliwa, ulikuwa kitu kidogo, na ulichofanya ni kula na kulala tu. Na sasa jitazame! Wewe ni mvulana mdogo, unayetembea, unayeongea, na kufikiri mwenyewe! Mti huu unaweza kuchukua miaka mingi kukua, lakini, kama ukiutunza vizuri, basi, siku moja utaweza kukaa katika kivuli chake na kufurahia matunda yake." Alipofikiria hili, Li Xin alikuwa mtumainifu tena. Yeye alijua kutoka darasa lake kuwa mbegu ilihitaji kupitia mabadiliko mengi kabla ya kuchipua kuwa mche.

Halafu, siku moja katika kipindi cha mchipuo, Li Xin alikwenda kutazama lundo la udongo, kama alivyofanya mara kwa mara, na kwa msisimko mkubwa aliona mche mdogo wa kijani ukichomoza kutoka ardhini! Mti wake ulikuwa unakua! Alikimbia hadi kwa jirani yake, ambaye alikuwa mkulima, na akamwambia habari za kusisimua. Yeye alimpa ushauri juu ya jinsi ya kuutunza mti wakati ulikuwa mdogo sana na dhaifu, na alisikiliza kila neno lake, akiwa mwenye shauku kuulea vizuri mti kadiri awezavyo. "Punde tu nitapata pichi nyingi kukupa wewe kama shukurani kwa ushauri wako mzuri," Li Xin alisema. Lakini jirani alitabasamu tu. "Li Xin, unakumbuka jinsi ilikubidi uwe mwenye subira, ulipokuwa unangojea kokwa likauke?" Li Xin alitikisa kichwa kukubali. "Na wewe unakumbuka jinsi ulihitaji subira zaidi ulipokuwa unasubiri kuona mbegu yako inachipuka? Li Xin alikumbuka hii pia. "Naam," jirani alisema, "itachukua muda mrefu zaidi kabla mche wako kuwa mti na muda mwingine baada ya hapo kabla ya kutoa matunda. Itachukua miaka kadhaa kwa mti kuwa tayari kutengeneza pichi zozote ambazo wewe utafurahia."

Na ndivyo Li Xin alivyoutunza mti na kuangalia mahitaji yake kadiri ulivyokua kutoka mche hadi mti mdogo hadi mti uliokomaa. Kidogo kidogo, mti ulirefuka na kupanuka, kama alivyofanya yeye pia. Na halafu siku moja, Li Xin aliporudi kutoka shule, aliona pichi za kwanza zikianza kuibuka pale tu maua yalipokuwepo kabla. mara nyingine tena, alihisi furaha ambayo iliujaza moyo wake kama pale ambapo ilichipua mara ya kwanza. Na mara nyingine tena alifahamu kwamba angeonesha subirá. Kwa sababu ungepita muda mwingine hadi pichi ziive na ziwe tayari kuliwa.

E. Mchezo: "Tafuta Mwanzilishi"

Mfunge kitambaa machoni mtoto mmoja na mwambie atoke kwenye kundi. Halafu mchague kimyakimya mtoto mwingine awe "mwanzilishi". Kabla ya kumwambia mtoto wa kwanza kurudi kundini, wasaidie wengine kufanya mazoezi yafuatayo kwa vitendo yanayofanywa na "mwanzilishi". Kwa mfano, kama yeye atapiga makofi, kila mmoja apige makofi. Kama akianza kupunga mkono, wengine wote wapunge mikono. Mtoto wa kwanza sasa anaweza kuondoa kitambaa machoni na kuungana na kundi tena. Yeye lazima atazame

kwa uangalifu na ajaribu kugundua “anayeanzisha”. Wakati huohuo watoto wengine wajaribu sana kutomwangalia mtoto anayeongoza vitendo kwa karibu au mara nyingi, kitu ambacho kingemfanya agundulike haraka. Watoto wanaweza kuwa “waanzilishi” kwa zamu au yule anaekisia.

F. Kupaka rangi: Mchoro wa 23

G. Sala za kufunga

SOMO LA 24

A. Kutongoa na kukariri sala

Kama kawaida, fungua darasa kwa sala na halafu pitia pamoja na watoto zile ambazo wamekuwa wakijifunza kuzikariri kwenye masomo machache yaliyopita.

B. Nyimbo (zikijumuisha mapitio ya nyimbo zilizopita)

Thabiti katika Upendo wa Mungu

G C
twatembea, twatembea

D G
Sisi twatembea njia ya Mungu

G C
Tuko thabiti, tuko thabiti

D G
Thabiti katika upendo wetu kwa Mungu

G C
Sisi twatembea njia ya Mungu

D G
Matatizo yanapotujia

G C
Tuko thabiti kwenye upendo wetu kwa Mungu

D G
Na juu ya njia Yake sisi twabaki

Twahudumia, twahudumia
Sisi twahudumia Hoja ya Mungu
tuko thabiti, tuko thabiti
thabiti katika upendo wetu kwa Mungu
Sisi twaihudumia Hoja ya Mungu

(Unaendelea ukurasa unaofuata)

Daima twatimiza upande wetu
Sisi ni thabiti katika upendo wetu kwa Mungu
Na kuhudumia kwa moyo wenye furaha

Twasimama, twasimama
Sisi twasimama, mioyo ikigeuka kumuelekea Mungu
Tuko thabiti, tuko thabiti
Thabiti katika upendo wetu kwa Mungu
Sisi twasimama, mioyo ikigeuka kumuelekea Mungu
Kamwe usitilie mashaka msaada Wake
Sisi ni imara katika upendo wetu kwa Mungu
Na huzuni zetu zote hufifia

C. Kukariri mateuzi

Mawazo yaliyopo hapo chini yatakusaidia tambulisha teuzi ambalo watoto watalikariri katika somo hili la mwisho, ambalo linamakinikia kwenye dhima ya uthabiti.

Sifa moja muhimu ya mtu ambaye anampenda Mungu ki ukweli ni uthabiti. Bila kujali linalotokea maishani, daima tunakumbuka Mungu na upendo wetu Kwake. kwa hiyo hakuna chochote ambacho wengine wanaweza kusema au kutufanyia ambacho kinaweza kuaathiri imani yetu kwake. Twampenda Yeye na twatii sheria Zake na mafundisho. Ili kutukumbusha kwamba tunapaswa kubaki thabiti katika nyakati zote, hebu tukariri teuzi lifuatalo la Bahá'u'lláh:

"Daraja lako litakuwa lenye ubora wa juu kabisa, kama utabakia kuwa thabiti katika Hoja ya Bwana wako."[127]

Juu kabisa

1. Bustani zilikuwa nzuri kuliko zozote ambazo Xavier aliwahi kuona. Yeye hakuweza kufikiria bustani nyingine zenye uzuri wa juu kabisa.

2. Mama wa Keletso alitengeneza keki maalum kwa ajili ya familia. Waliila kwa raha kubwa, na wote walisema ilikuwa yenye utamu wa juu kabisa.

Ubora

1. Kila usiku kabla ya kulala Martha husali na anahisi ukaribu wa Mungu. Wakati anapokwenda kulala roho imo katika hali ya ubora.

2. Mkutanoni, Kumar alitoa hotuba kuhusu amani ya ulimwengu na mema ya jamii ya binadamu. Kumar alizungumza mawazo yenye ubora.

Kubakia thabiti

1. Rafiki yake Rosemary kila mara alikuwa akimwambia kuwa nyota ni taa ndogo ndogo zinazoelea angani. Lakini Rosemary alijifunza darasani kwamba kila nyota kwa uhalisi

ni jua lililoko mbali sana. Rosemary habadilishi uelewa yake. Yeye anaendelea kubakia thabiti katika kile anachokijua kuwa kweli.

2. Mtu mmoja alimwambia Mona kuwa siyo muhimu kusali kila siku, lakini yeye aliendelea kusali kwa sababu alijua kwamba ilikuwa sheria ya Mungu kusali. Mona aliendelea kubakia thabiti katika kufuata sheria ya sala.

D. Hadithi

Huenda unajua kuwa Bahíyyih Khánum alikuwa dada mdogo wa 'Abdu'l-Bahá. Yeye alikuwa ana umri wa takriban miaka sita pale ambapo Baba yao, Bahá'u'lláh, alikamatwa na kufungwa gerezani na serikali isiyokuwa yenye haki. Unakumbuka kutoka kwenye hadithi nyingine kwamba familia yake ilikuwa sehemu ya nasaba bora. Lakini, Baba yake alipokamatwa, mali zote za familia zilichukuliwa. Ardhi zao, nyumba zao, samani zao, vitu vyao binafsi — vyote hivi vilichukuliwa. Familia iliachwa karibia bila kitu, hata chakula kilichukuliwa. Yeye na kaka yake mpendwa 'Abdu'l-Bahá, walipohisi njaa na haukuwepo mkate wa kuwapa, mama yao aliwamiminia unga kidogo katika viganja vyao ili waweze kula badala yake.

Baada ya muda, Baba yao aliachiliwa na kulazimishwa na serikali kuondoka katika nchi yake ya kuzaliwa. Ndipo Bahíyyih Khánum na familia yake waliondoka katikati ya msimu wenye baridi kali kuelekea jiji la Baghdád katika nchi jirani. Kulifikia jiji iliwabidi kuvuka milima mikubwa iliyofunikwa theluji. Safari hii ilikuwa yenye hatari kubwa, na vitu vyao kwa ajili ya safari vilikuwa vichache. Mavazi yao hayakuwalinda kutoka theluji na baridi. Kwa msaada wa nyumbu wachache, wao waliendelea na safari yao polepole kuzungukia vilele virefu vya milima hiyo. Aghalabu, wao walilazimika kupiga kambi usiku ulipoingia porini kabisa. Lakini Mungu aliwalinda, na kupitia msaada Wake usioshindwa, Baada ya miezi mitatu walifika salama Baghdád. Bahíyyih Khánum kamwe asingerudi tena katika nchi yake ya kuzaliwa.

Maisha yake yote, Bahíyyih Khánum alishiriki katika mateso ya Baba yake na uhamisho. Hatimaye serikali ilimhamishia Bahá'u'lláh katika mji-gereza wa 'Akká, ambako Yeye na familia yake waliishi miongoni mwa wahalifu wasiohitajika kabisa. Wakati Baba yake aliempenda alipoaga dunia hii, Bahíyyih Khánum alimsaidia kwa uaminifu Kaka yake mpendwa, 'Abdu'l-Bahá, Ambaye alikuwa ameteuliwa kama Kiongozi wa Imani ya Baba Yake. Na, miaka mingi baadaye, wakati 'Abdu'l-Bahá, pia, alipoiaga dunia hii, Bahíyyih Khánum alikuwa mhimili mkubwa kabisa na mtetezi imara kabisa wa mjukuu Wake, kijana Shoghi Effendi, ambaye alitajwa kama Mlinzi wa Imani na 'Abdu'l-Bahá.

Bahíyyih Khánum sasa alikuwa mwanamke mzee. Maisha yake yalikuwa yameghubikwa kwa misukosuko na machafuko. Yalijongea kutoka shida moja hadi shida nyingine, kutoka janga hadi janga. Lakini roho yake ilibaki bila kutetereka, na moyo wake daima ulighubikwa na upendo wa Mungu. Yeye alikuwa thabiti na imara maisha yake yote hadi kufikia mwisho siku za mwisho wa uhai wake.

E. Mchezo: "Mkono unaosaidia"

Waambie watoto waunge jozi, na washikane mikono na mwenzao. Kwanza waache walizunguke eneo macho yao yakiwa wazi. Wanapaswa kuanza kwa hatua ndogo ndogo, na

polepole waongeze urefu wa hatua zao. Kila jozi ichunge isigongane na yeyote. Halafu, mtoto mmoja katika kila jozi anapaswa afumbe macho yake, na wao warudie zoezi la kutembea tembea. Ili wasigongane na yeyote, yule ambaye hajafumba macho, atatakiwa kumwongoza rafiki yake. Waambie lazima watumie ishara walizopewa kwa mguso tu. Unapaswa kuwasaidia kubuni ishara watakazotumia kabla ya kuanza mchezo — kwa mfano, kubonyeza mkono safari moja maana yake ni "simama" mara mbili "rudi nyuma", mara tatu "geuka kulia", mara nne "geuka kushoto".

F. Kupaka rangi: Mchoro wa 24

G. Sala za kufunga

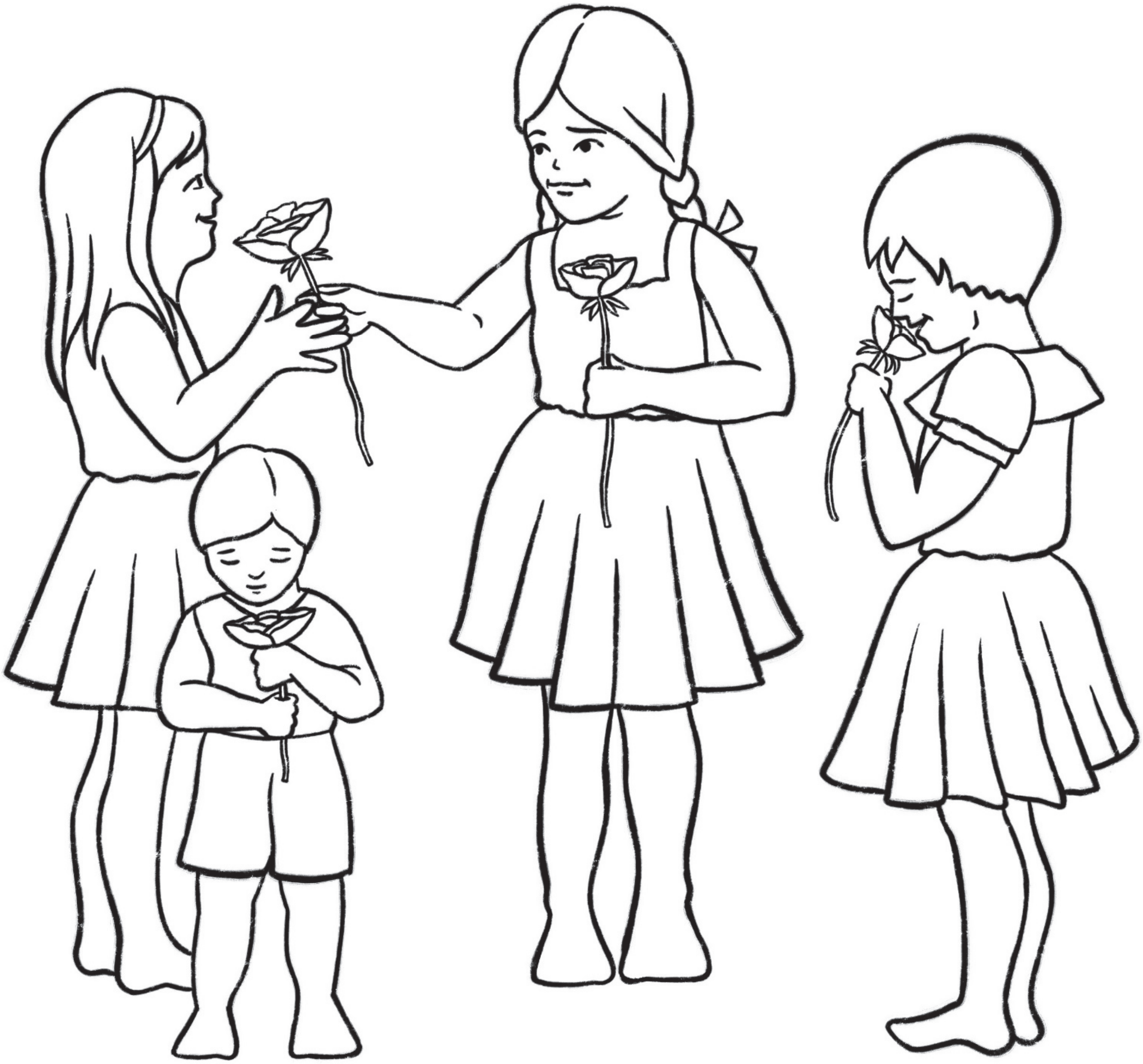

“Ewe Mwana wa Roho! Shauri langu la kwanza ni hili: Uwe na moyo safi, mwema na ung’aao . . .”

“Kanyageni njia ya haki, kwa kuwa hii, kwa uhakika, ndiyo njia iliyonyooka.”

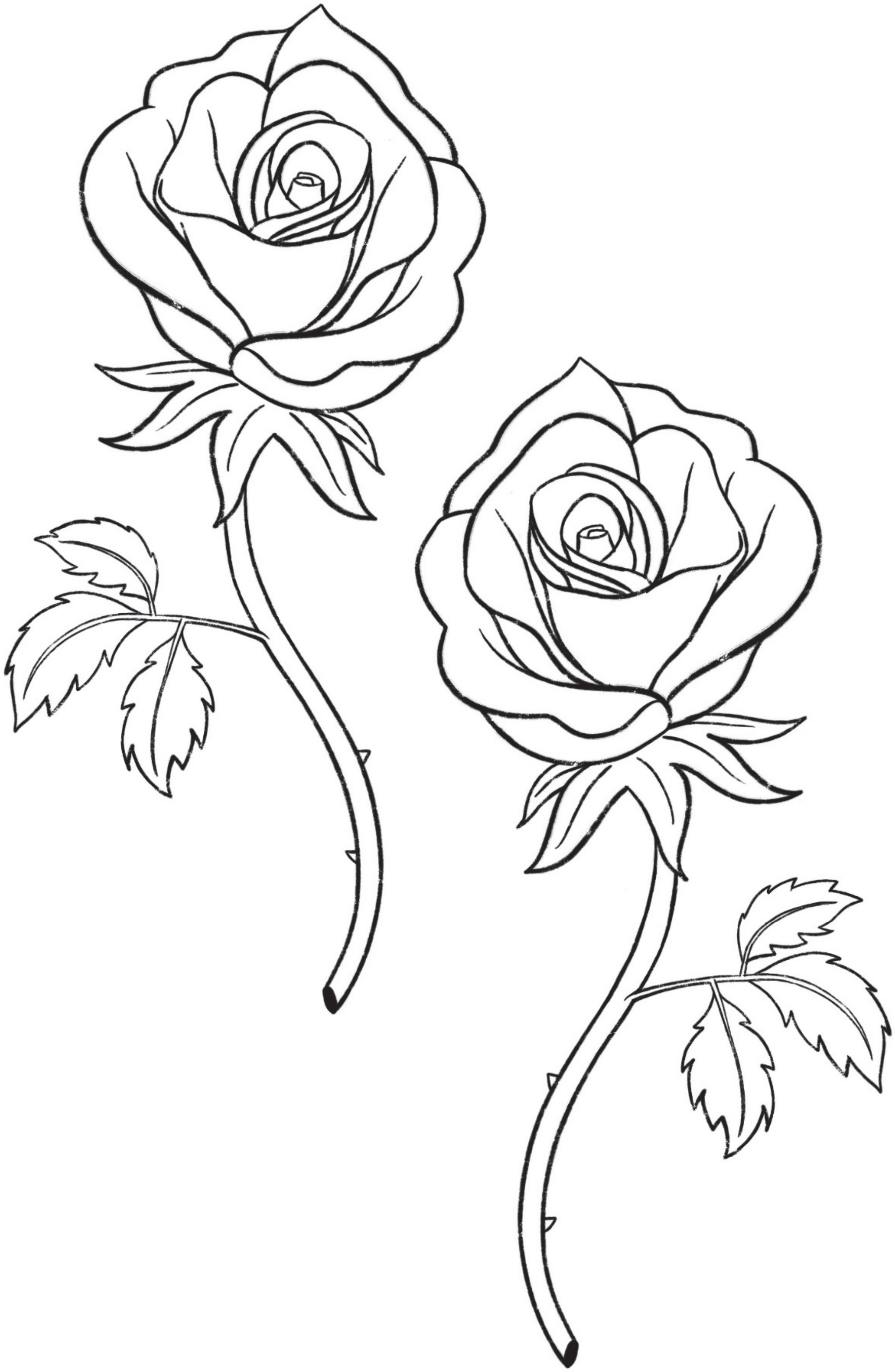

“Ewe Rafiki! Katika bustani ya moyo wako usipande chochote ila waridi la upendo . . .”

“Ukweli ndio msingi wa njema zote za binadamu.”

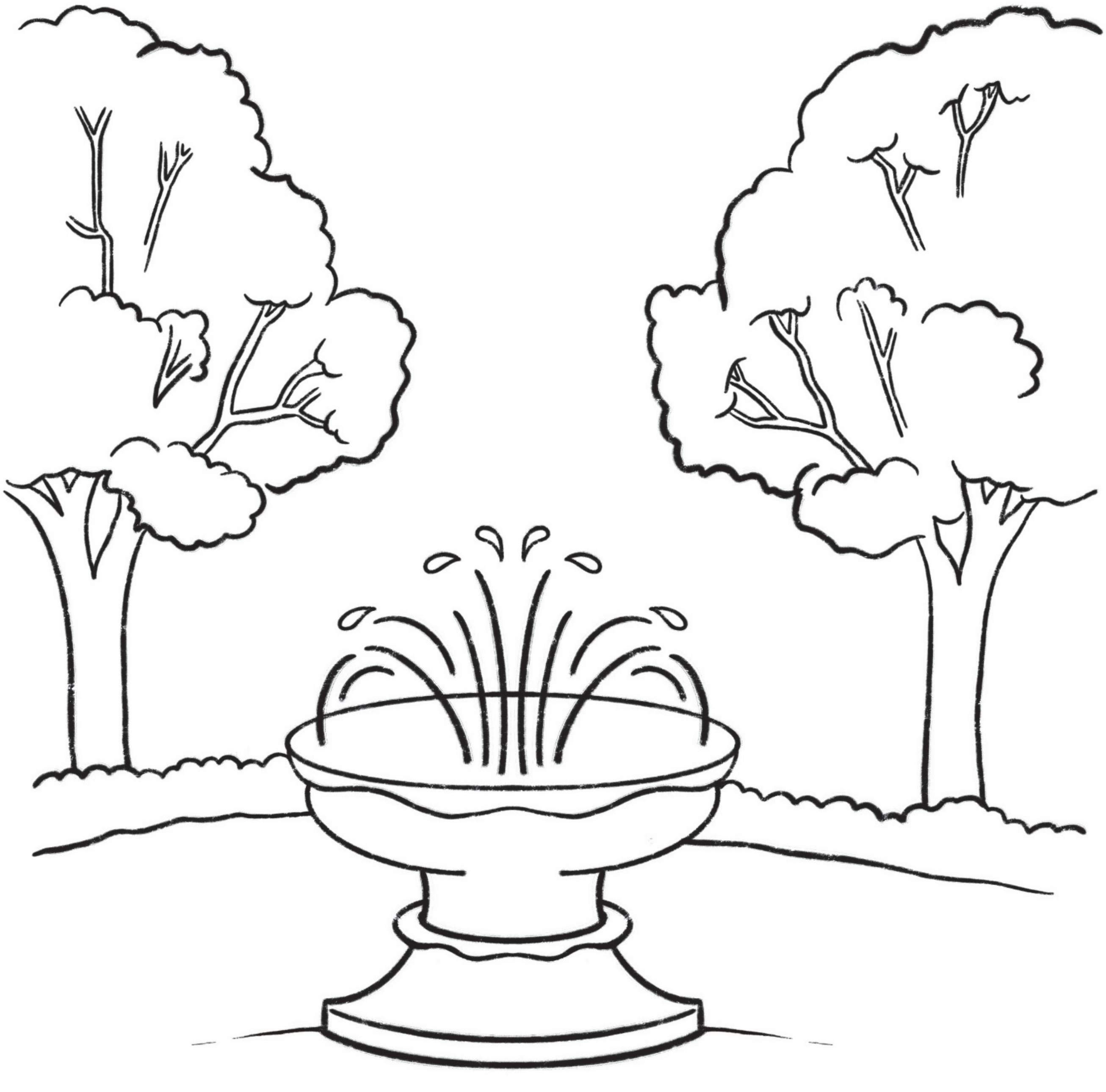

**“Kutoa na kuwa mkarimu ni sifa Zangu;
ni heri yake yule ajipambaye kwa njema Zangu.”**

“Amebarikiwa yule ampendeleaye nduguye kabla yake yeye mwenyewe.”

“Ewe Mwana wa Mtu! Shangilia katika furaha ya moyo wako,
ili uweze kustahili kukutana Nami na kama kioo kuonesha uzuri Wangu.”

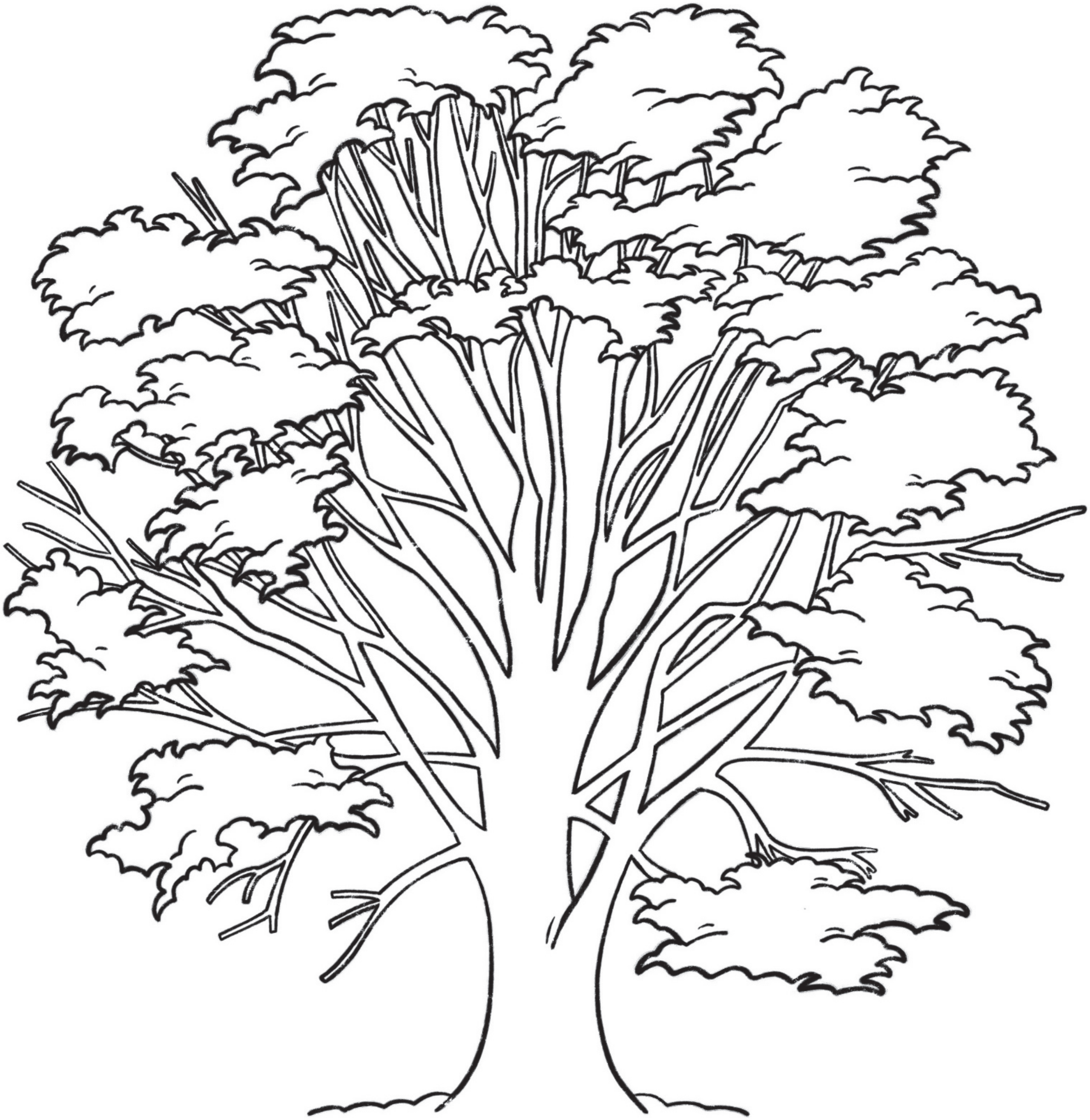

"Tunapaswa katika nyakati zote kudhihirisha ukweli wetu na uadilifu . . ."

**“Ewe Mwana wa Mtu! Jinyenyekeze mbele Yangu,
ili kwa hisani Nipate kukutembelea.”**

“Uwe mwenye furaha. Uwe mwenye shukrani. Inuka kutoa shukrani kwa Mungu, ili kwamba utoaji shukrani wako uweze kupelekea kwenye ongezeko la fadhila.”

“. . . acha pambo lako liwe msamaha na huruma na kile ambacho hufurahisha mioyo ya wapendwa wa Mungu.”

“Rembesheni ndimi zenu, Enyi watu, kwa ukweli, na pambeni roho zenu kwa pambo la uaminifu.”

**"Ufalme wa Mungu umeanzishwa juu ya usawa na haki,
na juu ya rehema, huruma, na pia wema kwa kila roho iliyo hai."**

“Fahamu kwamba pambo lako la kweli linajumuishwa katika upendo wa Mungu na kujitenga kwako kutoka vyote isipokuwa Yeye . . .”

“Chanzo cha utukufu wote ni kukubali chochote kile ambacho Bwana ametujalia, na kuridhika na kile ambacho Mungu Ameamuru.”

“Amebarikiwa yule achangamanae na watu wote katika roho ya wema mkubwa kabisa na upendo.”

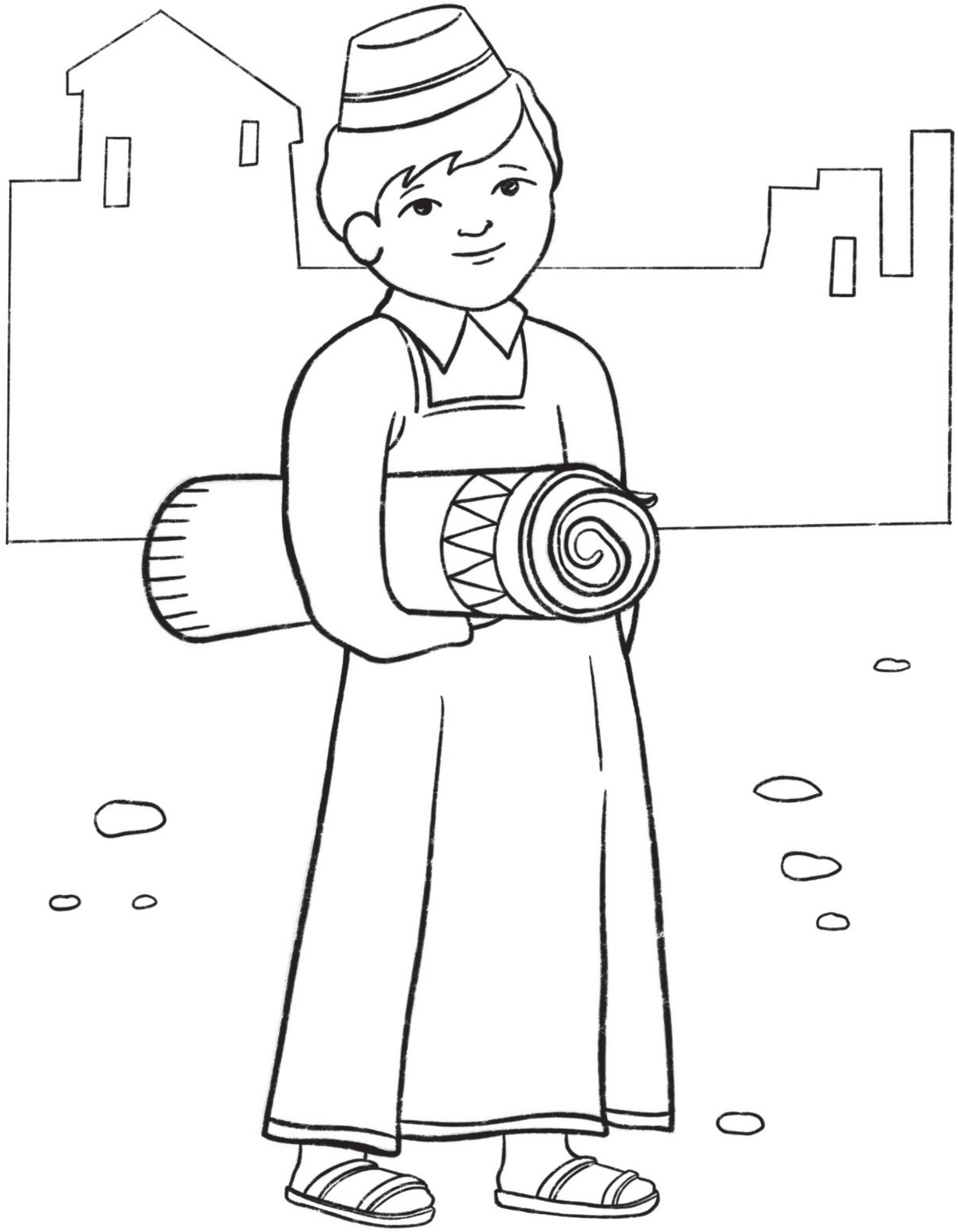

“Chanzo cha ujasiri na nguvu ni uendelezaji wa Neno la Mungu, na uthabiti katika Upendo Wake.”

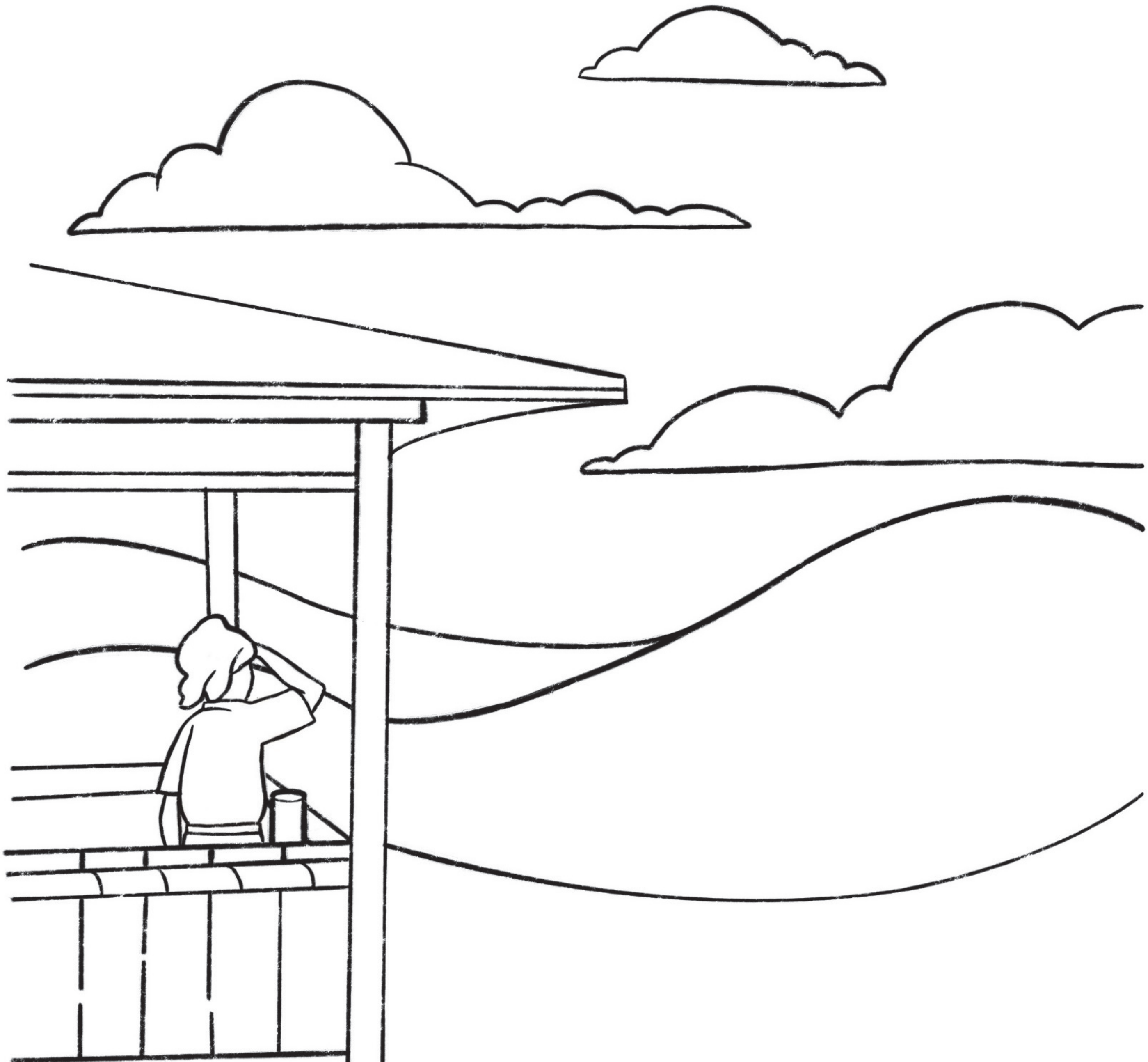

“Kamwe usipoteze imani yako kwa Mungu. Daima uwe mwenye matumaini, kwa maana fadhila za Mungu kamwe hazikomi kutiririka juu ya mtu.”

“Uaminifu ni mlango mkubwa kabisa uelekezao kwenye utulivu na usalama wa watu.”

“Muwe mliowashwa Enyi watu, kwa joto la upendo wa Mungu, ili muweze kuwasha mioyo ya wengine.”

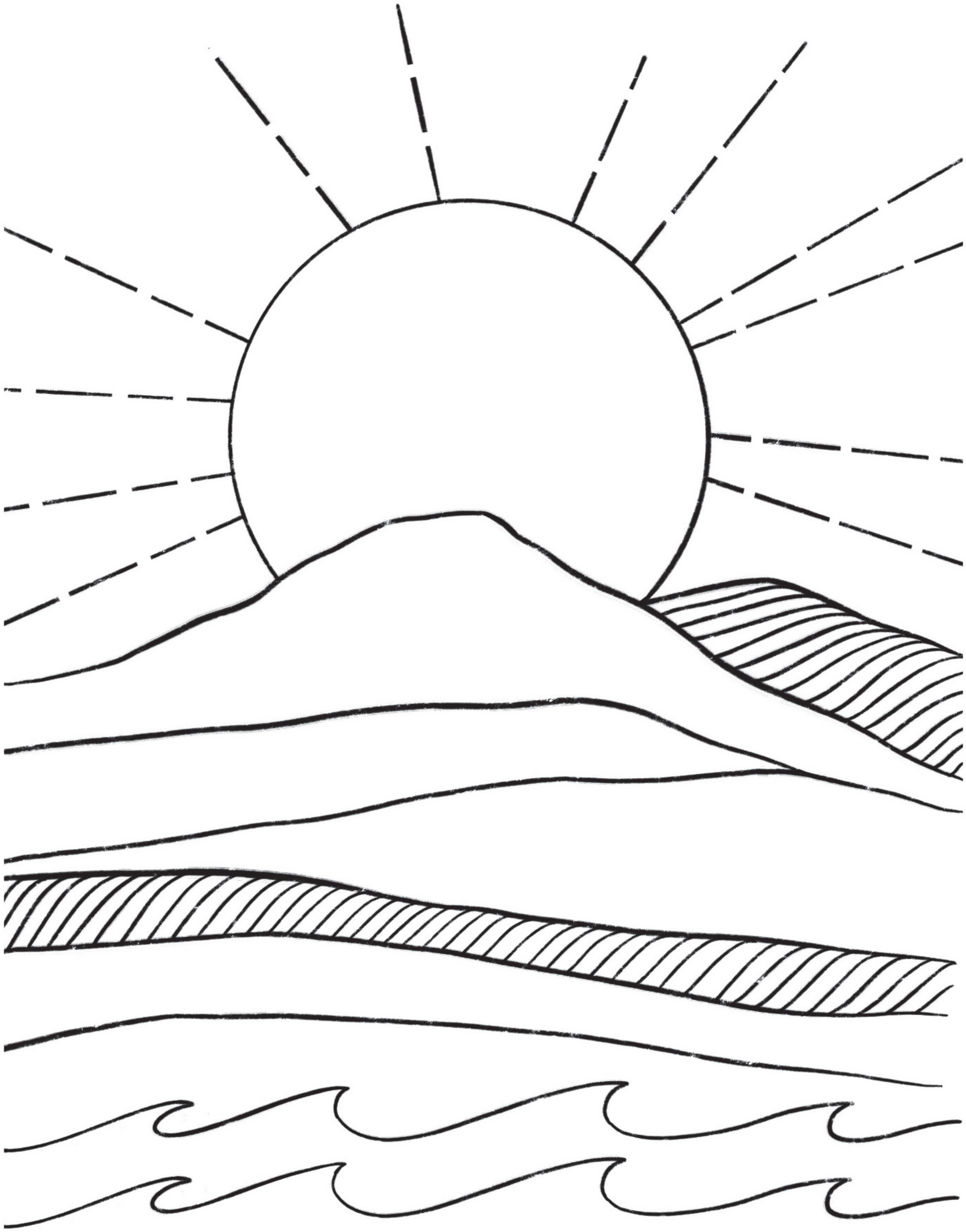

“Ewe Mwana wa Kuwa! Wewe ni taa Yangu na nuru Yangu iko ndani yako. Pata mng’ao wako kwayo na usitafute mwingine zaidi Yangu.”

“Ni mwenye furaha yule mwaminifu ambaye amevaa vazi la jitihada ya juu na ameinuka kuihudumia Hoja hii.”

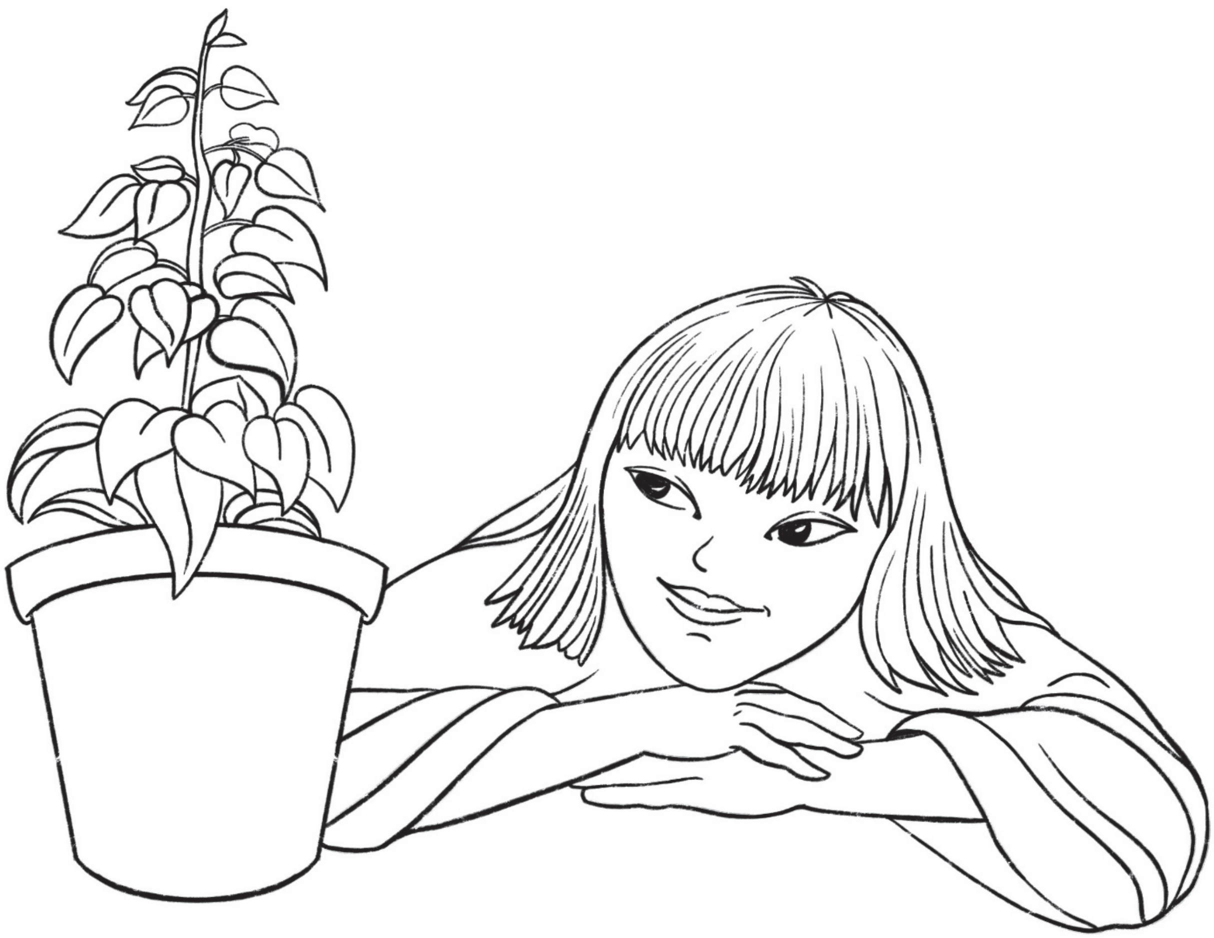

“Yeye, kwa kweli, ataongeza zawadi yao wale wanaostahimili kwa subira.”

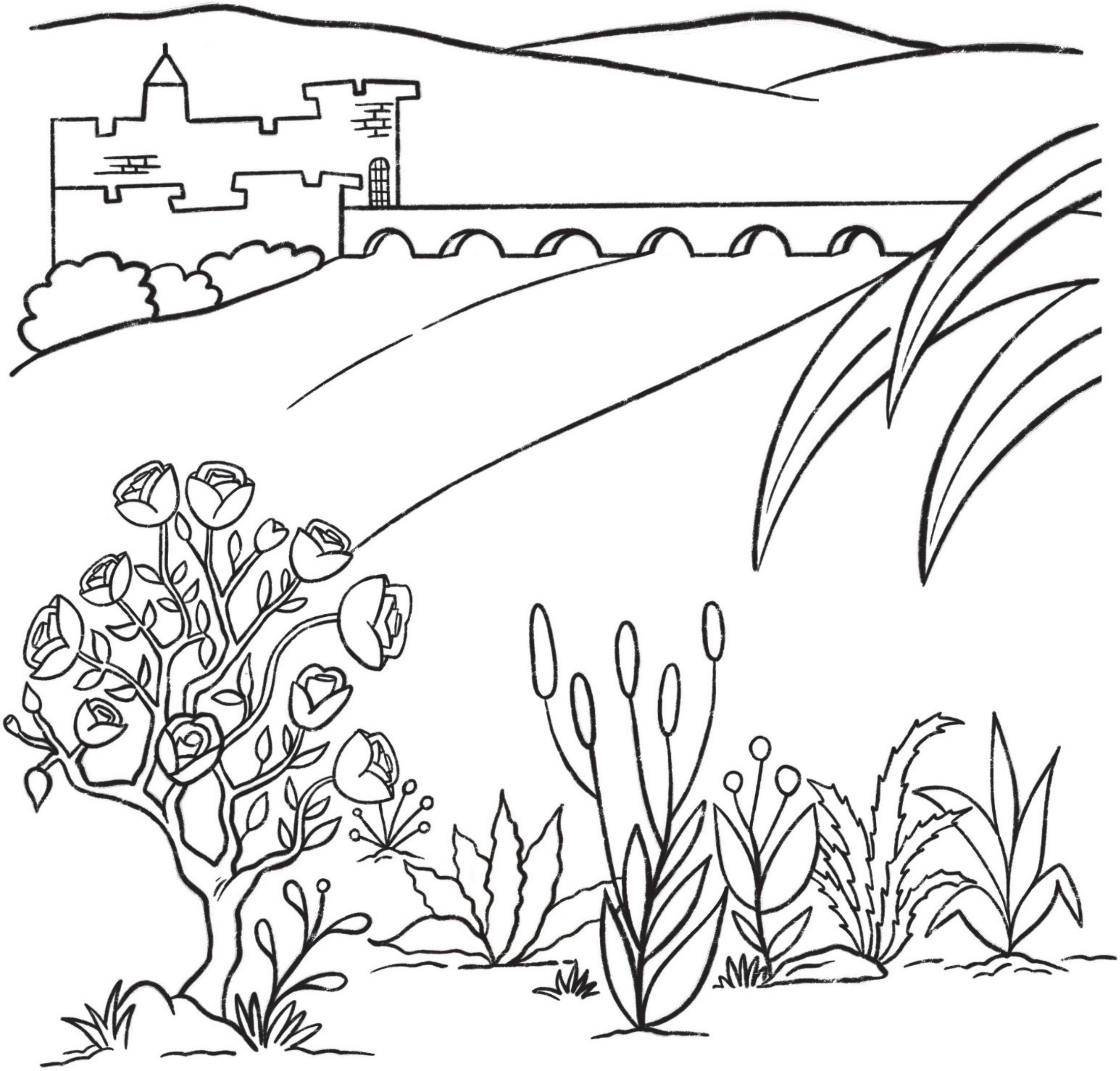

**“Daraja lako litakuwa lenye ubora wa juu kabisa,
kama utabakia kuwa thabiti katika Hoja ya Bwana wako.”**

MAREJEO

1. ‘Abdu’l-Bahá, katika *Sala za Kibahá’í: Uteuzi wa Sala na Sala za Bahá’u’lláh, Báb, na ‘Abdu’l-Bahá* (Wilmette: Shirika la Uchapishaji la Kibahá’í, 2002, 2017 kuchapisha), uk. 28.

2. Kama hapo juu, uk. 29.

3. *Nyaraka za Bahá’u’lláh Zilizofunuliwa baada ya Kitáb-i-Aqdas* (Wilmette: Shirika la Uchapishaji la KiBahá’í, 1988, 2005 kuchapisha), na. 6.25, ku. 66–67.

4. Bahá’u’lláh, ilinukuliwa na Shoghi Effendi, *Majilio ya Haki Tukufu* (Wilmette: Shirika la Uchapishaji la KiBahá’í, 2006, 2018 kuchapisha), aya. 42, uk. 41.

5. *Nyaraka za Bahá’u’lláh Zilizofunuliwa baada ya Kitáb-i-Aqdas*, na. 3.23, uk. 27.

6. Bahá’u’lláh, *Maneno Yaliyofichwa* (Wilmette: Shirika la Uchapishaji la KiBahá’í, 2003, 2012 kuchapisha), Kiarabu na. 2, ku. 3–4.

7. *Nyaraka za Bahá’u’lláh Zilizofunuliwa baada ya Kitáb-i-Aqdas*, na. 10.5, uk. 155.

8. Kutoka Waraka wa ‘Abdu’l-Bahá. (tafsiri iliyoruhusiwa)

9. Kama hapo juu.

10. *Mateuzi kutoka Maandiko ya ‘Abdu’l-Bahá* (Wilmette: Uchapishaji Bahá’í, 2010, 2015 kuchapisha), na. 12.1, uk. 42.

11. *Mateuzi kutoka Maandiko ya Bahá’u’lláh* (Wilmette: Shirika la Uchapishaji la KiBahá’í, 1983, 2017 kuchapisha), CXXXIX, aya. 8, uk. 345.

12. ‘Abdu’l-Bahá, ilinukuliwa na Shoghi Effendi, *Majilio ya Haki Tukufu*, aya. 40, uk. 39.

13. ‘Abdu’l-Bahá, katika “Uaminifu: Sifa njema za Kibahá’í”, yalikusanywa na Idara ya Utafiti ya Nyumba ya Haki ya Uimwengu, uliochapishwa katika *Mkusanyo wa Makusanyo* (Maryborough: Bahá’í Publications Australia, 1991), kitabu 2, na. 2053, uk. 338.

14. ‘Abdu’l-Bahá, katika *Sala za Kibahá’í*, uk. 28.

15. Kama hapo juu, uk. 29.

16. *Nyaraka za Bahá’u’lláh Zilizofunuliwa baada ya Kitáb-i-Aqdas*, na. 9.4, uk. 138.

17. Kama hapo juu, na. 10.15, uk. 156.

18. *Mateuzi kutoka Maandiko ya ‘Abdu’l-Bahá*, na. 206.13, uk. 357.

19. Kama hapo juu, na. 199.6, ku. 334–35.

20. Kutoka hotuba iliyotolewa najuu ya 1 July 1912, uliochapishwa katika *Uenezaji wa Amani ya Ulimwengu: Zilizotolewa na 'Abdu'l-Bahá katika Ziara Yake ya Muungano wa Majimbo ya Amerikana Canada mnamo mwaka 1912* (Wilmette: Uchapishaji Bahá'í, 2012), aya. 1, uk. 304.

21. *Mateuzi kutoka Maandiko ya 'Abdu'l-Bahá*, na. 237.5, uk. 442; pia katika *Sala za Kibahá'í Sala*, uk. 328.

22. Kutoka hotuba iliyotlewa na 'Abdu'l-Bahá juu ya 3 Septemba1912, uliochapishwa katika *Uenezaji wa Amani ya Ulimwengu*, aya. 29, uk. 441.

23. *Madhabahu ya Umoja: Majibu ya Bahá'u'lláh kwa Mánikchí Ṣáḥ ib na Maandiko mengine* (Haifa: Bahá'í Makao Makuu ya Ulimwengu, 2006), na. 5.7, uk. 74.

24. *Siku za Ukumbusho: Mateuzi kutoka Maandiko ya Bahá'u'lláh kwa ajili ya Siku takatifu za Kibahá'í* (Haifa: Makao Makuu ya Ulimwengu Bahá'í, 2016), na. 42.8, ku. 209–10.

25. Kutoka hotuba iliyotolewa na mnamo tarehe 22 Novemba 1911, uliochapishwa katika *Mazungumzo ya Paris: Yaliyowasilishwa na 'Abdu'l-Bahá 1911* (Wilmette: Uchapishaji Bahá'í, 2006, 2016), na. 35.2, uk. 135.

26. *Mateuzi kutoka Maandiko ya 'Abdu'l-Bahá*, na. 16.5, ku. 51–52.

27. *Wito wa Bwana wa Majeshi: Nyaraka za Bahá'u'lláh* (Wilmette: Uchapishaji Bahá'í, 2006), na. 5.51, uk. 301.

28. *Nyaraka za Bahá'u'lláh Zilizofunuliwa baada ya Kitáb-i-Aqdas*, na. 4.23, uk. 39.

29. *Wito wa Bwana wa Majeshi*, na. 3.17, uk. 249.

30. Kutoka hotuba iliyotlewa na 'Abdu'l-Bahá juu ya 5 Mei 1912, uliochapishwa katika *Uenezaji wa Amani ya Ulimwengu*, aya. 3, uk. 127.

31. Bahá'u'lláh, katika *Sala za Ki-Bahá'í*, uk. 164.

32. Kama hapo juu, uk. i.

33. *Nyaraka za Bahá'u'lláh Zilizofunuliwa baada yathe Kitáb-i-Aqdas*, na. 6.19, uk. 64.

34. *Mateuzi kutoka Maandiko ya Bahá'u'lláh*, LXXXII, aya. 3, ku. 180–81.

35. Kama hapo juu, V, aya. 2, ku. 6–7.

36. 'Abdu'l-Bahá, *Siri ya Ustaarabu Mtukufu* (Wilmette: Uchapishaji Bahá'í, 2007, 2016 kuchapisha), aya. 130, uk. 93.

37. *Maneno Yaliyofichwa*, Kiarabu na. 70, uk. 21.

38. *Mateuzi kutoka Maandiko ya Bahá'u'lláh*, CXXIX, aya. 2, uk. 316.

39. Kama hapo juu, CXXXIX, aya. 4, uk. 343.

40. Kutoka hotuba iliyotlewa na ‘Abdu’l-Bahá juu ya 23 April 1912, uliochapishwa katika *Uenezaji wa Amani ya Ulimwengu*, aya. 5, uk. 69.

41. *Mateuzi kutoka Maandiko ya Bahá’u’lláh*, CXXV, aya. 3, ku. 300–1.

42. Kama hapo juu, XV, aya. 1, uk. 39.

43. Kutoka hotuba iliyotlewa na ‘Abdu’l-Bahá juu ya 5 May 1912, uliochapishwa katika *Uenezaji wa Amani ya Ulimwengu*, aya. 4, uk. 128.

44. Kutoka hotuba iliyotlewa na ‘Abdu’l-Bahá juu ya 2 Desemba 1912, kama hapo juu, aya. 2, ku. 638–39.

45. *Nyaraka za Bahá’u’lláh Zilizofunuliwa baada yathe Kitáb-i-Aqdas*, na. 6.3, uk. 57.

46. Bahá’u’lláh, *Waraka kwa Mwana wa Kiume wa Mbwa Mwitu* (Wilmette: Shirika la Uchapishaji la KiBahá’í, 1988, 2016 kuchapisha), uk. 23.

47. Bahá’u’lláh, katika “Uaminifu”, uliochapishwa katika Mkusanyo *wa Makusanyo*, kitabu 2, na. 2037, uk. 334.

48. ‘Abdu’l-Bahá, katika “Sala za Ki-Bahá’í na Nyaraka kwa ajili ya Watoto: Mkusanyo Aandae by Idara ya Utafiti ya Nyumba ya Haki ya Uimwengu”, na. 11.

49. Kama hapo juu, na. 10.

50. Kutoka hotuba iliyotlewa na ‘Abdu’l-Bahá juu ya 14 April 1912, uliochapishwa katika *Uenezaji wa Amani ya Ulimwengu*, aya. 9, uk. 17.

51. *Abdul Baha juu ya Falsafa Takatifu* (Boston: Shirika la Habari la Tudor, 1918), ku. 41–42.

52. *Mateuzi kutoka Maandiko ya ‘Abdu’l-Bahá*, na. 35.8, uk. 104.

53. Kama hapo juu, na. 7.4, uk. 33.

54. *Mateuzi kutoka Maandiko ya Bahá’u’lláh*, CXXI, aya. 6, uk. 291.

55. Kama hapo juu, LXVI, aya. 6, uk. 144.

56. *Nyaraka za Bahá’u’lláh Zilizofunuliwa baada yathe Kitáb-i-Aqdas*, na. 10.8, uk. 155.

57. Bahá’u’lláh, katika *Ulimwengu wa Kibahá’í: Toleo la Kwanza, 1925–1926* (Wilmette: Shirika la Uchapishaji la Kibahá’í, 1926, 1980), uk. 42.

58. *Maneno Yaliyofichwa*, Kiarabu na. 40, uk. 13.

59. Kama hapo juu, Uajemi na. 50, uk. 39.

60. Kutoka Waraka wa ‘Abdu’l-Bahá. (tafsiri iliyoruhusiwa)

61. *Mateuzi kutoka Maandiko ya Bahá’u’lláh*, CXLVI, aya. 1, uk. 357.

62. *Mateuzi kutoka Maandiko ya ‘Abdu’l-Bahá*, na. 1.7, uk. 8.

63. Kutoka hotuba iliyotlewa na ‘Abdu’l-Bahá juu ya 12 May 1912, uliochapishwa katika *Uenezaji wa Amani ya Ulimwengu*, aya. 8, uk. 166.

64. Kutoka hotuba iliyotlewa na ‘Abdu’l-Bahá juu ya 16 na 17 Oktoba 1911, uliochapishwa katika *Mazungumzo ya Paris*, na. 1.7, uk. 6.

65. ‘Abdu’l-Bahá, katika *Sala za Kibahá’í*, uk. 173.

66. Bahá’u’lláh, kama hapo juu, uk. 94.

67. *Mateuzi kutoka Maandiko ya ‘Abdu’l-Bahá*, na. 179.1, uk. 285.

68. Kutoka hotuba iliyotlewa na ‘Abdu’l-Bahá juu ya 10 Novemba 1912, uliochapishwa katika *Uenezaji wa Amani ya Ulimwengu*, aya. 8, uk. 599.

69. *Mateuzi kutoka Maandiko ya Bahá’u’lláh*, CLIII, aya. 1, ku. 366–67.

70. *Maneno Yaliyofichwa*, Uajemi na. 21, uk. 29.

71. *Mateuzi kutoka Maandiko ya ‘Abdu’l-Bahá*, na. 178.1, uk. 284.

72. Kutoka hotuba iliyotlewa na ‘Abdu’l-Bahá juu ya 21 Novemba 1911, uliochapishwa katika *Mazungumzo ya Paris*, na. 34.8, uk. 133.

73. Bahá’u’lláh, katika “Uaminifu”, uliochapishwa katika *Mkusanyo wa Makusanyo*, kitabu 2, na. 2013, uk. 327.

74. Kama hapo juu, na. 2024, uk. 330.

75. Kama hapo juu, na. 2027, uk. 330.

76. Bahá’u’lláh, katika “Miongozo kwa ajili ya Ufundishaji, Makusanyo na Idara ya Utafiti ya Nyumba ya Haki ya Uimwengu, uliochapishwa katika *Mkusanyo wa Makusanyo*, kitabu 2, na. 1898, uk. 293.

77. *Mateuzi kutoka Maandiko ya Bahá’u’lláh*, XV, aya. 6, uk. 41.

78. *Wito wa Bwana wa Majeshi*, na. 1.145, ku. 114–15.

79. *Mwito wa Tukufu: Kazi za Bahá’u’lláh Zilizochaguliwa* (Haifa: Bahá’í Makao Makuu ya Ulimwengu, 2018), na. 2.22, uk. 21.

80. Bahá’u’lláh, katika *Sala za Kibahá’í*, uk. 162.

81. ‘Abdu’l-Bahá, kama hapo juu, uk. 29.

82. Kutoka Waraka wa ‘Abdu’l-Bahá. (tafsiri iliyoruhusiwa)

83. Bahá’u’lláh, katika *Kitáb-i-Aqdas: Kitabu Kitakatifu Kabisa* (Wilmette: Shirika la Uchapishaji la KiBahá’í, 1993, 2013), aya. 70, uk. 45.

84. Kutoka hotuba iliyotlewa na ‘Abdu’l-Bahá juu ya 23 Novemba 1911, uliochapishwa katika *Mazungumzo ya Paris*, na. 36.9, uk. 140.

85. Kutoka hotuba iliyotlewa na ‘Abdu’l-Bahá juu ya 12 April 1912, uliochapishwa katika *Uenezaji wa Amani ya Ulimwengu*, aya. 2, uk. 10.

86. *Madhabahu ya Umoja*, na. 3.16, uk. 64.

87. *Mateuzi kutoka Maandiko ya ‘Abdu’l-Bahá*, na. 141.4, uk. 228.

88. Kama hapo juu, na. 1.4, uk. 6.

89. *Maneno Yaliyofichwa*, Kiarabu na. 48, uk. 15.

90. *Mateuzi kutoka Maandiko ya Bahá’u’lláh*, LXVI, aya. 11, uk. 146.

91. *Wito wa Bwana wa Majeshi*, na. 2.30, uk. 229.

92. *Nyaraka za Bahá’u’lláh Zilizofunuliwa baada yathe Kitáb-i-Aqdas*, na. 14.11, uk. 212.

93. *Mateuzi kutoka Maandiko ya Bahá’u’lláh*, CXXXIV, aya. 1, uk. 328.

94. Kama hapo juu, CLXI, aya. 1, uk. 384.

95. Kama hapo juu, CXLIII, aya. 1, ku. 353–54.

96. Bahá’u’lláh, *Kitáb-i-Íqán: Kitabu cha Yakini* (Wilmette: Shirika la Uchapishaji la Kibahá’í, 2003, 2018), aya. 146, ku. 123–24.

97. Kutoka hotuba iliyotlewa na ‘Abdu’l-Bahá juu ya 23 Novemba 1912, uliochapishwa katika *Uenezaji wa Amani ya Ulimwengu*, aya. 4, uk. 632.

98. ‘Abdu’l-Bahá, katika *Sala za Ki-Bahá’í*, uk. 29.

99. *Maneno Yaliyofichwa*, Kiarabu na. 1, uk. 3.

100. *Mateuzi kutoka Maandiko ya Bahá’u’lláh*, CXVIII, aya. 1, uk. 283.

101. *Maneno Yaliyofichwa*, Uajemi na. 3, uk. 23.

102. ‘Abdu’l-Bahá, ilinukuliwa na Shoghi Effendi, *Advent wa Tukufu Haki*, aya. 40, uk. 39.

103. ‘Abdu’l-Bahá, katika *Sala za Kibahá’í*, uk. 29.

104 *Maneno Yaliyofichwa*, Uajemi na. 49, uk. 39.

105. *Nyaraka za Bahá'u'lláh Zilizofunuliwa baada ya Kitáb-i-Aqdas*, na. 6.37, uk. 71.

106. *Maneno Yaliyofichwa*, Kiarabu na. 36, uk. 12.

107. *Mateuzi kutoka Maandiko ya 'Abdu'l-Bahá*, na. 225.30, uk. 407.

108. Bahá'u'lláh, katika *Sala za Kibahá'í*, uk. i.

109. *Maneno Yaliyofichwa*, Kiarabu na. 42, uk. 13.

110. *Nyaraka wa Abdul-Baha Abbas* (New York: Kamati ya Uchapishaji ya Kibahá'í 1915, 1940), kitabu 2, uk. 483. (tafsiri iliyoruhusiwa)

111. *Nyaraka za Bahá'u'lláh Zilizofunuliwa baada ya Kitáb-i-Aqdas*, na. 9.5, uk. 139.

112. *Mateuzi kutoka Maandiko ya Bahá'u'lláh*, CXXXVI, aya. 6, uk. 336.

113. 'Abdu'l-Bahá, katika "Sala za Kibahá'í na Nyaraka kwa ajili ya watoto", na. 10.

114. *Mateuzi kutoka Maandiko ya 'Abdu'l-Bahá*, na. 138.1, uk. 220.

115. *Wito wa Bwana wa Majeshi*, na. 1.119, uk. 93.

116. *Nyaraka za Bahá'u'lláh Zilizofunuliwa baada ya Kitáb-i-Aqdas*, na. 10.4, uk. 155.

117. *Mateuzi kutoka Maandiko ya Bahá'u'lláh*, CLVI, aya. 1, uk. 378.

118. Bahá'u'lláh, katika *Sala za Kibahá'í*, uk. 94.

119. *Nyaraka za Bahá'u'lláh Zilizofunuliwa baada ya Kitáb-i-Aqdas*, na. 10.10, uk. 156.

120. *Mateuzi kutoka Maandiko ya 'Abdu'l-Bahá*, na. 178.1, uk. 284.

121. *Nyaraka za Bahá'u'lláh Zilizofunuliwa baada ya Kitáb-i-Aqdas*, na. 4.16, uk. 37.

122. Kutoka Waraka ya Bahá'u'lláh. (tafsiri iliyoruhusiwa)

123. 'Abdu'l-Bahá, katika *Sala za Kibahá'í*, uk. 29.

124. *Maneno Yaliyofichwa*, Kiarabu na. 11, uk. 6.

125. *Nyaraka za Bahá'u'lláh Zilizofunuliwa baada ya Kitáb-i-Aqdas*, na. 17, uk. 257.

126. *Mateuzi kutoka Maandiko ya Bahá'u'lláh*, LXVI, aya. 10, uk. 146.

127. Kama hapo juu, CXV, aya. 13, uk. 278.